

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

PARISIUS. — EXCUDEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI
OPERA.

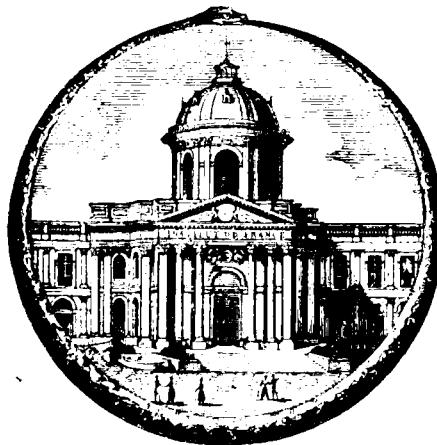
GRÆCE ET LATINE.

RECOGNOVIT
GUILELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT ECLOGÆ PHOTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM.

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

PARISIIS,
EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,
INSTITUTI REGII FRANCÆ TYPOGRAPHO.
M DCCC XLVII.

B.111835

PRÆFATIO G. DINDORFI.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vicies Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentiore in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leiden-sia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gesit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Haver-campus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum MSS. copiæ, sed novæ etiam et eximiæ suppeterent. Post Haver-campus qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatiorem cum amplio vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cuius in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

PRÆFATIO.

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factum examinare diurnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, in primis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum ivi cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complectetur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatis indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio Josephi multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ codicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΙΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΑΓΩΓΟΣ Α'.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Ιχανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρόδιτε, τοῖς ἐντεῦδομένοις αὐτῇ πεποιηκέναι φανερὸν περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, διτὶ καὶ παλαιότερον ἐστί καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἴδιαν, καὶ πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατώκησεν, ἢν πεντακισχιλίων ἑτῶν ἱστορίαν περιέμογενται ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν λειπόντων βίβλων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγράψαμεν. Ἐπεὶ δὲ συχονὸς δρᾶς ταῖς ὑπὸ δυσμενείας ὑπὸ τινῶν εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίας, καὶ τοῖς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ὑπὸ ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπίστοῦτας, τεκμήριό τε ποιουμένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν τὸ μηδεμιᾶς παρὰ τοῖς ἐπιφανεῖς τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἡξιώθαι, περὶ τούτων ἀπάντησις των ὧδην δεῖν γράψαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμενείαν καὶ τὴν ἐκουσίον ἐλέγχαι φευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοιαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ πάντας δοσοὶ τάληθες εἰδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχαιότητος. Χρήσομαι δὲ τῶν μὲν ὑπὸ ἐμοῦ λεσχῶν γομένων μάρτυσι τοῖς ἀξιοπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάστης ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένοις· τούς δὲ βλασφήμους περὶ ἡμῶν καὶ φευδῶς γεγραφότας αὐτοὺς δι' ἐαυτῶν ἐλέγχομένους παρέων. Πειράσμοι δὲ καὶ τὰς αἰτίας ἀποδῦναι, δ' ἀς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν εἰν ταῖς ἱστορίαις "Ἑλλήνες ἐμνημονεύχασιν". Εἴτι μέντοι καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν ποιήσω φανερούς τοῖς μη γινώσκουσιν ἡ προσποιουμένοις ἄγνοειν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς μὲν οἰδημένους δεῖν περὶ τῶν παλαιοτάτων ἔργων μόνοις προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι τὴν ἀλλήθειαν, ἥμιν δὲ καὶ τοῖς ἀλλοις ἀνθρώποις ἀπιστεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τούναντίον δρῶ συμβεβηκώς, εἰ γε δεῖ μη ταῖς ματαίαις δόξαις ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀπαντά νέα καὶ χθὲς καὶ πρότιν, ὡς ἀν εἴποι τις, εὑρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς· οὐ πάντων δὲ νεωτάτη σγέδον ἐστι παρ' αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ συγγράφειν τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μέντοι

JOSEPHUS. II.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum, virorum praestantissime Epaphrodite, lecturis eos planum fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima sit, et primam originem sibi propriam habuerit, utque regionem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quinque millium historiam complectentes, ex sacris libris nostris Graeca lingua conscripsi. Quoniam vero multis video qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jactatis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi non credant, et recentiore esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud celebres Graecorum historicos; de hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obtreciatur malevolentiam voluntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate edocerem, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem quæ a me dicentur utar quidem testibus eis, qui de omni antiquitate apud Graecos fide dignissimi habiti fuerunt: eos vero, qui probrose de nobis falsoque scripere, ipsos suis verbis convictos dabo. Conabor etiam quid cause fuerit aperire, quod non multi e Graecis in historiis gentis nostra meminerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis non omiserunt, producam iis qui aut nesciunt eos aut se nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de rebus antiquissimis non aliis fidem quam Graecis habendam esse, non nisi ab illis verum exspectandum, proinde neque nobis neque aliis quibuscumque credendum arbitrantur. Evidet hoc in genere secus omnino statuendum intellego, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis opinionibus inhærente malimus. Enimvero nova apud Graecos omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem existit esse reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et legum prescriptionem: omnium vero novissime ad scribendum historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

23

παρ' Ἀλγυπτίοις τε καὶ Χαλδαίοις καὶ Φοίνιξιν (εἴδη γάρ νῦν ἡμῖς ἔκεινοις συγκαταλέγειν) αὐτὸς δῆπουθεν διολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γάρ τόπους ἀπαντεῖς τες οἰκούσιν ἤκιστα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος φθοραῖς ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποίησαντο πρόνοιαν τοῦ μηδὲν ἀμνηστὸν τῶν παρ' αὐτοῖς πραττούμενων παραλιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σοφωτάτων ἀεὶ καθιερουσθεῖ. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα τούτον μυρίᾳ μὲν φθορὰν κατέσχον, ἔξαλείφουσαι τὴν μνήμην τῶν γεγονότων· ἀεὶ δὲ κατινός καθιστάμενοι βίους τοῦ παντὸς ἐνόμιζον ἄρχειν ἔκαστος τὸν ἄρτ' ἐσυτῶν. Ὁψὲ δὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν φύσιν γραμμάτων. Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες παρὰ Φοίνικων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὴν οὐδὲ ἀπ' ἔκεινον τοῦ χρόνου δύναιτο τοις ἀν δεῖξαι σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν λεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίοις ἀναθήμασιν, διοι γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσούτοις ἔτεσι στρατευσάντων ὑστερὸν πολλὴ γέγονεν ἀπορία τε καὶ ζῆτησις, εἰ γράμμασιν ἔχροντο· καὶ τἀλλῆς ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὖσαν τῶν γραμμάτων χρῆσιν ἔκεινος ἀγνοεῖν. Ὁλας δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν οὐδὲν διολογούμενον εὑρίσκεται γράμμα τῆς Ὀμήρου ποιήσεως πρεσβύτερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν Τρωϊκῶν ὑστερὸν φαίνεται γενόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποίησιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευμένην ἐκ τῶν ἀρμάτων ὑστερὸν συντεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἀν αὐτῇ σχεῖν τὰς διαφωνίας. Οἱ μέντοι τὰς ἴστορίας ἐπιχειρίσαντες συγχράπειν παρ' αὐτοῖς, λέγω δὲ τοὺς περὶ Κάδμου τὸν Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουούσιον, καὶ μετὰ τούτον εἰ τινες ἀλλοὶ λέγονται γενέσθαι, βραχὺν τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεις τῷ χρόνῳ προῦλαβον. Ἄλλα μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρωνίων τε καὶ θείων πρώτους παρ' Ἑλλήσιν φιλοσοφήσαντας, οἷον Φερεχύδην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόρων καὶ Θάλητα, πάντες συμφώνων διολογοῦσιν Ἀλγυπτίων καὶ Χαλδαίων γενομένους μαθητὰς δλίγα συγγράψκι· καὶ ταῦτα τοῖς Ἑλλήσιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχιστάτα, καὶ μόλις αὐτὰ πιστεύουσιν ἥπ' ἔκεινον γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἀλογον τετυφώσθαι τοὺς Ἑλλήνας ὡς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς παραδίδόντας; ἢ τίς οὐ παρ' αὐτῶν ἀν τῶν συγγραφέων μάθοι ῥᾴδιως διτι μηδὲν βεβαίως εἰδότες συνέγραφον, ἀλλ' οὐ ἔκαστοι περὶ τῶν πραγμάτων εἰκαζον; πλέον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀληγόλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περιέργος δ' ἀν εἰην ἔγω τοὺς ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων δσα μὲν Ἑλλάνιδο κοις Ἀκουσιλάω περὶ τῶν γενεαλογῶν διαπερώνηκεν, δσα δὲ διορθῶσται τὸν Ἡσίδον Ἀκουσιλασ, ἢ τίνα τρόπον Ἐφόρος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευδόμενον ἐπιδείχνυσιν, Ἐφόρον δὲ Τίμαριος, καὶ Τίμαριον μετ' ἔκεινον γεγονότες, Ἡρόδοτον δὲ πάντες. Ἄλλ'

Chaldaicis et Phoenicibus (in hoc tempus enim nostreates cum illis numerare omitti) vetustissimam atque constantissimam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Elenim quā regionem incolunt omnium minime certi inter imperie expositam, tum diligentiam in eo singularem adhibuerunt, ut ne quid e rebus suis oblitione conceputum jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sapientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero tractum illum Græcias universum infinitorum morborum subinde depasta lues rerum gestarum memoriam funditus abolevit; adeoque novo semper instituto viâ curriculo, suum quique sibi universæ principium et caput esse facile persuaserunt. Idem sero admodum, vixque tandem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissimum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phoenicibus atque a Cadmo accepisse gloriabantur. Neque tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam monumentis ullum ejus temporis existare vestigium ostendit; ubi eliam de iis qui Trojanam expeditionem tanto post suscepere dubitatum perdiu quæstumque est, an hi literis usi fuerint. Quia de re verior ea constantior sc̄ientia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ullum, cuius de fide modo constet, Homericæ poesi antiquis invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo non fatetur: imo ne ab ipso quidem literis suam illam poesin mandatam esse ferunt, sed posteriorum memoria propagatam aliquamdiu, variis ex cantilenis collectam denum et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo discrepantia reperiuntur. Verum qui ex illis ad scribendam historiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paululum admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tempore antevertierunt. Ad hæc qui de rebus coelestib⁹ aīque divinis primi apud eos philosophari cooperunt, ut Pherecydes Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum Chaldaeorumque discipulos fuisse, nec nisi pauca scripsisse, ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ea scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare nos videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accuratam illarum integrangue veritatem tradere videantur? imo quis non ex iisdem scriptoribus illud persicile discat, perspecti ab iis nihil exploratiæ conscriptum, sed tantum quatenus assq̄ui conjectura potuerint? scriptis enim suis alias passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius est, perdocere velim, quam in genealogie rationibus multa sint in quibus Hellanicus ab Acusilaō dissident; quam apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sape medacii reum Hellanicum Ephorus, Ephorum Timaeus, Timaeumque recentiores, denique Herodotum universi per-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φίλιστον ἢ Καλλίαν Τίμαιος συμφωνεῖ τξίωσεν, οὐδὲ αὖ περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀτθίδας συγγεγράφότες, ἢ περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἀργος ἴστοροῦντες ἢ ἀλλήλοις κατηκολούθηκασι. Καὶ τί δέ λέγειν περὶ τῶν κατὰ πόλεις καὶ βρχυτέρων, δουτο γε περὶ [τῆς περιηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πραχθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπεφυνήκασιν; πολλὰ δὲ καὶ Θουκυδίδης ὃς φευδόμενος ὑπὸ τινῶν κατηγορεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὸν ἴστορίαν συγγράψειν.

δ'. Άιται δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλαὶ μὲν ίστοις ἀν καὶ ἔτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφενεῖν, ἐγὼ δὲ δούστοις ταῖς λεγθησομέναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν ἐναντίθημι. Καὶ προτέραν ἐρῶ τὴν κυριωτέραν εἶναι μοι δοκοῦσαν τὸ γέροντος ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς Ἑλλησι δημοσίας γενέσθαι περὶ τῶν ἔκαστοτε πραττούμενων ἀναγραφῆς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ φεύδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουληθεῖσι περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γάρ μόνον παρὰ τοῖς ἀλλοῖς Ἑλλησι δημελήθη τὰ περὶ τῆς ἀναγραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναῖσι, οὓς αὐτόθιστας εἴναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον εὑρίσκεται γενόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων ἡ ἀρχαιοτάτους εἴναι φασὶ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς περὶ τῶν φονικῶν γραφέντας νόμους, διλύψ πρότερον τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος. Περὶ μὲν γάρ ἀρχάδων τί δεῖ λέγειν αὐγούντων ἀρχαιότητα; μολις γάρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμμασιν ἡ ἐπιπλέοντας.

ε'. Ἄτε δὴ τοίνυν οὐδεμίας προκαταθετημένης ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν ἔμελλε καὶ τοὺς φευδόμενους ἐλέγχειν, ἢ πολλὴ πρὸς ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευτέρων δὲ πρὸς ταῦτη θετέον ἔκεινην τὴν αἰτίαν. Οἱ γάρ ἐπὶ τὸ γράφειν δρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλλήλειαν ἐπούδασαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν δεῖ τὸ ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ' θντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκιμήσειν τοὺς ἀλλούς οἱ πνελάμβανον, κατὰ τοῦτο δημόσιον, τινὲς μὲν ἐπὶ τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς γάριν ἢ τὰς πόλεις ἢ τοὺς βασιλέας ἐπινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφθέων ἔχωρησαν, ἐνευδοκιμήσειν τούτῳ νομίζοντες. Ὁλας δὲ τὸ πάντων ἐγαντιώτατον ἴστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι. Τῆς μὲν γάρ ἀληθοῦς ἐστι τεκμήριον ἴστορίας, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν διπάντες ταῦτα καὶ λέγοισιν καὶ γράφοιεν· οἱ δὲ εἰ ταῦτα γράψειν ἐτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγουν μὲν οὖν ἔνεκα καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς συγγραφεῦσι τοῖς Ἑλληνικοῖς, οὐ μήν καὶ τῆς περὶ τῶν ἀρχαίων ἀληθοῦς ἴστορίας, καὶ μάλιστά γε τῆς περὶ τῶν ἔκαστοις ἐπιχωρίων.

ζ'. Ὡτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Βαβυλω-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timaeus, que Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit . aut in Alticis qui Atthidas scripsere, vel in Argolicis qui de Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt. Quanquam quid ea persequi attinet, quae per urbes passim contigere, et angustioribus omnino regionibus continentur, quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accuratissimam temporum suorum historiam perscribere videatur, a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum alias fortassis plurimae aliis in illud anquirenibus occurrere possint, tum has præcipue duas summi momenti causas esse intelligo. Atque ut ab ea, quae milii potior videtur, incipiam, quum totum illud res eas, quae ubique fierent, publicas in tabulas referendi studium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omnibus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licetiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam jactare permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias: quum e publicis quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas ipsi Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere vetustate gloriantur, vix tamen etiam post illa tempora literarum informari cognitione creperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus extaret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio. Cul cause haec altera adjungenda est. Qui enim ad scribendum sese contulerunt, ii non veritatis utique studio ducebantur, licet hoc profleri solenne passim omnibus tralatitudine sit, sed vim orationis unam ostendebant: atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam et gratiam laudationibus e blandiri creperunt: nonnulli res ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare maluerunt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent. Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quoniam enim eo potissimum argumento historiæ veritas comprobatur, si de rebus iisdem eadem omnes pronuncient ac scribant: ita sese demum isti maxime reliquos omnes veritatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiae vi cedere nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de priscis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque patriæ.

6. Jam quod apud Αἴγυπτος et Βαβυλονίος ex Ion-

νίοις ἐκ μακροτάτων ἄνωθεν γρόνων τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, δπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἡσαν ἔγχειρισμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐφιλοσόφουν, Χαλδεῖοι δὲ παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ θτὶ μάλιστα δὲ τῶν Ἑλλήσιν ἐπιμιγνυμένων ἐγρήσαντο Φοίνικες γράμμασιν εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἀπαντες, ἔσσειν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων, θτὶ τὴν αὐτήν (ἔων γάρ λέγειν εἰ καὶ πλείω τῶν εἰρητού μένων) ἐποιήσαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφήταις τοῦτο προστάζαντες, καὶ ὡς μέγρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων πεφύλακται μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλαχθῆσεται, πειράσσομαι συντέσμως διδάσκειν.

16 ζ. Οὐ γάρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν, ἀλλ' δπως τὸ γένος τῶν ἱερέων ἀμικτὸν καὶ καθαρὸν διαμένη, προυνόθησαν. Δεῖ γάρ τὸν μετέχοντα τῆς ἱερωσύνης ἐξ δμοεθνοῦς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ ω μὴ πρὸς χρήματα μηδὲ τὰς ἀλλὰς ἀποβλέπειν τιμᾶς, ἀλλὰ τὸ γένος ἔξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλούς παρασχόμενον μάρτυρας. Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας, ἀλλ' δπως ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, κάκει ω τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους· λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἴγυπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ που τῆς ἀλλῆς οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερέων εἰσὶ τινες διεσπαρμένοι. Πέμπουσι γάρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγράψαντες πατρόθεν τούνομα τῶν γενιαμένων καὶ τῶν ω ἐπάνω προγόνων, καὶ τίνες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλεμος δὲ εἰ κατασχοι, καθάπερ ἡδη γέγονεν πολλάκις, Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβαλόντος καὶ Πομπηίου Μάργου καὶ Κυνηντίλου Οὔάρου, μάλιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς γρόνοις, οἱ περιλειπόμενοι τῶν ἱερέων καὶν πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθεῖσας γυναικας. Οὐ γάρ ἐτι τὰς τίχμαλωτους γενομένας προσίστανται, πολλάκις γεγονίας αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλόφυλον κοινωνίαν ὑφορώμενοι. Τεκμήριον δὲ μέγιστον ω τῆς ἀκριβείας οἱ γάρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχιλίων ἐτῶν δομομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς. Οἵδε τῶν εἰρημένων διοιն γένοντο εἰς παράδασιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστασθαι μήτε μετέχειν τῆς ἀλλῆς ἀγίστειας. Εἰκότως ωδὲν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαίως, ἔτε μήτε τοῦ ὑπογράφειν αὐτεζουσίου πᾶσιν ὅντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν ἀνιωτάτων καὶ τὰ παλιοτάτα κατὰ τὴν ἐπίτνοιαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὃς ἐγένετο ω σαρῶς συγγραφόντων.

η. Οὐ γάρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσυμφώνων καὶ μαχομένων, δύο δὲ μόνα πρὸς τοῖς εἰκοσι βιβλία, τοῦ παντὸς ἔχοντα γρόνου τὴν ἀναγραφὴν, τὰ δικαίως θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μέν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldais vero apud Babylonios, et maxime Phenicibus qui Græcis immixti usi sunt literis, ut et vitæ rationem ordinarent, et opera publica memorie traderent, dum consentiant omnes, prætermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, quod eandem (mitto dicere an potiorem prædictis illis) habuerint in conscribenda historia curam, pontificibus et prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et in Dei cultu assiduos praefecere, sed et curam habuere ut genus sacerdotale purum semper impermixtumque maneret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari sua conjuge liberos quædere, neque ad pecunias aut bonores respicere alios, sed genus exquirere secundum antiquam successionem multis probatum testimonio. Et hæc observamus non in Judea tantum, sed ubique pars aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicite nuptiarum sacerdotialium regula: puta in Αἴγυπτῳ, in Βαβυλονίᾳ, et sicubi terrarum præterea sparsi sunt nostrorum sacerdotum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi bellum enascatur, ut sepe factum est, sicut quom Antiochus Epiphanes terram invasit, et quom Pompeius Magnus, et quom Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus, tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas conficiunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec eas quæ bello captæ fuerunt recipiunt, suspectantes eas quæ sepe talibus accidit cum alienigenis consuetudinem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis descripti sunt ab annis bis mille cum suis parentumque nominibus. Si quis aduersus hæc vel tantillum deliquerit, ei non licet altari adstare, aut celarerum ceremoniarum esse participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate, quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ultra sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestæ erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est librorum multitudo, dissentientium atque inter se pugnantium: sed duo Juntaxai et viginti libri, totius temporis historiam complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quin-

ἐστι τὰ Μωϋσέως, καὶ τοὺς τε νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς. Οὗτος δὲ χρόνος ἀπόλείπει τρισχιλίων διλγον ἐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς Μωϋσέως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλέως ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν προσήκται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὅμνους εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὑποθήκας τοῦ βίου περιέχουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμέτερου γέρου γέγραπται μὲν ἔκαστα, πίστεως δὲ οὐκ ὅμοιας τζίνωται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὸ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν προφητῶν ἀκριβῆ διαδοχήν. Δῆλον δὲ ἐστὶν ἔργων πᾶς ἡμεῖς τοῖς ἴδιοις γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου γάρ αἰώνος ἥδη παρωχηκότος οὔτε προσθείναι τις οὐδὲν οὔτε ἀφελεῖν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετολμήκεν. Πᾶσι δὲ σύμφυτόν ἐστιν εὖθες ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως Ἰουδαίοις τὸ νομίζειν αὐτὰ Θεού δέγματα, καὶ τούτοις ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δέοι, θνήσκειν ἡδεῖς.

"Ηδη οὖν πολλοὶ πολλάκις ἔώρανται τῶν ἀλγαλώτων ἐν στρέβλαις καὶ παντούν θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μηδὲν ῥῆμα προέσθαι παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Οἱ τις ἐν ὑπομένειν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι συγγράμματα, τὸν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γάρ αὐτὰ νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν ἰσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν παλαιοτέρων φρονοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίσους δρῶσι τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν οἵς μαζὶ αὐτοὶ παντούντο πορευόμενοι, ἀλλ' ἐκ περαχουσμάτων διλγασθεῖσιν, τῷ τῆς ἱστορίας δινόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνεπαρκήσαν.

6. Εγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆ τὴν ἀναγραφὴν ἐποιησάμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἀπασι πατριτυχίᾳ. Ἐστρατήγουν μὲν γάρ τῶν παρ' ἡμῖν Γαλιλαίων διομάζομένων, ἔνως ἀντέχειν δυνατὸν ἦν, ἐγενόμην δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς ἀλγαλώτος· καὶ με διὰ φυλακῆς Οὐεσπασιαὸς καὶ Τίτος ἔχοντες δεῖ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἡνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον δεδεμένον, αὕτης δὲ λυθεῖς συνεπέμφθην ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας. Γέτω πρὸς τὴν Ἱεροσολύμων πολιορκίαν. Ἐν φύροντων τῶν πραττομένων οὐκ ἐστιν δ τὴν ἐμὴν γνῶσιν διέρυγε. Καὶ γάρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον τὸ Ῥωμαίων δρῶν ἐπιμελῶς ἀνέγραφον καὶ τὰ παρὰ τὸν αὐτομολῶν ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνίην· εἴτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοι τῆς πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγενημένης, χρησάμενος τοι πρὸς τὴν Ἑλληνίδην φωνὴν συνεργοῖς, αἵτοις ἐποιησάμην τῶν πράξειν τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δέ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius mortem. Atque hoc spatium temporis tria fore annorum millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, prophetæ qui Moysi successere res sua relate gestas tredecim libris complexi sunt: quatuor vero reliqui hymnos in Dei laudem, et præcepta vitae hominum exhibent utilissima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed nequam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantam superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit successio prophetarum. Quanta porro veneratio libros nostros prosequamur, re ipsa appetet. Quum enim tot jam sacerdita effluxerint, nemo adhuc nec adjicere quicquam illis, nec demere, aut mutare aliquid est ansus. Sed omnibus Judæis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque innatum est, Dei ut hec esse præcepta credamus, iisdemque constanter adhærescamus, et eorum causa, si opus fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi captivorum frequenter et tormenta et omne genus mortem in theatris sustinere conspecili sunt, ne ullum verbum contra leges admitterent et scriptas de illis traditiones. Quis Græcorum tale aliquid subiret, imo vel minimum quidem laeti sufferret, licet omnia ab illis scripta interitus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existimant, propere effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque ita non immerito sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes, quibus neque ipsi interfuerere, neque operam dedere ut a rerum gnarisi illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in vicinia fuerint locorum ubi res gestæ erant: sed ex fama et auditione paucula quædam temere componentes, historiæ nomine impudenter admodum et insolenter se efferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quæ particulatim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux extiteram qui apud nos Galilæi audiunt, quamdiu resistendo eramus; comprehensus autem a Romanis factus sum captivus; quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent: illis semper assidere coegerunt, primo quidem vincitum: postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum quæ gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et singula in Romanis castris conspecta diligenter notabam; quæque a transfigi nunciabantur ego solus intellexi: deinde Romæ otium nactus, opere omni jam præparato, et quibusdam propter Græcam linguam in auxilium vocatis, res prout gestæ erant literis mandabam. Adeoque veritati

περιῆγη θάρσος τῆς ἀληθείας, ὡστε πρώτους πάντων τούς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὔεσπασιανὸν καὶ Τίτον ἡγίωστα λαβεῖν μάρτυρας. Πρώτοις γάρ δέδωκα τὸ βιβλίον· καὶ μετ' ἔκεινους πολλοῖς μὲν ⁵ Ρωμαίων τοῖς συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασκον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὃν ἔτιντον Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡράδης δὲ σεμνότατος, καὶ αὐτὸς δὲ θυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν διὰ τῆς ¹⁰ ἀληθείας προύστην ἐπιμελῶς, οὓς ἀν ἕποτε εἰλάμενοι καὶ σωπήσαντες, εἴ τι κατὰ ἄγνοιαν ἢ χαρίζομενος μετέθηκα τῶν γεγονότων ἢ παρέλιτον.

ι'. Φαῦλοι δέ τινες ἄνθρωποι διαβάλλειν μου τὴν ιστορίαν ἐπικεχειρήκασιν, ὡσπερ ἐν σχολῇ μειρακίων ¹⁵ γύμνασμα προκείσντο νομίζοντες κατηγορίας παραδόζουν καὶ διαβολῆς, δέον ἔκεινο γινώσκειν, διὰ δεῖ τὸν ἄλλοις παράδοσιν πράξεων ἀληθινῶν ὑπισχυούμενον αὐτὸν ἐπισταθεὶ ταύτας πρότερον ἀχριβῶς, ἢ παρηκολουθηκότα τοῖς γεγονόσιν, ἢ παρὰ τῶν εἰλότων πυνθανόμενον²⁰ διὰ τὸν γάρ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρας νομίζου πεποιηκέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γάρ ἀρχαιολογίαν, ὡσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ιερῶν γραμμάτων μεθημήνευκα, γεγονός ιερεὺς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκὼς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἔκεινοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ιστορίαν ²⁵ ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτούργος πράξεων, πλείστων δὲ αὐτόπτης γενόμενος, διῶς δὲ τῶν λεχθέντων ἢ πραγμάτων οὐδοτιοῦν ἀγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἀν θρασεῖς τις ἡγίσκαστο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπικεχειρηκότας; οἱ καν τοῖς τῶν αὐτοκρατόρων ³⁰ ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγωσιν, ἀλλ' οὐ γε καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ια'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀναγκαίων ἐποιησάμην τὴν παχεῖσαν, ἐπιστημήνασθαι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελλούμενων τὰς ιστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέρειαν· ³⁵ οἶκανδος δὲ φανερόν, ὃς οἶμαι, πεποιηκὼς διὰ τοῦ πάτριος ἐστιν ἢ περὶ τῶν παλαῖων ἀναγραφὴ τοῖς βαρβάροις μᾶλλον ἢ τοῖς Ἐλλησιν, βούλομαι μικρὸ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπικειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀποφάνειν τὴν καταστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν, ⁴⁰ οἵς φασιν ἔκεινοι, λελέχθαι παρὰ τοῖς Ἐλληνικοῖς συγγραφεῦσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλαστημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλασφημοῦντας.

ιβ'. Ἡμεῖς τοίνους οὔτε χώρων οἰκοῦμεν παράλιον οὔτ' ἐμπορίας χαίρομεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμελίσιας· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωκισμέναι, χώρων δὲ ἀγαθῶν νεμόμενοι ταῦτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων δο περὶ παιδοτροφίαν φιλοκαλοῦντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδεδομένην εὐσέβειαν ἔργον ἀναγκαιότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιημένοι. Προσούστης τοίνους τοῖς εἰρημένοις καὶ τῆς περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἰδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere voluerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem filiorum qui bello interfuerunt: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Graecæ eruditio non ignaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectabilis, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Iste igitur universi testimonium perlibuerunt quod veritatem accuratam præ me serebam, non dissimulatur aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam communetassem aut prætermisissem.

10. Quidam vero homines male feriati historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quam oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se pollicetur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adseruit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum esse genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quidem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quæ dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tam nostrorum qui illis adversabantur rebus intererant.

11. Et de ipsis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquise arbitror quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Graecos. Volo igitur in primis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Graeci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostræ genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quæ neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consueludo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostræ procul a mari sitæ; ipsi autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiae, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitæ maxime necessarium ficerimus. Quum igitur ad ea quæ dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat priscis temporibus quod ficeret nobis

χρόνοις τὸ ποιοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῖν ἐπιμεξίαν, ὥσπερ Αἰγύπτιοις μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἔξαγόμενα καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς Φοινίκης κατοικοῦσιν ἡ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς ἐμπορίας σπουδὴ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥσπερ ἀλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχειν ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐτράπησαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καὶ τοι πολλὰς τῆς χώρας ἔχουστης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ ἀτολμων. Διὰ τοῦτο Φοινίκης μὲν αὐτὸν κατ' ἐμπορίον τοῖς Ἑλλησιν ἐπιειπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν, καὶ δὶς ἔκειναν Αἴγυπτοι, καὶ πάντες ἀφ' ὧν τὸν φόρτον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκόμιζον, μεγάλα πελάγη διατρέποντες. Μῆδοι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φρενεροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέχρι τῆς ἑτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες Θράκες δὲ διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον ἐγνώσθη πλεόντων· ὅλως γὰρ ἀπαντες οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀντολαῖς καὶ πρὸς τὴν ἐσπερίου κατοικοῦντες, τοῖς συγγράψειν τι βουλούμενοι καὶ γνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀντέρω τὰς οἰκήσιες ἔγοντες ἐπιτλείστον ἡγιονόθησαν. Καὶ τοῦτο φράνται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός, δῆπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθούσης τοι πολεμικᾶς, οὐδὲ δὲ Ἡρόδοτος οὐδὲ δὲ Θουκυδίδης οὔτε τῶν ἀματούσι τούτοις γενομένων οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευσκεν, ἀλλ' ὁφέ ποτε καὶ μοδις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἡ γνῶσις διεξῆλθον. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν ταὶς Ἱεράρχων οὕτως ἡγούμενοι οἱ δοκοῦντες ἀκριβέστατοι καὶ συγγραφεῖς, δῶν ἐστιν Ἐφορος, διστο πόλιν οἰεται μίαν εἶναι τοὺς Ἱεραρχας, τοὺς τοσοῦτο μέρος τῆς ἐσπερίου γῆς κατοικοῦτας· καὶ τὰ μήτη γενομένα παρ' αὐτοῖς θῃ μήτη λεγχμένα γράφειν, ὡς ἐκείνων αὐτοῖς χρωμένων, ἐτόλμησαν. Άλιτον δὲ τοῦ μὲν μη γνώσκειν ταῦτα τὴν ἀνεπίμεκτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῆ τὸ βαύλεσθαι δοκεῖν τι πλέον τῶν ἀλλων ἴστορεν. Πῶς οὖν ἔτι θαυμάζειν προστήκειν, εἰ μηδὲ τὸ ἡμέτερον ἔνος πολλοῖς ἐγιγνώσκετο, μηδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι μημίης ἀφορμὴν παρέσχεν, οὕτω μὲν ἀπωκισμένον τοι τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προηρημένον;

ιγ. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίων χρήσασθαι περὶ τῶν Ἑλλήνων διτὶ μη παλαιόν ἐστιν αὐτῶν τὸ γενος τῷ μηδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἀν κατεγέλων, αὐτάς, τοι οἷματι, τὰς διπούς νῦν εἰρημένας κομίζοντες αἵτιας, καὶ μάρτυρας ἀν τοὺς πλησιοχώρους παρείχοντο τῆς αὐτῶν ἀρχαιότητος; Καγὼ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο ποιεῖν. Αἰγύπτιοις γὰρ καὶ Φοινίξι μάλιστα δὴ χρήσομαι μάρτυσιν, οὐκ ἀν τίνος δὲ ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν διαβάλλειν δυνηθέντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενῶς διατεθέντες κοινῇ μὲν ἀπαντες Αἴγυπτοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μέντοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναίμην ἀν ταυτὸ τοῦτο λέγειν, ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγοὶ καθεστήκασι καὶ

commercium cum Græcis, sicut Αἴγυπτοις mercimonia, ex rebus quae importarentur aut exportarentur; et Phœnicibus oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi studium ex amore pecuniae. Sed neque ad latrocinia, sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio multis virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum ut Phœnices negotiationis ergo ad Græcos navigantes statim cogniti fuerint, et per illos Αἴγυπτοι, dein omnes a qui bus ad Græcos onera perferebant, immensa maria per transeuntes. Medi vero postea atque Persæ illis innoluerunt postquam Asiæ imperarunt, Persæque, quum usque ad alteram continentem expeditiones fecissent; Thraces autem propter vicinitatem, et Scythæ ab iis qui in Pontum navingant cogniti sunt: atque in universum omnes, ad mare vel Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam facilius venerunt, quibus in animo fuit historiæ aliquid scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis contingit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum urbis, in tantam potentiam jam inde olim evectæ, et tantas res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque Thucydides quoquo modo meminerunt, nec omnino aliis eorum aequalis scriptor, sed sero et vix tandem eorum nomen in Græcia auditum. Gallorum etiam et Hispanorum res usque adeo ignotæ iis fuerunt qui accuratissimi scriptores suis perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Occidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fuerunt nec suis unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem rerum ignorantias fuit, quod illi secum ipsi viventer commercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero mendacii, quod volebant illi quippiam ultra alios memorias mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si neque nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum de se aliquam suppeditavit occasionem, tam longo scilicet intervallo disjuncta a mari, talibus vite institutis sese accommodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Græcorum, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris nostris de iis dictum reperiatur. Nonne omnino nos risu exciperent, ipseas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiquitatis suæ? Igitur et ego hoc conabor efficere. Αἴγυπτοis enim et Phœnicibus præcipue testibus utar, quum nemo eorum testimonio tanquam falso detrahere potuerit. Videntur enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes Αἴγυπτοi, Phœnicum vero Tyrii. De Chaldais autem nequaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis nostri principes extiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστεις παράσχω, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀποφανῶ τοὺς μνῆμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μηδὲ ταῦτην ἔτι τὴν πρόφασιν οἱ βασικανόντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ιδ. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Ἀλγυπτίοις γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἶντες παρατίθεσθαι κάκελων· Μανεθὼν δὲ ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Ἀλγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεσγηκών παιδείας, ὃς δῆλος ἐστι· γέγραψε γάρ Ἐλλάδι φωνῇ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἐκ τῶν Ἱερῶν, ὃς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Ἀλγυπτιακῶν ὑπὸ ἀγνοίας ἐψευσμένον. Αὐτὸς δὴ τοίνυν δὲ Μανεθὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἀλγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθήσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκείνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν, Τίμικος δονομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδος δὲ Θεός ἀντέπνευσεν, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν, ἀνθρώποι τὸ γένος ἀστηροί, καταθαρσήσαντες ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ δράμιως ἀμαγχτὶ ταύτην κατὰ κράτος εἷλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ γειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τακτές τε πόλεις ὡμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερά τῶν θεῶν κατέσκαψαν· πάσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐχθρότατά πως ἐχρήσαντο, τοὺς μὲν σφράζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναικαὶ εἰς δουλείαν δύοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλέας ἔνα εἶς αὐτῶν ἐποίησαν, φὸνομα δὲ ήν Σάλατις. Καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω τῷ χώρᾳν δασμολογῶν καὶ φυρούρων ἐν τοῖς ἐπιτηδεοτάτοις καταλείποντας τόποις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν ἡσφαλίσαστο μέρη, προορύμενος Ἀσσυρίων, τότε μετίουν ἰσχυρότων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφόδου. Εὑρών δὲ ἐν νομῷ τῷ Σαΐτῃ πόλιν ἐπικαιροτάτην, κείμενην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουβαστίου ποταμοῦ, καλούμενην δὲ ἀπό τίνος ἀρχαίας θεολογίας Ἀναριν, ταύτην ἔκτισε τε καὶ τοῖς τείχεσιν ὁρυωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ πλήθος δηλιτῶν εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς φυλακήν. Ἐνθάδε κατὰ θέρεταν ἥρηχοτο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεχόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἔξοπλισίαις πρὸς φόδον τῶν εξωθεν ἐπιμελῶν γυμνάζουν. Ἀρξάς δὲ ἐννεακαίδεκα τῆς τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἐτερος ἔβασιλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλούμενος Βηών. Μεδ' ὅν ἄλλος Ἀπαχνάς, ἐξ καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἐπτά. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπωφίς ἐν καὶ ἔξικοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνας ἑνα. Ἐπὶ πάσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσσεραὶ καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἔξι ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἀρχοντες, πολεμοῦντες ἀεὶ καὶ ποθοῦντες μᾶλλον τῆς Ἀλγύπτου ἔξαραι τὴν βίζαν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σύμπτων αὐτῶν ἔνος ὙΚΣΩΣ, τοῦτο δέ ἐστι βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γάρ ὙΚ καθ-

riis suis Judæorum meminerunt. Quum vero de istis probationes afferam, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ἑgyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest: Manetho autem genere suit Ἑgyptius, vir Græcam eruditissimum assequutus, ut ex eo intelligitur, quod Graece partim historiam scripsisset, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ἑgyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ἑgyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producam.) « Regem olim habuimus Timauum, cuius tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset iratior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, audacia sumpta repentinum haec in regionem impetum fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt: atque principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero et civitates crudeliter incenderunt, et deorum templorum everterunt; porroque in omnes indigenas iniamicissime se gesserunt, alios quidem perientes, aliorum vero et liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero unum ex illis regem crearunt, cui nomen Salatis. Atque hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et inferiorem tributariam faciens, praesidiaque in locis opportunitissimis relinquens. Maxime vero partes munitivae orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis potentioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum regnum. Quum autem nactus esset in Saite nomine civitatem opportunissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sicut, quæ ab aliquo antiquæ theologiae Auaris appellabatur, et ipsam aedificavit et muris firmissimis communivit, postquam illic collocaverat ad custodiam ejus armatorum multitudinem usque ad ccxli millia virorum. Illic veniebat aestatis tempore, tam ut frumenta meteret et conducedisset mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset annis xix, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter annis xliv, Beon nomine. Post quem alius Apachnas nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apophis lxi, et Janias L et mense uno. Post omnes autem Annis annis xlvi et mensibus ii. Et isti quidem sex inter eos fuere primi principes, bellum serper gerentes, et maxime Ἑgyptum radicitus extinguere cupientes. Vocabatur autem gens universa Hyccos, id est reges pastores: Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Ses

ἱερὸν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
• μὴν ἔστι καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
• καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
• λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβαῖς εἶναι. » Ἐν δὲ ἀλλοι ἀντι-
διγόνων οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προσ-
τηγορίας, ἀλλὰ τούναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
μένας· τὸ γάρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιοῖς καὶ τὸ ἈΚ
δασυνόμενον αἰχμαλώτους δητὸς μηνύει. Καὶ τοῦτο μᾶλ-
λον πιθανότερον μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ιστορίας ἔχό-
μενον. « Τούτους δὲ τοὺς προκατωνομασμένους βασι-
• λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλούμενους καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
• τῶν γενομένους κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
• πρὸς τοῖς πεντακοσίοις ἔνδεκα. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
• ἐξ τῆς Θηβαϊδὸς καὶ τῆς ἀλλῆς Αἰγύπτου βασιλέων
• γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
• πόλεμον αὐτοῖς συρραγγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
• νιον. » Ἐπὶ δὲ βασιλέως, ὃ δύνομα εἶναι Ἀλισφρα-
• γιούσθως, ήτταμένους φησὶ τοὺς ποιμένας π' αὐτοῦ
• ἐκ μὲν τῆς ἀλλῆς Αἰγύπτου πάστος ἔκπεσεῖν, κατα-
• κλεισθῆναι δὲ εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν
• περιμέτρον. Αὔχιριν δνομα τῷ τόπῳ. Τοῦτον φησὶν δὲ
• Μανεθὼν ἀπαντά τείχει τε μεγάλῳ καὶ ισχυρῷ περι-
• βαλεῖν τοὺς ποιμένας, διώς τὴν τε κτήσιν ἀπασαν
• ἔχωσιν ἐν δύχυρῳ καὶ τὴν λείαν τὴν ἐαυτῶν. Τὸν δὲ
• Ἀλισφραγμουθόνεως υἱὸν Θούμασιν ἐπίγειρησται μὲν
• αὐτὸς διὰ πολιορκίας ἐλεῖν κατὰ κράτος, δικτὼ καὶ
• τετσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τείγεσιν.
• ἐπει δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγων, ποιήσασθαι συμβά-
• σεις, ἵνα τὴν Αἴγυπτον ἐκλιπόντες δροὶ βούλονται
• πάντες ἀδελαθεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς δμο-
• λογίαις πανοικεσίᾳ μετὰ τῶν κτήσεων οὐκ ἐλάττους
• μυριάδων δητας είκοσι καὶ τεσσάρων ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
• πτον τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν δδοιπορήσαι. Φοβου-
• μένους δὲ τὴν Ἄσσυρίων δυναστείαν (τότε γάρ
• ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
• λουμένῃ πολιν οἰκοδομησαμένους τοσαύταις μυριάσιν
• ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱεροσόλυμα ταύτην δνομά-
• σαι. » Ἐν ἀλλῃ δὲ τινὶ βίθισαν τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθῶν
τοῦτο φησὶν ἔθυος τοὺς καλούμενους ποιμένας αἰχμαλώ-
• τοὺς οὐκ ἐν ταῖς Ἱεραῖς αὐτῶν βίθιοις γεγράφθωσι, λέγων
δρῦσις. Καὶ γάρ τοῖς ἀνωτάτοις προσγόνοις ἡμῶν τὸ
ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰγυμάλιοι τε πάλιν
οὐκ ἀλόγιος ἐπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφτησαν, ἐπειδή-
περ δὲ πρόγονος ἡμῶν Ἰώστης ἐστὶ τὸν ἔφη πρὸς τὸν
βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰγυμάλωτον εἶναι, καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ὑστερον μετεπέμψατο, τοὺς
βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
• ἀλλοι παιήσουμαι τὴν ἔξτασιν ἀκριβεστέρων.
• ιε'. Νυνὶ δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι
τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
θῶν πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ἐπογράψω.
Φησὶ δὲ οὕτω· « Μετὰ τὸ ἔξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τὸν
λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱεροσόλυμα δὲ ἐκβαλὼν κάτον

• vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
• munem, unde vox composita Hycos. Sunt autem qui
• Arabas illos exstissem dicant. » In alio autem exem-
plari nomine illo Hycos non reges significari compcri, sed
e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
Ægyptiaca lingua, et Hac cum aspiratione, captivos pro-
prie nominatumque significat. Atque id mihi verisimilius
videtur et magis eum antiqua historia censemias.
• Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
ceptam aduersus pastores a Thebaïdis ac reliquæ Ægypti
regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege, autem cui Ali-
sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esse
tradit, cujus ambitus decem jugerum millia contineret.
Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædae
id omne tutum ac securum habere possent. At vero
Alisphragmuthoseos filium Thummosincccclxxx millium
hominum exercitu muros obsedisse, atque ipsos per
viam expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
Ægypto relicta, omnes quoconque vellent sine ullo suo
detremento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
miliis atque omni possessione sua, uti per ictum sœdus
poterant, haud pauciores ccxli millibus ab Ægypto per
solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
patrium erat greges pascere: et pascualem agentes vitam,
inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permisso. Sed
de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligenter.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produc
Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait: « Post-
quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμωσις, ἔβασιλευσε μετὰ ταῦτα ἕτη εἰκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ ἐτελεύτης, καὶ παρέλασε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ μίδις Χέρων ἐπὶ τρισκαίδεκα. Μεθ' δὲ Ἀμένωφις εἰκοσι καὶ μῆνας ἑπτά. Τοῦ δὲ ἀδελφῆς Ἀμεσσοῖς εἰκοσι ἑννέα καὶ μῆνας ἐννέα. Τοῦ δὲ Μήφροις δώδεκα καὶ μῆνας ἐννέα. Τοῦ δὲ Θυμῶσις ἐννέα καὶ μῆνας δέκτω. • Τοῦ δ' Ἀμένωφις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ ὄρος τριάκοντα δέξι καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυγατρὸς Ἀκεγγήρης δώδεκα καὶ μῆνας ἔνα. Τῆς δὲ Ράθωτις ἀδελφὸς ἐννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγγήρης δώδεκα καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ Ἀκεγγήρης ἔτερος δώδεκα καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνας ἔνα. Τοῦ δὲ Ραμέσσος ἑννέα καὶ μῆνας τέσσαρας. « Τοῦ δὲ Ἀμέσσος Μιαμμοῦ ἔκτικοντα δέξι καὶ μῆνας ἔνο. Τοῦ δὲ Ἀμένωφις δέκα καὶ ἐννέα καὶ μῆνας δέξι. Τοῦ δὲ Σέωθας, καὶ Ραμέσσος, ἵππικην καὶ ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφὸν τοῦ Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἀλλην βασιλικὴν περιέθηκεν ἔξουσίαν, μόνον δὴ ἐνετελάτο διάδημα μὴ φορεῖν, καὶ μηδὲ τὴν βασιλίδα μητέρα τε τῶν τέκνων δῶκειν, ἀπέγειθαι δὲ καὶ τῶν ἀλλων βασιλικῶν παλλακίδων.

25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσσύριούς τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἀπαντας, τοὺς μὲν δόρατι, τὸν δὲ ἀμαχῆτι, φόδῳ δὲ τῆς πολλῆς ἐννέα μέρεως, ὑποχειρίους ἔλαβε. • Καὶ μέγα φρονήσας ἐπὶ ταῖς εὐπράγγαις, ἐτί καὶ θαρσαλεύτερον ἐπορεύετο,

30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεψόμενος. Χρόνου τε ικανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς δικαστείθεις ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦμπαλιν οἵδιοι ἀδελφὸς παρήνει μὴ ποιεῖν ἀδεῶς ἐπραττεῖν καὶ γάρ τὴν βασιλίδα βιαίως ἔσχε, καὶ ταῖς ἀλλαῖς παλλακίσιν δέ τοις ἀρειδῶς διετέλει χρώμενος πειθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντῆρε τῷ ἀδελφῷ. Ότι δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ιερῶν τῆς Αἰγύπτου γράμμας βιβλίον ἐπειμψε τῷ Σεθώσει, δηλῶν αὐτῷ πάντα, καὶ δι τοῦ διατήρειν δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-

35 « χρῆμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἀκράτησε τῆς ίδιας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ δινόματος Αἴγυπτος. Λέγει γάρ δι τοῦ μὲν Σέωθος ἐκαλεῖτο Αἴγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ διδέλφος αὐτοῦ Δαναός. »

40 « ιζ'. Ταῦτα μὲν δι Μανεθῶν. Δῆλον δὲ ἐστιν ἐκ τῶν εἰρημένων ἐπῶν τοῦ γρόνου συλλογισθέντος δι τοῦ καλούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ ἐνενήκοντα καὶ τριακοσίοις πρόσθεν ἐτείνειν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπώκησαν ἢ δι Ναναὸν εἰς Ἀργος ἀφικέσθαι. Καίτοι τοῦτον ἀρχαιότατον Ἀργεῖον νομίζουσι. Δύο τοίνυν δι Μανεθῶν ἡμῖν τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἴγυπτοις γραμμάτων πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀριζεῖν εἰς Αἴγυπτον, ἐπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγήν, οὕτως ἀρ-

postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus quatuor, et defunctus est : regnumque accepit filius ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Amessis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Nephres annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis annis xv et mensibus viii. Post eum Thmosis annis ix et mensibus vii. Post eum Amenophis annis xxx et mensibus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus autem filia Acenchres annis xii et mense i. Post eam frater Rathotis annis ix. Post hunc Acencheres annis xi et mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Armeses Miammi annis lxvi et mensibus ii. Post hunc Amenophis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et navales. Hic fratrem quidem Armais procuratorem Αἴγυπτον constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potestatem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gestaret, neque reginam matremque liberorum injury afficeret, insuperque ut abstineret ab ceteris regalibus concubinis. Ipse vero in Cyprum et Pliænicen, rursusque in Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potestatis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum successu valde elatus, aliquanto audacius progediebatur, orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus quum in longum protraheretur, Armais, qui in Αἴγυπτo fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat nec ficeret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat, ceterisque concubinis ad libitum misceri non cessabat : persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem insurgebat. Is vero qui constitutus erat super sacra Αἴγυπτiaca, codicillos Sethosi misit, eum de omnibus certiores faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et primum tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine appellata est Αἴγυπτus. Dicit enim quod Sethosis quidem Αἴγυπτus vocabatur, Armais autem frater ejus Danans. »

16. Atque haec quidem Manetho. Ergo si tempus ad initiam annorum istorum rationem exigemus, constabit omnino, quos Pastores ipsi vocabant, maiores nostros, annis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Αἴγυπτo migrassent, regionem illam insedisse, quam Danaus Argos venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur. Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod Αἴγυπtarum literarum fidem sequitur, testimonio confeda sunt : alterum, eos in Αἴγυπτum aliunde profectos esse; alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίλεν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χιλίοις. Ὄπέρ ὅν δ' ὁ Μανεθὼν οὐκ ἔκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὠμολόγηκεν, ἔκ τῶν ἀδεσπότως μυθολογουμένων προστάτευεν, ὑπέτερον ἔξελέγεων κατὰ μέρος, ἀποδεικνὺς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ φευδολογίαν.

Ιεζ. Βούλομαι τοίνους ἀπὸ τούτων ἔτι μετελθεῖν ἔτι τὰ παρὰ τοῖς Φοίνικιν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἔξι ἔκεινων μαρτυρίας παραχρεῖν. Ἐστιν τοίνους παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἔτῶν γράμματα, δημοσίᾳ γεγραμμένα καὶ περψηλαχμένα λίκιν ἐπικελῶν, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνῆματος ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται δὴ ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὥκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως, 15 ἔτεσι θάττον ἔκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μησὶν ὀκτὼ τοῦ κτίσαι Τυρίοις Καρχηδόνα, ἀνεγράψῃ δὲ παρ' ἔκεινοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἴρωμος γάρ δὲ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν 20 καὶ διαδεδομένον. Αὐτὸς οὖν συμφιλοτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῷ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσὸν μὲν εἶκος καὶ ἔκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμών δὲ καλλίστην ὑλην ἔκ τοῦ δρους, δικαλεῖται Λίθανος, εἰς τὸν δροφὸν ἀπέστειλεν. Ἀντεδωρήσατο δὲ αὐτὸν δ Σολομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλών λεγομένῃ. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς εἰς φίλιαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία προσβλήματα γάρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν δ Σολομῶν καὶ τῷ τάλλῳ σοφώτερος. Σώζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλαὶ τῶν ἐπιστολῶν, δικαίεινοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. «Οτι δ' οὐ λόγος ἔστιν ὁπ' ἐμοῦ συγκείμενος δ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γράμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Δίον, ἄνδρα περὶ τὴν Φοίνικιν καὶ τὴν Ιστορίαν ἀκριβῆ γεγονόναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοίνουν ἐν ταῖς περὶ Φοίνικων ιστορίαις γράψει τὸν τρόπον τοῦτον» «Ἀβιβάλου τελευτήσαντος, διοίδεις αὐτοῦ «Εἴρωμος ἔβασιλευεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς «μέρη τῆς πόλεως προσέχωσε, καὶ μεῖζον τὸ ἄστυ «πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διός τὸ ιερὸν καθ' «ἔσατο δὲ ἐν νήσῳ, χώσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε «τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν ἀνα- «θάς δὲ εἰς τὸν Λίθανον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν «ναῶν κατασκευὴν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ- 45 «μων Σολομῶνα πέμψι φασὶ πρὸς τὸν Εἴρωμον αἱ- «νύγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξίοιν, τὸ δὲ μὴ δυ- «νηθέντα διαχρῖναι τῷ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν. «Ομολογήσαντα δὲ τὸν Εἴρωμον καὶ μὴ δυνηθέντα «λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν γρηγμάτων εἰς τὸ ἐπι- 50 «ζῆμιον ἀναλόνσαι. Εἴτα δὴ Ἀβδήμονόν τινα Τύριον «ἄνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἀλλα προσδα- «λεῖν & μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῷ Εἴρωμῳ «προσπατοῖσαι χρήματα. » Διος μὲν οὖτος περὶ τοὺς προειρημένους ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo veterum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quae Manetho non ex literis Αἴγυπτiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quae apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ suut a multis annis consignatae publicis monumentis, et magna cum cura adseratae, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesserant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosolymis templum fuisse constructum, annis cxxii et mensibus octo priusquam a Tyriis Carthago aedificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quoniam pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad tecti contignationem misit: Solomon vero donis et aliis quampluriniis eum remuneravit, et terra in Galilææ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: problemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non singitur, testem producam Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scrisisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnicibus historiis in hunc modum scribit: «Abibalo vivis erupto, «filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales «aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis «templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et «in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et «aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma- «teriam cecidit ad sanorum extirpationem. Regem autem «Hierosolymorum Solomonem ad eum aiunt enigmata «misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere «non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con- «ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba- «ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse. «Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonum exti- «tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret: «quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi- «romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ supra diximus testatus est.

η'. Ἀλλὰ πρὸς τούτῳ παρεκθήσομαι Μένανδρον τὸν Ἐφέσιον. Ἕγραφε δὲ οὗτος τὰς ἐφ' ἔκστου τῶν βασιλέων πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις γενομένας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπουδάσας τὴν ιστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὴ περὶ τῶν βασιλευκότων ἐν Τύρῳ, ἐπειτα γενόμενος κατὰ τὸν Εἴρωμον, ταῦτα φησί· Ἡ Τελευτῆσαντος δὲ Ἀδινάσ-
λου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν διὸς αὐτοῦ Εἴρωμος,
δις βιώσας ἐτῇ πεντήκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἐτῇ
τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχωσε τὸν εὐρύχωρον
τὸν τε χρυσοῦν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῦ Διὸς ἀνέθηκεν,
ἔτι τε ὅλην ἔνδιλων ἔχοφεν ἀπὸ τοῦ λεγομένου
ὄνου ὄρους Λιβάνου, κέδρινα ἔνδιλα εἰς τὰς τῶν λεπῶν
στέγας, καθελών τε τὰ ἔργατα λεπά καινούντων ὥκοδό-
μησε, τὸ τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέ-
μενος ἀνιέρευσε, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλέους πρώτον
ἐποιήσατο ἐν τῷ Περιτῷ μηνὶ, εἶτα τὸ τῆς Ἀστάρ-
της, διόπτε Τίτυος ἐπεστράτευσε μὴ ἀποδῦνται τοὺς
φόρους, οὓς καὶ ὑποτάξας ἔστη τῷ πάλιν ἀνέστρεψεν.
Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀδόνιμος παῖς νεώτερος, δις
ἔνικα τὰ προσβλήματα, ἀπέτασσε Σολομὼν δι' Ἱερο-
σολύμων βασιλεύς. Ψηφίζεται δὲ διὸν τούτου τοῦ
τοῦ βασιλέως ἄχρι τῆς Καρχηδόνος κτίσεως οὖ-
τως· Ἡ Τελευτῆσαντος Εἴρωμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν
Βαλεάζαρος διὸς, δις βιώσας ἐτῇ τεσσαράκοντα τρία
ἐβασίλευσεν ἐτῇ ἑπτά. Μετὰ τούτου Ἀδόνιστρατος δι-
αγότου μίδις βιώσας ἐτῇ είκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἐτῇ ἐν-
νέα. Τούτοις οἱ τῆς τροφοῦ αὐτοῦ μιδοὶ τέσσαρες ἐπιθου-
λέύσαντες ἀπώλεσαν, ὡν διεσθύντερος ἐβασίλευσεν
ἐτῇ δώδεκα. Μεθ' οὐδὲ Ἀστάρτος διελαιαστάρτου,
δις βιώσας ἐτῇ πεντήκοντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἐτῇ
δώδεκα. Μετὰ τούτου διαδελφὸς αὐτοῦ Ἀσέρυμος
βιώσας ἐτῇ τέσσαρα καὶ πεντήκοντα ἐβασίλευσεν
ἐτῇ ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ διαδελφοῦ Φέ-
λητος, δις λαβὼν τὴν βασιλείαν ἢρξε μῆνας δκτώ,
βιώσας ἐτῇ πεντήκοντα. Τούτον ἀνείλεν Εἰθύνα-
λος διὰ τῆς Ἀστάρτης λεπενε, δις βασιλεύσας ἐτῇ τριά-
κονταδύο ἐδίωσεν ἐτῇ ἑξήκοντα δκτώ. Τούτον διε-
δέξατο Βαδέζωρος μίδος, δις βιώσας ἐτῇ τεσσαράκοντα
πέντε ἐβασίλευσεν ἐτῇ ἔξι. Τούτου διαδόχος γέγονε
Μάτγηνος διὸς, δις βιώσας ἐτῇ τριάκοντα δύο
ἐβασίλευσεν ἐτῇ ἐννέα. Τούτου διαδόχος γέγονε
Φυγμαλίων, βιώσας διὰ τῆς πεντήκοντα ἔξι ἐβασίλευ-
σεν ἐτῇ τεσσαράκοντα ἑπτά. Ἐν δὲ τῷ ἐπὶ αὐτοῦ
ἔθδομῷ ἐτεῖ διὰ διαδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ
πολιν ὥκοδόμησε Καρχηδόνα. Συνάγεται δὴ πᾶς δι-
γόρονος ἀπὸ τῆς Εἴρωμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνος
κτίσεως ἐτῇ ροή μῆνες η'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἐτεῖ τῆς
Εἴρωμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὥκοδομήθη δναὸς,
οὐ γέγονε οὐδὲ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρ-
χηδόνος κτίσεως ἐτῇ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες
δκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ
προσθεῖναι πλείω; βλέπεται γάρ ταληθὲς ισχυρῶς ὥμο-
λογημένον. Καὶ πολὺ δίποι προσδύγει τῆς τοῦ νεώ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is autem res singulorum regum tempore apud Graecos Barbarosque gestas memorie mandabat, ex vernaculis cuiusque provinciarum vel gentis actis studens historiae veritatem cognoscere. De iis itaque qui in Tyro regnauerunt scribens, et deinde veniebas ad Hiromum regem, ista dicit: « Abibalo vita functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnauit annos xxxiv, vita ad annum lvi producta. Hic aggre-
« Vastum qui dicitur locum exaequavit, prætereaque au-
« ream columnam in Jovis templo collocavit: et ad ligno-
rum silvam profectus, e monte Libano appellato con-
« struendis templorum tectis cedros excidit; demolitusque
« antiqua delubra, nova tempia aedificavit, Herculisque et
« Astartæ fana consecravit, primumque Herculis templum
« fecit in mense Peritio, deinde Astartæ, quando bellum
« movit aduersus Tityos, quod tributa non solverent:
« quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est.
« Hujus ætate quidam Abdemonus puer junior clarebat,
« qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum ex-
« plicari jussit, ingenio semper supererabat. » Supputatur ve-
ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagin-
nis, hoc modo: « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc-
cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xlii,
septem regnauit annis. Post hunc Abdasteratus filius
filius vita exacta annorum xxix regnauit novem. Hunc
nutricis suæ filii quattuor insidiis peremuerunt, quorum
senior regnauit annis xii. Post quos Astartus filius De-
laestartii regnauit, qui vixit aqñis liii, regnauit annis
xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis
liii, regnauit annis novem. Hic a fratre Phelete interse-
ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo,
quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartæ
sacerdos, qui, quum vixisset annis lviii, regnauit an-
nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum
vixisset annis quadraginta quinque, regnauit annis ses.
Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui
quum vixisset annis xxxii, novem regnauit annis. Huic
successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum te-
nuit xlvi. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido,
fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem. Itaque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quam
vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis aedificatum sit
templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad construc-
tionem Carthaginis tempus annorum cxlii, mensium viii.
Et Phœnicum quidem testimoniis quid opus est plura
adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et
multum videlicet constructionem templi præcedit proge-

τασκευῆς ἡ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν γώραν ἀφίξις· δέ τε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν νεὼν κατεσκεύασσαν. Καὶ ταῦτα σαρῶς ἐκ τῶν ἴερῶν γράμματων ὑπὲρ ἔμου δεδηλωται διὰ τῆς ἀργαιολογίας.

18'. Λέξω δὲ νῦν ἥδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγεγραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἀπερ ἔχει πολλὴν ὄμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμμασι. Μάρτιος δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαίος τοῦ μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδίαν ἀναστρεφομένοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφούμενών αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐξήνεγχε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοινύν δὲ Βηρωσσός ταῖς ἀργαιοτάταις ἐπακολούθων ἀναγραφαῖς περὶ τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτω ἱστόρηκε καὶ περὶ τῆς λάρναχος, ἐν δὲ Νῶντος δὲ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχῆς διεσώθη, προσενεγχεῖσθαις αὐτῆς ταῖς ἀκρωτείαις τῶν Ἀρμενίων δρῶν. Εἴτα τοὺς ἀπὸ Νώου καταλέγων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπαλάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων βασιλέα, καὶ τὰς τούτων πράξεις ἀφηγούμενος λέγει, « τίνα τρόπον τέμψις ἐπὶ τὴν Ἀλγύπτου καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν γῆν τὸν οὐλὸν τὸν ἐσαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴπερ ἀρεστῶτας αὐτὸν ἐπύθετο, πάντων ἔκρατησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησε τὸν Ἐρεσολύμοις, δλος τε πάντα τὸν παρ», « ἡμῶν λαὸν ἀναστῆσας εἰς Βαβυλῶνα μετώκισεν. • Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι γρόνον ἐτῶν ἑβδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. • Κρατῆσαι δέ φησι τὸν Βαβυλώνιον Ἀλγύπτου, Συρίας, Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ ὑπερβαλόμενον ταῖς πράξεοις τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων βεβασιλευκότας. Εἴτε ἔχεις ὑποκαταβάς διλόγον δὲ τριῶν ρωσῶν πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραβήσομαι τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἄκουσας δὲ πατήρ αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος δτε δ τεταγμένος σατράπης ἐν τε Αλγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Σύριαν τὴν Κοιληναῖς καὶ τὴν Φοινίκην τούτοις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δυνάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ οὐλῷ Ναβουχοδονόσορῷ δητε ἐν ἡλικίᾳ μέρι τινὰ τῆς δυνάμεως, ἐζέπεμψεν ἐπὶ αὐτὸν. Συμμίζας δὲ Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος αὐτοῦ τε ἐκυρίευσε καὶ τὴν γώραν ἐζαυτῆς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συνέσθη Ναβοπαλασσάρῳ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρρώστησαν τὴν Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν βίον, ἐπη βεβασιλευκότι είλοσιν ἐννέα. Αἰσθόμενος δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχοδονόσορος, κατεστήσας τὰ κατὰ τὴν Αίγυπτον πράγματα καὶ τὴν λοιπὴν γώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους Ιουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ τὴν Αίγυπτον θνῶν συντάξας τοῖς τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hanc regionem adventus: quum enim eam universam debellasset, tum denum templum aedificare cōperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chaldaeos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque consentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir generi quidem Chaldaeus, iis vero non ignotus qui in literarum studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chaldaeorum philosophia ipse Graecorum in usum edidit. Is igitur Berosus, antiquissimas sequutas historias, de diluvio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac Moyses narravit: simul et de arca in qua Noeus generis nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitem montium Arineniorum delata. Deinde ortos a Noeo numerans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassarum tandem venit, Babylonis et Chaldaeorum regem, resque ab eo gestas memorans refert: quemadmodum in Aegyptum et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit, omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit, cunctumque gentis nostræ populum suis e sedibus excitat, tum Babylonen tulit. Unde et civitatem contigit desolatam mansisse annis LXX usque ad Cyrus regem Persarum. Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Aegyptum, Syriam, Phoenicen, Arabiam; quodque priores Chaldaeorum et Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit. Deinde inferius paullo haec iterum refert Berosus in Antiquitatibus: ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc modum se habentia: « Quum autem audisset pater ejus Nabopalassarus, eum, qui in Aegypto et Cœle-Syria et Phœnico præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse, ferendis laboribus per aetatem impar, filio Nabuchodonosoro aetate valenti tradidit partem exercitus, misilque ad illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem, cum satrapo defectore congressus, idque justa acie, et devicit eum et regionem illic in regni sui ditionem rededit. At sub id tempus evenit ut Nabopalassarus pater, quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem obiret supremum, postquam regnarat annis XXIX. Nabuchodonosorus autem, quum non multo post patris interiorem accepisset, rebusque in Aegypto et reliqua regione ordinatis, Iudeorum et Phœnicum ac Syrorum et gentium in Aegypto captivis amicorum quorundam fidei

« βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὥρελείας ἀνα-
« κομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς δρυκήσας δλιγοστὸς
« παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
« λαβῶν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
5 « καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
« αὐτῶν, χυρίεσσας ἐξ δλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
« χῆς, τοῖς μὲν αλγυμάλωτοις παραχενούμενοις συνέταξεν
« αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις τῆς Βαβυλω-
« νίας τόποις ἀποδεῖξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
10 « πολέμου λαφύρων τὸ τε Βῆγλου λεπόν καὶ τὰ λοιπὰ
« κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
« πόλιν ἀνακαίνισας καὶ ἐτέραν ἔκανεν προσχαρισμέ-
« νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκοῦντας τὸν
« ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
15 « ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν τῆς ἔνδον πόλεων περιβόλους,
« τρεῖς δὲ τῆς ἔξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
« καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
« χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
« σμήσας λεπτρεπτῶς, προσκατεσκέψακε τοῖς πατρικοῖς
20 « βασιλείοις ἔτερα βασιλεία ἔχομενα ἔκεινων, ὑπερα-
« ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
« ρὰ δὲ Ἰωνᾶς ἔσται ἕάν τις ἐξηγῆται, πλὴν δύτα γε εἰς
« ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ ὑπερτρίφανα συνετελέσθη
« ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τού-
25 « τοῖς ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
« τὴν δψιν ἀποδούς δμοιοτάτην τοῖς δρεσι, καταφυτεύ-
« σας δένδρους παντοδαποῖς, ἐκειργάσσοτο, καὶ κατα-
« σκευάσσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
« τὸ τὴν γυναικα τοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς δρέας διαθέ-
30 « σεως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τό-
« ποιε. »

κ'. Γαῖτα μὲν οὗτος ἴστορης περὶ τοῦ προειρημέ-
νου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
βλῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾧ μέμφεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμεως τῆς
Ἄσσουρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια
κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἔκεινης ἔργα φευδῶς
γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
γραφὴν ἀξιόπιστον ἤγγειον, οὐ μὴν ἀλλὰ καν τοῖς ἀρ-
40 γείσοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωαστοῦ λεγο-
μένοις ἀναγέγραπται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
λέως, δτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἀπασαν
ἔκεινοις κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἴστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
45 πολιορκίας, καὶ Μεγασθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
κῶν, δι' ἣς ἀποφαίνειν πειρᾶται τὸν προειρημένον βα-
σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρείαν καὶ με-
γέθει πρόξεων διενηροχένει· καταστρέψασθαι γάρ
50 αὐτὸν φῆσι καὶ Λιβύης τὴν πολλὴν καὶ Ἰβρίαν. Τὰ
55 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, δτι
κατεπήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρέψευσάν-
των, ἥρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι Κύρου τῆς
Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρειληρότος, ἐκ τῶν Βηρωαστοῦ
σαρῶν ἐπιδειχθῆσται παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὕτω

« commendatis, ut eos una cum gravis armaturae militibus
« et impedimentis in Babyloniam deportarent, ipse cum
« paucis itinere per desertum factio Babylonem venit. Po-
« titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regni-
« que sibi ab eorum potissimum adserunt, totum patris quod
« fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
« rant, colonias in Babyloniae locis maxime opportunis
« assignari jussit : ipse vero postquam de belli manuhūs
« Beli templum reliquaque largiter ornaverat, urbemque
« Babylonis quæ jam erat, nova etiam altera extrinsecus
« addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
« venirent obsidēdā abacto flumine eam aggredi, ternos
« quidem interiori urbi terrosque pariller exteriori murorum
« ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
« bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
« urbem bene munivisset, et portas magnifice adorasset,
« paternæ regiæ contiguam aliam exstruxit, supereminē-
« tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
« esset ejus descriptionem facere : sufficerit dicere hoc
« opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium intra
« dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
« pilas e lapidibus exstruxit excelsas, easdemque omnis
« generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
« simillimam referrent, elaboravit, factio etiam paradise,
« qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
« Mediae locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque hæc quidem Berous de rege prædicto retulit, insuperque multa in tertio Chaldaicorum libro, in quo reprehendit historicos Græcos, ut qui vane arbitrentur a Semiramis Assyria Babylonem ædificatam, falsoque scripsierint miranda opera illic ab ipsa suis constructa. Atque in istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ; maxime quod in archivis Phœnicum scripta reperiantur quæ cum iis convenientia a Beroso narratis de rege Babyloniorum, Syriam scilicet et universam Phœnicen illum subegisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis, quo in loco Tyri obsidionis meminit; et Megasthenes in quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere contendit prædictum Babyloniorum regem fortitudine Herculem et magnitudine præstissime : dicit enim eum Libya bonam partem et Iberiam subjugasse. Quæ vero de Hierosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse a Babyloniorum exercitu, et cæptum rursus ædificari, quoniam Cyrus Asia imperium accepisset, ex iis quæ præterea refert Berous clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· « Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ ἀρχασθαι τοῦ προειρημένου τείχους ἐμπεσὼν εἰς ὁρώφωσιάν μετηλάξατο τὸν βίον, βεβασιλευκῶν ἔτη τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο διὸς αὐτοῦ Εὐειλμαράδουγος. Οὗτος προστάτης τῶν πραγμάτων ἀνόμως καὶ στελγός, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τοῦ τὴν ἀδελφὸν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσορού ἀνήρεθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι τούτον διαδεέμενος τὴν ἀρχὴν δὲ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ 10 Νηριγλισσόρος ἐβασιλεύεσσεν ἐπη τέσσαρα. Τούτου διὸς· Λαβαροσσάργοδος ἔκυριεσσε μὲν τῆς βασιλείας παῖς δὲ μῆνας ἑννέα, ἐπιβουλεύεις δὲ, διὰ τὸ πολλὰ διαφένειν κακοήθη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη. Απολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύσαντες αὐτὸν καὶ τοῦτον συντάξας ἐπη τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν 15 οὐδὲν τοῦτον ἔχοντας τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβοννόδοντας τοὺς τοῖν τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, διὰ τὸ τῆς αὐτῆς ἐπιστάτης τοῖς πατέρεσσι. Ἐπει τούτου τὸ περὶ τὸν ποταμὸν τείχη τῆς Βαβυλωνίων πολεως ἔξι διπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου τοῦ κατεκοσμήθη. Οὔσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν 20 τῷ ἐπτακαιδεκάτῳ ἔτει, προξελέλυθος Κύρος ἐκ τῆς Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ καταστρέψας μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὥρμησεν ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. Αἰσθάνενος δὲ Ναβοννήδος τὴν ἔροδον αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παρατάξας αὐτοῦ, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν διλιγστὸς, συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιπηνῶν πόλιν. Κύρος δὲ Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὸ ἔχο τῆς πολέως τείχη κατεσκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πραγματικὴν καὶ δισάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέζευξεν ἐπὶ Βόρσιπον, ἐποιούρχησας τὸν Ναβοννήδον. Τοῦ δὲ Ναβοννήδου οὐγένησαντος τὸν πολιορκίαν, ἀλλ' ἐγγειρήσαντος αὐτὸν, πρότερον γηρασμένος Κύρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμανίων, ἔξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβοννήδος μὲν δὲν ὅν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον. »

καί. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γάρ ἐν αὐταῖς δτι Ναβουχοδονόσορος ὀκτακαιδεκάτη τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει τοῦ παρ' ἡμῖν ναὸν ἡρήμωσε, καὶ ἦν ἀφανῆται ἐπὶ ἐτη πεντήκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν θεμελίων ὑποβλήθεντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινίκων ἀναγραφάς· οὐ γάρ παραλειπτέον τὸν ἀποδείξεων τὸν περιουσίαν. « Εστε δὲ τοιαύτη τῶν γρόνων ἡ καταρίθμησις. » Ἐπὶ Εἰωνᾶλου τοῦ βασιλέως ἐποιοίρθη κηρεὶς Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἐτη τρισκαίδεκα. Μετὰ τοῦτον ἐβασιλεύεσσε Βαβαλέτη δέκα. Μετὰ τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδίκασαν, Ἐκνίδιος Βαβαλάχου μῆνας δύο, Χελβης Ἀβδαίου μῆνας δέκα, Ἀβδαρος ἀρχιερέως μῆνας τρεῖς, Μύτυγονος καὶ Ἱεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη δύο, ὃν μεταξὺ ἐβασιλεύεσσε Βαβαλάτορος ἐνικυτὸν ἔνα. Τούτου τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait: « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoavit prae dictum murum, morbo implicitus, mox ex vita ex cessit, quem regnasset annos tres et quadraginta. In regnum autem succedebat filius ejus Evilmadaruchus. Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur, anno altero quam regnare coperat, Neriglissoori sororis sue conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidiis, imperium suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laborosachodus, quem adhuc puer esset, regnum quidem te- nuit menses novem; per insidiis vero, quod multam indolis pravitatem prae se ferret, a necessariis suis cum cruciati interfectus est. Hoc autem perempto, quem infer se coiissent insidiatores ejus, communī consensu regnum detulere ad Nabonnedum quendam Babylonium, qui et ipse in eadem coniuratione fuerat. Hoc regnante Babylonis moenia, quæ flumini adjacebant, ex cocto late et bitumine splendidius aedificata sunt. Quom autem regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus imperium populus, in Babyloniā ipsam invasit. Quam ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus, et cum paucis fugia salutem querens, sese in Borsippē, eorum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem vero expugnatū difficulter, inde in Borsippū proficiscitur, Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, per humauerit habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania, Babyloniam dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reliquo tempore in ista regione exacto, diem obiit supremum. »

21. Atque haec narratio consentientem habet cum nostris scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabuchodonosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos durasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis restitui cōceptum, denuo vero Darii regni secundo partibus omnibus absolutum esse. Quin et adijiciam Phoenicum historias: haud enim omittendum est probationum sat superque asserre. Est autem in illis temporum dinumeratio hujusmodi. « Ithobalo apud Tyrīos regnante Nabuchodonosorus Tyrūm obsedit per annos xii. Post hunc regnavit Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt et ipsi rexere: Ecnibalus Baslachi menses duos, Chelbes Abdæi menses decem, Abbarus summus pontifex menses tres, Mytgonus et Gerastratus Abdælii judices per annos sex, inter quos annum unum cum potestate regia Tyro præfuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαθυλῶνος, καὶ ἔβασιλευσεν ἔτη τέσσαρα. « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ Εἰρώμου, δι ἔβασιλευσεν ἔτη είκοσιν. » Επὶ τούτου « Κῦρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν δι σύμπατας γρόβης ἐτη πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐτοῖς. « Ἐβδόμῳ μὲν γάρ περὶ τῆς Ναβουχοδονόσορου βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεκαΐδεκάτῃ δὲ ἐτη τῆς Εἰρώμου Κῦρος δι Πέρσης τὸ κράτος παρέλαβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμετέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, διμολογημένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς μὲν οὖν μὴ σφρόδρα φιλονείκοις ἀρχέσειν ὑπολαμβάνω τὰ προειρημένα.

15 Χδ. Δεῖ δὲ ἄφει καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν τοῖς βαρβάροις ἀναγραφαῖς, μόνοις δὲ τοῖς « Ἑλλησι πιστεύειν ἀξιούντων, ἀποτληρῶσαι τὴν ἐπιζήτησιν, καὶ παραχεινὲν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ καθ' δὲ κατειρός ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας 20 παραχέθειται ἐν ἰδίοις αὐτῶν συγγράμμασιν. Πιθαγόρας τοίνυν δι Σάμιος ἀρχαῖος ὁν, σοφίᾳ δὲ καὶ τῇ περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείᾳ πάντων ὑπειλημένος διενεγκεῖν τῶν φιλοσοφησάντων, οὐ μόνον ἐγνωκὼς τὰ παρ' ἡμῖν δηλός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐν πλείστου γεγενημένος. Αὐτῷ μὲν οὖν οὐδὲν διμολογεῖται σύγγραμμα, πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἴστορήκασι, καὶ τούτων ἐπισημάτωτος ἐστιν « Ἐρμιπόποιος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἴστορίαν ἐπιμελής. Λέγει τοίνυν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Ηιθαγόρου βιβλίων δτ. » Πιθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν 30 συνουσιαστῶν τελευτήσαντος, τούνομα Καλλιφῶντος, τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἔκεινον ψυχὴν ἔλεγε συνδιατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν· καὶ δτὶ παρεκελεύετο μὴ διέρχεσθαι τόπον ἐφ' διὸ ἀν δνος διλάση, καὶ τῶν διψίων ὑδάτων ἀπέχεσθαι, καὶ πάσης 35 ἀπέξεων βλασφημίας. » Εἶτα προστίθησι μετὰ ταῦτα καὶ τάδε· « Ταῦτα δὲ ἐπράττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰουδαίων καὶ Θρακῶν δόξας μιμούμενος καὶ μεταφέρων « εἰς ἔσωτόν. » Λέγεται γάρ ὡς διληθῶς δι ἀνὴρ ἔκεινος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίοις νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ 40 μετενεγκεῖ φιλοσοφίαν. Ἡν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ ἀγνωστον ἡμῶν πάλαι τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἔθνων εἰς τινας ἡδη διαπεριτίχει καὶ ζῆλου παρ' ἐνίοις ἥξιοῦτο. Δηλοῖ δὲ δι Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Αέγεις γάρ δτὶ κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικοὺς δρκους δι μνύειν· ἐν οἷς μετά τινων ἀλλων καὶ τὸν καλούμενον δρκον Κορδάν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδὲν δὲ ἀν οὗτος εὑρεθεὶη πλὴν μόνοις Ἰουδαίοις. Δηλοῖ δὲ, ὡς ἀν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἐβραίων μεθερμηνεύμενος διαλέκτου, δῶρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ηρόδοτος δι Αλικαρνασσεὺς ἡγνόντεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γάρ Κολχῶν ἴστορῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν οὕτως. « Μοῦνοι δὲ πάντων, φησι, Κολχοὶ καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες περιτάκνονται ἀπ' ὀργῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

« quatuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum, qui regnavit annos xx. Hoc tempore Cyrus apud Persas potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum liv, triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni sui Nabuchodonosorus caput obsidere Tyrum: quarto decimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperiumcepit. Et consonant quidem quae de templo tradita a Chaldaeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cuique contradici nequeat, est testimoniū de gentis nostrae antiquitate ex predictis. Et his quidem, qui non sunt vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror que jam premissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis, sed solis Graecis fidem habendam esse dicentibus, quæsitis satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis, prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Pythagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum. Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confessio est, multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimos est Hernippus, vir circa omnem historiam indagator diligens. Refert ulla in primo de Pythagora libro, « quod Pythagoras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calliphonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum degere die noctisque, et quod præcipiter ut non transiret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua fœculenta se averteret, et ab omni maledicto abstineret. » Deinde post haec et ista adjicit: « Haec autem faciebat dicebatque, Iudaorum ac Thracum opinione imitans et sibi vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Iudaorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quia et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multaque ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim Tyriorum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura: in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramentum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Iudeos. Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodammodo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens, in secundo libro ista habet: « Soli autem omnium hominum Colchi et Ægyptii et Æthiopes ab initio pudenda circumcidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι δμολο-
γοῦσι παρ' Αἴγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένου ποταμὸν, καὶ Μά-
κρωνες οἱ τούτοις ἀστυγείτονες δύντες, ἀπὸ Κόλχων
· φασὶ νεωτὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ περι-
α ταμνόμενοι ἀνθρώπων μοῦνοι, καὶ οὗτοι Αἴγυπτοί οἱ
φαίνονται ποιεύντες κατὰ ταῦτα. Αὐτῶν δὲ Αἴγυ-
πτίων καὶ Αἴθιόπων οὐκ ἔχω εἰπεῖν διότεροι παρὰ
· τῶν ἔτερων ἔξεμάθον. » Οὔχουν εἰρήκε Σύρους τοὺς
ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμνεοθι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
στίνην κατοικούντινον μόνοι τοῦτο ποιοῦντις Ἰουδαῖοι.
Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἰρήκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
ρίλος δὲ ἀρχιερέτορος γενόμενος ποιητής, μέμνηται τοῦ
ἔθνους ἡμῶν, διτὶ συνεστράτευται Ξέρξη τῷ Περσῶν
βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάσ. Καταριθμησάμενος γάρ
πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
λέγων,

Τῷ δ' ὅπιθεν διέβινε γένος; θαυμαστὸν ίδεσθαι,
γλωσσαν μὲν Φοινισσαν ἀπὸ στομάτων ζρίνεται·
ώκευν δὲ ἐν Σολύμοις δρεσι πλατεῇ ἐνι λίμνῃ,
αὐχμαλέοις κορυφές, τροχοκούρδες· αὐτέρ υπέρθεν
ἴππων δρατά πρόσωπ· ἐφόρεν ἐσκληκότα καπνῷ.

Δῆλον οὖν ἔστιν, ὃς οἶμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμνη-
σθεὶ τῷ καὶ τῷ Σόλυμα δρῇ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρᾳ,
· καὶ κατοικούμενον, καὶ τὴν Ἀσφαλτίτιν λεγομένην λίμνην.
Αὕτη γάρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
καὶ μεζούνιν καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτω
μέμνηται ἡμῶν· διτὶ δὲ οὐ μόνον ἡπίσταντο τοὺς Ἰου-
δαίους, ἀλλὰ καὶ ἐθαύμαζον δοσοὶς αὐτῶν ἐντύχοιεν
ποὺ οὐκ οἱ φωλότατοι τῶν Ἐλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σορίᾳ
μάλιστα τεθυμασμένοι, ἥψιδιον γνῶναι. Κλέαρχος γάρ,
δ' Ἀριστοτέλους ὁν μιθητής καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλην τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περί
τινος ἄνδρος Ἰουδαίου ταῦτα λιτορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
γον Ἀριστοτέλους ἀνατίθησι. « Εστι δ' οὕτω γεγραμ-
μένον· Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἐν εἴη λέγειν·
· δοσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότερά τινα καὶ φιλο-
σορίαν, δροίαν διελθεῖν οὐ κείρον. Σαρῶς δὲ τοῖ, οὐκ
· εἴπεν, Ὑπεροχήδης, δινέροις ἵσα σοὶ δόξω λέγειν. Καὶ
δὲ Ὑπεροχήδης εὐλαβούμενος, Δι' αὐτὸ γάρ, ἔφη, τοῦτο
καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐχοῦν, εἴπεν δὲ
· Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ἥτορικῶν παράγγελμα,
τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον διελθωμεν, ἵνα μὴ ἀπειθούμεν
τοῖς τῶν ἀπαγγελιῶν διδάσκαλοις. Λέγε, εἴπεν δὲ
· Ὑπεροχήδης, δ τι σοι δοκεῖ. Κάκεινος τοίνυν τὸ
μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοδῆς Συρίας, οὗτοι
· δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
λοῦνται δὲ, ὡς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
· Καλανοί, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαίοι, τούνομα λα-
· βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου προσαγορεύεται γάρ δι κατοι-
κοῦσι τόπον, Ἰουδαίοι. Τὸ δὲ τῆς πόλεων αὐτῶν
· ὄνομα πάνυ σχολιόν ἔστιν, Ἱερουσαλήμ γάρ αὐτὴν
καλοῦσιν. Οὗτος οὖν δ ἀνθρώπος ἐπίκενούμενός τε

dicisse ab Αἴγυπτοι et ipsi consilientur. Syri autem qui flu-
vium Thermodenem et Parthenium accolunt, et horum
contermini Macrones, a Colchis se nuper id didicisse aiunt.
Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur: et
apparet eos hoc facere more eodem atque Αἴγυπτοι. Ipso-
rum vero Αἴγυπτorum atque Αἰθιοπum, non queo dicere
utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palestina
sunt, circumcidi: omnium autem qui habitant Palestina
soli Iudei circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
pronunciauit. Porro Chœrilus ex antiquioribus poetis de
gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
expeditionis contra Graecos particeps fuerit. Quum enim
gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
Phoenicum ignoto quæ voces ederet ore.
Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
circumtonsa comis, squalentii vertice, equini
exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri illum mo-
minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis: hæc
euim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
Chœrilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
noverunt solum Iudeos, sed ut inciderant in eos ad-
mirabantur, non e vulgo Graeci, sed ob sapientiam maxime
celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristoteles
discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
viro Iudeo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed ion-
gum esset narrare plurima: quicquid vero hoc in ho-
mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
diendi desiderium cietur. Ergo, subiectis Aristoteles, ge-
nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiamus,
ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
gente quidem Iudeus erat ex Coele-Syria: isti vero ori-
ginem ducent a philosophis apud Indos: vocanturque,
ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Calani, apud Syros
autem Iudei, nomen a loco accipientes; quæ enim ab
iis regio incolitur, Iudeam nominant. Urbis autem
ipsorum nomen tortuosum admodum; Hierusalem enim
vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

« πολλοῖς καὶ τῶν ἀνών τόπων εἰς τοὺς ἐπιμιλαττίους
 « ὑποκαταβάνων Ἐλληνικὸς ἦν, οὐ τῇ διαλέκτῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. Καὶ τότε διατριβόντων
 « ἡμῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, παραβαλὼν εἰς τοὺς αὐτοὺς
 « τόπους ἐν οἷς ἡμεν, ἐντυγχάνει ἡμῖν τε καὶ τοῖς ἐτέ-
 « ροῖς τῶν σχολαστικῶν, πειρώμενος αὐτῶν τῆς σφίξας.
 « Μὲς δὲ πολλοῖς τῶν ἐν παιδείᾳ συνωκείωτο, παρεδόθου
 « τι μᾶλλον ὃν εἶχεν. » Ταῦτ' εἰρήκεν Ἀριστοτέλης
 παρὰ τῷ Κλεάρχῳ, καὶ προσέπι τολλήν καὶ θυμάζειον
 10 καρτερίαν τοῦ Ἰουδαίου ἀνδρὸς ἐν τῇ διαίτῃ καὶ σω-
 φροσύνῃ διεξιών. « Ενεστὶ δὲ τοῖς βουλομένοις ἐξ
 αὐτοῦ τὸ πλέον γνῶναι τοῦ βιβλίου· φυλάττομαι γάρ
 ἐγὼ τὰ πλείω τῶν ἴκανῶν παρατίθεσθαι. Κλέαρχος
 μὲν οὖν ἐν παρεκβάσει ταῦτ' εἰρήκεν (τὸ γάρ προκεί-
 15 μενον αὐτῷ ἦν ἔτερον), οὗτος ἡμῖν μημονεύσας.
 « Ἐκαταίος δὲ ὁ Ἀδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἀμα καὶ
 περὶ τὰς πράξεις ἴκανωντας, Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ
 συνωκάσας καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ συγγενέμενος
 οὐ παρέργος, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν Ἰουδαίων συγγέγραψε
 20 βιβλίον, ἐξ οὗ βούλομαι κεφαλαιῶδες ἐπιδραμεῖν ἔνια
 τῶν εἰρημένων· καὶ πρῶτον ἐπιδεῖξαν τὸν χρόνον· μην-
 μονεύει γάρ τῆς Πτολεμαίου περὶ Γάζην πρὸς Δημή-
 τριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτῳ μὲν ἐτεῖ τῆς
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ Ὁλυμπιάδος ἑδόμητης
 25 καὶ δεκάτης καὶ ἐκατοστῆς, ὡς ἴστορει Κάστωρ.
 Προσθεῖται γάρ ταύτην τὴν Ὁλυμπιάδα φησιν, « Ἐπὶ
 « ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγος ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχῃ
 « Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου, τὸν ἐπικληθέντα Πολιορ-
 « κητὴν. » Ἀλέξανδρον δὲ τεθνάναι πάντες διολο-
 30 γοῦσιν ἐπὶ τῆς ἐκατοστῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης Ὁλυμ-
 πιάδος. Δῆλον οὖν δτι καὶ κατ' ἔκεινον καὶ κατὰ
 Ἀλέξανδρον ἥκμαζεν ἡμῶν τὸ ἔθνος. Λέγει τούτων δ
 « Ἐκαταίος πάλιν τάδε, δτι· μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ μάχην
 « ὁ Πτολεμαῖος ἐγένετο τῶν περὶ Συρίαν τόπων ἐγκρα-
 35 τε· τῆς· καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πυνθανόμενοι τὴν
 « ἡπιότητα καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Πτολεμαίου, συνα-
 « παίρεν εἰς Αἴγυπτον αὐτῷ καὶ κοινωνεῖν τῶν πρα-
 « γμάτων ἥκουσιν θήσαν. » Ων εἰς ἓν, φησιν, Ἐξεῖας
 « διρχιερεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀνθρωπος τὴν μὲν ἡλικίαν
 40 « ὧν ἔζηκοντα ἔξι ἑτῶν, τῷ δὲ ἀξιώματι τῷ παρὰ τοῖς
 « διοιδόνοις μέγας καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀνόητος, ἔτι δὲ
 « καὶ λέγειν δυνατὸς καὶ [τοῖς περὶ] τῶν πραγμάτων,
 « εἰπερ τις δῆλος, ἔμπειρος· καίτοι, φησιν, οἱ πάντες
 « οἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, οἱ τὴν δεκάτην τῶν γινομένων
 45 « λαμβάνοντες, καὶ τὰ κοινὰ διοικοῦντες, περὶ χιλίους
 « μάλιστα καὶ πεντακοσίους εἰσίν. » Πάλιν δὲ τοῦ
 προειρημένου μημονεύων ἀνδρὸς, « Οὗτος, φησιν, δ
 « ἀνθρώπος τετευχώς τῆς τιμῆς ταύτης καὶ συνήθης
 « ἡμῖν γενόμενος, παραλαβὼν τινας τῶν μεδ' ἐστοῦ,
 50 « τὴν διαφορὰν ἀνέγνων πᾶσαν αὐτοῖς, εἶχε γάρ τὴν
 « κατοίκησιν αὐτῶν καὶ τὴν πολιτείαν γεγραμμένην. »
 Εἶτα Ἐκαταίος δηλοὶ πάλιν πῶς ἔχομεν πρὸς τοὺς
 νόμους, δτι πάντα πάσχειν ὑπὲρ τοῦ μη παραβῆναι
 τούτους προαιρούμεθα, καλὸν εἶναι νομίζοντες. « Τοι-

« peretur, et a superioribus partibus ad maritima loca de-
 « scenderet, nou sermone tantum, sed etiam animo Graecas
 « erat. Et tunc nobis, in Asia forte degentibus, accidit ut ea-
 « dem appulus ad loca, nobiscum aliquamdiu, simulque cum
 « aliis quibusdam philosophiaē studiosis, versaretur, eorum
 « sapientia experimentum faciens. Atque, ut cum plurimis
 « doctrina praestantibus familiariter vixerat, plus aliquanto
 « quam acciperet nobiscum ille communicabat. » Hæc di-
 « xit Aristoteles apud Clearchum, et super hæc multam ac
 « mirabilem Judæi viri in virtut continentali et castimoniam
 narrat. Licet autem volentibus plus ex ipso libro co-
 gnoscere: mibi enim cautum est ne plura quam sufficiat ad-
 jiciam. Et Clearchus quidem ex digressione ista dixit
 (aliud enim ipsi propositum erat), nostri generis ad hanc
 modum mentione facta. Hecataeus autem Abderita, vir
 non modo philosophus, sed etiam rebus gerendis aplissimus, Alexandri regis æqualis, cum quo etiam floruit, et
 postea cum Ptolemaeo Lagi conversatus est, non obiter,
 sed de Judæis ipsis librum conscripsit, ex quo volo sum-
 matim quedam eorum quæ ab eo sunt dicta percurrere:
 primumque tempus ostendam. Meminit enim prælia quo
 circa Gazam conflixit Ptolemaeus cum Demetrio: illud vero
 contigit undecimo quidem anno a morte Alexandri, Olympiade vero cxvii, sicuti narrat Castor. Apposita enim hac
 Olympiade, dicit: « Sub hac Ptolemaeus Lagi circa Gazam
 « prælio superavit Demetrium Antigoni, qui vocabatur
 « Poliorcetes. » Alexandrum vero agnoscunt universi Olympiade cxiv et vita excessisse. Palam ergo est quod et illius
 tempore et sub Alexandro gens nostra floruerit. Igitur
 Hecataeus porro hæc dicit: « Ptolemaeum post prælium
 « ad Gazam locorum in Syria factum esse compotem;
 « magnumque hominum numerum, cognita Ptolemei
 « mansuetudine et clementia, cum eo profectum esse ad
 « Ægyptum, eo animo, ut rerum gerendarum participes
 « fierent. Quorum unus, inquit, erat Ezechias pontifex
 « Judæorum: homo astate quidem quasi annorum lxxvi,
 « dignitate vero apud populares suos magnus, et animi sa-
 « pientia non mediocri, et dicendi facultate pollens, et
 « si quis alius, rerum peritus: quanquam, ut ait, omnes
 « Judæorum sacerdotes, qui decimas in lucem editorum
 « accipiunt et res in communi positas administrant, milie
 « omnes et quingenti sint. » Rursus autem viri jam laudati
 mentionem faciens, « Hic, inquit, homo hunc honorem
 « assequutus, factusque nobis familiaris, ubi quosdam e
 « suis assumpserat, differenti amonem illis exposuit, et
 « habitationem eorum et civilem rationem, quam scriptam
 « habebat, pariter indicavit. » Deinde palam facit Heca-
 tæus, erga leges qualiter nosmet habemus, quodque omnis
 pati malimus, quam contra illas facere, hoc pulchrum esse
 persuasum habentes. « Quare, inquit, quanquam et ma-

« γαροῦν, φησὶ, καὶ κακῶς ἀκούοντες ὑπὸ τῶν ἀστυ-
• γειτόνων καὶ τῶν εἰσαφικούμενών πάντων, καὶ προ-
• πηλακίζουν πολλάκις ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων
• καὶ σατραπῶν, οὐ δύνανται μεταπειθῆναι τῇ δια-
• νοίᾳ, ἀλλὰ γεγυμνωμένως περὶ τούτων καὶ αἰκίας
• καὶ θανάτοις δεινοτάτοις μάλιστα πάντων ἀπαντῶσι,
• μηδ ἄρνουμένοι τὰ πατρῷα. » Παρέχεται δὲ καὶ
τεκμήρια τῆς ἴσχυρογνωμοσύνης τῆς περὶ τῶν νόμων
οὐκ ὀλίγα. Φησὶ γάρ, « Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐν Βαβυ-
λῶνι γενομένου καὶ προελομένου τὸ τοῦ Βῆλου πε-
• πτωκὸς ίερὸν ἀνακαθῆραι, καὶ πᾶσιν αὐτοῦ τοῖς
• στρατιώταις δομίως φέρειν τὸν χοῦν προστάξαντος,
• μόνους τοὺς Ἰουδαίους οὐ προσχεῖν, ἀλλὰ καὶ πολλάς
• ὑπομεῖναι πληγὰς καὶ ζημιάς ἀποτίσαι μεγάλας, ἔνως
• αὐτοῖς συγγνόντας τὸν βασιλέα δῦναι τὴν ἀδειαν. * *

« Τῶν γε μὴν εἰς τὴν χώραν, φησὶ, πρὸς αὐτοὺς ἀρι-
χνουμένων καὶ νεώς καὶ βωμούς κατασκευασάντων
• ἀπαντα ταῦτα κατέσκαπτον, καὶ τῶν μὲν ζημιάν
• τοῖς σατράπαις ἔξτινον, περὶ τινῶν δὲ καὶ συγνώμης
• μετελάμβανον. » Καὶ προσεπιτίθησι διτὶ δίκαιον ἐπὶ³
τούτοις αὐτούς ἔστι θαυμαζεῖν. Λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ
πολιωνθρωπότατον γεγονέναι ήμῶν τὸ ἔθνος. « Πολ-
λὰς μὲν γὰρ ήμῶν, φησὶν, ἀνασπάστους εἰς Βαβυ-
λῶνας Πέρσαι πρότερον αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας,
οὐκ δὲλγαὶ δὲ καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς
Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην μετέστησαν, διὸ τὴν ἐν Συ-
ρίᾳ στάσιν. » Ό δὲ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ τὸ μέγε-
θος τῆς χώρας, θν κατοικοῦμεν, καὶ τὸ κόλλος ἰστό-
ρηκε. « Τριακοσίας γὰρ μυριάδας ἀρουρῶν σχεδὸν
τῆς ἀρίστης καὶ παυμρορωτάτης χώρας νέμονται,
φησὶν. ἡ γὰρ Ἰουδαία τοσαῦτη πλάτος ἔστιν. » Άλλὰ μὴν διτὶ καὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τὰ Ιεροσόλυμα
καλλίστην τε καὶ μεγίστην ἐκ παλαιοτάτου κατοικοῦ-
μεν, καὶ περὶ πλήθους ἀνδρῶν, καὶ περὶ τῆς τοῦ νεώ-
κατασκευῆς, οὗτοις αὐτὸς διηγεῖται. « Ἐστι γάρ τῶν
Ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ δύχυρώματα κατὰ τὴν χώραν
καὶ κῶμαι· μία δὲ πόλις δύχυρὰ πεντήκοντα μά-
λιστα σταδίων τὴν περίμετρον, ἢν οίκουσι μὲν ἀνθρώ-
πων περὶ δώδεκα μυριάδες. Καλοῦσι δ' αὐτὴν Ιε-
ρουσαλήμα. Ἐντεῦθα δ' ἔστι κατὰ μέσον μάλιστα
τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μῆκος δὲ πεντάπλε-
θρος, εὖρος δὲ πτυχῶν ἑκατὸν, ἔχων διπλᾶς πύλας.
Ἐν δὲ βωμός ἔστι τετράγωνος, οὐκ ἐκ τυρτῶν, ἀλλ'
ἐκ συλλέκτων ἀργῶν λίθων οὕτω συγχείμενος· πλευ-
ρὰν μὲν ἑκάστην εἶχοι πτυχῶν, ὕψος δὲ δεκάπτηγυ.
Καὶ παρ' αὐτὸν οἰκημα μέγα, οὗ βωμός ἔστι καὶ λυ-
γνίον, ἀμφότερα χρυσό, δύο τάλαντα τὴν δλκήν.
Ἐπὶ τούτων φῶς ἔστιν ἀναπόσθετον καὶ τὰς νύκτας
καὶ τὰς ἡμέρας. Ἀγαλμά δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἀνά-
θημα τὸ περάπαν· οὐδὲ φύτευμα παντελῶς οὐδὲν,
οἷον ἀλσῶδες η̄ τι τοιοῦτον. Διετρίβουσι δὲ ἐν αὐτῷ
καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ιερεῖς, ἀγνείας τινάς
ἀγνεύοντες, καὶ τὸ περάπαν οἶνον οὐ πίνοντες ἐν τῷ
ιερῷ. » Ἐτι γε μὴν διτὶ καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ

« ledictis impeli solent a vicinis advenisque cunctis, et in-
juriose sære tractati sunt a Persicis regibus et satrapis,
non possunt a sententia deduci, sed pro ea maxime omnium
forti animo omne genus cruciatus sævissimasque mortes
subeunt, nec adduci possunt ut patria instituta abdicent. »
Quin et indicia perhibet non exigua animi eorum propositi
tenacis et validi circa legem observandam. Dicit enim,
quum aliquando apud Babylonem esset Alexander, et
vellet is Beli templum quod conciderat reponere, et omni-
bus militibus præcepisset humum aggerere, solois Ju-
dæos non opitulatos, imo et verbena et multas graves
pertulisse, donec rex eis ignoscens laboris talis gratiam
fecit. ** Qui quum in regionem, inquit, ad suos reversi
fuisserint, et templa et altaria extruxissent, ista omnia
diruerunt: et pro aliis quidem mulctam satrapis quidem
exsolvere, pro aliis vero veniam consequuti sunt. » Et
præterea adjicit quod merito ob hæc admirationem ha-
bent. Atque insuper memorat gentem nostram populo
maxime abundasse: « Nam multas nostrorum, inquit, my-
riadas et sedibus suis primum abduxerunt Persæ: non
paucæ autem etiam post obitum Alexandri in Egyptum
et Phœnicen migrarunt, propter seditionem in Syria
factam. » Hic idem vir et magnitudinem regionis quam
incolumis et pulchritudinem prodidit. Ad tricies, inquit,
centena millia aruarum habitant optimi fere et feracissimi
soli: Judæa namque hujus est amplitudinis. Imo quod
et urbem, Hierosolyma, pulcherrimam et maximam ex
multis retro seculis incolumis, et de virorum multitudine,
et de templi extirpatione, idem ipse sic refert: Sunt enim
Judaorum castella multa et vici per regionem sparsi:
una autem urbs munita, ambitu serme quinquaginta
stadiorum, quam incolunt quidem hominum circiter
centum et viginti millia. Istam vero Hierosolyma vo-
cant. Illic autem in meditullio scilicet urbis septum
est lapideum, quinque fere jugerum longitudinis, latitu-
dinis cubitorum centum, portas habens geminas. Ibi-
dem altare quadratum, ex impolitorum et candidorum
lapidum coagmentatione conflatum; cuius latera singula
viginti cubitorum sunt, altitudo vero decem. Et præter
hoc altare, ingens tabernaculum est, quo et ara et lychuu-
chus continentur, utrumque aureum, pondus talentorum
duum. His impositum est lumen inextinctum, quod
dies noctesque continenter ardet. Nullum ibi simula-
crum, donarium omnino nullum, adeoque nec planta nec
lucus, nec aliud quicquam ejusmodi. Sacerdotes in eo,
noctu pariter atque interdiu assidui, certis quibusdam
expiationibus dant operam, quos in templo vinum omnino
gustare nefas. » Sed præterea testis est militasse nos

συνεστρατεύομεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς δικδόγοις αὐτοῦ μεμαρτύρηκεν· οἵ δὲ αὐτὸς παρατυχεῖν φησιν ὅπερ ἀδρός Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παραθήσομαι· Λέγει δὲ οὕτως· « Ἐμοῦ γοῦν ἐπὶ τὴν Ἐρυ-
δα · Ορδὸν θάλασσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰου-
δαίων, δνομα Μοσολλαμός, ἀνθρώπος ἴκανὸς κατὰ ψυχὴν, εὔρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δῆ πάντων δμο-
λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
10 · ἀριστος. Οὗτος οὖν δὲ ἀνθρώπος, διεβαδίζοντων πολλῶν κατὰ τὴν δόδον, καὶ μάντεως τινος δρινιθεού-
μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιούντος, ἥρωτησε διὰ τίς προσμένουσι. Δεῖξαντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν δρινθα καὶ φῆσαντος, ἐὰν μὲν αὐτοῦ μένη, προσμένειν
15 · συμφέρειν πᾶσιν, ἐὰν δὲ ἀναστὰς εἰς τούμπροσθεν πέ-
τηται, προάγειν, ἐὰν δὲ εἰς τούπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
θίς, σωπήσας καὶ παρελκύσας τὸ τόξον ἔχαλε, καὶ τὸν δρινθα πατάξας ἀπέτεινεν. Ἀγανακτούντων δὲ τοῦ μάντεως καὶ τινῶν ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
20 · Τί μαλεσθε, ἔφη, κακοδαιμονέστατον δρινθα λαβόν-
τε τες εἰς τὰς χεῖρας; πῶς γάρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
ρίαν οὐ προιδὼν, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἀν-
τι ὑγίεις ἀπήγγελλεν; εἰ γάρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἀν ἡδύθε, φοβούμε-
25 · νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσολλαμός Ἰου-
δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἐκαταίου μαρτυρῶν ἀλι-
τοῖς γάρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ ὁρδίον
ἔστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ δικνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐθείας διασυρμῷ, καθάπερ αὐτὸς οἶεται, μνήμην πεποιημέ-
30 νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην δνομάσται. Διηγόμενος γάρ τὰ περὶ Στρατονίκην, « δι τρόπον ἡδύ μὲν εἰς Συρίαν ἐξ Μακεδονίας, καταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμεῖν αὐτῇ οὐ θελήσαντος,
35 · ὅπερ ἐκείνη προσεδόκησε, ποιουμένου δὲ τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος στρατιὰν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν ἐνεωτέριεν. Εἴδος ὁ ἀνέστρεψεν δι βασιλεὺς, ἀλι-
τοῦ σκομένης τῆς Ἀντιοχείας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
40 · παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
σθεῖσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπὼν δι
45 · Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκόπωπον τῆς Στρατονίκης τὴν δει-
σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ καὶ γέγραφεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
50 · οἰκουντες δχυρωτάτην πασῶν, ἢν καλεῖν Ἱεροσολυμα συμβαίνει τοὺς ἐγχωρίους, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι·
55 · ἐνδόμητης ἡμέρας, καὶ μηδὲ τὰ ὄπλα βαστάζειν ἐν τοῖς εἰρημένοις χρόνοις, μήτε γεωργίας ἀπτεοθεῖ, μήτε
60 · ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν τοῖς ἵεροις ἐκτετακότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέχρι τῆς ἐσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαῖον τοῦ
65 · Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ τοῦ φυλάκτειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἔνοιαν, η
μὲν πατρὶς εἰλήφει δεσπότην πικρὸν, δὲ νόμος ἔξη-
λέγχθη φαῦλον ἔχων ἐθισμόν. Τὸ δὲ συμβάν πλὴν
70 · ἐκείνων τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τηνικαῦτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
quodam Iudeo gesta in expeditione. Ita enim narrat:
« Quum proficeret ad mare Rubrum, una cum aliis
equitibus Iudeis, quos itineris duces habebamus, unus
eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
quam animi magnitudine tum corporis robore non vul-
gari, idemque sagittarius omnium tam Graecorum quam
barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
dam augurium captaret peleretque ut cuncti starent, in-
terrogavit quorū substitissent. Quum autem augur ei
avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent:
Iudeus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, aven-
que confixam peremit. Hic augure aliisque nonnullis
graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
Quid, inquit, usque adeo furitis, infastissimam avem in
manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
videre non potuit, sani quicquam de suscepito a nobis
itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
rum potuisse, nunquam hunc in locum venisset, præ-
metu ne Mosollamini Iudei sagittis confixa moreretur. Verum testimoniorum ex Hecataeo satis: nam quibus in
animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum inti-
matione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
Demetrio derelicto: Seleuco autem uxorem eam ducere
nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
chia, in Seleuciam fugerit: quumque liceret ipsi statim
navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
est et interlit. » Isla præfatus Agatharchides, et cum
dictieris Stratonice exprobans superstitionem, in exem-
plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
modum scripsit: « Ii qui appellantur Iudei, quum urbem
habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
vocari accidit, soliti otia diebus septimis, ita ut eo
tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alios
omnino cuiusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usq; ne,
quum illam urbem intraret Ptolemaeus Lagi filius cum
exercitu, et hominibus, qui urbem custodiare dehuerant,
stultilam observantibus, patria quidem ipsorum acerbam
acepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

« φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
« μένην ὑπόνοιαν, ἡνίκ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς
« περὶ τῶν διαπορουμένων ἔξασθενήσουσιν. » Τοῦτο μὲν
Ἄγαθαρχίδη καταγέλωτος ἀξιοῦ δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
δυσμενείας ἔξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
ἀξιοῦ ἔγκωμιν, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
ποί τινες νόμους φυλακήν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
δεῖ προτιμῶσιν.

κχ. « Οτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἔνιοι τῶν συγγραφέων
10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου τινὸς ή δι' ἄλλας αἰ-
τίας οὐχ ὑγιεῖς τὴν μνῆμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι
παρέξειν. Ιερώνυμος γάρ δὲ τὴν περὶ τῶν διαδόγων
ἱστορίαν συγγεγραφώς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἐκα-
ταλῷ χρόνῳ, φίλος δ' ὁν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
15 Συρίαν ἐπετρέπειν. Ἄλλ' δικαὶος Ἐκαταλός μὲν καὶ
βιλὸν ἔγραψε περὶ ἡμῶν· Ιερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
τὴν ιστορίαν ἐμνημόνευσε, καί τοι σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις
διατετροφύς. Τοσοῦτον αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
20 διήνεγκαν· τῷ μὲν γάρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
μνῆμης ἀξιοῦ, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν πάντως τι πάθος
οὐκ εὐγνῶμον ἐπεσκότησεν. Ἀρκοῦσι δὲ δικαὶοις εἰς τὴν
25 ἀποδίειν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἴγυπτιῶν καὶ Χαλ-
διών καὶ Φοινίκων ἀναγραφαῖ, πρὸς ἐκείνας τε το-
σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἔτι δὲ καὶ πρὸς
30 τοῖς εἰρημένοις Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασέας,
καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἐρμογένης, Εὐήμερός τε καὶ
Κόνιον, καὶ Ζωτυρίων, καὶ πολλοὶ τινὲς ἀλλοι τάχα (οὐ
γάρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντεύχηκα τοῖς βιθίλοις) οὐ παρέργως
35 ἡμῶν ἐμνημονεύκασιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημένων
36 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
διήμαρτον, διτὶ μὴ ταῖς ιεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
κοινῶς μέντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος διπαντες μεμαρτυ-
ρήκασιν, ὑπὲρ δὲ τὰ νῦν λέγεν προεθέμην. Ὁ μέντοι
40 Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων διπεσύντερος καὶ
τὸ Εὐπόλεμος οὐ πόλὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἱς συ-
γιγνώσκειν ἀξιοῦ οὐ γάρ ἐνην ἀυτοῖς μετὰ πάσης ἀκρί-
βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παραχολούσθειν.

κδ. « Ἐν ἔτι μοι κεφάλαιον ὑπαλείπεται τῶν κατὰ
τὴν ἀρχὴν προτεύεντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
40 τὰς λοιδορίας, αἵς κέρχρηνται τινὲς κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
ἀποδεῖται φευδεῖς καὶ τοῖς γεγραφσί ταύτας καθ' ἐσ-
τῶν γρήσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἔτεροις
τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνίων δυσμενείαν,
οἶμαι γιγνώσκειν τοὺς πλέον ταῖς ιστορίαις ἐντυχάνον-
45 τας. Καὶ γάρ ἐθνῶν τινὲς καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
ὕπταινεν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν
λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λα-
κεδαιμονίων Πολυκράτες· δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
(οὐ γάρ δὴ Θεόπομπός ἐστιν, ὃς τινὲς οἴονται) καὶ τὴν
50 Θηβαίων πόλιν διέβαλε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
ταῖς ιστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἀλλων
βεβλαστρήμαχεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
δοξοτάτοις προσπλεχόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φόνον καὶ
κακοήθειαν, ἄλλοι δὲ διὰ ταῦ κακινολογεῖν μνῆμης ἀξιω-

« psos, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
« per legem opiuione desisterent, ubi in rebus ambiguis
« humana eos consilia destituunt. » Hoc igitur Agatharchidē ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
hæc examinant, magnum appareat et multa laude dignum, si
et saluti et patriæ quidam custodiam legum inque Deum
pietatem semper præserunt.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me-
daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
Alexandri historiam conscripsit, aequalis quidem Hecataei,
regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
Hecataeus etiam librum quidem scripsit de gente nostra: Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit, licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
mavit quos studiose memoraret; alteri vero omnino iniqua
quædam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Αγγ.
ptiorum et Chaldaeorum ac Phœnicum historias, præterea-
que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristophanem,
et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
tum meminerunt. Et quanquam eorum, quos non nominatim
citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffra-
gati sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Ve-
rum Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupo-
lemus, a vero proprius absuerunt: quibus etiam, si quid
peccarunt, veniam hoc nomine dare æquum utique sit,
quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis que sub ini-
tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
ctoresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
iuniciencias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et glorioissi-
marum civitatum nobilitatem sordare, rerumque publicarum
formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
rem habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
atque malevolentiam, aliis vero nova dicendo memoria se

θήσεσθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνοήτοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἀλπίδος, οἱ δὲ ὑγιαίνοντες τῇ χρίσει πολλὴν αὐτῶν μοχθηρίαν καταδικάζουσι.

δ' οὐχί'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἥρξαντο μὲν Αἴγυπτοι· βουλόμενοι δὲ ἔκεινοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἄφιξιν διά τις ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων διμολογοῦντες οὔτε τὴν ἔξοδον ἀλγεύεοντες. Αἴτιας δὲ πολλὰς ἀλαζονούσι τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς διτὶ κατὰ τὴν γύρων αὐτῶν ἔδυνάστευσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακεῖθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκείαν πάλιν ἡδαιμόνησαν, εἰλότης ἡ τῶν ιερῶν ὑπεναντίοτης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφερούσης εὐσεβείας πρὸς τὴν ὑπὸ ἔκεινον νεονομισμένην δύσον Θεού φύσις ζώων ἀλόγων διέστηκεν. Κοινὸν μὲν γάρ αὐτοῖς ἐστι πάτριον τὸ τεῦτα θεοὺς νομίζειν, ίδιᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διατέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπαισιν ἀνθρώποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰδίσμενοι δοξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἔχωρησαν, δρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἔρθρονται. Εἰς τοσοῦτον γάρ οὐδεὶς ἀνοίας καὶ μικροψύχίας ἔνιοι τῶν παρ' αὐτοῖς ὡστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὅντες τὸ τάνατον λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυφλότητος τοῦ πάθους ἡγνόησαν.

καὶ οὐχί'. 'Ἐφ' ἐνδεδούσι τοῦ πρώτου στήσω τὸν λόγον φῶ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἔμπροσθεν τῆς ἀρχαιότητος ἔχρησάμην. 'Ο γάρ Μανεθὼν οὗτος, δὲ τὴν Αἴγυπτιακὴν ιστορίαν ἐκ τῶν ιερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχημένος, προειπὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλαῖς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀλθόντας κρατῆσαι τῶν ἔνοικούντων, εἰλότης διάτος διμολογῶν χρόνῳ πάλιν ὑπερσόντας τὴν τοῦ Ἰουδαίων κατασγεῖν, καὶ κτίσαντες τὸ Ιεροσόλυμα τὸν νεών κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἡκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ δοὺς ἔξουσίαν αὐτῷ, διὸ τοῦ φάναι γράψειν τὸ μιθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμίζει τούτους ἡμούνιον Αἴγυπτον πλῆθος 40 λεπρῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστήμασιν, ὡς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἴγυπτου καταγγωσθέντων. 'Αμένωντιν γάρ βασιλέα προσθέτις, φευδές δονομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας δρίσαι μηδ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ τῶν ἀλλών βασιλέων ἀκριβῶς τὰ ἔτη προστιθεῖς, τούτῳ προσάπτει τινὲς μυθολογίας, ἐπιταλαθόμενος σχέδιον διτὶ πεντακοσίοις ἔτεσι καὶ διττακαδέκα πρότερον ιστόρηκε γνένθαι τὴν τῶν ποιμένων ἔξοδον εἰς Ιεροσόλυμα. Τέθμωσις γάρ ἦν βασιλεὺς ὅτε ἔκχεσαν. 'Απὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλέων κατ' αὐτὸν ἔστι τριτακόσια εἰνενήκοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέων καὶ Ἐρμαίου, ὃν τὸν μὲν Σέων Αἴγυπτον, τὸν δὲ Ἐρμαῖον Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. 'Ον ἔκβαλὼν δὲ Σέωνς ἔβασιλευσεν ἔτη νότια καὶ μετ' αὐτὸν διπρεσβύτερος τῶν οὐδὲν αὐτοῦ Ράμψης ξί. Τοσούτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam bac de spe decidunt; sani vero judicii viri iis hanc malignitatem vilio vertunt.

25. Quae vero probra et maledicta in nostrates jacata sunt, iis causam et originem Aegyptii præbuerunt; quorum gratiae nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem ruinæ gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum aduentum iu Aegyptum, ut re vera fuit, ingenuæ salentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiæ habuerunt, quæs in nostram gentem extimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum potiti sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accedit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus præstet. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejusmodi bruta deos arbitrari; singillatum autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non cuperunt quidem gravitatem nostræ de Deo doctrinæ, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis invidierunt. Nam eo quidem amentis animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: in odio et invidia occœcti ignorarunt, quod subiunet contra ria scripserint.

26. Ad unum itaque precipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostræ testem adhucbui. Hic enim Manetho, qui historiam Aegyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, præfatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Aegyptum advenisse, ejusque incolas subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequito illa regione exciderint et Judæam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis sedificatis templum exsirū xerint, eousque historias quidem antiquas sequutas est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judæis, incredibilia quedam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Aegyptiorum leprosorum et alias ob morbos, ut dicit, ex Aegypto fugere compulsortum. Amenophis enim regem, falsum nomen, adjiciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponere, huic annexit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingenitis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Tethmosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quam Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum natu major Rampses annis LXXVI. Ante

ἀπαλθεῖν ἔξι Αἰγύπτου τοὺς πατέρες τῆμῶν ὥμολογηκας, εἴται τὸν Ἀμένωριν εἰσποιήσας ἐμβόλιμον βασιλέα, φησὶ τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὡσπερ Ὅρος εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεβαστευκότων ἀνενεγκεῖν δὲ τὴν ἐπιθυμίαν διμώνυμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμενώφει, πατρὸς δὲ Πλάστιος ὅντι, θεῖας δὲ δοκοῦντι μετεσχηκέναι φύσεως κατά τε σοφίαν καὶ πρόγνωσιν τῶν ἐσομένων. Εἰπεῖν οὖν αὐτῷ τούτον τὸν διμώνυμον διτὶ δυνήσεται θεοὺς ἴδεῖν, εἰ καθαρὰν ἀπὸ τε λεπρῶν καὶ τῶν ἄλλων μιαρῶν ἀν-
10 θράπων τὴν χώραν ἀπασαν ποιήσειν. Ἡσέντα δὲ τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λελωθμένους ἐξ τῆς Αἰγύπτου συναγαγέειν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους μυριάδας δκτώ), καὶ τούτους εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν τῷ πρὸς ἀντολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτὸν, 15 διποτὶ ἐργάζοντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἔργειοι ρισμένοι. Εἶναι δέ τινας ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων ḡησὶ λέπροι συγχεγυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωριν ἐκεῖνον, τὸν σορὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδέσται πρὸς αὐτὸν τε καὶ τὸν βασιλέα χθονί τῶν θεῶν, εἰ βιασθέντες 20 ὀρθῆσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν ὅτι συμμαχήσουσί τινες τοῖς μιαροῖς καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἔτη τρισκαλέδεα. Μή τολμήσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, γραψὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἑαυτὸν ἀνελεῖν. Ἐν ἀθυμίᾳ δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κα-
25 τειτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραφεν· «Τῶν δὲ ταῖς λα-
• τομίαις ὃς χρόνος ἵκανος διῆλθεν ταλαιπωρούντων,
• ἀξιωθεὶς δὲ βασιλεὺς ἦν πρὸς κατάλυσιν αὐτοῖς καὶ
• σκέπτην ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημαθεῖ-
• σαν πόλιν, Αὔριν συνεχώρησεν. Ἐστι δ' ἡ πόλις
30 • κατὰ τὴν θεολογίαν ἀναθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς
• ταῦτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν
• ἔχοντες ἡγεμόνων αὐτῶν λεγόμενον τινὰ τῶν Ἡλιοπο-
• λιτῶν ἱερέων Ὀσάρσιφον ἐστήσαντο· καὶ τούτῳ πει-
• θαργήσοντες ἐν πᾶσιν ὀρκούστησαν. Ὁ δὲ πρῶτον
35 • μὲν αὐτοῖς νόμοιν ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε
• τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιτευμένων ἱερῶν ζῴων
• ἀπέχεσθαι μηδενὸς, πάντα τε θεῖαν καὶ ἀναλούν, συνά-
• πτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα
40 • δὲ νομοθετήσας καὶ πλειστα ἀλλα, μάλιστα τοῖς
• Αἰγυπτίοις ἔθισμοῖς ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχει-
• ρία τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευαζεῖν τείχη, καὶ πρὸς πό-
• λεμον ἑτοίμους γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωριν τὸν βα-
• σιλέα. Λύτος δὲ προτλαβόμενος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν
• ἀλλών ἱερέων καὶ συμμεμικούμενον ἐπεμψὺ πρέσβεις
45 • πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθιμώτεως ἀπελαθεντας ποιμένας εἰς
• πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ'
• ἐκυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους τεὺς συνατιμασθέντας δηλώσας
• ηὗξοι συνεπιστρατεύειν διοικημάδον ἐπ' Αἰγύπτον.
• Ἐπέκαιν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγείλατο πρῶτον μὲν εἰς
50 • Αὔριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπι-
• τίθεια τοῖς δύλοις παρέξειν ἀφρόνως, ὑπερμαχήσεσθαι
• δὲ, δτε δέοι, καὶ ῥαδίων ὑποχείριον αὐτοῖς τὴν χώραν
• ποιήσειν. Οἱ δὲ ὑπερχαρέες γενόμενοι πάντες προδύ-
• μως εἰς εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεξώρμησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Αἴγυπτο egressos confessus, dein quum Amenophin regem supposuisset, hunc ait concupivisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse cum filio cuiusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat Amenophis, qui de divina visus est participare natura propter sapientiam præscientiamque futurorum. Itaque regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos, si regionem universam de leprosis hominibus et immundis purgare vellet. Regem gaudio perfusum omnes corporis aliqua injuria affectos ex Αἴγυπτο congregasse dicit; et multitudinem creuisse ad numerum octo myriadum; eosque ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse, ut in opere exercerentur pariter ac alii Αἴγυπτii eo destinati Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditiorum sacerdotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deorum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; prætereaque dixisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Αἴγυπτo domina turos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non ausum esse, omnia vero scripta reliquise et semel interemisse. Qua de causa regem anxiate laborasse. Deinde ad verbum ita scripsit: «Quum autem illi satis longo tempore in lapi-
• cidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem
• et tutamen corum secerneret civitatem, urbem incolis
• exhaustam, quae fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis
• concessit. Est autem hæc urbs, juxta theologiam anti-
• quam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc
• locum ad res novas molieendas opportunum nacti, ducem
• sibimet quandam Heliopolitanorum pontificum Osarsi-
• phum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos
• juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut
• neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quæ
• præcipue sacra apud Αἴγυπτios erant, se abstinerent, sed
• ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copula-
• rentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quum autem
• ista sanxisset et alia quamplurima maxime Αἴγυπτiorum
• moribus adversantia, multarum manuum opera jussit
• ædificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adver-
• sus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum
• etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit
• legatos ad Pastores, qui a Tetumosi depulsi in urbem
• Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quæ
• sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut
• una expeditionem ficerent in Αἴγυπτum. Et quidem pro-
• misit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam
• patriam, et necessaria se copiose exhibiturum tui bie-,
• propugnaturum autem quoniam opus foret, et facile regionem
• sub potestate eorum redacturum. Illi vero supra mo-
• dum lati, omnes alacriter usque ad ducentia millia viro-
• rum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

μετ' οὐ πολὺ ἡχον εἰς Αὔστριν. Ἀμένωφις δ', δ τῶν
Αἴγυπτίων βασιλεὺς, ὃς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἔκεινων
ἔρδον, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενόφεως
τοῦ Παάπιος μνησθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
συναγαγόν πλῆθος Αἴγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἵερά ζῶα τὰ πρῶ-
τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' ἐαυτὸν
μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
γειλεν ὡς ἀσφαλέστατα τῶν θεῶν συγχρύψι τὰ ζόσαν.
10. Τὸν δὲ οὐδὲ Σέθιν τὸν καὶ Ράμεστην ἀπὸ Ράμψης
τοῦ πατρὸς ὄνομασμένον, πεντάτη δύτη, ἔζησετο
πρὸς τὸν ἐαυτοῦ φύλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἀλλοῖς
Αἴγυπτίοις, οὐδιν εἰς τριάκοντα μυριάδας ἀνδρῶν
μαχητῶνταν, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
15. συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
δρομῆσας ἤκειν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβόν τε τὸν τε
Ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔκειστα μεταπεμφέντα ἵερά ζῶα,
εὐθὺς εἰς Αἴθιοπαν σὺν ἀπαντεῖ τῷ στόλῳ καὶ πλήθει
τῶν Αἴγυπτίων ἀνῆκθη. Χάριτε γάρ ἡ αὐτῷ ὑπο-
20. χείριος δ τῶν Αἴθιοπων βασιλεὺς· θεὸν ὑποδέξαμενος
καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβόντες οἵ ἔσχεν ἡ χώρα
τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφῇ ἐπιτηδείων, καὶ πόλεις
καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐκπτωσιν αὐτάρκεις, οὐχ
25. ἥπτον γε καὶ στρατόπεδον Αἴθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενόφεως τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
δρίων τῆς Αἴγυπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἴθιο-
πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμῆται κατελθόντες σὺν τοῖς
μιαροῖς τῶν Αἴγυπτίων οὐτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
30. προστηνέθησαν, ὅστε τὴν τῶν προειρημένων χράτη-
σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεβή-
ματα θεωμένοις. Καὶ γάρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσυλῶντες οὐδὲ λυματινόμενοι
ζόσαν θεῶν ἡρκοῦντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπτανοίς
35. τῶν σεβαστεούμενών ἱερῶν ζώων χρώμενοι διετέλουν,
καὶ θύτας καὶ σφραγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προρήτας
ἡνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἔξεβαλον. Λέγεται
δὲ δτὶ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβά-
λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἡλιουπολίτης, δνομα 'Οδαρ-
40. σίρ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιουπόλει θεοῦ 'Οσίρεως, ὡς
μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετέθη τούνομα καὶ
προσηγορεύθη Μούσῆς. »

χ'. Αἱ μὲν οὖν Αἴγυπτοι φέρουστ περὶ τῶν Ἰου-
δαίων, ταῦτ' ἔστι καὶ ἔτερα πλείονα, ἀ παρίημι συντο-
45. τοιμάς ένεκα. Λέγει δὲ δ Μανεθὼν πάλιν δτὶ μετὰ
ταῦτα ἐπῆλθεν δ Ἀμενόφις ἀπὸ Αἴθιοπίας μετὰ μεγά-
λης δυνάμεως, καὶ διατάσσει τοῖς ποιμέσι καὶ
ἔχων δύναμιν καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμέσι καὶ
τοῖς μιαροῖς, ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ πολλοὺς ἀποχτεί-
50. ον ναντες ἔδιναν αὐτοὺς ἀχρι τῶν δρίων τῆς Συρίας.
Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν δτὶ
δὲ ληρεῖ καὶ φεύδεται περιφανῶς ἐπιδείξω, προδικεῖται
λάμενος ἔχειν τῶν ὑστερον πρὸς αὐτὸν λεγθομένων
ένεκα. Δέδωκε γάρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὡμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebant. Amenophis autem *Ægyptiorum rex*, quum
primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
animum despondere cepit, quum et in mentem venirent
qua prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
quidem congregata plebe *Ægyptiaca*, initio consilio
cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
qua præcipue in templis colebantur, ad se arcessivit; et
sacerdotibus sigillatim præcepit ut simulacra deorum
quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
qui etiam Ramesses a Rampse patris nomine vocabatur,
quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris *Ægyptiis*, ad
frecinta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
obviam factis prælio non congressus est: sed fore ratu
ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphio
petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
qua ad se accersiverat, mox in *Æthiopiam* cum universis
navibus et *Ægyptiorum* multitudine se transtulit. Benefi-
ciis enim ipsi obstrictus erat *Æthiopum rex*: unde quum
eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
regionis ad hominum victimum necessariis exceperat, et
urbes et vicos, quād fatale illud tredecim annorum exsi-
lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum *Æthiopi-*
cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
ageret ad fines *Ægypti*. Et in *Æthiopia* quidem hac gesta
sunt. Solymita vero, ubi descendebant, cum polluti
Ægyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
victoria pessima illis videtur, qui tunc eorum impietas
inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicos incende-
runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simila-
cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
utebant ad assandas carnes animalium sacrorum que
cultu divino officiebantur, hisque mactandis jugulandisque
sacerdtes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejec-
runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
Osarsiph, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
tavit, et vocalitus erat Moyses. »

27. Et qua quidem *Ægyptii* de *Judaïs* ferunt, ejusmodi
sunt cum aliis multis, qua brevitatibus ergo prætereo. Rur-
sus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex *Æthio-*
pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
Rampses itidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et mollis
caesis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Haec qui-
dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illum autem
nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distinc-
tione illorum gratia qua mox contra illum proferam. Is
quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

γῆς τε μηδὲ εἶναι τὸ γένος Αἴγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἔξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἴγυπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· δτὶ δ' οὐκ ἀνεμίχθησαν ἡμῖν ὑστερον τῶν Αἴγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωβημένοι, καὶ δτὶ ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς δὲ τὸν λαὸν ἀγαγὼν, ἀλλὰ πολλαῖς ἐγεγόνεις γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσομαι διὰ τῶν ὑπὸ αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

κη'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθεται καταγέλαστον.. «Οὐ βασιλεὺς γάρ, φησιν, Ἀμέτινοις ἐπειθύμησε τοὺς θεοὺς ίδεῖν.» Ποίους; εἰ μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τράγον καὶ χροκοδελους καὶ χυνοχεφάλους ἔωρα· τοὺς οὐρανίους δὲ πᾶς ηδύνατο; Καὶ διὰ τί ταῦτη ἐσχετὴν τὴν ἐπιθυμίαν; δτὶ νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς ἀλλος ξοράκει. Παρ' ἔκεινον τοίνυν ἐπέπυστο ποταποί τινές εἰσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε κανίνες αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σορὸς ήν διά μάντις, δι' ὃ δὲ τοῦτο κατορθώσειν διαβασίν τοῦ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ πῶς οὐ πρόσεγνω τὸ ἀδυνάτον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ καὶ γάρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶπε διὰ τοὺς ἡχρωτηριασμένους ἢ λεπρώντας ἀράνεις εἶναι τοὺς θεούς; δργίζονται γάρ ἐπὶ τοῖς δισενήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωμάτων. Ὁκτὼ δὲ μυριάδες τῶν λεπρῶν καὶ κακῶν διακειμένων πῶς οἶντε μιᾷ σχεδὸν διά μέρος συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντεως διαβασίν; διὰ τοὺς ἡχρωτηριασμένους, διὰ τοὺς λελωβημένους, διὰ τοὺς αὐτοὺς εἰς τὰς λιθομάκις ἐνέθαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δεόμενος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ καθέθραι τὴν χώραν προσιρούμενος. Φησὶ δὲ τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν δργήν τῶν θεῶν προσφέρων καὶ τὸ συμβήσομένων περὶ τὴν Αἴγυπτον, τῷ δὲ βασιλεῖ γεγραμμένη τὴν πρόρροσιν καταλιπεῖν. Εἴτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς διά μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον προηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐδόξης ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ βουλεύομένῳ τοὺς θεούς ίδεῖν; πῶς δὲ εὐλογος διά φόδος τῶν μηδὲ παρ' αὐτὸν συμβήσομένων κακῶν; Η τί χειρὸν ἔδει παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν ἔστιν τὸν ἐσπειρον; Τὸ δὲ δὴ πάντων εὐθέστατον ίδωμεν. Πιθόμενος γάρ ταῦτα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων φοβηθεῖς, τοὺς λελωβημένους ἐκείνους, οὐ διὰ τούτων καθηρεύεσαι προείρητο τὴν Αἴγυπτον, οὐδὲ τότε τῆς χώρας ἐξήλασεν, ἀλλὰ «δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν, ὡς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων, Αὔαριν δὲ καλουμένην. Εἰς δὴ ἀθροισθέντας αὐτοὺς ἡγεμόνα φησὶν ἐξελέσθαι τῶν ἐξ Ἡλιουπόλεως πάλαις τοῦ γεγονότων ιερέων, καὶ τούτον αὐτοῖς εἰσηγήσασθαι μήτε θεοὺς προσκυνεῖν μήτε τῶν ἐπ' Αἴγυπτων θρησκευμάτων ζύμων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν, συγχρέτεσθαι δὲ μηδὲν πλὴν τῶν συνωμοσμένων» δροκοῖς τε τὸ πλῆθος ἐνδόσαμενον, ηδη μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς νύμισις, καὶ τειχίσατα τὴν Αὔαριν πρὸς τὸν βασιλέα πολεμον ἐξενεγκεῖν.» Καὶ προστίθησιν διὰ «ἐπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραχαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὔαριν ὑπεργονούμενος» εἶναι γάρ αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροτολύμων ἀφιζομένοις προγονοικήν.

quam Αἴγυπτος esse, sed ipsos aliunde advenisse et Αἴγυπτον occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Αἴγυπτii morbidi, quodque ex illis non fuerit Moyses populi dux, sed multis eos ætatis præcesserit, hæc ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque segmenti causam posuit ridiculam. «Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit.» Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: celestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alius hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidiisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem hæc rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisse, quomodo non præscivit, fieri id non posse cuius desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causa fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosorum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem præcepit corpore debilitatos Αἴγypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibi metu mortem conciverit, ut qui deorum iram prævideret et ea quæ Αἴγypto evenientia essent mala; quodque prædictionem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum prescivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patientum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Αἴγyptum ex prædictione purgare debuerat, neque tunc de regione pepulit; sed «rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quæ in Αἴγypto cultu divino afficiebantur, sed omnia maiestarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem coniurationis societate jungerentur; siveque jurecuringando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse.» Deinde adiicit quod «Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis datum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἣς δρμαμάνενος αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον καθέξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἰκοσι στρατοῦ μυρίασι λέγει, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Αἴγυπτίων Ἀμένωντιν, οὐκ οἰόμενον δεῖν θεομαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὑθὺς ἀποδρᾶντι, τὸν δὲ Ἀπίν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἵερῶν ζώων παρατείνεται τοῖς ἱερεῦσι, διασηλάττεσθαι κελεύσαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τάς τε πόλεις ἀνιστάναι καὶ τὰ ἱερὰ κατακαλεῖν καὶ τοὺς ἵππους ἀποσφράττειν, διώς τε μηδεμιᾶς ἀπέγεσθαι παρανομίας μηδὲ ὡμότητος. » Οἱ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβάλλοντος ἱερούς, φησὶν, ἦν τὸ γένος Ἡλιοπολίτης, ὄνομα δὲ Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλιοπόλει θεοῦ Ὁσίρεως μεταβέμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν προστηγόρευεν. Τρισκαιδεκάτῳ δὲ, φησὶν, ἔτει τὸν 16 Ἀμένωντιν (τοσοῦτον γάρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώσεως πεπρωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μιαροῖς, νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτεῖναι πολλοὺς ἐπιδιώξαντα μέχρι τῶν τῆς Συρίας δρῶν. »

20 καθ'. «Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήσιν ἀπιθάνως φεύδομενος. Οἱ γάρ λεπροὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ αὐτοὺς πεποιηκόσι κατά τε τὴν τοῦ μάντεως προσγρευσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοποιῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ' αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλασσον, πάντως ἀν ἐγεγόνεσαν πράτεροι πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κάκεινον ἐμίσουν, ήδία μὲν ἀν αὐτῷ ἐπενούλευον, οὐκ ἀν δὲ πρὸς ἀπαντας ἤρχντο πόλεμον, δηλοντί πλείστας ἔχοντες συγγενείας, τοσοῦτοι γε τὸ πλῆθος δύντες. » Οὐμᾶς δὲ καὶ τοῖς ἀνθρίοις ποιεῖν διεγνωκότες οὐκ ἀν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδὲ ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νόμους τοῖς πατρίοις αὐτῶν καὶ οἵς ἐνετράφησαν. Δεῖ δὲ ἡμᾶς τῷ Μανεθῶνι χάριν ἔχειν, διτὶ ταύτης τῆς παρανομίας οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγοὺς τῷ γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους δύντας Αἴγυπτίους, καὶ τούτους μάλιστα τοὺς ἱερέας ἐπινοῆσαι τε ταῦτα καὶ δρκαυμοῦσαι τὸ πλῆθος. » Ξεκίνω μέντοι πῶς οὐκ ἀλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φιλῶν συνποστῆσαι οὐδένα, μηδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν- 25 ἀρασθαι, πέμψαι δὲ τοὺς μιαροὺς εἰς Ἱεροσολύμα, καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγεσθαι συμμαχίαν. Ηοίς αὐτοῖς φιλίας, η τίνος αὐτοῖς οἰκείστητος προϋπτηργμένης; τούναντίον γάρ ησαν πολέμοις καὶ τοῖς θέσις πλείστον διέφερον. » Οἱ δέ φησιν εὐθὺς ὑπακοῦσαι τοὺς 30 ὑπισχυούμενοις, διτὶ τὴν Αἴγυπτον καθέξουσιν, ὥσπερ αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπειρίων ἔχονταν, ἵς βιασθέντες ἐκπεπτώκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρως η κακῶς ἐπραττον, ίσως ἀν καὶ παρεβάλλοντο πολιν δὲ κατοικοῦντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς Αἰ- 35 δο γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἀν ἐχθροῖς μὲν πάλαι, τὰ δὲ σώματα λελωβημένοις, οὓς μηδὲ τῶν οἰκείων οὐδεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλον παρακινδυνεύσειν βοηθοῦντες; οὐ γάρ δή γε τὸν γενησόμενον προήδεσταν δρασμὸν τοῦ βασιλέως. Τούναντίον γάρ αὐτὸς εἰργήκεν

triā : unde facio impetu posse illos Αἴγυπτον omnem in suam potestatem redigere. » Mox subjungit, « illos quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus, regem vero Αἴγυπτorum Amenophin, ut qui putaret cum diis non esse pugnandum, statim in Αἰθιοπiam se fuga recepisse, et Apin cum ceteris sacrī animalibus apud sacerdotes deposuisse, ea servare jussos. » Dein, « Hierosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tempa concremasse et equites peremisse, refert, et omnino nulla iniuritate aut crudelitate abstinuisse. Qui vero reipublicæ formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitan deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei fatis decreta fuisse) ex Αἴθιοπia profectum cum magnis copiis, congressumque cum Pastoribus et pollutis, et prælio eos superasse et multos interfecisse, ad fines usque Syriae percutuum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se mentiri. Leprosi namque et multitudo quaē cum illis erat, licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tractarunt, etiam juxta prædictionem vatis: tamen quum latomis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam accepissent, omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quodsi etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent, neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum etiam si contra homines pugnare decreverint; non erat ut auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patria eorum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniurialis principes existisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi sunt, sed illos ipsos utpote Αἴγυπτios, et ex illis maxime sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum adegisset. Illud autem quomodo rationi non absonum? familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit, neque periculorum belli particeps factus est; sed misere pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero, ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus inducti, quod Αἴγυπτum occupaturi essent: quasi ipsi non adiunctorum fuisse ejus regionis gnari, ex qua per vim pulsui fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent, forsitan periculum adiunserint. Atqui quum urbem habitarent beatam, et regione satis ampla Αἴγυπτo meliori fruerentur, quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus morbos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe futuram regis fugam præsciebant. Imo contra ipse dixit,

ώς « διπαῖς τοῦ Ἀμενώριος τριάκοντα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούστους ὑπῆρτίαζεν » καὶ τοῦτο μὲν ἥδεσαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πόθεν εἰκάζειν ἐμελλον; Τὰ σιτία χρατήσαντάς φησι τῆς Αἴγυπτου τολλά καὶ δεινὰ δρῶν τοὺς ἔκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρέψαντας. Καὶ περὶ τούτων ὅνειδηζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγών, θέλει δέον τοῖς ἔθνεσιν ἐπικαληθεῖσιν ἔγκαλεῖν, διπότε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκείνων ἀφέσεως ἐπραττον, καὶ πράξειν ὡμωμόκεσσαν, οἱ τὸ τέ γένος Αἴγυπτοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνος ὑστερὸν Ἀ-
ε μένωφις ἐπελθὼν ἐνίκησε μᾶχη, καὶ κτείνων τοὺς πολεμίους μέγρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γάρ παντάπασιν ἔστιν ἡ Αἴγυπτος τοῖς διπόθενδηποτοῦν ἐπιοῦσιν εὐάλωτος· καὶ οἱ τότε πολέμῳ χρατῶντες αὐτοῖς τὴν, ζῆν πυνθανόμενοι τὸν Ἀμένωφιν, οὔτε τὰς ἔκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὀχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοίμασαν δύναμιν. « Ο δὲ μέχρι τῆς Συρίας ἀντιρῶν, φρονή, αὐτοῖς, ἡχολούθησε διὰ τῆς Φύγμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλούντι
ω οὐράδιον δὲ ἀμαχεῖ στρατοπέδῳ διελθεῖν.

λ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὔτε ἐκ τῆς Αἴγυπτου τὸ γένος ἡμῶν ἔστιν οὔτε τῶν ἑκεῖνόν τινες ἀνεργούθησαν. Τῶν γάρ λεπρῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὸν χρόνον ἔκειται γενομένους καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δὲ ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστους δὲ ἐν τῇ τελευτᾷ καὶ τῇ φυτῇ.

λα'. Λοιπόν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστὸν μὲν Αἴγυπτοι καὶ θεοὶ νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίαις ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιουπολίτην εἶναν τῶν ἑκεῖθεν ιερέων ἔνα, διὸ τὴν λέπραν συνεληλαμένον. Δείχνυται δὲ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀχτωκαίδεκα σὺν τοῖς πεντακοσίοις πρότερον ἔτεσι γεγονός καὶ τοὺς ἡμετέρους ἐξαγαγών ἐκ τῆς Αἴγυπτου πατέρων εἰς τὴν γύρων τὴν νῦν οἰκουμένην ὅφ' ἡμῶν. « Οτι δὲ οὐδὲ συμφορὴ τινὶ τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεχρημένος ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὃν' αὐτῷ δῆλος ἐστί. Τοῖς γάρ λεπρῶσιν ἀπειρήση μήτε μένειν ἐν πολεὶ μήτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν, οὐ δὲ μόνος περιπατεῖν κατεσχισμένους τὰ ἴματά· καὶ τὸν ἀψύχεμον αὐτῶν ἡ δυμώροφον γενόμενον οὐ καθρόν ἡγεῖται. Καὶ μὴν κανθαραπευθῆ τὸ νόσημα κατέτην αὐτοῦ φύσιν ἀπολάθη, προείρηκε τινας ἀγνείας, καθαρμούς πηγαίων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ἔμρισεις πάσσος τριγήδες, πολλάς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ιερὰν πόλιν. Καίτοι τούναντίον εἰκὸς ἦν προνοίᾳ τινὶ καὶ φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορῇ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς δυοῖς αὐτῷ δυστυχήσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν λεπρῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βραχύτατόν τε τοῦ σώματος ἡκρωτηριασμένοις ιερᾶσθαι συγκεχώρηκεν ἀλλ' εἰ καὶ μεταξύ τις ιερωμένος τοιαύτῃ χρήσαιτο συμφορῇ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκεῖνον ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἔντοῦ,

« filium Amenophis cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisse: » id quod omnino cognitum erat universis qui advenerant: mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Αἴγυπτi, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque hæc eis exprobrat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Αἴγυπτi. « Verum aliquanto post Amenophis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fusosque ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Αἴγυπτus est omnibus undecunque eam invadentibus captu facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quoniā scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Αἴγυπτi communiverant, quum ad hoc bene parati instructi essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud facile esset exercitu etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Αἴγypto genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea inverunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Αἴγypti et divinum existimant; volunt autem eum sibi metuendi iudicare cum obtricatione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum e sacerdotibus istius loci, ob lepram cum alias pulsum. Ostenditur autem ex historiis eum : xviii annis priorem exstitisse, et patres nostros ex Αἴγypto in regionem quam nunc tenemus eduxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus incidentur, manifestum est ex iis quae ab ipso dicuntur. Lepra affectos veluit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem consciissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit tecto, eum censet impurum. Praeterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicitibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quanquam econtra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit: verum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem incideret, honore eum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semelipsum cum opprobrii

εἰς δυνεῖδός τε καὶ βλάβην νόμους συντιθεμένους; Ἀλλὰ μὴν καὶ τούνομα λίαν ἀπιθάνως μετατεθείκεν. « Ὁ-σαρσιφ γάρ, φησίν, ἔκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθές δνομα δηλοὶ τὸν ἐκ τοῦ ἔδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γάρ ὄνδρον οἱ Αἴγυπτοι μῶν καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγονέναι νομίζω καὶ δῆλον δτι Μανεθὼς, ὡς μὲν ἡκαλούθει ταῖς ἀργείαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διημάρτανεν, ἐπεὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότους μύθους τραπόμενος οὐ η συνθήκην αὐτοὺς ἀπιθάνως, η τιοὶ τῶν πρὸς ἀπέχθειαν εἰρηκότων ἐπίστευσεν.

λβ'. Μετὰ τούτου ἔκετάσαι βούλομαι Χαιρήμωνα. Καὶ γάρ οὗτος Αἴγυπτιακὴν φάσκων ιστορίαν συγγράφειν, καὶ προσθεὶς ταῦτὸ δνομα τοῦ βασιλέως, ἥπερ δι Μανεθὼς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν ιεὺν αὐτοῦ 'Ραμέσσην, φησὸν δτι • κατὰ τοὺς ὅπους η Ἰσίς ἐφάνη τῷ Ἀμε- « νώφει, μεμφομένη αὐτὸν δτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ « πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμμα- • « τέα φάναι, ἐὰν τῶν τοὺς μολυσμοὺς ἔχοντας ἀνδρῶν 20 « καθάρῃ τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτὸν. « Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισινῶν μυριάδας είκοσι πέντε « ἐκβαλεῖν. Ἡγείσθαι δὲ αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν « τε καὶ Ἰώσηπον, καὶ τούτον ἱερογραμματέα· Αἴγυ- « πτια δὲ αὐτοῖς δύναματα είναι, τῷ μὲν Μωϋσεῖ Τισίθεν, 25 « τῷ δὲ Ἰωσήπῳ Πετεσῆφ. Τούτους δὲ εἰς Πηλούσιον « ἐλθεῖν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα δκτώ καταλε- « λειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν « Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἰς φύλαν συνθεμένους ἐπὶ « τὴν Αἴγυπτον στρατεύσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ 30 « ὑπομείναντα τὴν ἐρόδον αὐτῶν εἰς Αἴθιοπαν φυγεῖν « καταλιπόντα τὴν γυναικα ἔγκυον· ήν κρυπτομένην ἐν « τοῖς σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, δνομα Μεσσήνην, δι ἀν- « δρωθέντα ἐκδιώκαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν, « δντας περὶ είκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένω- 35 « φιν ἐκ τῆς Αἴθιοπίας καταδέξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ Χαιρήμων. Οἶμαι δὲ αὐτό- θεν φανερὰν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμροῦν ψευδο- λογίαν. Ἀληθείας μὲν γάρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνα- τον η διαφωνεῖν ἐπὶ τοσοῦτον. Οἱ δὲ τὰ φευδῆ συν- 40 τιθέντες οὐχ ἔτεροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς τὰ δόξαντα πλάτουσιν. Ἐκείνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως ίνα τοὺς θεοὺς ίδιη φησὸν ἀρχῆν γενέσθαι τῆς τῶν μιαρῶν ἐκβολῆς, δὲ δὲ Χαιρήμων ίδιον οὐς τῆς Ἰσίδος ἐνύπνιον συντέθεικεν. Κάκείνος μὲν Ἀμένω- 45 φιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν κχαρ- μὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλήθους ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύνεγγυς, δκτὼ μὲν μυριάδας ἐκεί- νου λέγοντος, τούτου δὲ πάντε πρὸς ταῖς είκοσιν. Ἐτι- τοίνυν δ μὲν Μανεθὼς πρότερον εἰς τὰς λιθοτυμίας τοὺς δι μιχροὺς ἐκβαλὼν, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὔριν δοὺς ἐγκα- τοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἀλλούς Αἴγυπτίους ἐκπολε- μώσας, τότε φησὸν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ιε- ροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· δ δὲ Χαιρήμων ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἴγυπτου περὶ Πηλούσιον εύ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde in- credibiliter mutatum. « Osarsiph enim, inquit, voca- « batur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum. Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen: nam aquam moy vocant ΑEgyptii. Satis igitur declaratom esse existimo quod Manetho, quateus veterum scripla sequitur, non multum a veritate aberraverit; ubi vero ad fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimili- ter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas nar- verant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Χαρεμονem inquirere. Hic enim Αgyptiacam se scribere historiam professus, afferensque idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium ejus Ramessēn, sit « Isidem in somnis Amenophi appa- « ruisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum « dirutum esset. Phritiphanten vero sacram scribam « dixisse, si de pollutis hominibus Αgyptum purgare velle, « fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita mor- « hidorum millia ccl collegisse et e finibus ejecisse. Dnces « vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque « hunc sacrorum scribam : Αgyptia vero eis nomina « esse, Moysi quidem Tisithen, Josepho vero Peteseph. « Hos Pelusium venisse, ibique offendisse ccclxxx millia « ab Amenophi relicta, quae is in Αgyptum transferre no- « fuerit. Cum his icto sedere contra Αgyptum expedi- « tionem factam. Amenophin autem, impetum illorum « non sustinentem, in Αgyptum fugisse, relicta uxore « gravida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum « enixa esse, nomine Messenen, eumque adultum expu- « lissee Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia; « et patrem Amenophin ex ΑEthiopia recepisse. »

33. Et hæc quidem Χαρεμον. Reor autem ex his ipsi quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi volen- tatem. Si quid enim veritatis subisset, fieri non potuit ut in tantum discrepant. At qui mendacia componunt, non quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis vi- sum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem videndi deos ait causam exstissem ejiciendi impuros : Χα- remon autem suum lanquam Isidis somnum sinnit. Et ille qui- dem Amenophi esse dicit qui regem præmonuerit de la- stratione facienda; hic vero Phritiphantem. In multitudinis autem numero sane non multum discordant, illo octoginta millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Praeterea Ma- netho quidem primum in lapicidinas ejicit pollutos, deinde Auarin habitandam iis tradit; ac reliqua Αgypto belo vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hiero- lymitanorum auxilia : Χαρεμon autem Αgypto dis- dentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν δοκτῷ καὶ τριάκοντα μυριάδες ἀνθρώπων, καταλελειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἔμβαλειν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμένωφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δῆ γενναιότατον, οὐδὲ τίνες σὴ πόθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἴρηται, εἴτε Αἴγυπτοι τὸ γένος εἰτ' ἔξωθεν ἤκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἡθέλησεν, διὰ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ τῷ Μουσεῖ καὶ τὸν Ἰώσηπον δι Χαιρήμων, ὃς ἐν ταῦτῃ γρόνῳ συνεξήλεψά μενον, προστέθεικεν, τὸν πρὸ Μουσέως πρεσβύτερον τέσσαρις γενεαῖς τετελευτήκοτα, ὃν ἐστιν ἡ της σχεδὸν ἔδομον ἄνθρωπον καὶ ἔκατον. Ἀλλὰ μὴν δὲ Ραμέσσης δὲ τοῦ Ἀμενώφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μαΐον νεδῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεκπίπτει φυγὴν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγενημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἔξελαύοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδες τὸ εἶκοσιν. Ως τῆς αὐχερείας οὔτε γάρ πρότερον ὄτινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ δοκτῷ μυριάδες εἴπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφθάρησαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβάλοντο. Τὸ δὲ δῆ θαυμασιώτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς Ἰουδαίους δυνατόν ἐστι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέροις αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς είκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς δοκτῷ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γάρ εὑνθῆς ἴσως ἂν εἴη διὰ πλειόνων ἐλέγχειν τοὺς ὑφ' ἔσωτῶν ἐληγμένους· τὸ τὸ γάρ ὑπὸ δόλων ἦν μετριώτερον.

λο. Ἐπεισάκω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληφότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένοις ὑπόθεσιν τοῦ φεύγαματος, ὑπερπεπαιχότα δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιθανότητα τοῖς πλάσμασι. Δι' δὲ δῆλός ἐστι συντεθεικὼς κατὰ πολλὰ λόγια ἀπέχθειν. Λέγει γάρ καὶ ἐπὶ Βούχορεως τοῦ Αἴγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τὸν Ἰουδαίων λεπροὺς δυταῖς καὶ ψωρούς, καὶ ἀλλα νοσήματα τίνα ἔχοντας, εἰς τὰ ιερὰ καταφεύγοντας μεταπειν τροφήν. Παμπόλλων δὲ ἀνθρώπων νοσηλίᾳ περιπεσόντων ἀκαρπίαν ἐν τῇ Αἴγυπτῳ γενέσθαι. Βόύχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἴγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμυμανα πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρπίας τοὺς μαντευομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ιερὰ καθῆραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγρων καὶ δυσσεβῶν, ἔκβαλόντα αὐτοὺς ἐκ τῶν ιερῶν εἰς τόπους ἔρημους, τοὺς δὲ ψωρούς καὶ λεπρούς βυθίσαι, ὃς τοῦ ἡλίου ἀγνακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζωῇ, καὶ τὰ ιερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσειν. Τὸν δὲ Βόύχοριν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ιερεῖς καὶ ἐπιβωμίτας προσκαλεσάμενον κελεῦσαι ἐπιλογὴν ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων τοῖς στρατιώταις τούτους παραδοῦναι κατάξειν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, τοὺς δὲ λεπρούς εἰς μολιβδίνους χάρτας ἐνδήσαντας, ἵνα καθῶσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέντων δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς δόλους συναθροίσθεντας εἰς τόπους ἔρημους ἔκτειναι ἐπ' ἀπωλείᾳ·

millia hominum ab Amenophi relicta, et cum illis rursum *Ægyptum* invasisse, Amenophi vero in *Æthiopiam* se recepisse. Quod vero est omnium lepidissimum, ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myriades dixit, neque *Ægyptiine* fuerint genere, an aliunde advenientes: sed neque causam indicavit, cur eos rex in *Ægyptum* ducere noluerit, qui de leprosis illud somnum Isidis confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem tempore simul expulsum, Chaeremon adjunxit, et quidem quattuor *æstatibus* ante Moysem defunctum, quorum sunt anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Amenophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens, bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga elapsus in *Æthiopiam*: hic autem finxit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio victoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, numero circiter cc millia. O facilitatem hominis! neque enim prius, quinam fuerint illa ccclxxx millia, dixit, neque quomodo cdxxx millia perierint, in aciene ceciderint, an ad Ramessēn transfluerint. Quod vero maxime mirandum, ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos, vel utris eorum det hanc appellationem, illisne ccl millibus leprosorum, an his ccclxxx millibus, quæ circa Pelusium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redargere, qui a semelipsis redarguti sunt: nam si ab aliis, hoc lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem habentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vero incredibilitatem figmentorum enormitate superantem. Unde constat eum ex magno in nos odio sua continuisse. Dicit enim, « sub Bocchori rege *Ægyptiorum*, populum Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam morbis infecti, ad tempa confugisse, et victimū mendicasse. Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in *Ægypto* accidisse. Bocchorim vero, *Ægyptiorum* regem, ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse: responsumque a deo, repurganda esse templā ab hominibus impuris et impiis, ejicendo eos e templis in loca deserta; ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole ut isti viverent ægre ferente; et tempa expianda, atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto oraculo, accersitisque sacerdotibus et sacrificis, jussisse ut impuri collecti militibus traderentur, deportandi in desertum; utque leprosi plumbeis lamiis involuti in pelagos dejicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis, reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλεύσασθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύχνους καύσαντας φυλάττειν ἔαυτοὺς, τὴν τ' ἐπιοῦσαν νύκτα νηστεύσαντας ἀλάσκεσθαι τοὺς θεούς, περὶ τοῦ σῶσαι αὐτούς. Τῇ δ' ἐπιοῦσῃ δὲ οὐδέποτε θεούς περὶ τοῦ σῶσαι αὐτούς μήτε ἀνθρώπων τινὸς εὐνόησεν μήτε ἄριστα συμβουλεύσειν, ἀλλὰ τὰ γείρονα, θεῶν τε ναοὺς καὶ βωμοὺς, οἵς ἂν περιτύχωσιν, ἀνατρέπειν. Συνανεσάντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ δογμέντα ποιοῦντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἵσταντος δὲ δηληθέντας ἐλθεῖν εἰς τὴν οἰκουμένην χώραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ιερὰ συλλόντας καὶ ἐμπρήσαντας, ἐλθεῖν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν προσαγορευμένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἀστοῦ τοῦτο ιερόσυλα ἀπὸ τῆς ἔκεινων διαβέσεως ὠνομάσθαι. Ήστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαντας γρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ διείδεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτοὺς τὸν Ἱεροσολύμους προσαγορεύεσθαι. »

λέ. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἔκεινος ηὔρεν εἰπεῖν βασιλέα, κακιότερον δ' ὅνομα συντίθειν, καὶ παρεῖς ἐνύπνιον καὶ προρήτην Αἴγυπτον, εἰς Ἀμμωνα ἀπελῆλυθε περὶ τῶν ψωρῶν καὶ λεπρῶν γρησμὸν οἰσων. Φησὶ γάρ εἰς τὰ ιερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἅρα γε τούτοις τοῖς λεπροῖς ὀνομαθέμενος, η μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιπεσόντων; λέγει γάρ δὲ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὄποιος; ἐπῆλυς, η τὸ γένος ἐγχώριος; Διὰ τοῦτον Αἴγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰουδαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, διὰ τὸ πόθεν οὐ λέγεις; Ποὺς δὲ, τοῦ βρατιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βιθίσαντος εἰς τὴν Θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐβαλόντος, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν; η τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρήμον, ἐκράτησαν δὲ τῆς χώρας ἡς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νεών ϕύκοδομήσαντο πᾶσι περιβόγτον; Ἐχρῆν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τούνομα, δηλῶσαι δὲ καὶ τὸ γένος δοτις ἡν καὶ τίνων, διὰ τοῦτον τοιούτους ἀντοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἶτε γάρ Αἴγυπτοι τὸ γένος ἡσαν, οὐχ ἀν ἐκ τῶν πατρίων ἔθων οὕτω ράβδίως μετεβάλλοντο· εἰτ' ἀλλαχθέντες ἡσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μαχρᾶς συνθείας περιψληγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἔξελασάντων αὐτοὺς ὡμοσαν μηδέποτε εὐνόησεν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πολέμοιν ἀνθρώποις ἀχήρυκτον ἀρασθαι τούτους, εἴπερ ἐπραττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βοηθείας δεομένους, ἀνοιαν οὐκ ἔκεινων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πάνυ πολλὴν παρίστησιν, δε γε καὶ τούνομα θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς ιεροσολίας αὐτοὺς ἐτολμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παρατρέψαι. Δῆλον γάρ δτι τοῖς μὲν ὄστερον γενομένοις αἰσχύνην τούνομα καὶ μῆσος ἐφερεν, αὐτοὶ δ' οἱ κτίζοντες τὴν πόλιν κοσμήσιν αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. 'Ο δὲ

rent: eos autem habito concilio de se ipsis consultasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequentique nocte jejunasse, ut deos saluti suae propitios haberent. Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniret: tum praecepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora; utque deorum templa et altaria, prout in ea incidenter, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse: dein et hominibus injuriose tractatis, et fanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quae nunc Iudea dicitur, conditaque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ιερόσυλη (id est Sacralege) ab ipsorum dispositione nominatam esse: postea autem auctos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsis Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen confinxit; et omisso somnio et vale Αἴγυπτο, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templam collectam multitudinem Judæorum, leprosine his nomen imponens, an quod solos Judæos morbus ille occupari? ait enim, populus Judæorum. Qualis? advena, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Αἴγυπτii, Judeos vocas? Quid si hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multis ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfuit? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper considerunt, et templum extruxerunt apud omnes celebre? Oportebat autem non solum nominasse legistorem, sed et genus eius indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundum tales voluerit ferre leges de diis, daque iis qua hominibus cederent in iuriam. Sive enim Αἴγυπτii erant genere, non tam facile patrinos mores abdicassent: sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsis expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisse; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnia opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliatione, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen prohrosum fuisse et odiosum: ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarent eiusmodi nomen. Illic autem vir bonus præ immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀχροσίας οὐ συνῆ-
κεν διὰ λερουσύλειν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλησιν δονμάζομεν. Τί οὖν ἔτι πλεία τις λέγοι
πρὸς τὸν φευδόμενον οὕτως ἀναισχύντως; Ἄλλ' ἐπειδὴ
• σύμμετρον ήδη τὸ βιβλίον εἴληφε μέγεθος, ἐτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχήν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προσείμενον πει-
ράσσομαι προσπαποδοῦνται.

ΛΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμιώτατέ μοι
Ἐπαπρόδιτε, περὶ τε τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν ἐπέδειξα
· τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀληθείαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τίρρησιν ἐποιησάμην τὸν πρὸς Μανεθῶνα καὶ Χαῖρήμονα
καὶ τινας ἑτέρους. Ἀρκομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
νους τῶν γεγραφότων τε καθ' ἡμῶν ἐλέγχειν, κατοι-
περ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπῆλθε μοι διαπορεῖν, εἰ χρὴ σπουδάσαι. Τὰ μὲν γάρ
ἔστι τῶν ὅπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὅπ' ἀλλων εἰρη-
μένοις δμοισι, τὰ δὲ λίαν φυχῆς προστέμενα, τὰ
20 πλεῖστα δὲ βιωμολογίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δεῖ τάλη-
θες εἰπεῖν, ἀπτιθεσίαν, ὃς ἐν ὅπ' ἀνθρώπου συγχει-
μενα καὶ φαύλου τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
οὐλαγωγῶν γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἀνοίᾳν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον οὐ τῶν μετά τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἀγχοταὶ δὲ τοῖς ἐπιτί-
νοις, ἀναγκαῖον ἥγησάμην εἶναι μηδὲ τοῦτον ἀνέξτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυσίων ἡνίκη
γεγραφότα. Καὶ γὰρ αὐτὸν κακένον τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποις δρῶ παρακολουθοῦν, τὸ λίαν ἐφίδεσθαι, διαν
ἀρξάμενος βλαστρητεῖν ἔτερον αὐτὸς ἐλέγχεται περὶ
τῶν αὐτῷ προσόντων κακῶν, οὐδὲ σαφῶς γνῶναι τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὡς ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φευ-
35 γα σκαπτῶν συγχύει, τὰ μὲν εἰς τὴν διοίνων ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δὲ ἔστι κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
40 τον δὲ ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιστείας τῆς
κατὰ τὸ ιερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἀλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὁτι μὲν οὖν οὗτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἡσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὗτε δὲ λύμην σωμάτων οὐ τοιαύτας ἀλλας
συμφοράς τινας ἔκειθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμμέτρου προσποδεῖχθαι νομίζω.
Περὶ ὧν δὲ προστίθησιν δὲ Αἴπιων ἐπιμνησθήσομαι
συντόμως. Φησοι γάρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· «Μωϋσῆς, ὃς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
· τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιουπολίτης· δὲ, πατέροις ἔθεσι
50 · κατηγγυημένος, χιθρίους προσευχῆς ἀνῆγεν εἰς οἵους

vitiandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptio-
nem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid
ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter
adeo confictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem
excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quae ad id
quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et
gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœ-
nicum et Chaldaeorum et Ægyptiorum scriptis confirmando,
multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et ca-
lumnias Manethonis et Chæremonis et aliorum quorundam
refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos
scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam
subit mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam
impendere debeam. Nam eorum quae ab ipso scripta sunt,
nōpnū quidem similia sunt dictis aliorum, quae vero de
suo adiecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitate
prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut
quae composita sint ab homine pravis moribus, quique omni
vita sua se pro circulator gessit. Quoniam vero multi
hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus ca-
piuntur, quam iis quae cura quadam literis sunt mandatae,
et contumelias quidem gaudent, aliorum vero laudes mo-
lestè ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine
examine dimittere, qui in nos palam tanquam in judicio li-
bellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque
insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus
est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe
orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid
dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex men-
daciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quae
supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex
Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit
Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis
admisetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris riti-
bus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri, neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi cala-
mitates inde pulsi fuerint, non mediocriter solum, sed pœne
ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Qua-
verò istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim
in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: «Moyses, ut accepi a
grædiōribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui,
patrii institutis obligatus, subdiales precatio[n]es ad septa

« εἶχεν ἡ πόλις περιβόλους, πρὸς ἀφηλιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεψεν· ὃδε γάρ καὶ Ἡλίου κείται πόλις.
 « Αὐτὴν δὲ διελῶν ἔστησε κίονας, ὡφ' οὓς ἦν ἔκτυπωμα
 « σκάφης, σκιὰ δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 « ὡς, διὸ ἐν αἰθέρι, τοῦτον δὲ τὸν δρόμον ἡλίῳ συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστὴ τοῦ γραμ-
 ματικοῦ φράσις, τὸ δὲ φύεσμα λόγων οὐδὲνεν, ἀλλ'
 « ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὔτε γάρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 διὸ τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατεσκεύασεν, οὐδὲν
 10 ἔκτυπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 ἔπειτα προσέταξεν· διὸ μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Σολομὼν πάστης ἀπέσχετο
 τοιαύτης περιεργίας, οὐαὶ συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἄκου-
 σαι δέ φησι τῶν πρεσβυτέρων διτὶ Μωϋσῆς δ' Ἡλιούπο-
 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὃν αὐτὸς, ἐκείνοις δὲ
 πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὁμηρού τοῦ ποιητοῦ,
 γραμματικὸς ὃν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατρὶς ἐστὶ
 διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἔχθες καὶ πρῷην γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτῳ
 πλήθει προσάγοντος ἔκεινος ἐτῶν, οὐτως ἀποφανένται
 ῥᾳδίων πιστεύων ἀκοῇ πρεσβυτέρων, ὃς δῆλος ἐστὶ κα-
 ταψευσάμενος. Τὰ δὲ δὴ τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 Μωϋσῆν ἔχαγαντιν τοὺς λεπρῶντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 βάσεις πεπηρωμένους, σφόδρα δὴ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 φώνηκεν, ὃς οἵμαι, δι γραμματικὸς δ' ἀκριβέστατος.
 Μανεθὸς μὲν γάρ κατὰ τὴν Τεθύντως βασιλείαν ἀπαλ-
 λαγῆναι φησιν εἶτα Λιγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἐτῶν
 τριακοσίων ἐνενήκοντα τριῶν τῆς εἰς Ἀργος Δαναοῦ φυ-
 30 ζῆς, Λυσιμάχος δὲ κατὰ Βόρχορι τὸν βασιλέα, τουτέστι
 πρὸ ἐτῶν χιλίων ἐπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 ὃς αὐτοῖς ἔδοξεν· δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 ὡρίσατο τὴν ἔσοδον ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἔδοδόν τοις Οὐλυ-
 πιάδα, καὶ ταύτης ἕτοι εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησι,
 35 Καρχηδόνα Φοινίκες ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσ-
 θήκε τὸ Καρχηδόνα, τεχμήριον οἰλύμενος αὐτῷ γενέ-
 σθαι τῆς ἀλληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνῆκε δὲ καθ'
 ἐκατοῦ τὸν Ἐλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γάρ περὶ τῆς
 ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 ἔκειναις Εἴρωμος δι βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 Καρχηδόνος κτίσεως, ἔτεσι πλείσιοι πρὸς τοῖς πεντήκοντα
 καὶ ἔκατον, περὶ οὖ τὰς πίστεις ἀνωτέρω παρέστον ἐκ
 τῶν Φοινίκων ἀναγγραφῶν, καὶ διτὶ Σολομῶνι, τῷ τὸν
 ναὸν οἰκοδομησάμενῳ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, φίλος ἦν
 45 Εἴρωμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 κατασκευήν. Αὐτὸς δὲ δι Σολομὼν ὡκυδόμησε τὸν ναὸν
 μετὰ τὸ ἔξελθειν εἶτα Λιγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δάδεκα
 καὶ ἔκαστοις ἔτεσιν βαστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 Ἑλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσιμάχῳ σχεδιάσας (ἔνδεκα γάρ
 το αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστὴν τινα καὶ πι-
 θανήτην ἀποδέδωσιν αἰτίαν, ἀφ' οὓς φησι τὸ σάββατον
 ὡνομάσθαι· « Όδεύσαντες γάρ, φησιν, εἰς ἡμερῶν
 « δόδον βαυδῶντας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἔδοδῷ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertebat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subiecta erat ; ab harum vero summittibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque hujuscemodi est admiranda
 illa hujus grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxil Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moyses
 suis Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per aetatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quoniam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri audiusve
 tertius nato : de Moyse vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri appareat. Quid
 ad temporum vero rationem, quibus Moyses ait eduxisse
 leprosos et caecos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 tho quidem Iudeos dicit regnante Telbmosi ex Ægypto di-
 cessisse, annis cccxcii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cui-
 que visum est. Ali vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum desiavit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Preni Carthaginem considerunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertisit a semel ipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac cohæria
 monumentis Phoenicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditū annis plus quam
 cī, de quo superius ex Phoenicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum sedi-
 cavit post Iudeorum discessum ex Ægypto annis octu.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum suis mīllia cī) miram
 quandam et credibilem reddit causam, cur Sabbathum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constituti

• τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέραν σάββατον, σώζοντες τὴν Αἴγυπτιων γλῶτταν. • τὸ γέρα βουδῶν ἀλγος καλοῦσιν Αἴγυπτοι σάββάτων. » Οὐκ ἀν οὖν τις ἢ καταγελάσεις τῆς φλυαρίας, ἢ τούναντίον μισήσεις τὴν ἐν τῷ τοιαῦτα γράφειν διαιδείαν; δῆλον γὰρ διά πάντες ἔβουβναντασαν ἔνδεκα μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἥσαν ἔκεινος τυφλοὶ καὶ γυλοὶ καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), διοποὺς αὐτοὺς εἶναι φησιν Ἀπίων, οὐδὲ ἀν μιᾶς ἡμέρας προελθεῖν δύοντας ἡδυνθήσαν· εἰ δὲ οὗτοι βαδίζειν διὰ πολλῆς ἐρημίας, καὶ προσέτι νικᾶν τοὺς αὐτοὺς ἀνθισταμένους μαχόμενοι πάντες, οὐδὲ ἀθρόοι μετὰ τὴν ἔκτην ἡμέραν ἔβουβναντασαν. Οὔτε γὰρ φύσει πως γίνεται τοιοῦτον τοῖς βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ πολλαὶ μυριάδες στρατιῶν τοπεύων τὸ σύμμετρον ἀεὶ βαδίζουσιν), οὐτε κατ' αὐτόματον εἰκὸς οὕτων συμβῆναι· πάντων γὰρ ἀλογώτατον. Ὁ δὲ βαυμαστὸς Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτῶν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προείρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἴγυπτου καὶ τῆς Ἀραβίας δρός, διὰ καλεῖται Σίναιον, ἀναβάντα φησὶν ἡμέρας τεσσαράκοντα χρυψθῆναι, καθείδεν καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰουδαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πάπις οἴοντε τοὺς αὐτοὺς καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξ διελθεῖν; Ἡ δὲ περὶ τὴν ὄνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ μετάθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμάθιαν. Τὸ γὰρ σαββὼν καὶ σάββατον πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον ἀνάπτυσίς ἔστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαββὼν, καὶ οὐάπερ ἔκεινός φησι, δηλοὶ παρ' Αἴγυπτοις τὸ βουδῶνος ἀλγος.

γ'. Τοιαῦτα μέν τινα περὶ Μωϋσέως καὶ τῆς ἐξ Αἴγυπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς διὰ Αἴγυπτος Ἀπίων ἐκαίνοποίσης, παρὰ τοὺς ἀλλούς ἐπινοήσας. Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων φύεται προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἴγυπτίους; αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τούναντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγνημένος ἐν Ὁάσει τῆς Αἴγυπτου, πάντων Αἴγυπτίων πρῶτος ὁν, δις ἀν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα καὶ τὸ γένος ἔξωμόστοτο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι καταψεύδομενος δρμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκότας οὖν οὓς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τούτους Αἴγυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαινοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν Αἴγυπτίους, οὐκ ἀν τοῦ γένους αὐτὸς ἔφυγεν, ὃς οὐ γε μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἑκατῶν πατρίσια σεμνύνονται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοῖς χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκως δ' αὐτῶν ἀντιποιούμενους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ δυοῖν θάτερον Αἴγυπτοι πεπόνθασιν, ἢ γὰρ ὡς ἐπισεμνυόμενοι προσποιοῦνται τὴν συγγένειαν, ἢ κοινωνοὺς ὡς ἡμᾶς ἐπιστέψανται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. « Οἱ δὲ γενναῖοι Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν ὅστερ τινὰ μισθῶν ἐθελῆσαι παρασχεῖν Ἀλεξανδρεὺς τῆς δοθεσῆς αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐτῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικοῦντας αὐτοῖς ἐπὶ

ΙΟΝΕΡΙΟΣ. ΙΙ

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt eam diem Sabbathum, servata Ægyptiorum voce; nam « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? appareat enim quod omnes inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem. Atqui si erant illi cacci et claudi et omne genus morbis vexati, quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter progressi valuerint : sin autem poterant per magnam solitudinem proficiisci, prætereaque sibi obsidentes vincere ad unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam diem inguinum morbo correpti fuisse. Neque enim a natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est : (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinerant); neque temere ita accidisse verisimile videtur : hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante dixit : rursus autem « Moysen consenso monte Ægyptum inter et Arabiam medio, qui Sinæs appellatur, quadraginta diebus delituisse dicit, indeque descendenter Judæis leges dedisse. » Quanquam quomodo fieri potest ut iidem et quadraginta dies in deserto ac in aquoso loco maneant, et quod in medio spatium est, id totum sex diebus pertransant? Grammatica autem translatio de appellatione Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam imperitiam. Nam Sabbo et Sabbathum plurimum inter se differunt : quippe Sabbathum ex Judæorum dialecto est cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujuscemodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion, præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus, veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandrinum autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoecit. Merito igitur quos odit et conviclis insectatur, eos Ægyptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægyptios, genus suum laud ipse negasset : quandoquidem qui se patræ celebritate efferrunt, honorificum quidem ducunt ab ea cognominari, eos vero redargunt qui præter jus eam sibi vindicant. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognitionem similant, aut nos in infamiae suæ societatem adsciscunt. At præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum insectationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una se-

24

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προύτιθετο μὲν ἐκείνοις λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναισχύντις φευδόμενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἔστι τὸ δεινὰ καὶ σγέτλια τῶν ἐν Ἀ-
· σ λεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἡ κατηγόρηκεν
· αὐτῶν, ἰδομεν. « Ἐλδόντες, φησίν, ἀπὸ Συρίας ὥκη-
· σαν πρὸς ἀλίμενον θάλασσαν, γειτνιάσαντες ταῖς τῶν
· κυμάτων ἔκβολαις. » Οὐκοῦν δ τόπος εἰ λοιδορίαν
· ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν
· ιο Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκείνης γάρ καὶ τὸ παράλιον
· ἔστι μέρος, ὃς πάντες διολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ
· κάλλιστον. * Ἰουδαῖοι δὲ εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον,
· ὃς μηδὲν ὑπερεστίν, ἀνδρείας τεκμήριον ἔστιν αὐ-
· τοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλεξα-
· νίδρος, καὶ ἵστη τοῖς παρὰ τοῖς Μαχεδόσι τιμῆς ἐπέτυγον.
· Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἀν ἐλεγεν Ἀπίών, εἰ πρὸς τὴν Νε-
· κροπόλει κατώκουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἥσαν
· ίδρυμένοι, καὶ μέχρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προστηγο-
· ρίαν εἶχε Μαχεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνοῦς τὰς ἐπιστο-
· 20 λὰς Ἀλεξανδροῦ τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ
· Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνον τῆς Αἰγύπτου βασιλέων
· ἐντυχόντων τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν
· ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαιώματα περιέχουσαν, ἡ
· Καῖσαρ δ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν εἰ μὲν οὖν ταῦ-
· 25 τα, φημι, γινώσκων, τάναντια γράφειν ἐτόλμησε, πο-
· νηρὸς ήν· εἰ δὲ μηδὲν ἡπίστατο τούτων, ἀπαίδευτος. Τὸ
· δὲ δὴ θαυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ἔντες Ἀλεξανδρείας ἐκλή-
· θησαν, τῆς δημόσιας ἀπαιδευσίας. Πάντες γάρ οἱ εἰς
· 30 ἀποικιὰν τινὰ κατακλήθηντες, καὶ πλεῖστον ἀλλήλων
· τοῖς γένεσι διαφέρωσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προστη-
· γορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δει περὶ τῶν ἄλλων λέγειν;
· αὐτῶν γάρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιοχείαν κατοικοῦντες Ἀν-
· τιοχεῖς δονομάζονται· τὴν γάρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν
· δι κτίστης Σέλευκος. « Ομοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ
· 35 τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθίγενέσι πολίταις διμωνυμοῦ-
· σι, τοῦτο παραχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. » Ή δὲ Ῥω-
· μαίων φιλανθρωπία πᾶσι μικροῦ δεῖν τῆς αὐτῶν προσ-
· ηγορίας μεταδέδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ με-
· γάλοις ἔθνεσι θλοίς. « Ἰδηρες γοῦν οἱ πάλαι καὶ Τυρ-
· 40 ρηνοὶ καὶ Σαδίνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον
· ἀφαιρεῖται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίών, παυσάσθω
· λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρέα. Γεννηθέles γάρ, ὃς προεῖπον,
· 45 ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου, ποὺς ἀν Ἀλεξανδρεὺς
· εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὃς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἦξιω-
· κεν ἀναιρουμένης; Καίτοι μόνοις Αἰγυπτίοις οἱ κύριοι
· νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστίνοσούν
· πολιτείας ἀπειρήκασιν. « Ο δ' οὗτος ἔστιν γενναῖος ὃς
· μετέχειν ἀξιῶν αὐτοῖς διν τυχεῖν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν
· ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γάρ ἀπορίᾳ γε
· 50 τῶν οἰκησόντων τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν
· κτιζομένην Ἀλεξανδροῦ τῶν ἡμετέρων τινὰς ἔχει συνή-
· θροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ
· πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα
· γάρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὃς καὶ φησιν Ἐκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere iniuriantem, propositi sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Iudeos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optimam. Sin autem per vim eam Iudei occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodie que eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemaei Lagi, atque in successorum illius Ægypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Cæsar magnus Iudeis concessit: haec, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat: sicut vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Iudei essent, Alexandrini vocarentur, similia inscientia est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur: jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romanorum autem clemencia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero huic modum juris civitatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Ægypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublatu? Atqui solis Ægyptis orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiose edificabat, nostrorum aliquos illic congregavit; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem borebat, ut etiam de nobis dicit Hecataeus, quod propter pro-

δι τὴν ἐπιείκειαν καὶ πίστιν, ἣν αὐτῷ παρέσχον Ἰουδαῖοι, τὴν Σαμαρεῖτιν χώραν προσέθηκεν ἔχειν αὐτοῖς ἀφορολόγητον. Ὁμοια δὲ Ἀλεξάνδρου καὶ Πτολεμαῖος δὲ Λάζου περὶ τῶν ἐν Ἀλγυπτον αὐτοῖς ἐνεχείρισε φρούρια, πιστᾶς δέ μιας καὶ γενναλὸς φυλάκειν ὑπαλεξιδάνιαν, καὶ Κυρήνης ἐγκρατῶς ἀρχειν βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ πόλεων, εἰς αὐτὰς μέρος Ἰουδαίων ἐπεμψε κατοικῆσον. Ὁ δὲ μετ' αὐτὸν 10 Πτολεμαῖος, δὲ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, οὐ μόνον εἶ τινες ἡσαν αἰχμάλωτοι παρ' αὐτῷ τῶν ἡμετέρων, πάντας διπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ χρήματα πολλάκις ἐδωρήσατο· καὶ τὸ μέγιστον, ἐπιθυμητῆς ἐγένετο τοῦ γνῶναι τὸν ἡμετέρους νόμους, καὶ ταῖς τῶν ἱερῶν γραφῶν βίβλοις 15 ἐντυχεῖν. Ἐπεμψε γοῦν ἀξιῶν ἄνδρας ἀποσταλῆναι τοὺς ἐρμηνεύσοντας αὐτῷ τὸν νόμον, καὶ τοῦ γραφῆναι ταῦτα καλῶς τὴν ἐπιμελείαν ἐπέταξεν ὡς τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ Δημητρίου τὸν Φαληρέα καὶ Ἀνδρέαν καὶ Ἀριστέα, τὸν μὲν παιδεῖα τῶν καθ' ἑαυτὸν διαφέροντα Δημητρίου, τοὺς δὲ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ φυλακὴν ἐγκεγειρισμένους, ἵνα τῆς ἐπιμελείας ταύτης ἔταξεν, οὐκ ἀν δῆκου τοὺς νόμους καὶ τὴν πάτριον ἡμῶν φιλοσοφίαν ἐπιθυμήσας ἀκμαθεῖν, εἰ τῶν χρωμένων αὐτοῖς ἀνδρῶν κατεφρόνει καὶ μὴ λίαν ἔθαυμαζεν.

25 ε'. Ἀπίσταν δὲ σχεδὸν ἐφεῆς πάντες Ελαθον οἱ τῶν προγόνων αὐτοῦ Μακεδόνων βασιλεῖς, οἰκειότατα πρὸς ἡμᾶς διατεθέντες. Καὶ γάρ τρίτος Πτολεμαῖος, δὲ λεγόμενος Εὐεργέτης, κατασχὼν δλην Συρίαν κατὰ κράτος, οὐ τοῖς ἐν Αιγύπτῳ θεοῖς χαριστήρια τῆς νίκης ἀ θύσεν, ἀλλὰ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα πολλάς, ὃς ἡμῖν νόμιμόν ἔστιν, ἐπετέλεσε θυσίας τῷ Θεῷ, καὶ ἀνέθηκεν ἀνατήματα τῆς νίκης ἔξι. Ὁ δὲ Φιλομήτωρ Πτολεμαῖος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Κλεοπάτρα τὴν βασιλείαν δλην τὴν τὴν Ἰουδαίων ἐπίστευσαν, καὶ στρατεύεται πάσης τῆς δυνάμεως ἡσαν Ὁνίας καὶ Δοσίθεος Ἰουδαῖοι, ὃν Ἀπίστων σκώπει τὰ δύναματα, δέον τὰ ἴργα θαυμάζειν καὶ μὴ λοιδορεῖν, ἀλλὰ χάριν αὐτοῖς ἔχειν διεσώσαντο τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἡς ὡς πολίτης ἀντιποιεῖται. Πολεμούντων γάρ αὐτῶν τῇ βασιλίσσῃ 30 Κλεοπάτρᾳ καὶ κινδυνεύοντων ἀπολέσθαι κακῶν, οὗτοι συμβάσεις ἐποίησαν καὶ τῶν δμψιλῶν κακῶν ἀπῆλλαξαν. Ἄλλα « μετὰ ταῦτα, φησίν, Ὁνίας ἐπὶ τὴν πόλιν ἤγαγε στρατὸν δλγον, δυτος ἐκεῖ Θέρμου τοῦ πάρα Ῥώμαιων πρεσβευτοῦ καὶ παρόντος. » Ὁρδος δὲ ποιῶν, φαίην διν, καὶ μάλιστα δικαίως. Ὁ γάρ Φύσκων ἐπικληθεὶς Πτολεμαῖος, ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος, ἀπὸ Κυρήνης ἐξῆλθε Κλεοπάτραν ἀκβαλεῖν βουλόμενος τῆς βασιλείας, ...

bitatem atque fidem, quam ei præbuerūt Judæi, regionem Samaritidem, ab omni tributo liberam, ab iis insuper teneri voluerit. Similiter quoque atque Alexander sensit Ptolemaeus Lagi de Judæis Alexandriam habitantibus. Etenim castella Ægyptiaca eis commisit, arbitratus illis nec fidem defutaram nec fortitudinem ad ea conservanda: quumque firmum in Cyrene imperium tenere vellet et in aliis Libyæ civitatibus, illuc misit partem Judæorum habitandi causa. Post hunc autem Ptolemaeus qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captivi apud eum nostrorum, omnibus libertatem, sed et pecunias sæpius dedit: et (quod maximum est) leges nostras cognoscendi desiderio tenebatur, legendique sacrarum scripturarum libros. Rogatum igitur misit sibi delegari viros qui ei interpretarentur legem; utque volumina pulchre exsicerentur, curam mandavit non quibuslibet viris, sed Demetrium Phaleureum et Andream et Aristeam, Demetrium quidem sui ævi omnium doctrina eminentissimum, illos vero custodiā corporis sibi creditam habentes, huic curae præfecit; non utique leges et patriam nostram philosophiam discere concupiverat, si his utentes respectui habuissest, neque potius valde admiratus esset.

5. Apion autem p̄nē omnes d̄inceps Macedonum majorum ejus reges ignoravit, nobis familiarissimos et amicissimos. Nam et tertius Ptolemaeus, dictus Euergetes, tola Syria vi et armis occupata, non diis Ægyptiacis sacra fecit ut pro victoria gratias ageret; sed, quum Hierosolyma venisset, multas hostias, sicut nostri inoris est, Deo immolavit, et donaria victoria digna dedicavit. Ptolemaeus autem Philometor et uxor ejus Cleopatra regnum omne suum commisere Judæis, factique sunt totius militis duces Onias et Dositheus Judæi: quorum nomina cavillatur Apion, quom debuisset facta eorum potius admirari et non conviciari, sed gratias illis habere quod servarint Alexandriam, cuius civis videri vult et haberit. Quum enim bellum inferrent regina Cleopatre, et male pereundi discrimen adirent, isti fecerunt ut pax iniretur et mala intestina cessarent. Sed « ea, inquit, Onias ad urbem deduxit parvum exercitum, quom illic præsens adasset Thermus Romanorum legatus. » Id quod bene recteque admodum factum dixerim. Ptolemaeus enim cognomine Physcon, mortuo suo fratre Ptolemaeo Philometore, egressus est de Cyrene, eo animo ut Cleopatram e regno ejiceret, et filios regis, ut ipse regnum injuste sibi met applicaret: propter haec ergo Onias adversus eum bellum pro Cleopatra suscepit, et fidem quam habuit circa reges, nequaquam in necessitate deseruit. Testis autem Deus justitiae ejus manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemaeus, quum adversum exercitum quidem Onias pugnare præsumeret, omnes verò Judæos in civitate positos cum filiis et uxoribus capiens nudos atque vincitos elephantis subiecisset, ut ab eis conculcati desicerent, et ad hoc etiam bestias ipsas inebrisset, in contrarium quæ

præparaverat evenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hanc Ptolemaeus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus : concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenem denominant, supplicante ne tantam impietatem persageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, penitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandria constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruere, celebrare noseuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatrae reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis imperatorans, quoniam circa nos fuit ingratia : et non potius illam redargueret studuit, cui nihil omnino injustitiae et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communione contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, que etiam sororem Arsinoeum occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem in insidiis ; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successori rebellare præsumpsit : Antoniumque corrumpebat amatoria rebus et patriæ inimicum fecit, et insidielem circa suos amicos instituit, alias quidem genere regali spoliens, alias autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquens, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perire : eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem pœnam subiit competenter. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxiliis atque fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consulis, et epistolis Cæsarisi Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandre facta, et omnibus Ptolemaeis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuria frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihil magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiā, toliusque custodie, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

6. Sed super hoc : quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo :

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fôdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes nature [nostræ] colitis, multa diligentia nutrientes? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentiae opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenierunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permantere? Is autem seditionis causas nobis apponit : qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpare possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inueni Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere solemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum criveret inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permanxit purum. Ipsi igitur molestiae hujus fuere principium, nequam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversum nos exercitibus. E diverso namque factum est quod nobis impropperare presumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrassæ noscuntur. Nam Ægyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse langitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodiæ dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus : quum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuræ depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utili despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Alii autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viri bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia : et non solum quotidianis diebus ex impensa communis omnium Judæorum talia celebramus; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli personam. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit aduersus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei hujusmodi somitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Molonis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quem sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicare, « asini caput « collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta « religione : et hoc affirmat suis de palatum, dum Antiochus Epiphanes et expoliasset templum, et illud caput « invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quem non sit deterior asinus furonibus et hircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [Antiochus] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil hujusmodi illic invenere ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quom non esset hostis, et socios insuper nos suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judeorum, et apoliasset templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet colli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asini neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab ipsis mordentur et a crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed aut apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibimet imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia suens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam qui de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per tempora transire, quam sacerdotibus scelestis verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus tegere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacenter, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque volatiliis dapibus plenam, et quod obstupuisset his homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tanquam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem; et jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur ibidem habitaret, vel quæ esset causa ciborum ejus, tunc hominem cum genui et lacrimis lamentabiliter suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Gracum : et dum peragraret provinciam parandi victimus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparitione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse latitiam; deinde suspicionem, postea stuporem : postremum consulentem a ministriis ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Judeorum, pro qua nutriebatur ; et hoc illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque annuo tempore saginare, et deductum ad quandam silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus visceribus, et jusjurandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quandam foveam reliqua hominis pereuntis abficere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibimet superesse, atque rogasse, ut reveritus Græcorum deos, et superrans in suo sanguine insidias Judeorum, de malis eum circumstantibus deliberaret. » Hujusmodi ergo fabula non tantum omni tragedia plenissima est, sed etiam crudelis impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscripsero. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa recognoscere valde facilimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse cognoscitur, sed maxime aduersus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut aduersus solos Græcos renovata conjuratione per effusione sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Iudei colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicunque fuit (non enim suo nomine conscripait) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Graecorum amator eximius, assumere vero contra Iudeorum odium auxilia magna cunctorum. Sed haec relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Scιunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulae propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruatæ transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Iudei ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundae. In tertiam masculi Iudeorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induiti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridiē rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, tharibulum, candelabrum, que omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilium agitur, neque intus nulla epulatio administratur. Haec enim quæ predicta sunt, habent totius populi testimoniū manifestū, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotum, et

“ τὴν πορείαν ποιουμένων. Τοὺς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ τοῦ παραδόξου τῆς θέας καταπληγμένους, πόρφρα μὲν ὄντας ἡσυχίαν ἀγειν· τὸν δὲ Σάβιδον ἐπὶ πολλῆς ἡσυχίας εἰς τὸν ναὸν παρελθεῖν, καὶ τὴν χρυσῆν ἀποσύραι τοῦ κάνθωνος χεφαλήν (οὕτω γάρ ἀστεῖόμενος γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. Ἀρ' οὖν καὶ ἡμεῖς ἀνείποιμεν δτὶ τὸν κάνθωνα, τουτέστιν ἔσυντὸν Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μωρολογίας δῆμον καὶ τῶν φευσμάτων κατέγομον; καὶ γάρ τόπους οὐδὲν ὄντας γράφει καὶ πάλις οὐκ εἰδὼς μετατίθεσιν. Ή μὲν γάρ Ἰδουμαῖα τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστιν δμορος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστιν οὐδεμία πόλις τῆς μέντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρμήλιον δρός Δώρα πόλις ὄνομάζεται, μηδὲν ἐπικινούντα τοῖς Ἀπίωνος φλυαρήμασι· τεσσάρων γάρ ἡμερῶν δόδον τῆς Ἰουδαίας ἀφέστηκεν. Τί δ' ἡμῶν ἔτι κατηγορεῖ τὸ μὴ κοινοὺς ἔχειν τοῖς ἀλλοῖς θεοῖς, εἰ διδώνει οὕτως ἐπείσθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, οἵτε τὸν Ἀπόλλωνα πρὸς αὐτοὺς, καὶ μετὰ τῶν ἀστρῶν ἐπὶ τῆς γῆς φύγησαν δρᾶν αὐτὸν περιπατοῦντα; λύχνον γάρ οὐδέποτε δῆλον δτὶ πρόσθεν δοράκασιν οἱ τάς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυγνοκαίς ἐπιτελοῦντες. Ἄλλ' οὐδέ τις αὐτῷ βρδί-

berom tribuum singulæ habeant hominum plus quam quaque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a precedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nella re quæ ad cibum aut potum attineat in templum dedita. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit: hominis autem Graeci comprehensionem fixit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et prævos ingredientes, ubi nec nobilissimos Iudeorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Haec ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui voluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ predicta sunt, nobis detrahere tentare.

9. Rursusque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabule inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum Iudei contra Idumæos haberent longo quodam tempore, ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Iudeos, cuius hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promisso traditurum se eis Apollinem deum Dorenum: venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnam multitudinem Iudeorum. Zabidum vero fecisse quoddam machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in eo tres ordines fixisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

procum stantibus appareret, quasi stellæ per terram iter agens. Iudeos quidem, inexpectata visione obstupescitos, quum procum quidem abeant, quiescere: Zabidum vero multa quiete ad templum venisse, et aureum destraxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri volens) et rursus Doram velociter se contulisse. Igmar et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semelipsum, gravat Apion, facisque stultitia simul et mendacio oneratum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum extant, et civitates earum ignarus transfert. Nam Idumæa quidem regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in ea est urbs Dora: in Picenice vero juxta montem Carmelum civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Judea. Cur itaque nos praetores accusat, quod non habemus communes cum aliis deos, si sic facile credidere patres nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super terram eum ambulantem intueri se potaverunt? scilicet eam manifestum quod lucernam nunquam priue conspercerent, qui tot et tanta lucernarum ascensionis festa celebrarunt. Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti et tot myriades obviam ivit: quin et muros sine custodibus invenit bello

ζοντι κατὰ τὴν χώραν τῶν τεσσάρων μυριάδων ὑπήν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τείχη φυλάκων οὗτρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐώ ταλλα· τοῦ ναοῦ δὲ αἱ θύραι τὸ
μὲν ὄφος ἡσαν ἐπτὰ πηχῶν, εἰκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατά-
γρυσοι δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δεῖν σφυρίλατοι· ταῦτας
δάκλειον οὐκ ἀλάτους δύτες ἀνδρες διακόσιοι καθ' ἔκα-
στην τήμεραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμάνας ἦν ἀθέμι-
τον. Πρόδικας οὖν αὐτὰς δ λυχνοφόρος ἐκεῖνος ἡνέωξεν
ἄν δυναῖεν οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κάνθωνος, ὡς ὅφετο,
κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν οὓς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ή λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ήν
Ἀντίοχος εὑρη πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;

ι'. Καταψεύδεται δὲ καὶ δρόκον ἡμῶν ὡς δρυμούντων
τὸν Θεὸν, τὸν ποιῶσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
τὴν θάλασσαν, μηδὲν εὐνοήσειν ἀλλορύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλλησιν. Ἐδει δὲ καταψεύδεμενον ἀπαξ εἰπεῖν,
μηδὲν εὐνοήσειν ἀλλοφύλῳ, μάλιστα δὲ Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γάρ ἂν τοῖς ἐξ ἀρχῆς αὐτοῦ πλάσμασιν θρυστεῖς
τὰ περὶ τὸν δρόκον, εἴπερ ἡσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξεληλαμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλέον τοῖς
τόποις ή τοῖς ἐπιτιθέματιν δρεστήκαμεν, διστας μηδὲ-
μένων ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοῖς ἔχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τούναντίον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
ρους νόμους συνέδησαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἔμειναν,
εἰσὶ δὲ οἱ τὴν κερτερίαν οὐχ ὑπομεινάντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τούτον οὐδεὶς πώποτε τὸν δρόκον εἶπεν
ἀκοῦσαι παρ' ἡμῖν ὀμοιοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ἥς τοιεν, ἥκουσεν αὐτὸς γάρ δ συνθεῖς αὐτὸν ἦν.

ii. ια'. Σφρόδρο τοῖν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μελλοντὶ ῥηθῆσθαι θαυμάζειν δῆμον ἔστιν Ἀπίωνα.
Τεκμήριον γάρ εἶναι φησι τοῦ μῆτρος νόμοις ἡμᾶς χρῆ-
σθαι δικαίοις μήτη τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσῆκε, τὸ μὴ
δρχεῖν, δουλεύειν δὲ μᾶλλον ἔθνεστ καὶ ἀλλοτε μᾶλλοι,
καὶ τὸ κεχρῆσθαι συμφοραῖς τισι περὶ τὴν πολιν, αὐ-
τῶν δηλοντες πόλεως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνωθεν
δρχεῖν, ἀλλὰ μὴ Ρωμαίοις δουλεύειν συνεθίσμενον.
κατότι τοιτούτων ἀν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοφυΐας.
Τῶν μὲν γάρ ἀλλων οὐχ ἔστιν δοτις ἀνθρώπων οὐχ
ει ἵκανως καθ' αὐτοῦ φαίνη τοῦτον ὑπὸ Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὁλίγοις μὲν γάρ ὑπῆρχεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καιροπτίας γνέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πά-
λιν μᾶλλοις δουλεύειν ἐπέζευξαν. Τὸ πλεῖστον δὲ φύλον
ἀλλων ὑπακήκοεν πολλάκις. Αἰγύπτιοι δὲ ἄρα μόνοι
διὰ τὸ καταργεῖν, ὡς φασιν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἔξαιρετον γέρας ηὔροντο τὸ μηδὲν δουλεύειν τῶν τῆς
Ἄσσις ή τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τῶν παντὸς αἰώνος θλευθερίας οὐ τυχόντες φαίνονται,
οὐδὲν δὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὁντινα μὲν γάρ
αὐτοῖς ἔγρησαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἀπαξ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις πορθῶντες τὰς πόλεις, ἵερά καταστά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς καταστρά-
ζοντες, οὐκ ἀν ὄνειδίσαμι· μιμεῖσθαι γάρ οὐ προσῆκε

confitato. Cetera præterea : januae autem templi altitudine
quidem erant cubitorum vn, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratae, et fere ex auro solidō; has singulis diebus
claudebant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
apertas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apioni fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod jure-
mus per Deum, et coeli et terrae et maris creatorem, nemini
fauturos alienigenæ, præcipue si Græci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fauturos alienigenæ,
præcipue si fuerint Αἴγυπτοι. Ita enim primis ipsius figmentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Αἴγυπτοι pat-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Græcis autem magis locis quam studiis
disjuncti sumus, ita ut nullæ inter nos et illos inimicitiae
intercedant aut obtrectationes. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhæserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc jusjurandum
nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitum; sed solus Apion, ut appareat, audivit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudentia, etiam ob hoc quod mox dicetur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturæ colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro sæculis imperare, sed non
Romanis servire consueverint; quanquam nemo sere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non affirmet, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continuo præsidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione servabant. Plurimæ namque gentes alia-
sæpe aliis obedire coactæ sunt. Αἴγυπτοι autem soli, eo
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dī, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europam tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni ævo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persæ,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertentes, et quos deos esse credunt inter-
ficientes, illis exprobare non studeo. Haud enim concepit

τὴν Ἀπίωνος ἀπαίδευσίν, διὸ οὔτε τὰς Ἀθηναίων τύχας οὔτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὃν τοὺς μὲν ἀνδρειότά τους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἀπάντες λέγουσιν. Ἐστὶ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβείᾳ διαβοηθέντας, ὃν ἔνα Κροῖσον, οἷας ἔχριστο συμφοραῖς βίου ἐῷ τὴν καταπρήσθεῖσαν Ἀθηναίων ἀχρόπολιν, τὸν ἐν Ἐρέσῳ ναὸν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἀλλούς μυρίους, καὶ οὐδεὶς ὡνείδισε ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασι. Καὶνὸς δὲ κατήγορος ἡμῶν Ἀπίων ἡρόθη, τῶν ίδιων αὐτοῦ περὶ τὴν Αἴγυπτον κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέσωστρις αὐτὸν δικαιούμενος Αἴγυπτου βασιλεὺς ἐτύφλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἀνείπομεν βασιλέας, Δαυΐδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσαμένους θύνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπωμεν τὰ δὲ γνώριμα

11. πᾶσιν Ἀπίων ἡγνότην, διὰ Περσῶν καὶ μετ' ἑκείνους ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἴγυπτοι μὲν ἐδούλευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ δύτες ἐλεύθεροι προσέτι καὶ τῶν πέριξ πόλεων ἡρόμενοι, ἐτησχέδιον εἶχοσι που καὶ ἔκατον, μέγρι Μάγνου Πομπήιου.

20. Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν πανταχοῦ βασιλέων, μόνοι διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμαχοι καὶ φίλοι διεψυλάχθησαν.

ιδ'. « Ἀλλὰ θαυμαστοὺς ἀνδρας οὐ παρεσχήκαμεν, οὐδὲν τεχνῶν τινων εὑρετάς, οὐδὲ σοφίας διαφέροντας. »

21. Καὶ κατηριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεόνθην καὶ τοιούτους τινάς· εἴτα τὸ θαυμασώτατον τῶν εἰρημένων αὐτὸς ἔσατον προστίθησι, καὶ μακαρίζει τὴν Ἀλεξάνδρειαν, διὰ τοιούτον ἔχει πολίτην. « Εδει γάρ αὐτῷ μάρτυρος ἔσαιτον. Τοῖς μὲν γάρ ἀλλοις ἀπασιν ἀχλαγώγος ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῷ λόγῳ διεφθαρμένος, ὅπετε εἰκότως θεήσαι τις ἀν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, εἰτέρος ἐπὶ τούτῳ μέγα ἔφρονει. Περὶ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ηὔτον ἐπαίνου τυγχάνειν ἄξιων, θεασιν οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις 33. ἐντυγχάνοντες.

ιγ'. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων ἄξιον ἦν ίσις ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἢν αὐτὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀλλών Αἴγυπτίων ἡ δικαστηρία. Ἐγκαλεῖ γάρ διὰ ζῆτα θύνομεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἔθισμεν, καὶ τὴν τῶν αἰδίων χλευάζει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς τῶν ἡμέρων ζήτων ἀνατρέσεως κοινὸν ἔστι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἀπάντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θύνοσιν ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἔξηλγεν δότα τὸ γένος Αἴγυπτον οὐ γάρ ἀν « Ελλην ὁν ἡ Μακεδὼν ἐγαλέπαινεν. Οὗτοι 41. γάρ εὐχονται θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ χρῶνται τοῖς λερείσις πρὸς εὐωχίαν, καὶ οὐ δικ τοῦτο συμβέβηκεν ἐρημούσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, διπέρ Αἴπιων ἐδείσεν. Εἰ μέντοι τοῖς Αἴγυπτίων θεοῖς τὸν κόσμον τῶν ἀποκατέστης, ηρήμωτο μὲν ἀν δικόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν δι ζηγριωτάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, θεοὺς οὖν τοις νομίζοντες ἐπιμελῶς ἐκτέφουσι. Καὶ μήν εἰ τις αὐτὸν θρετο, τῶν πάντων Αἴγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σοφωτάτους καὶ θεοσεβεῖς νομίζει, πάντως ἀν δικολόγησας τοὺς λερεῖς. Δύο γάρ αὐτοὺς φασιν διπό τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque de casibus Atheniensium neque Lacedaemoniorum cogitavit; quorum hos quidem fortissimos, illos vero Graecorum religiosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem omnium sermone celebratos, interque eos Croesum, in quas vitæ calamitates inciderit: taceo incensam Atheniensium arcem, templum Ephesinum et Delphicum, aliaque multa, ac nemo calamitatem passis, sed inferentibus causas exprobavit. Novus autem nostrorum accusator inventus est Apion, malorum suorum, quæ in Ægypto ei acciderant, prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excæcavit, Ægypti rex, cuius res fabulis sunt aspersæ. Non est autem ut reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem, qui multis subegereunt gentes. Et hos quidem missos faciamus: hæc vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Persis, et post illos Asiae dominantibus Macedonibus Ægypti servierunt, a manciis nihil differentes, nos autem liberi existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et principatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pompeium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem suam socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium quarundam inventores, aut sapientia præcellentes. » Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, aliosque hujusmodi: deinde, quod ex dictis maxime mirandum, semel ipsum adjicit, et Alexandriam beatam predicit, quæ civem habuerit tali ingenio prædictum. Oportebat enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et sermone pravus: adeo ut merito quis Alexandriam miseretur, si super isto sese efficerat. De viris autem qui fuere apodemos, non minus quam alii quicunque laude digni, probe sciunt qui in nostris versati sunt originum libris.

13. Reliqua autem eorum quæ complectitur accusatio, mereantur forsitan ut præterea lanquam responso indigna, ita ut ipse sui et reliquorum Ægyptiorum accusator habeatur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactamus, et non vescamur carne suilla; et pudendorem circumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus universis commune est: Apion autem, nos sacra facientes redarguens, indicat semel ipsum genere esse Ægyptium: non enim, si Græcus fuisset aut Makedo, hoc sege tulisset. Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas epulis apponunt. Et non idcirco contigit mundum in penuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen si Ægyptiorum moribus omnes semel addicarent, mundus dectitulus quidem esset hominibus, ferociissimis autem bestiis abundaret, quas pro diis tali habentes cum cara studioque nutrunt. Quodsi quis eum interrogaret, quos putaret omnium Ægyptiorum esse sapientissimos et maxime religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάχθι, τήν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σορίας τὴν ἀπαλεῖαν. Ἐκεῖνοι τοίνυν ἀπαντάς καὶ περιέμνονται καὶ χωρέονται ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἴγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθύει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὐν τυρός ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπέρ Αἴγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνους δὲ κατηγορῶν, οἵ γε μὴ μόνον χρῶνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορούμένοις ἔθεσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξαν περιτέλμεοσθαι, καθάπερ ἀφρηνὸς Ἡρόδοτος; Ὁθεν εἰκότας μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς ιπτατρίους αὐτῷ νόμους βλασφημίας δοῦνα δίχτη; Ἀπίων τὴν πάρεπουσαν. Περιετικήθη γάρ εξ ἀνάγκης, ἐλκύσσωνται αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὀφελεῖται ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σηπόμενος ἐν δειναῖς ὁμώνιμαις ἀπάταις. Δεῖ γάρ τοὺς εἰς φρονοῦντας τοῖς μὲν οἷς καίσιοις νόμοις περὶ τὴν εὐσέβειαν ἀκριβῶνς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Οὐ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεψύσατο. Τοῦτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔσται τοῦ λόγου.

20. Ιδ. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος δὲ Μόδλων καὶ Λυσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπὸ ἀγνοίας, τὸ πλεῖστον δὲ αὐτὰ δισμένειγυ, περὶ τε τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Νιώτεως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποίηνται λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόντο καὶ ἀπατεῶνα διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδεμίᾳς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἀν τὸ δυνατός, εἰπεῖν. Οἷμαι γάρ ξεσθεὶς φανερὸν διτοῦ καὶ πρὸς εὐσέβειαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθολούς φιλαγθωτίαν, ἐτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόντισιν ἀριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Πιστικαλῶ δὲ τοὺς ἐντευξομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ φθόνου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐ γάρ ἔγκωμιον ἡμῶν αὐτῶν προειλόμην συγγράφειν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῆ κατηγορημένοις ἡμῖν ταῦτην ἀπολογίαν δικαιοτάτην εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς λόγτες διατελοῦμεν ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν δὲ Ἀπολλώνιος οὐκ ἀθρόων ὕσπερ δ' Ἀπίων ἐτάξεν, ἀλλὰ σπαράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μειστρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δὲ αὐδειλίαν ἡμῖν θνεῖσθαι, καὶ τούμπαλιν ἔστιν διοτι τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνοιαν. Λέγει δὲ καὶ ἀρεστάτους εἶναι τῶν βρεράρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν εὐρῆμα συμβεβλῆσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγχήσθωσαν νομίζω σαφῶς, εἰ τάνατία τῶν εἰρημένων φανεῖ διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριβείας ὑφ' ἡμῶν. Εἰ δὲ πρασθεῖν τὸ μητροῦνται τῶν παρ' ἑταῖροι ὑπεναντίων νενομισμένων, τούτου δίκαιοι τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς γέιρω παρασβάλλειν ἀξιοῦντες. Οἵς οὐδέτερον ἀπολειφθῆσθαι νομίζω λέγειν, οὐδὲ ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὃν ἐγὼ παραθήσομαι τοὺς κεχαλαιω-

Hæc enim duo dicunt sibimet ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligent. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinent carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcalam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidit docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges poenas dedisse quas commeruit. Nam ex necessitate circumcisus erat, ultiote ulceratus circa pudenda: et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus expiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adhaerere, ceterorum vero leges minime carpere. At iuste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiarem et deceptorem calumniantes, leges autem malitia apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni re publicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia luenda, pretereaque ad iustitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optimè factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scriptiōnem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetip̄os laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et horum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobrat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentiæ nos insimulat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta apparent et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merito culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto reliquæ fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεστάτους, οὐδὲ ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένομεν τοῖς ἔσων νόμοις.

ιε'. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἀν εἰποιμι πρῶτον, διτὶ τῶν ἀνόμως καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ τάξεως καὶ νόμου κοινωνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι καὶ πρῶτοι κατάρχαντες εἰκότως ἀν ἡμερότητι καὶ φύσεως ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖν. Ἀμέλει πειρῶνται τὸ παρ' ἔσωτος ἔκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιότατον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μιμεῖσθαι δόξωντις ἑτέρους, ἀλλὰ αὐτοὶ 10 τοῦ ζῆν νομίμως ἀλλοὶ ὑφηγήσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχοντων τὸν τρόπον ἀρετῇ μέν ἔστι νομοθέτου τὰ βελτιστὰ συνιδεῖν καὶ πεῖσαι τοὺς χρησούμενους περὶ τῶν διτὸν τιθεμένων, πλήθους δὲ τὰ πᾶσι τοῖς δόξασιν ἐμμεῖναι, καὶ μήτε εὐτυχίαις μήτε συμφοραῖς 15 καὶ τῶν μηδὲν μεταβάλλειν. Φτημὶ τοίνυν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν δουσθητοῦν μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιότητι. Λυκοῦρος γάρ καὶ Σόλωνες καὶ Ζάλευκος δὲ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἔχθες δὴ καὶ πρώτην ὡς 20 στο πρὸς ἔκεινον παραβαλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, διό πει γε μηδὲν αὐτὸν τούνομα πάλαι ἐγιγνώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἑλλησι· καὶ μάρτυς Ὁμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιησεως αὐτῷ χρησάμενος. Οὐδὲ γάρ ἦν κατὰ τούτου, ἀλλὰ γνώμας ἀρίστοις τὸ πλήθη διψήσται καὶ 25 προστάγμασι τῶν βασιλέων. Ἄφ' οὖν καὶ μέχρι πολλοῦ διέμειναν ἔθεσιν ἀγράφοις γράμμενοι, καὶ πολλὰ τούτων ἀεὶ πρὸς τὸ συντυχάνον μετατίθεντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιότατος γεγονώς (τοῦτο γάρ δῆποτεν διολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα καθὸν ἡμῶν 30 λέγουσιν), ἔσωτον τε παρέσχεν ἀριστον τοῖς πλήθεσιν ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς δῆλην τοῦ βίου τῷ νόμῳ παραλαβὼν ἐπεισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιοτάτην ἴσασι φυλαχθῆναι παρεσκεύασσεν.

36 ιε'. Ἰδωμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλεῖον. Ἐκεῖνος γάρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπείπερ ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πάτριον γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀμηχάνων διέσωσεν εἰς ἀσφαλειαν· καὶ γάρ 40 τὴν ἀνύδρον αὐτοὺς καὶ πολλήν ϕάρμακον ἔδει διδούιτορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέκνα καὶ γυναικας καὶ λείαν διοῦ σώζειν μαχομένους. Ἐν οἷς ἀπασι καὶ στρατηγὸς ἀριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνετώτατος καὶ πάντων κηδεμῶν ἀληθέστατος. Ἀπαν δὲ 45 τὸ πλήθος εἰς ἔσωτον ἀνηρτῆσθαι παρεσκεύασε, καὶ περὶ παντὸς ἔχων πεισθέντας αὐτοὺς τοῦ κελευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκείαν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν δὲ μάλιστα τῷ κατρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς πειριβαλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προεστηκότες, ἔθίζουσι δὲ τὰ πλήθη 50 μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἔξουσίας ἔκεινος καθεστηκαὶς τούναντιν ὥνθη δεῖν εὐσεβεῖν, καὶ πολλὴν εὔνοιαν τοῖς λαοῖς ἐμπαρασχεῖν· οὕτως αὐτός τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξειν τὴν αὐτοῦ νομίμων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιουμένοις βεβαιοτάτην

ges, quarum ego sum mas in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores existentur, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturae non immerito præstantiores habeantur. Hinc sit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces extitisse. Iatis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quae optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneant in omnibus quæ scita et iussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur legislatores antiquitate praecedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Loensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Graecos, non ita pridem extitisse videntur, si illi conseruantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Graecos cognoscetur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe hujusmodi erat ipsius tempore, sed sententias non definitas, et regum iussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permandere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confessu est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semel ipsum populo exhibuit ducem consultoremque præstantissimum; et totam vitæ rationem lege complexus, eis suasit hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificum est. Ille enim progenitor nostrorum, postquam eis visum est Aegypto relicta ad terram patriam reverti, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella præfigare, et liberos ac uxores cum præda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se præstitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quæ vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi metu potestatem. Sed in quo maximè tempore potentiam quidem sibi metu comparat et tyrranidem occupant qui aliis præsunt, populum vero licenter admodum vivere assuefiunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentiam populo præstare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi metu ducem

παρέειν. Καλῆς οὖν αὐτῷ προαιρέσεως καὶ πράξεων μεγάλου ἐπιτυχονομένων εἰκότως ἐνομίζομεν ὑγειόντα ταῖς σύμβουλον θεῖον ἔχειν καὶ πείσας πρότερον ἔστων διὰ κατὰ τὴν ἔκεινον βούλησιν διπλῶς πράττει καὶ διανοεῖται, ταύτην φέτο δεῖν πρὸ παντὸς ἀμποῖησαι τὴν ἀνθεκτήν τοὺς πλήθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς ἔστων βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξαμπετεῖν. Τοιοῦτος μὲν δῆ τις αὐτὸς ἡμῶν δοκιμόθετος, οὐ γόης, οὐδὲ ἀπάτεων, διπέρα λαδοροῦντες λέγουσιν τὸ ἀδίκιον, ἀλλ' οὗτον παρὰ τοῖς Ἑλλησιν αὐχοῦσι τὸν Μίνων γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας. Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους ** ὑποτίθενται, δέ γε Μίνως θεγέντες εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτὸν μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἵστοι τὰς ληθῆς οὐτως ἔχειν νομίζοντες η πείσειν δῆδον ὑπολαμβάνοντες. Τίς δ' ἣν διμάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους, καὶ τίς δικαιούτατα περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτύχειν, πάρεστιν δὲ αὐτῶν κατανοεῖν τῶν νόμων ἀντιταραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεκτέον. Οὐκοῦν τὸ ἀπειροῦ μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἔθων καὶ τῶν νόμων παρὰ τοῖς ἀνθρώποις διαφοραῖς οἱ μὲν γὰρ μοναρχίας, οἱ δὲ τοῖς ὅλγοις δημαστείας, ἀλλοὶ δὲ τοῖς πλήθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἔουσιαν τῶν πολιτευμάτων. Ό δέ ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδοτοῦν τὸ ἀπειδεῖν, ὃς δέ τις εἴποι βιασάμενος τὸν λόγον, θεοχρήσιαν ἀπέδειξε τὸ πολίτευμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ κράτος ἀνταθέει, καὶ πείσας εἰς ἔκεινον διπάνεας διφορᾶν δὲς αἰτιον μὲν ἀπέτων δύντα τῶν ἀγαθῶν, δὲ κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἴδει τε ἔκαστοις ὑπάρχει, καὶ δυνάντων ἔτυχον αὐτοὶ δειθέντες ἐν ἀμφιγάνοις· λαθεῖν δὲ τὴν ἔκεινον γνώμην οὐκ ἔνον οὔτε τι τῶν πραττομένων οὐδὲν οὐδὲν ὃν δὲν τις παρ' αὐτῷ διανοθέτην. Ἄλλ' αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγέντον καὶ πρὸς τὸν ἀτίδιον χρόνον ἀναλλοιώτων, πάσῃς ἴδεας θητῆς καλλεὶ διαφέροντα, καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γνώριμον, δοποῖς δὲ κατ' οὐσίαν ἔστιν ἀγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώτατοι παρ' Ἑλλησιν διτείον δέντες φύσεως πεφρονηκότες. Ἄλλ' οἱ μὲν πρὸς ὅλγους φιλοσοφοῦντες εἰς τὴν ἀρχὴν δόξας προκατειλημένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἔξενεγκειν οὐκ ἐτολμήσαν, δὲ δικιάτερος νομοθέτης, διτείον δέ τὴν ἔργα παρέχων τοῖς νόμοις σύμφωνα, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν ἐπεισεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἔκεινον δέτε γενησομένοις τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέρψεν ἀμετακίνητον. Αἰτιον δέ διτείον καὶ τὴν τρόπω τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον πάντων ἀεὶ πολὺ διήνεγκεν οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς· ἐποίησε τὴν εὐεξεῖαν, ἀλλὰ ταύτης τὸ μέρη τέλλα συνεῖδε καὶ κατέστησε λέγω δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν καρτερίαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἀ-

secerunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium Deum habere: et quum sibimet prius persuasisset quod secundum illius voluntatem oんな ageret atque mente agitaret, credidit modis omnibus oportere ut etiam populus in eiusmodi opinione adduceretur. Nam qui Deum suam vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent. Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant; sed quem apud Graecos gloriantur suis Minoem, et post eum legislatores alios. Namque quidam eorum leges *positas a Deo* dicebant: Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existimantes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem instituerit, et justissimum de Deo persuasionem habuerit, ex mutua legum ipsarum contentione quivis intelligat: jam enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero iustitia quidem, si singula expendantur, morum atque legum toto passim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tantum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam reipublicae potestatem commiserunt. At legislator noster, hisce neglectis omnibus, Theocraticam (iceat enim hac vox tametsi paullo duriore ut) reipublicæ formam instituit: atque ita *summum principatu Dei numini attributo*, id egit maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent, tanquam in eo qui et omnium bonorum, seu quae universe hominum generi eveniunt, seu quae privatum singuli, difficultioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant, auctor et causa sit: adeo ut ejus cognitionem nullum omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit. Eum præterea quum ortu carere, tum nullam tota aeternitate mutationem subire, omnis quoque mortalis forma dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum esse profletur. Milto sane Graecorum sapientissimos hujus de Deo sententiae magistrum illum ac ducem habuisse: quam præclara vero illa quamque Dei cum natura ac majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato, quique Platonem excepere Stoici philosophi, ac ceteri prope omnes, in hujus de natura divina sententiae communionem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hujus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum efferre metuerent: tum noster hic legislator, qui suarum ad legum æquitatem operum consensionem adjungeret, non eos modo qui sua aetate viverent, in eam secum mentem adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omnibus firmam hanc atque constantem de divino nomine fidem insevit. Quod autem in ea legum suarum informatione fructum etiam fuerit longe quam celeri majorem assequutus, eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quasdam et viderit et vero statuerit: justitiam dico, patientiam, temperantiam, ac mutuum civium inter se rebus in omnibus

λήγους ἐν διπάσι συμφωνίαν. Ὄπασαι γάρ αἱ πράξεις καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν· οὐδὲν γάρ τούτων ἀνεξίταστον οὐδὲ ἀδριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γάρ εἰσιν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνα κατασκευῆς, δῶν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἔτερος δὲ ὁ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἔθνων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθέται ταῖς γνώμαις διέστησαν, καὶ τὸν ἔτερον αὐτῶν, διὸ δύο οὖν ἔκαστοι ἔλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, οἷον ΙωΑκεδαιμονίοις μὲν καὶ Κρῆτες ἔθεσιν ἐπαίδευον, οὐ λόγοις, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλλήνες, οἱ μὲν γρὴ πράττειν ἢ μὴ, προσέτεσσον διὰ τῶν νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὥλιγύρησαν.

15 ιζ'. Οἱ δὲ ἡμέτεροι νομοθέταις ἀμφοι ταῦτα συνήρμοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γάρ κωφὴν ἀπέλιπε τὴν τῶν ἔθνων ἀσκησιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου νόμον ἀπρακτὸν εἴασσεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος τροφῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐκάστων διακίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξόύσιον ἐπὶ ταῖς βουλήσεσι τῶν χρησμένων κατελίπεν, ἀλλὰ καὶ περὶ οιτίων, δσων ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης ἔργων τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπατον ἀναπαύσεως δρον ἔθηκεν αὐτὸς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ήν' ὧσπερ ὑπὸ πατρὸς τούτῳ καὶ δεσπότῃ ζῶντες μήτε βιούμενοι μηδὲν μήθ' ὑπὸ ἀγνοίας ἀμαρτάνομεν. Οὐδὲ γάρ τὴν ἐπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἡνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκαιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων τὸν νόμον, οὐδὲ εἰσάπαξ ἀκροασαμένους οὐδὲ δίς ἢ πολλάκις, ἀλλ' ἔκστης ἔδομαδός τῶν ἀλλων ἔργων ἀρεμένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἔκλεισε συλλέγεσθαι, καὶ τοῦτον ἀκριβῶν ἔκμανθάνειν. δὴ πάντες οἱ νομοθέται ἐσίκασι παραλίπειν.

35 ιη'. Καὶ τοσοῦτον οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέχουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν αὐτοὺς οὐδὲ ἴσασιν, ἀλλ' θταν ἔξαμάρτωσι, τότε παρ' ἄλλων μανθάνουσιν δτι τὸν νόμον παραβεβήκασιν. Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς οἱ διοικοῦντες δομολογοῦσι τὴν ἀγνοικν ἐπιστάτας γάρ παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς ἐμπειρίαν ἔχειν τῶν νόμων ὑπισχυουμένους. Ἡμῶν δὲ διτινοῦν εἶ τις ἔριο τοὺς νόμους, ἢσον ἀν εἴποι πάντας ἢ τοῦνομα τὸ ἔαυτοῦ. Τοιγχροῦ ἀπὸ τῆς πρώτης εὐθὺς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἔκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν ταῖς φυχαῖς ὧσπερ ἔγκεχαραγμένους. Καὶ σπάνιος μὲν δ παραβάνων, ἀδύνατος δὲ τῆς κολάσεως παραιτησίς.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν δύονοιν ἡμῖν ἐμπειρίην. Τὸ γάρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ τὴν αὐτὴν δόξαν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι μηδὲν ἀλλήλων διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσιν ἀνθρώπων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γάρ μόνοις οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἀλλήλοις

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac sermonum omnium rationes ex una divini numinis religiose suspensas habere nos oporteat: quum nihil penitus aut non expensum, aut non definitum constitutumque reliquerit. Nam quin duæ omnino sint cuiusvis disciplinae, ac morum instituendorum viæ, quarum altera præceptis, altera conformatioe viæ continetur: ceteri quidem legislatores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque alteram utram suo quisque sensu viam sequuntur, alteram omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus ipsis docebant, non præceptis: Athenienses autem Graciæque propemodum universi, quid agendum esset, quidve fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque rebus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio ambo ista conjunxit: dum neque mutam viæ morumque conformatioem reliquit, neque legis præcepta operum societate carere permisit; sed, jam inde ab ipsomet alimeti genere, et domestica singulorum virtutis ratione auspicas, ne minutissimum quidem eorum qui illis uterentur potestatis et arbitrii facere voluit: imo quibus abstinentia cibis, quibus item vesci liceat, quinam in virtus communionem ac societatem vocandi, quam in operibus contentionem adhibere, quem in olio tenere modum oporteat, certis quasi legis finibus regulisque descriptis: uti sub ejus tanquam parentis cuiusdam aut dominæ imperio nutuae viventes, nihil omnino vel malitia vel ignoratione peccemem. Ita ne ignorationem illam, velut aliquam deprecandæ poenæ speciem, relinquaret, longe pulcherrimum nobis maximeque necessarium disciplinæ genus legem ipsam esse voluit: nec satis id futurum putavit, ut semel, iterum aut sapientius eam audivisset, nisi hebdomadis quoque singulis ab alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitaretur audiendam, animoque penitus informandam, convenire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus prætermissum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ei legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere iliarum ignoracione verseatur, atque ubi peccaverint, eas tam demum abs se violatas, ex aliis intelligent. Quam ignorantiam summi quoque et principes eorum magistratus contentur, dum eos rerum administrationi præcessere potissimum ac sibi assidere volunt, qui præcipuum quandam legum pœniliam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum nostrarum capitibus interrogas, universas facilius quam suum ipse nomen edisseret. Proinde eas jam usque ab ea qua primus aliquid sentire cœpimus ætate, haustas, mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque tememus. Ac rari admodum sunt qui eas violent; qui autem violarit, nulla prouersus ei deprecandæ poenæ ratio seperest.

19. Alque hic admirabilis inter nos animorum consensionis fons est præcipius. Nam et idem omnes de Deo sentire, et nullo viæ morumque dissidio laborare, id vero pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum stadiorumque conjunctionem asserre solet. Enimvero soli omniuno sumus, apud quos neque discrepantes unquam de-

ὑπεναντίους, δοκια πολλὰ παρ' ἑτέροις (οὐδὲ ὑπὸ τῶν τυχόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσὸν ἔκάστῳ λέγεται πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισὶ τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τεταλμένται, τῶν μὲν τὴν δῆλην τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν οἱ τοῖς λόγοις ἐπικεχειρηκότων, ἀλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπων αὐτῷ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὗτ' ἐν τοῖς ἐπιτιθέμασι τῶν βίων δῆλεται διαφορὸν, ἀλλὰ κοινὰ μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ δὲ λόγος δ τῷ νόμῳ συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἔχειν ἐφορᾶν.
10 Καὶ μήν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτιθέματων δτι δεῖ πάντα τὰ ἀλλὰ τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυναικῶν ἀκούσειεν ἀν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. "Οθεν δὴ καὶ τὸ προφερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινῶν ἔγκλημα, τὸ δὴ μὴ καινῶν εὑρετὰς ἔργων θ, λόγων ισι ἀνδρᾶς παρασχεῖν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γάρ ἀλλοι τὸ μηδὲν τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τολμῶσι ταῦτα παραβανεῖν σορίας δεινότητα μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τούναντίον μέν εἴναι καὶ φρόντην καὶ ἀρτην ὑπελήφαμεν τὸ
20 μηδὲν δῆλως ὑπεναντίον μήτε πρᾶξι μήτε διανοηθῆναι τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. "Οπερ εἰκότως ἀν εἴη τεκμήριον τοῦ κάλλιστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γάρ μη τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πεῖραι δεδύμενα διορθώσωσιν ἐλέγχουσιν.

25 κα'. "Ημῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδὲ εὐσέβεις ἦν ἐτι τοῦτο μη φυλάττειν. Τὶ γάρ αὐτοῦ τις ἀν μετακινήσειν, θ, τι καλλίσιον ἔξειροι, θ τι παρ' ἑτέρων δις ἀμεινον ἔξενέρχοι; Ἄρα γε τὴν δῆλην κατάστασιν τοῦ πολιτεύματος τοῖς; καὶ τίς θ καλλίσιον θ δικαιοτέρα γένοιτο τῆς Θεὸν μὲν ἡγεμόνα τῶν διων ἡγείσθαι πεποιημένης, τοῖς ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτρεπούσης, τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὖ πειστευκαίς τὴν τῶν ἀλλων ἵερων ἡγεμονίαν; οὓς οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδὲ
30 τισιν ἀλλαὶ προύχονται αὐτομάτοις πλεονεξίαις πρῶτον εὐθὺς δ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' δοι τῶν μετ' αὐτοῦ πειθοὶ τε καὶ σωφροσύνῃ τῶν ἀλλων διέφερον, τούτοις τὴν περὶ τὸν Θεόν μάλιστα θεραπείαν ἐνεγέρσιν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοι νόμου καὶ τῶν
40 ἀλλων ἐπιτιθέματων ἀκριβῆς ἐπιμελεία· καὶ γάρ ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμένων καὶ κολασταὶ τῶν κατεγνωσμένων οἱ ἵερεῖς ἐτάγθησαν.

κβ'. Τίς ἀν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης δισιτέρα; τίς
45 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀριμόζουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλήθους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἔξαρτον δὲ τὴν ἐπιμελείαν τῶν ἵερων πεπιστευμένων, ὃσπερ δὲ τελετῆς τινος τῆς δῆλης πολιτείας οἰκονομούμεντος; & γάρ δὲ δηλγῶν ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτιθένοντες ἀλλόφυλοι
50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς δυναστεύοντες, τεῦτα μετὰ πολλῆς ἡδονῆς καὶ γνώμης ἀμεταπέστου φυλάττομεν ἡμεῖς διὸ τοῦ παντὸς αἰώνος. Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
55 Αἱ πλατιαὶ τε καὶ γνώριμοι. Πρώτη δ' ἡγεῖται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius qui libet, prout peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus exterminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura providentiaque spoliarunt), nec ullum in vita rationibus dissidium videbis: imo vero, quum summa quadam apud nos omnium sit operum functionumque communio, tum vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiente, quae omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum religionis finem esse referendum.

20. Atque hinc proiectum illud est, quod a nonnullis probro nobis et criminis vertitur, neminem ex nobis ullum aut novæ orationis, aut operis novi auctorem produisse. Nam ceteri quidem, in nulla patriarcharum consuetudinum acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbitrantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare conantur, a singulari prudentiae vi sollicitaque commendant: nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sancitis quoquo modo pugnet, aut invenire aut moliri. Quod sane argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse legem. Quae enim secus instituta sunt, ea correctione indigere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinae voluntatis arbitrio latam fuisse creditimus, hanc deinceps violare sine impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis convenientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel melius vel aequius institui, quod Deum quidem rerum universarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præesse velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari voluerit, sed iis duntaxat suorum qui alias partim orationis vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reliquorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi omnium quesidores, et controversiarum judices, et damnatorum punitoris constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non multitudine tantum universa ad pietatem studiosissime informetur, sed etiam insignis quedam a sacerdotibus in rerum administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri alicujus festi religionem tota reipublice ratio imitetur? nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria appellantes statasque ceremonias, custodiare non possunt, ea nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime retinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustria. Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, δ Θεὸς ἔξι τὰ πάντα παντελής καὶ μακάριος, αὐτὸς ἐσαυτὸς καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων οὗτος ἔργοις μὲν καὶ χάρισιν ἐναργῆς καὶ παντὸς οὐτινοσοῦν φανερώτερος, μορφὴν δὲ καὶ δ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γάρ ὑλὴ πρὸς εἰ-
κόνα τὴν τούτου, κανὸν δὲ πολυτελής, ἀπικος, πᾶσα δὲ τέγυνη πρὸς μιμήσεως ἐπίνοιαν ἀτεγνος· οὐδὲν δμοιν οὔτ' ἐπίνοιμεν οὔτ' εἰκάζειν ἔστιν δσιον. Ἔργα βλέ-
πομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανὸν, γῆν, ήλιον καὶ σελήνην,
ii. ὕδατα, ζῷων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα δ
Θεὸς ἐτοίησεν οὐ χερσῖν, οὐ πόνοις, οὐδὲ τινῶν συνερ-
γασμάνων ἐπιδενθεῖς, ἀλλ' αὐτὸν καλὴ θελήσαντος
καλῶς ἦν εὑθὺς γεγονότα. Τούτῳ δεῖ πάντας ἀκο-
λουθεῖν καὶ θεραπεύεν αὐτὸν ἀσκοῦντας ἀρετὴν τρόπος
ιο γάρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος δισώτατος.

χγ'. Εἰς ναὸς ἐνὸς Θεοῦ (φίλον γάρ δεῖ παντὶ τὸ δμοιν), κοινὸς ἀπάντων κοινοῦ Θεοῦ ἀπάντων. Τοῦτον θεραπεύουσι μὲν διὰ πάντος οἱ ιερεῖς, ἥγεται δὲ τούτων δ πρῶτος δεῖ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερέων αὐθεῖτο τῷ Θεῷ, φύλαξει τοὺς νόμους, δικάσεις περὶ τῶν ἀμφισθητούμενών, κολάσεις τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδίκω. Ό δέ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑψέτερος δίκην ὃς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Θύμομεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πλη-
ρωσιν ἔστων καὶ μέθην (ἀδεύλητα γάρ τῷ Θεῷ τάδε, γα καὶ πρόφασις ἀν ὅρεων γένοιτο καὶ πολυτελεῖς), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐσταλεῖς, διπλῶς μάλιστα σω-
φρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις διὰ τῆς κοινῆς εὐχε-
σθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἶναι δὲ πάντην δικῆν τοῦ γάρ κοινωνίᾳ γεγόναμεν, καὶ ταύτην δ προτιμῶν τοῦ καθ-
αί έστων ίδιου μάλιστα εἰτε Θεῷ κεχαρισμένος. Παρά-
κλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἔστω διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέησις
οὐχ, διπλῶς διδῷ τὰ ἀγαθά (διόπειρος γάρ αὐτὸς ἔνων καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' διπλῶς δέχεσθαι δυνώ-
μενα καὶ λαβόντες φυλάττωμεν. Ἀγνείας ἐπὶ ταῖς
iii. θυσίαις διήρηκεν δ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέχους, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, δ
μακρὸν δὲν εἴη νῦν γράφειν. Τοιωτος μὲν δ περὶ Θεοῦ
καὶ τῆς ἔκεινου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἔστιν, δ' αὐτὸς
δέμα καὶ νόμος.

40. κδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μιχῖν μόνην οἶδεν δ
νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ
μέλλοι τέκνων ἔνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἀρρενας
ἔστηγηκε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἰ τις ἐπιχειρή-
σσειν. Γαμεῖν δὲ κελεύει μὴ προκιν προσέχοντας,
ει μηδὲ βιαίας ἀρπαγαῖς, μηδ' ἀν δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πε-
σαντας, ἀλλὰ μηντεύειν παρὰ τοῦ δούναι χυρίου καὶ
κατὰ συγγένειαν ἐπιτίθειν. Γυνὴ δὲ χείρων, φησίν,
ἀνδρὸς εἰς ἀπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακούετω, μὴ πρὸς
iii. έστριν, διπλ' ἵνα ἀρχηγεῖται· Θεὸς γάρ ἀνδρὶ τὸ κράτος
διπλού. Ταύτη συνεῖναι δεῖ τὸν γήιμαντα μόνη, τὸ δὲ
τὴν ἄλλου πειράν ἀνδσιον. Εἰ δέ τις τοῦτο πράξειν,
οὐδεμία θανάτου παραίτησις, οὔτ' εἰ βιάσαιτο παρθένον
ἔτερῳ προσωμολογημένην, οὔτ' εἰ πείσεις γεγαμημένην.
τέκνα τρέφειν ἀπαντα προσέταξε. Καὶ γυναικὶν ἀπειπε

Deo statuit : Deum universa complecti; perfectissimum illum esse atque beatissimum; sibi ipso ac ceteris omniis salis unum esse, principium, media, timenque cunctorum: eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, immo rerum omnium longe nobilissimum, ita quam figura, tam etiam magnitudine nobis ignotissimum: materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigitur, futuram; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, inerteū jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus lamen opera sub aspercum cadere, lumen, coelum, terram, solem, lunam, aquas, animantium procreations, fructuumque proventus: haec autem a Deo non manibus, non labore ullo, nou pre-
caria cujusquam opera, sed uno voluntatis sue nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhaerescere, unum virtutis exercitio colore oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23. Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Nomini omnium communis sacram. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem praesesse genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiatur, si quid erit controversum arbitrio definiat, peractos denique reos justo suppicio coercent. Ei qui minus paruerit, poenam huic iudeam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsi ad ebrietatis turpitudinem abutamur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxus occasionem prebet); verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam prae se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncanda vota sunt (nam ad mutuam societatem nati sumus); et qui illam sua vita potiorem habuerit, is Deum sibi maxime conciliet. Porro votorum ac precationum summa hec sit, non ut beneficia nobis conferat (confert enim illa per se, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium facientem erit, ei lex certa quædam prescribit lustrationum genera, quibus, suscep-
si que sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et alii multis rebus, quas nunc percensere longum esset, labes expientur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et di-
vini cultus tradita ratio est, quæ legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo famen ea proliis suscipienda causa ineatur: si marium cum maribus congressiones exsecratur, ejusque flagitiū reos capitali suppicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberet, neque per vim rapi conjugen, neque dolo malo pellici vult; sed ab eo qui collocande potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognitio ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumeliae causa, sed ut alterius imperium ac dictum sequatur: vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fuerit, expectanda consuetudo est; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in scelus si quis inciderit, certum ei capitum supplicium: ut si quis aut virginis desponsa cuiplam vim obtinaret, aut alii nuptiam illexerit; liberorum quicquid sacerdotum erit, educari lex jubet. Vetus ne qua mulier

μήτε ἀμβλοῦν τὸ σπαρὲν μήτε διαφθείρειν, ἀλλὰ ἡ φανεῖν, τεκνοκτόνος ἀντὶ εἰναι φυχῆς ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἴ τις ἐπὶ λέγεις ἡ φύσην παρέλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολούσσασθαι κελεύει δὲ νόμος. Ψυχῆς τε γάρ καὶ σώματος ἔγγινεται μολυσμὸς, ὃς πρὸς ἄλλην χώραν ὑποβαλόντων. Καὶ γάρ ἐμφυμένη σώμασι κακοπαθεῖ ἡ φυχὴ, καὶ τούτων αὐτὸν ὡς θανάτῳ διακρίθεσα.

10 Δι' ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις προστάζει.

κε'. Οὐ μὴν οὐδὲ ἐπὶ ταῖς τῶν παλῶν γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προφάσεις ποιεῖσθαι μίθης, ἀλλὰ σώρρονα τὴν ἀρρήνα εὔδης τῆς τροφῆς οὐ ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἔκθενται, περὶ τε τοὺς νόμους ἀναστρέψεσθαι καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δὲ ἵνα συντρέψενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

20 κς'. Τῆς δὲ τοὺς τετελευτήκοτας προύνόησεν δοίας οὔτε πολυτελεῖαις ἐνταφίων οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιφανῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν προσέταξε τοῖς οἰκειοτάτοις ἐπιτελεῖν. Πάσι δὲ τοῖς πατριοῦσι θαπτομένου τινὸς καὶ συνελθείν καὶ συναπειπούρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαίρειν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τὸν ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλεῖστον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις φόνον ἐργασάμενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν οὐ ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάριτας, ἀλλ' εἰς οὐτοῦν ἐκκλίνοντα, λιθανθοσόμενον παραδίσθεσθαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τιμὴν ἔχειν τοὺς νέους φησίν, ἐπει τὸ πρεσβύτατον δὲ Θεός. Κρύπτειν οὐδὲν ἔστι πρὸς φίλους· οὐ γάρ εἶναι φιλίαν τῷ μὴ πάντα πιστεύουσαν. Καὶ συμβῇ δέ τις ἔχοντα τούτων ἀπόρρητα λέγειν κεκώλυκε. Δικάζων εἰ δῶρά τις λάθοι, θάνατος ἡ ζημία. Περιορῶν ἐκέπην, βοηθεῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέθηκέ τις, οὐκ ἀναιρίστεται. Τοῦν ἀλλοτρίων οὐδὲνδε ἀφεται· δανείσας, οὐ τάκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τούτοις δμοια τὴν πρὸς ἀλλήλους ἥμδην συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Πῶς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπιεικείας ἐρρόντεν δὲ νομιμέτης ἔξιον ίδειν. Φανεῖται γάρ ἀριστοπάντων προνοησάμενος, δπως μήτε τὰ οἰκεῖα διαφθείρωμεν, μήτε φθονήσωμεν τοῖς μετέχειν τῶν ἡμετέρων προσαιρουμένοις. Οσοι μὲν γάρ θέλουσιν ἐπὶ τοὺς αὐτὸς ἕτιν νόμους ζῆν ὑπελθόντες, δέχεται φιλοφρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προαιρέσει τοῦ βίου νομίμων εἶναι τὴν οἰκείότητα. Τοὺς δὲ ἐκ πανέργου προσιόντας ἀνεκτίγνυσθαι· ταῖς συνηθείαις οὐκ ἥθελησε.

κθ'. Τέλλα δὲ προείρηκεν ὃν ἀστιν ἡ μετάδοσις ἀναγκαῖα· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ, τροφὴν, δδοὺς φράζειν, ἀταφον μὴ περιορίζειν. Ἐπιεικῆ

susceptum semen aut ejiciat, aut extinguit: quae secus satis, pro liberorum interfectorie haberi vult, perinde ac si re ipsa et fetus vitam oppresserit, et generis sui propagationem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stuprumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet lex. Animæ sicutidem et corporis pollutio innascitur, velut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim anima corporibus insita male habet, atque ab illis iterum per mortem velut seceruntur. Ideo iustificationes in omni hoc genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus conviviis celebrari voluit, ne ebrietati color inde aliquis quereretur: sed eos ab ipsa jam aestate ineunte quum ad moderatum victimum assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul et res majorum præclaras edoceri: ut harum ad imitationem excitentur, illa vero cum ipso lacte combinentes, nec deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu luxus aleretur: sed quae funeri necessaria sunt, ea propinquioribus perficienda mandavit. Et quicunque, dum cadaver efficeretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent, pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a funere voluit, ut ex eo iure quivis intelligeret, quam ille contaminatus haberetur qui cædem fecisset.

27. Liberorum erga parentes obseruantiam secundum a Dei cultu locum tenere jussit: et qui motuam eorum beneficiis gratiam referre nulla in re neglexerit, eum lapidibus obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores, quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit. Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quod si postea suboriantur inimicitiae, eorum tamen arcana vulgaris prohibet. Judex si munera acceperit, morte multatatur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit, reus est. Quod non deposituerit, auferre non licet. Alieni quicquam attingere nemo potest; nemo scimus pro mutuo exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos societas continetur.

28. Sed et opere pretium fuerit videre, qua nos erga extraneos æquitate noster hic legislator esse voluerit. Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id fuisse, uti nec patriarcharum ipsi rituum integratatem labefactemus, nec communionem rerum nostrarum cupidis earum invideamus. Quotquot enim legibus nostris vivere optaverint, omnes peramantur excipit, utique non solo genere, sed etiam voluntaria instituti societate communione nem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos alque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem penitus admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri necesse est: cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam, cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γάρ ἐξ τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμερά δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπείρτηκε τοὺς ἐν μάζῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προύσ νόγεσεν ὅπως αὐτῶν ὑβρίς ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὔτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαιδεύσεν, ὡς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζῷων ἀλιγάρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἄρτηκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δὲ ἔτεραν ἔκώλυσεν. Ἡ δὲ ὕστερη ἱκετεύοντα προσφεύγει 10 ταῖς οἰκίαις, ἀπειπεν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοτοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονέας αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ καν τῇ πολεμίᾳ τῶν ἐργαζομένων ζώων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὔτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιείκειαν περιεσκέψθη, διδασκαλικοῖς μὲν τοῖς προειρημένοις χρησάμενος νόμοις, τοὺς δι' αὐτοῦ κατὰ τῶν παραβαίνοντων τιμωρητικοὺς τάξες ἀνευ προράσσεως.

λ'. Ζημία γάρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παρθεινόντων ἐστὶ θάνατος, ἀν μοιεύση τις, ἀν βιάστηται κόρην, ἀν ἄρσενι τολμήσῃ πεῖραν προσφέρειν, ἀν ὑπομείνῃ αὐ παθεῖν πειρασθείς. Ἐστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις δροίως δὲ νόμος ἀπαράίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἰ τις κακουργήσειν, η σταθμῶν, η περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ δόλῳ γενομένης, καν διφέληται τις ἀλλότριον, καν δ μὴ κατέθηκεν διφέληται· πάντων εἰσὶ κολάσεις, οὐχ οἷς παρ' ἑτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μεῖζον. Περὶ μὲν γάρ γονέων ἀδικίας, η τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, καν μελλη τις, εὐθέως ἀπόλυται. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὸν οὐκ ἀργυρος, οὐδὲ χρυσὸς, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, η σελίνου, καὶ οὐ τοιαύτη τις ἀνακήρυξις, ἀλλ' αὐτὸς ἔκαστος αὐτῷ τὸ συνειδὸς ζῶν μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεχηκότος) διτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάξασι, καν εἰ δέοι θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν, καὶ ζῶντεν δ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνων λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Θεκνοῦν δ ἀν ἔγων νῦν ταῦτα γράφειν, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἀπασιν ἦν φανερὸν διτι πολλοὶ καὶ πολλάκις ζῆδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ δῆτα φθέγξασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γεννάίως αὐ προείλοντο.

λ'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβήκει γνώριμον ήμον τὸ θένος ἀπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν καν φανερῶν κείσθαι τὴν ἔθελουσιν ήμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθῶν, ἀλλά τις η συγγράψαι λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἐλλησιν, η που γε περιτυχεῖν ἔξα τῆς γινωσκομένης γῆς ἔφασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι δόξαν οὖτοι σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιούτοις δὲ νόμοις πολὺν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκότι, πάντας δὲ ὅλας θαυμάσαι διὰ τὰς συνεχεῖς παρ' αὐτοῖς μεταβολάς. Αμελεῖ τῶν γράψαι τι αὐ παραπλήσιον εἰς πολιτείαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὡς θαυμαστὰ συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδινάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω φιλοσόφους, δσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

præterire. Imo suam quoque aduersus hostes appellatos æquitatem constare voluit: dum nec illorum agros igne vastari, nec mites arbores succidi permisit; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuris vindicavit. Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis longius præceptis condocefserit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitulo, quem unum concedit, earum usū discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in aedes confogerint, eas interfici vetuit: aut parentes cum pullis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemoratae sunt, quæque ad morum informationem pertinent, legibus; partim aliis sancientis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, pœna statuuntur.

30. Pronam enim capitil proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patraverit; qui pueræ vim attulerit; qui vel mare de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quidpiam doloque malo vaudiderit: qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit: pœnae omnium sunt non quales ulique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuryia, aut in Deum impietate, qui vel cogitarit, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhaerescunt, iis præmium est, non argentum, vel aurum, neque illam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium: sed conscientia quisque suæ testimonio freli, quod et legislator prædictis, et Deus certissime fidei pignore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem suscepint, et novum deinceps ortum, et vita vicissim alterius longeque melioris fructum Deus largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, æpiuscule, ne vel una sibi contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaret, si quis exsistaret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abh se sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse narraret, qui quum tam graviter ac sublime de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam saecula constantissime vivebant: equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversandum in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quidam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi monstra quædam ac prodigia compositissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ὡς καὶ σεμνότητι βίου διενεγκόν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοὶ πάντας ὑπερέρας τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων δεινοὺς εἶναι τὰ πολιτικὰ μικροῦ δεῖν χλευαζόμενος δὲ καὶ χωμαψόδομενος διατελεῖ. Καίτοι τάκείνου σκοπῶν συχνᾶς τις ἀν εἴροι βέβαια δύντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν ἔγγιον συντριθείας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὡμολόγησεν διτὸν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δύσαν εἰς τὴν τῶν δημόσιων οὐκ ἦν ἀσφαλές ἔξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος ιω λόγους τινάς εἶναι κενούς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἔξουσίαν κεκαλλιγραψήμενους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν Λουκοῦργόν τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἀπάντες ὑπονοῦσιν διτὸι τοῖς ἔκεινου νόμοις ἐπὶ πλείστον ἐνεκαρτέρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν διολογείσθω τεκμήριον ἃ πρετῆς εἶναι, τὸ πειθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακεδαιμονίους θαυμάζοντες τὸν ἔκεινων χρόνον ἀντιπαρασταλλέτωσαν τοῖς πλείστοις ἢ δισχιλίοις ἔτεσι τῆς ἡμετέρας πολιτείας, καὶ προσέπτι λογιζέσθωσαν διτὸι Λακεδαιμονίους μὲν δοσοῦ ἐρ' ἔστων χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλά διαρρήσης ἔδοξεν τοὺς νόμους διαφυλάττειν ἐπειδή μέντοι περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολὴ τῆς τύχης, μικροῦ δεῖν ἀπάντων ἔξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δὲ ἐν τύχαις μυρίαις γεγονότες, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς Ἀσίας μεταβολὰς, οὐδέ τοις ἐσχάτοις τῶν δεινῶν τοὺς νόμους προδύσουεν, οὐδὲ διργίας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἴ τις ἔθελοι σκοπεῖν, πολλῷ τινι τῆς δοκούσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίοις καρτερίας μείζονας ἀθλους καὶ πόνους ἡμῖν ἐπιτιθέντας. Οἱ μέν γε μήτε γῆν ἐργάζομενοι μήτε περὶ τέχνας πονοῦντες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἄρτετοι, λιπαροὶ, καὶ τὰ σώματα πρὸς καλλος ἀσκοῦντες, ἐπὶ τῆς πολεως διῆγον, ἀλλοὶ ὑπηρέταις πρὸς ἀπάντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι καὶ τροφὴν ἐτοίμην παρ' ἔκεινων λαμβάνοντες. Ἐρ', οὖν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλάνθρωπον, ἀπάντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρατεῖν πάντων ἐρ' οὓς ἂν στρατεύωσιν. Οτι δὲ μηδὲ τοῦτο κατώρθωσαν, ἐν λέγειν οὐ γάρ καθ' ἔνα μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλάκις ἀθρώπως τῶν τοῦ νόμου προσταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν δηλων παρέδοσαν τοῖς πολεμίοις.

λέρ. Ἀρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσούτους, ἀλλὰ δύο η̄ τρεῖς ἔγγια τις προδότας γενομένους τῶν νόμων, η̄ θάνατον φοβήθεντας, οὐχὶ τὸν δῆστον ἔκεινον λέγω, τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύμης τῶν σωμάτων, δοπίος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώτατος; ὅστ' ἔγώ νομίζω τινάς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ ὑπὸ μίσους προσφέρεσθαι ὡς ὑποχειρίοις, ἀλλ' ὡς θαυμαστὸν τιθέαμα βιουλομένους ἴδειν, εἴ τινές εἰσιν ἀνθρώποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότες, εἰ πρᾶξαι τι παρὰ τοὺς ἔστων νόμους, η̄ λόγον εἰπεῖν παρ' ἔκεινους παραβιασθεῖεν. Οὐ χρὴ δὴ θαυμάζειν εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔχουμεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ τοὺς ἀλλοὺς ἀπάντας. Οὐδὲ γάρ τὰ δῆστα δοκοῦντα τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδευμάτων ἀλλοὶ βρέδιων ὑπομένου-

bus et accusari videmus. Alios philosophos praetereo, qui in simili disputationis genere versati sunt: Plato certe quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravitatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philosophorum nationem longe superavit, Graecorum omnium ore ad miraculum usque celebratur; ille, inquam, Plato, eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitrantur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur. Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evolverit, is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora reperiet. Nam ipse quidem ita proficitur, veram deo sententiam multitudinis stultitiae secure committi non posse. Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum inanis et exquisito quodam artificio contexta videantur. At Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legislatorum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant, quod ejus in legibus diutissime acquieverit. Ergo primum hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtinuerint. Deinde precones isti Lacedæmoniorum, exiguum illorum constantiae tempus cum duobus et amplius reipublicæ nostræ annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi reputent; Lacedæmonios quam diu solum antiquam libertatem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes suis: ubi vero fortunæ inclinationes factas essent, tum eorum simul omnem prope memoriam abjeciisse. Verum nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam leges prodidimus, non ut in otio vivерemus aut luxurias nosmet daremus, eas observantes; sed, si quis considerare voluerit, multo majora nobis certamina et opera imposita esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmoniis iussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, neque circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui, pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civitate degebant, aliis ministris ad omnia vita necessaria utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent. Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto dicere: non enim singuli solummodo, sed et frequenter multi confertim legis præcepta negligentes semelipsos cum armis hostibus tradiere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo vel tres agniti fuerint legi proditores, vel mortem formidantes, non dico illam facilem, quæ solet præliantibus accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium videri solet gravissima? quam (ut ego puto) quidam prævalentes nobis in potestatem suam redactis non per odium inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra leges suas, aut aliquid contra ipsas dicere illa vi adigerentur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios omnes pro legibus fortiter oppetimus. Haud enim quæ ex nostris institutis facilissima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτούργαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μηδ' ὡς ἔτυχεν ἔκαστος, ἐπιτεθυμηκῶς φαγεῖν θήπειν, θήσυνοσίζ προστλθεῖν, θή πολυτελεῖα, καὶ πάλιν ἀργαὶς ὑπομεῖναι τάξιν ἀμετακίνητον. Ἀλλ' οἱ οἵ τοῖς ἔξερειν δμόσες χωρῦντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐξ ἀρρόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τῷ νόμῳ πειθαρχεῖν ἡδέως κάκει περίστειν ἐπιδείνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Εἶτα Λασίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοι τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σοφισταὶ, μειρακίων ἀπατεώνες, ὡς πάνυ ἡμᾶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν ἐδουλόμην περὶ τῶν παρ' ἔτεροις νομίμων ἔξετάζειν. Τὰ γέρα αὐτῶν ἡμῖν φυΐοι λάττειν πάτεριν ἔστιν, οὐ τῶν ἀλλοτερών κατηγορεῖν· καὶ περὶ γε τοῦ μήτης χλευσάειν μήτης βλασφημεῖν τοὺς νομίζομένους θεοὺς παρ' ἔτεροις ἀντικρυς ἡμῖν δι νομοθέτης ἀπειρηκεν, αὐτῆς δινεκα προστηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγόρων διὰ τῆς ἀντιπαρθέσεως ἡμᾶς ἀλέγχειν ω οἰομένων, οὐχ οἴόντας κατασωπεῖν, ἀλλώς τε καὶ τοῦ λόγου μελλοντος οὐχ ὁρ' ἡμῶν ἀλεγχθήσεσθαι τῶν νῦν αὐτὸν συντιθέντων, ἀλλ' ἐπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκιμούντων. Τίς γάρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἐπὶ σορίᾳ τεθαυμασμένων οὐκ ἐπιτείμηκε καὶ ποιητῶν καὶ τοῖς ἐπιφρανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, διὰ τοιαύτας δόξας περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλήθειν ἔχαστε πειραν; ἀριθμῷ μὲν διόποσους ἂν αὐτοὶ ἐθελήσωσιν ἀποφῆνασθαι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινομένους, καὶ κατὰ παντούς τρόπους γενέσεων· τούτῳ τοὺς δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάσσῃ, τοὺς μέντοι πρεσβυτέρους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· δοσὶς δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τούτοις πατέροι μὲν τῷ λόγῳ, τύραννον δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεστότην τὸ φριστάτες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβούλην ἐπ' αὐτὸν ἐπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγένησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθείρξωσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἔκεινος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

10 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμφεως πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσει διαρέροντες, καὶ πρὸς τούτοις καταγελῶσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενείους καὶ μειράκια, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειῶντας εἶναι χρῆ δοκεῖν, ἀλλους δὲ τετάχθαι πρὸς τοῖς τέχναις, χαλκεύοντά τινα, τὴν δὲ οὐφαίνουσαν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων μαχόμενον, τοὺς δὲ κιθαρίζοντας, θή τοξική χαίροντας· εἰτ' αὐτοῖς ἐγγινομένας πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων τοῦ τραυματιζομένους δόμρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ δὴ πάντων ἀστελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίζεις ἀχρεσίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οὐκ ἀτοπὸν μικροῦ δεῖν ἀπασι προσάψαι, καὶ τοῖς ἀρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις; Εἰτού δὲ γενναιότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς δι πατήρ, τὰς

videlicet manum laborem, simplicemque et tenuem vitum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expectat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiatur, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congregiuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa haec legibus obediere, et illic abunde habemus ad fortitudinis specimen exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hojusmodi alii scriptores, improbi sophistae, adolescentium deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos conviciais insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostris moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator nositer vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo, præsertim quum que dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissemis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et legislatores maximæ fidei, quod tales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vincitos collocarunt: quibus vero cœlum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque conslatas finerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincirent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcélentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero setate provectiores et barbatos esse credendum sit; quin et alias artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliisque textricem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliquaque citharizantes, aut arca gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus ferent maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκύους, καθειργυνιμένας ἢ καταποντιζομένας περιορῇ· καὶ τοὺς ἔξι αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σώζειν δύνεται, κρατούμενος ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, οὔτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν ἐν πομένειν. Καλέ γε ταῦτα καὶ τούτοις ἀλλὰ ἐπόμενα, μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὗτος ἀναισχύνωντας ὑπὸ τῶν θεῶν, ὅστε τινάς καὶ ζηλοῦν δομολογεῖν τοὺς ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γάρ οὐκ ἔμελλον, διότε μηδὲ δ πρεσβύτατος καὶ βασιλεὺς ἐδύνηθε τῆς πρὸς τὴν γυναικα μᾶξεως ἐπισχεῖν τὴν δρυὴν δόσον γοῦν εἰς τὸ δαμάτιον ἀπελθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δούλευοντες τοῖς ἀνθρώποις θεοῖ, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ ποιμαίνοντες, ἀλλοὶ δὲ τρόπον κακούργων ἐν χαλιῷ δεδεμένοι δεσμωτήριῳ, τίνα τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἀνιπαροῦνται, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλήξαι, καὶ πολλὴν εὐήθειαν καταγγῶνται τῶν προϊεμένων; Οἱ δὲ καὶ δεῖμόν τινας καὶ φόδον, ἥδη δὲ καὶ λύσαν καὶ ἀπάτην, καὶ τί γάρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ φύσιν καὶ μορφὴν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημοτέροις μὲν τούτοις καὶ θύειν τὰς πόλεις ἐπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινας τῶν θεῶν νομίζειν δοτῆρας ἡγαδῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους. Εἴτα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηρότατους τῶν ἀνθρώπων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψθειαν κακῶν ὑπὸ τῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς παράσχοιεν.

λέ. Τί τοίνυν τὸ αἴτιον τῆς τοσαύτης ἀνωμαλίας καὶ περὶ τὸ θεὸν πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω τὸ μήτη τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν καὶ αὐτῶν τοὺς νομοδέτας μηδ' ὅστον καὶ λαβεῖν ἡδύνηθεσαν ἀκριβῆ γνῶσιν διορίσαντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθα τὴν ἀλληγορίαν τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὐστινας ἀνθρώπωντας θεούς εἰσάγειν, πάντα τάσχοντας, τοῖς δὲ βρέφεσι τορσοῖς, πολιτογραφεῖν διὸς φηρισμάτων ἔξιν τὸν ἐπιτήδειον. Πολλῆς δὲ καὶ ζωγράφοι καὶ πλάσται τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλαυσαν ἔξουσίας, αὐτὸς ἔκαστος τινας μορφὴν ἐπινοῶν, δ μὲν ἐπηλοῦ πλάττων, δ δὲ γράφων· οἱ δὲ μάλιστα θυμυαζόμενοι τῶν δημιουργῶν τὸν ἀλέρφατα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι, τῆς δὲ καινουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὸ μὲν τῶν ἱερῶν ἐρημίᾳ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπεριστούδικατα καθάρσει παντοδαπαῖς περικοσμούμενα.] Εἴθ' οἱ μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀκμάσαντες θεοὶ γεγηράντεις καστιν· [οἱ δὲ ἐπακμάζοντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει ὑποβέβληται· οὕτω γάρ εὐφημότερον λέγειν.] ἀλλοὶ δὲ κατινοί τινες εἰσαγόμενοι θρησκείας τυγχάνουσιν, [ώς, ἐν παρεκβάσει ὃν προείπομεν, τοὺς τόπους ἐρημωθέντας καταλιπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημοῦνται, τὰ δὲ νεωιστὶ κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἔκαστος ἴδρυεται, δέον τούναντίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν αὐτοὺς καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφύλασττεν.

λε'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν δ Μόδων τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mulieres in carcere inclusas aut in mare demersas insuper habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, utpote fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre mortes. Pulchra sane haec, et his alia consequentia: quod adulterum in celo ita impudenter spectetur a diis, ut alii invidere se faterentur in tali foeditate vincitis. Quid enim facturi non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum et rex ab uxoris congressu contineat se potuerit donec saltem in cubiculum venissent? Alii vero dili servientes hominibus, et nunc mercedis gratia ædificantes, nunc autem greges pascentes, alii iterum maleficorum more in æneo carcere vinci, quem sapientum non irritarent, et ad eos redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credeutium stultitiam condemnandam? Alii vero et pavorem quandam et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non perturbationes peccatis in dei naturam formamque effinxerunt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus persuaserunt. Unde necesse habent ut deorum quosdam bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores. Deinde vero eos veluti malignissimos homines munieribus atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis passuros expectantes, nisi mercedem eis studiose præbuerint.

35. Quæ igitur causa est tanta inæqualitatis, tantique in Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque, quantum consequi valuerant, cognitione accurate explicata, inde reliquam ordinariet rem publicam, sed quasi res esset parvi itidem ut alias momenti, neglexerint, dantes potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent omnia pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quemque maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Praeterea pictores et plastæ in hoc apud Graecos multam habuere potestatem, ut cuiilibet licaret formam quandam excogitare, aliis quidem ex luto quod vellet fingens, aliis vero pingens: qui vero opifcum maxime in admiratione sunt, ebur et aurum habent, subjectam perpetuo rei novæ exprimendæ materiam. Prolixe fanorum quidem alia plane jacent in solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiationum omni genere exornantur. Et qui antea honoribus floruerunt dili, consenuere; qui vero ætate vigent, ii in secundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt, alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut interim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et fanorum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione servare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἥν καὶ τετυφωμένιν. Τοὺς μέντοι κατὰ ἀληθείαν ἐν τοῖς Ἐλλήνικοις φιλοσοφήσαντας οὔτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διέλαθεν οὔτε τάς ψυχράς προφάσεις τῶν ἀληγοριῶν ἡγνόησαν. Δι' ὅπερ τοῦ μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δέξαν ἡμῖν συνερώησαν. Ἀφ' ἣς δρυμθεὶς δὲ Πλάτων οὔτε τῶν ἀλλών οὐδένα ποιητῶν φησι δὲν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν "Ομηρον εὐφήμως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας,
10 ἵνα δὴ μὴ τὴν ὁρθὴν δέξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίστει. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίμηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην κανὸν τῷ μηδὲν οὖτα παίδευμα προστάττειν τοῖς πολίταις, ὃς τὸ πάντας ἀχριβῶς τοὺς νόμους ἔκμανθάνειν· καὶ μὴν καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὃς ἔτυχεν
15 ἐπιμήγυνθαι τινας ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθηρὸν τὸ πολίτευμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προύντησεν. Ὡν οὐδὲν λογισάμενος δὲ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγόρησεν, διτὶ μὴ παραδεγόμεθα τοὺς ἀλλαῖς προκατεληγμένους δόξαις περὶ Θεοῦ, μηδὲ κοινωνεῖν ἐθέλομεν
20 τοῖς καθ' ἑτέραν συνήθεισαν βίους ζῆν προαιρουμένοις.
'Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν ἴδιον ἡμῶν· κοινὸν δὲ πάντων, οὐγ. Ἐλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τοῖς "Ἐλλήσιν εὐδόκιμωτάτων. Λακεδαιμονίοις δὲ καὶ Ἑντηλασίας ποιούμενοι διετέλουν, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν
25 πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖς ὑφορώμενοι γενήσεσθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκείνοις μὲν οὖν τάχι δυσκολίαί τις ὀνειδίσειν ἀνείκοτας· οὐδὲν γάρ οὔτε τῆς πολιτείας οὔτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδοσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἀλλών ἡγούντων οὐκ
30 ἀξιούμεν, τοὺς μέντοι μετέχειν τῶν ἡμέτερων βουλομένους οὐδέως δεγόμεθα. Καὶ τοῦτο ἀν εἰπε τεκμήριον, οἵματι, φιλανθρωπίζεις ἄμα καὶ μεγαλοψυχίας.

λέξ. Ἐῶς περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλεύς λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν ἑαυτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι,
35 πῶς περὶ τούτων εἴγον, Ἀπολλώνιος ἡγνόησεν· διτὶ καὶ τοὺς ῥῆμα μόνον παρὰ τοὺς ἔκειναν νόμους φεγγαμένους περὶ θεῶν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. Τίνος γάρ ἑτέρου γέρειν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γάρ δὴ προεδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, οὐδὲ τῶν Ἱερῶν ἐσύλησεν
40 οὐδὲν, ἀλλ' διτὶ καινοὺς δρόκους ὄμνυε, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἔφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὃς ἔνιοι λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κώνειον πιὼν ἀποθανεῖν· καὶ διαρθεῖσεν δὲ τοὺς νέους δικτήγορος αὐτὸν ἡτίστο, τῆς πατρίου πολιτείας καὶ τῶν νόμων
45 διτὶ προδηγεῖν αὐτοὺς καταφρονεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ἐπέμεινε τιμωρίαν. Ἀνα-
50 ξιγύρας δὲ Κλαζομενίος ήν ἀλλ' διτὶ νομιζόντων Ἀθηναίων τὸν Φίλιον εἶναι θεὸν, δ' αὐτὸν ἔφη μύδρον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους
55 κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρας τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπεκήρυξεν, εἰ τὶς αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπει τὰ παρ' αὐτοῖς μα-
στήρια γλενάζειν ἐλέγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ θάττον ἔφυγε, συλληφθεὶς ἀν ἐτεθνήκει, γράψαι τι
60 δόξας οὐγ. διμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliiquid latuit, neque frigidas allegoriarum excusationes ignoravere. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quæciam poetarum censem in rem publicam esse admittendum; et Homerum honorifice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes legem ediscerent, et ne temera extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret respublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non receperimus, qui alii de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmoniis curæ erat perpetuae peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Ei hos quidem juste forsan difficiles morosoque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diutinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor indicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmoniis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriabant, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione præsumque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legem de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gralia Socrates diem obitum supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavat; sed ei virtus veritatem quod novo more jurabat, et dæmonem quandam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicatram bihendo: insuper et juvenem eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contempnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis huiusmodi pœnam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomeniis erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitum condensaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria deridere cerebatur. Et Protagoras, nisi ocius aufugisset, comprehensus interiisset, quod aliquid scripisse putaretur

Τί δὲ δεῖ θυμάζειν εἰ πρὸς ἀνδρας οὕτως ἀξιοπίστους διετέθησαν, οἵ γε μηδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν γάρ τινα λέγειν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγόρησεν, διὰ ξένους ἔμειν θεούς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ' αὐτοῖς κεκωλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένοντος εἰσ-⁶αγόντων θεὸν διάριτο θάνατος. Οἱ δὲ τοιούτων νόμῳ χρόμενοι δῆλον διὰ τοὺς τῶν ἀλλων οὐχ ἐνόμιζον εἶναι θεούς· οὐ γάρ ἀν αὐτοῖς πλειόνων ἀπολαύσιν ἐφέβοντον. Τὰ μὲν οὖν Ἀθηναῖν ὥχετο καλῶς. Σύνθετος δὲ φόνος ¹⁰ γείροντες ἀνθρώπων καὶ βραχὺ τῶν θηρίων διαφέροντες, δόμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἴονται δεῖ περιστέλλειν· καὶ τὸν ἄντο τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θυμασθέντα, τὸν Ἀνάγυρον, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνεῖλον, ἐπεὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἔθων ἐδοξεν ἦκεν ἀνάπλεως. Πολλοὺς δὲ ¹⁵ καὶ παρὰ Πέρσαις ἀν τις εὗροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν κεκαλασμένους. Ἄλλα δῆλον διὰ τοῖς Περσῶν ἔχαιρε νόμοις δὲ Ἀπολλώνιος· κακεῖνος ἐθαύμαζεν, διὰ τῆς ἀνδρείας αὐτῶν ἀπελαύσαν αἱ Ἑλληνες καὶ τῆς δρομογνωμοσύνης ἡς, ἔλχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς ²⁰ λεροῖς οἷς κατέπρησαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλῶσαι παρὰ μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναικας ἀλλοτρίας ἑριζῶν, καὶ παῖδες ἐκτέμνοντιν. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος διάρισται, καὶ ἀλογόν τις ζῷον οὕτως ἀδικῇ· καὶ τούτων ²⁵ τὰς ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε φόδος ἰσχυσε τῶν κρατησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἀλλοις τετιμημένων. Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσκήσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμους ἀράσθαι χάριν πλεονεκτίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοὺς νόμους διαφύλαττειν. Τὰς γοῦν ἀλλας ἐλαττώσεις πράκτως ἐπο-³⁰ μένοντες, ἐπειδάν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀναγκάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναμιν αἰρούμεθα πολέμους καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκαρτεροῦμεν. Διὰ τί γάρ ἀν καὶ ζηλώσαμεν τοὺς ἑτέρων νόμους, δρῶντες μηδὲ παρὰ τοῖς θεμένοις αὐτοὺς τετηρημένους; ³⁵ τῶς γάρ οὐκ ἔμελον λακεδαιμονίοι μὲν τῆς ἀνεπικακτοῦ καταγνώσεσθαι πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους διληγορίας, Ἡλεῖοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν καὶ σχεν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἀρρένας μίξεως; Αἱ γοῦν πάλαι καλλιστα καὶ συμφορωτατα πράττειν ὑπελάμινον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπαις τοις ἔργοις πεφύγασιν, οὐχ δρομολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν νόμους ἀπομίγνυνται, τοσοῦτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ισχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις ἐπεφῆμισαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν γηγενίων ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογίαν αὐταῖς τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.

λαζ. Ἔών νῦν περὶ τῶν τιμωρῶν λέγειν, δισας μὲν ἐξ ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλειστοι νομοθεταὶ τοῖς πονηροῖς διαλύσεις ἐπὶ μοιχείας μὲν ζημιάς χρημάτων, ἐπὶ ⁴⁰ φθορᾶς δὲ γάμους νομοθετήσαντες, δισας δὲ περὶ τῆς ἀσθείας προφάτεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις ἐπιχειρήσειν ἔχεταιζειν. Ἡδη γάρ παρὰ τοῖς πλειστοι μελετη γέγονε τοῦ παραβανειν τοὺς νόμους· οὐ μήν καὶ παρ' ἡμῖν. Ἄλλα καὶ πλούτου καὶ πολευν καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid autem miri esse debet si in viro ad eo fide dignos eo animo fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacerdotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum erat, morsque eis in penam decreta qui deos peregrinos introducebant. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sane deos non credebat esse deos: non enim si credidissent, se ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet administrabatur Atheniensium res publica. Scyllæ autem cædibus gaudentes humanis, et parum admodum differentes a bestiis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custodienda: et Anacharsim, quem Graeci sapientiae ergo mirati sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum Graecorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas invenire est multos hujusmodi de causa supplicio affectos. Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum, illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et de diis concors opinio Graecis fuisse conductibilis: hec videbilet in templorum concrematione, illa in eo quod propemodum in servitatem ab illis redacta fuerit Gracia. Is autem morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alienis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo ledat: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus, ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges nobis permaneant. Cetera igitur dama ferentes leniter, ubi sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legislatoribus quidem suis servatas videamus? quidni enim damnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam reipublicæ neglectumque nuptiarum; et Elei et Thebani projectissimum illum et contra naturam cum maribus concubitum? Nam quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur, ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non confitentur: quinimum latas de eis leges admiscent, que quondam tantum apud Graecos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint; eademque ratione germanarum sororum eonubia, hanc sibi illicitarom et nature repugnantium voluptatem excusationem communiscentes.

38. Supersedeo nunc de penis dicere, quot dederint olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in adulterio mulctam pecuniariam, in corruptela connubium sanciunt, quot etiam impietatis crimine occasiones suppedinentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam enim apud plerosque meditatio inolevit leges violandi: At apud nos non ita est. Quin etiam divitiis et urbibus ce-

των ἀλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, δογῆν νόμος ἡμῖν ἀθένατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μαχράν οὕτως ἀν ἀπέλθοι τῆς πατρόδος οὐτ' ἐπίπικρον φοβηθήσεται δεσπότην, ὃς μὴ πρὸ ἔκεινου δεδίεται τὸν νόμον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω πρὸς αὐτοὺς διακαίμεθα, συγχωρεστάσαν δτι κρατίστους ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαύλοις οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἀν αὐτοῦ δικαίως πάθοις τοὺς κρείττονας οὐ φυλάττοντες; Ἐπει τοίνυν δοπλὸς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος, τοῦτον δὲ ποιησαμένην ἔγδον μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπὸ ἔκεινου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ παραδοθέσης. Ἀπέιρου γάρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἰ τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἀλλων ἡλικίαις νομοθετεῖ τῶν, παρὰ πάντας δὲν εὑροι τούτον.

λθ'. Ὑφ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἀλλοις διπασιν ἀνθρώποις, δεῖ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπειρήκασι. Πρῶτοι μὲν γάρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλησι φιλοσοφήσαντες τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πάτρια διεφύλαττον, τῷ δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἔκεινῳ κατηκολούθησαν, δροια μὲν περὶ Θεοῦ φρονοῦντες, εὐτέλειαν δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πλήθεσιν ἥδη πολὺς ζῆλος γέγονεν ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδὲ ἔστιν οὐ πολὺς τοῖς Ἑλλήνων οὐδητησοῦν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος, ἵνα μὴ τὸ τῆς ἐδομάδος, ἢν ἀργοῦμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ διαπεφοίτηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύχνων ἀνακαύσεις καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρῶσιν ἡμῖν οὐ νενομισμένων παρατετήρηται. Μιμεῖσθαι δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς αἱ ἀλλήλους ἡμῶν δμόνοιν καὶ τὴν τῶν δντων ἀνάδοσιν καὶ τὸ φιλεργὸν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γάρ θαυμασώτατον, δτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡδονῆς ἐπιαγωγοῦ οὐ δελεαστὸς αὐτὸς καὶ αὐτὸν ἴσχυσεν δονόμος· καὶ ὥσπερ δο Θεὸς αἱ διὰ παντὸς τοῦ κόσμου πεφοίτηκεν, οὕτως δονόμος διὰ πάντων ἀνθρώπων βεβάδικεν. Αὐτὸς δέ τις ἔκαστος τὴν πατρόδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκοπῶν τὸν αὐτοῦ τοῖς ὑπὸ δμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστήσει. Χοὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καταγγῶνται πονηρίαν ἔθελουσιν, εἰ αἱ ταῦλότρια καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζῆλοῦν ἐπιτεθυμήκασιν, ἢ παύσασθαι βασκαίνοντας ἡμῖν τοὺς κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γάρ ἐπιφύλου τινὸς ἀντιποιούμεθα πράγμασις, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ τοῖς ὑπὸ ἔκεινου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευτοῖς κότες. Καὶ γάρ εἰ μὴ συνιέμεν αὐτοῖς τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πλήθους γοῦν τῶν ζηλαύντων μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προσκύθημεν.

μ'. Ἄλλα γάρ περ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας τὴν ἀκριβῆ πεποίημαι παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ τῷ ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δὲ αὐτῶν ἐπεμνησθήν, ἐφ' δσον ἡν ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἀλλων φέγειν οὔτε τὰ παρ' ἡμῖν ἔγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἦν τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γεγραφότας Ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν ἀναιδῶς τὴν ἀληθειαν πεφίλονεικηκότας. Καὶ δῆ μοι·

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet immortalis: nec ullus unquam Judæorum vel tam procul discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit dominum, quin legem magis formidet. Si igitur ob legum virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas habere leges: sin malis legibus sic nos obtemperare arbitrantur, quanam poena digni sunt ipsi qui melioribus non pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non dubitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum traditae ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum conferat ætibns, inveniet eum longe ante omnes nisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis demonstratum est. Primi enim qui apud Graecos philosophali sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in actionibus studioque sapientiae illum sequuti sunt, tum eadem de Deo sentientes, tum virtus tenuitatem et mutuam inter homines communionem docentes. Quin et jam pridem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quamplurimis desiderium incessit; neque ulla vel Graecorum urbs est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non pertenerit septimi diel, quem otiosi traducimus, celebrandi consuetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones, et multa que nobis comedere nefas est non observantur. Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem, et tolerantiam in tormentis que pro legibus nostris sustinemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum, circa volupatlis illecebram ipsa per se lex invaluit: ac sicut Deus universum mundum permeavit, ita lex universos mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam dumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo sit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntarie pravitatis, si aliena, eademque viliosa, ante domestica, eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidie sua finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus. Nam etiam si legum omnium virtutem non intelligeremus; vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis placeremus.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo Attiquilatum opere accurate tradidi: nunc ea commemoravi quantum erat necessarium, non quod aliena recensere, vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam veritatem impudenter invectos fuisse. Et sane mihi video

δοκῶ πεπληρωθεῖσαι διὰ τῆς γραφῆς ἵκανῶς & προϋπετούμενην. Καὶ γάρ ἀρχαιότερι προϋπάρχον ἐπέδειξα τὸ γένος, τῶν κατηγόρων ὅτι νεώτατόν ἔστι εἰρηκότων· καὶ γάρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν διμηνημονεύκότας ¹⁰ ήμῶν ἄρχαίους παρέσχομεν μάρτυρας, ἔκεινων δια μηδεὶς ἔστι διαβεβαιουμένων. Ἀλλὰ μήν Αἴγυπτον ἔρασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδέλχθησαν δὲ εἰς Αἴγυπτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λόγουν σωμάτων αὐτοὺς ἐκβλήθηνται κατεψύσαντο προσιρέσται καὶ περιουσίαν δύναμις ἐφάγησαν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἁποστρέψαντες γῆν. Οἱ μὲν ὁι φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδόρησαν, τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν δὲ Θεὸς, μετ' ἔκεινον δὲ μάρτυρος δικρόνος θύρηται γεγενημένος.

μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέσησε λόγου πλείονος.
¹³ Αὐτὸς γάρ ἐνωράθησαν δὲ αὐτῶν, οὐκ ἀσέειαν μὲν, αὐτούσιαν δὲ ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδὲ ἐπὶ μισανθρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν δύναν τοιωνταν παρακλοῦντες, ἀδικίας ἐχθροῖς, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν καὶ πολυτέλειαν ἔσφροντες, αὐτάρκεις καὶ φιλοπόνους εἶναι διδάσκοντες, πολέμων μὲν ἀπειργοντες εἰς πλεονεξίαν, ἀνδρίους δὲ ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες, ἀπαράτητοι πρὸς τὰς τιμωρίας ἀσφοριοι λόγων παρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις ἀεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γάρ ἀεὶ ἡμεῖς παρέχομεν τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
²⁵ Δι' ὅπερ ἔγων θαρσήσας ἀν εἴποιμι, πλείστων δύμα καὶ καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητὰς τοῖς ἀλλοις γεγονέναι. Τί γάρ εἰσαβείας ἀπαραβάτου κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δικαιούτερον; ή τί συμφορώτερον τοῦ πρὸς ἀλλήλους διμονεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς δίπτασθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιδίειν ἔχυρίζοντας, ἀλλ' ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ τέχναις ἡ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ πανταχοῦ πεπεῖσθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ' εἰ μὲν παρ' ἔτεροις ἡ ἐγράφη πρότερον, ἡ ἐρυλάχθη
²⁶ βεβαιότερον, ἡμεῖς δὲν ἔκεινοις χάριν ὀφελομένοις μαθηταὶ γεγονότες· τι δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὔρεσιν αὐτῶν ἡμετέραν οὖσαν ἐπεδεξαμεν· Ἀπίλωνες μὲν καὶ Μάλωνες καὶ πάντες δυοι τῷ φεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χαλῶνται εἰςελέγχθωσαν· σοι δέ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σὲ τοῖς δημοίως βουλευαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, τοῦτο τε καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ γεγράφω βιβλίον.

scriptio meo salis prestitisse promissa. Etenim in primis vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusatores recentissimum esse dixerant: et multis allegavi testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque *Egyptios* suisse maiores nostros dixerint, demonstratum est eos in *Egyptum* aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et volentes et cum singulari robore patriam terram repetiisse. Et quum illi in legistatem nostrum tanquam viciōsum invicti sint, compertum est virtutis ejus et olim Deum et post illum tempus extitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam ipsas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad facultatum communitatē incitare; injustitiae inimicas, justitiae curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae homines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes esse faciant; et in penis irrogandis sint inexorabiles; et verborum eloquentia indecepta, operibus semper confirmen- tur: haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora. Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pulcherrimorum nos ceteris auctores extitisse. Quid enim inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere legibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis servire seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in pace artibus et agricultura operam navare, et omnia et ubique ab arbitrio Deo gubernari persuasum habere? Haec si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam deberemus: sin vero his nos maxime omnium uti cernimur, et eorum inventionem primam nostram esse demonstravimus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicunque mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphrodithe, veritatem maxime amanti, et propter te iis qui itidem genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber scriptus est.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(*A. J. Antiquitates Judaicæ. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.*)

A.

- Aaron*, Moysis frater, *A. J.* II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo bis confirmatur, IV, 4, 2 sqq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.
- Abaneth*, zona sacerdotum, *A. J.* III, 7, 2.
- Abaris* (*Abarim*), mons Palest., *A. J.* IV, 8, 49.
- Abarus*, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
- Abassarus*, Persa, Syriæ et Phoenicæ p̄f̄ctus, *A. J.* XI, 1, 3; 4, 4; 6.
- Abba*, mensis apud Judæos, qui Atheniensibus est Hecatombaron, *A. J.* IV, 4, 7.
- Abbarus*, iudex apud Tyros, *C. A.* I, 21.
- Abdagases*, Parthorum dux, *A. J.* XVIII, 9, 4.
- Abdastratus*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Abdeetus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Abdemon*, Tyrius, *A. J.* VIII, 5, 3.
- Abdemonius*, Tyrius, *C. A.* I, 17, 18.
- Abdenago*, V. Azarias.
- Abdon*, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judæos succedit, *A. J.* V, 7, 15.
- Abela*, urbs Palest., *A. J.* VIII, 13, 7.
- Abellana*, urbs Palest., *A. J.* VIII, 12, 4.
- Abelmacheu*, urbs Palest., a Joabo obsidetur, *A. J.* VII, 11, 8.
- Abelus*, Adami f., a Cai fratre interficitur, *A. J.* I, 2, 1.
- Abenerus*, Neri f., Sauli dux, *A. J.* VI, 6, 8. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, 1, 4. A Joabo interficitur, 1, 5.
- Abennerigus*, Spasinae Castri rex, Samachonem filiam Izatae nuplum dat, *A. J.* XX, 2, 1.
- Abesace*, Davidis concubina, *A. J.* VII, 14, 3; VIII, 1, 2.
- Abesalomus*, Davidis ex Machama f., *A. J.* VII, 1, 4. Ob fratris cædem in exsilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam capit et patrem regno ejicere annititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus cresaries pulcherrima, 8, 5.
- Abesarus*, urbs Palest., *A. J.* VI, 13, 8.
- Abesseus*, Davidis nepos, Joabi frater, *A. J.* VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magne fortitudinis, 12, 4.
- Abia*, Samueli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, *A. J.* VI, 3, 2.
- Abia*, Roboami f. ex Machama, *A. J.* VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello lacescitur; ante prolium omnes Judæos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*
- Abia*, uxor Achazæ regis, *A. J.* IX, 12, 3.
- Abias*, Arabum rex, inita cum Adiabenorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, *A. J.* XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*
- Abiatharus*, Abimelechi f., *A. J.* VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.
- Abibalus*, Tyriorum rex, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17; 18.
- Abida*, Asani Judæorum regis uxor, *A. J.* VIII, 12, 6.
- Abiezeres*, Phineesis f., pontificatum obtinet post patris mortem, *A. J.* V, 11, 5.
- Abigæa*, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, *A. J.* VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.
- Abila*, urbs Peræa, *A. J.* IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Abila Lysanæ*, urbs Syriæ, prius ad Lysanæ dynastiam pertinebat, a Claudio Cesare Agrippæ M. tribuitur, *A. J.* XIX, 5, 1.
- Abilamarodachus*, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, *A. J.* X, 11, 2.
- Abimaelus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Abimelechus*, Gararorum rex, Sarram, Abrami nxorem, corrumpere cupiens, a Deo pena afficitur, *A. J.* I, 12, 1. Abramus agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararus benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.
- Abimelechus*, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, *A. J.* V, 7, 1. Joatham auctore, Sicimis expelitur, 7, 3. Sicima redit omnesque incolas cedit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.
- Abimelechus*, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
- Abinadabus*, sub Solomone regionis maritimæ p̄f̄ctus, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Abiramus*, Moysis adversarius, *A. J.* IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.
- Abisæus*, Saruæ Davidis sororis f., *A. J.* VI, 13, 9.
- Abitaala*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Abius*, Aaronis f., *A. J.* III, 8, 1; 8, 7.
- Abramus*, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldaea in Mesopotamiam migrat, *A. J.*

- I, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3. 1. Ex Mesopotamia in Chananæam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, 1, 7, 1. Abram sententia deo deque universo, *ibid.* Fame Chananæam premente, in Aegyptum migrat, 8, 1. Cf. B. J. V, 9, 4. Aegyptios arithmeticæ et astronomia instituit, A. J. I, 8, 2. In Chananæam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitis opitulans, Assyrios prælio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarra ei filium paritum esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelechus ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agaram cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parcit, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus*, vicus regionis Damascenæ, A. J. I, 7, 2.
- Absalomus*, Mattathiae pater, A. J. XIII, 5, 7.
- Absalomus*, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, A. J. XIV, 4, 4.
- Absalomus*, Manahemi sectator, B. J. II, 17, 9.
- Abuma*, urbs Palæst., A. J. X, 5, 2.
- Accaron* (Acaron), urbs Palæst., una ex quinque civitatibus potentioribus Palæstinorum, A. J. VI, 1, 2. Cf. V, 1, 22; V, 2, 4; V, 3, 1; VI, 2, 3; IX, 2, 1, XIII, 4, 4.
- Ace*, urbs Phœnic., postea Ptolemais vocata, A. J. IX, 14, 2.
- Achenches I*, Aegypti rex, C. A. I, 15.
- Achenches II*, Aegypti rex, C. A. I, 15.
- Achenches*, Aegypti regina, C. A. I, 15.
- Achabarorum petra* (Achabare), in Galil. superiori, munitur, B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Achabus*, Amarini f., Israelitarum rex, A. J. VIII, 12, 5. Izabelon, Tyriorum regis filiam uxorem dicit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua expiare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syrian rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judææ rege, Adadum aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, IX, 5.
- Achaia*, regio Græcie, B. J. I, 26, 4; III, 1, 3.
- Achamon*, prætor urbanus sub Achabo rege, A. J. VIII, 15, 4.
- Acharus*, Zebediæ f., prædæ Deo consecratæ partem surripit, A. J. V, 1, 10 sqq. Furto obiecto occiditur, 1, 15.
- Achazes*, Judeorum rex, Jothami f., a Syria et Israelitis cladiibus afficitur, A. J. IX, 12, 1. Cum Assyriis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos coit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemæus*, pater Iessämi, A. J. VII, 12, 4.
- Achiabus*, Herodis M. consobrinus, Alexandræ consilium regnum occupandi regi prodit, A. J. XV, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, XVII, 7; cf. B. J. I, 33, 7. Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis post mortem Herodis, A. J. XVII, 10, 4; 10, 10. B. J. II, 4, 1; 5, 3.
- Achiala*, Amasiæ regis uxor, Oziæ mater, A. J. IX, 10, 2.
- Achias*, pontifex, A. J. VI, 6, 2.
- Achias*, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, A. J. VIII, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum gente vaticinium, VIII, 11, 1. Cf. X, 4, 4.
- Achiba*, Ezecliae uxor, Manassæ mater, A. J. X, 3, 1.
- Achilaus*, Davidis actuarius, A. J. VII, 11, 8.
- Achilus*, Josaphati pater, A. J. VII, 5, 4.
- Achima*, Davidis uxor, A. J. VI, 13, 10.
- Achimanus*, Berzelci f., A. J. VII, 11, 4.
- Achimas*, Sadoci f., pontifex, A. J. VII, 9, 2; 10, 4; X, 8, 6.
- Achimelechus*, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina*, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Achinadabus*, sub Solomone Galilæam administrat, A. J. VIII, 2, 3.
- Achitobus*, Arophæi f., pontifex, A. J. VI, 6, 2; VIII, 1, 3.
- Achitophelus*, cum Abesalomo seditionem moveat contra Davidem, A. J. VII, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interimat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achontus*, Hierosolymite nobilis, A. J. XI, 5, 4.
- Achrathus*, eunuchus, A. J. XI, 6, 7.
- Acme*, Livia Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomæ Herodis sorori insidiæ, A. J. XVII, 5, 7. B. J. I, 32, 6. Ejus ad Herodem literæ, *ibid.* Ab Augusto morte multatatur, A. J. 7. B. J. 33, 7.
- Acmon*, Palæstinus ex genere gigantum, A. J. VII, 12, 1.
- Acra*, pars Hierosolymorum urbis, describitur, B. J. V, 4, 1. A Romanis capitul et incenditur, VI, 6, 3. Cf. I, 1, 5.
- Acrabatta* (Acrabattæ), urbs Judææ, B. J. III, 3, 5.
- Acrabatena toparchia*, una ex undecim Judææ topi, A. J. XII, 8, 1. B. J. II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 3. A Vespasiano capitul, B. J. IV, 9, 9.
- Actipus*. V. *Arce*.
- Actium*, urbe Græcie, B. J. I, 20, 1. Actiaca pugna, A. J. XV, 5, 1 sq.; 6, 1.
- Acusilaus*, Argivus, quando vixerit, C. A. I, 2. Multa apud Hesiodium castigat, 1, 3. Laudatur, A. J. I, 3, 9.
- Ada*, Lamechi uxor, A. J. I, 2, 2.
- Ada*, Helonis fil., Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex, a Davide vincitur, A. J. VII, 5, 2. Ejus posteri per decem ætates regnarent, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus*, Damasci et Syriæ rex societate inita cum triuia duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, A. J. VIII, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitas iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sq. Joramum adoritur, Samariam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, IX, 4, 4 sq. Ab Azælo occiditur, 4, 6. Post mortem tamquam deus colitur, *ibid.* Cf. VII, 5, 2.
- Adadus*, Syriæ rex, bello laccessitur a Jeaso, A. J. IX, 8, 7.
- Adarus*, Syriæ præf. sub Xerxe I, A. J. XI, 5, 6.
- Adamus*, a Deo ex limo creatur, A. J. I, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, A. J. VIII, 3, 1. Quid nonen significet, I, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar*, ultimus anni mensis apud Judeos, Macedonibus Dystrus appellatur, A. J. IV, 8, 49; XI, 6, 2; 12, 4; 7; XII, 10, 5.
- Adasa*, vicus Judeæ, B. J. I, 1, 6. Triginta stadiis a Bethore distat, A. J. XII, 10, 5.
- Addida*, (Adida,) oppidum Judeæ, A. J. XIII, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, B. J. IV, 9, 1.
- Aderus*, Idumæus, in Idumæorum internecione fuga clausus ad Pharaonem Aegypti regem configit, A. J. VIII, 7, 6. Syriæ partem occupat et Judeam infestat, *ibid.*
- Adiabene*, regio Asyriæ, A. J. XX, 2, 3. B. J. II, 16, 4.

- Adiabenorum rex Monobazus et post eum Izates*, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
Adonias, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
Adonibezucus, Bezeconorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
Adora, urbs Idumææ, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
Adoram, urbs Judææ, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
Adoramus, Thaeni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfектus, VIII, 2, 9.
Adoreus, urbs Judææ, *B. J.* I, 8, 4.
Adramelechus, Senacheribi Assyria regis f., ob patris cœdem in exsilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
Adrazarus, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
Adria, sive mare Adriaticum, *V. J.* 3.
Adytum tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
Adullana, urbs Judææ, *A. J.* VI, 12, 3.
Ebutius, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
Egæ, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
Egista, Davidis uxor, *A. J.* VII, 14, 4.
Egla, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Egyptus, *Egyptii*. *Egyptus a Judæis Mestre vocatur*, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat. *B. J.* IV, 10, 5. — *Egyptii* ab Abramo arithmeticæ et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes *Egypti* reges Minaro usque ad eum qui Solomonis sacer fuit, Pharaohæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantiae totidemque sterilitatis *Egyptus* a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam confluent ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in *Egyptum* migrat, 7, 1 sqq. Fame in *Egypto* grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumaniter ab *Egyptiis* tractantur, 9. Hysos *Egyptum* occupant, *C. A.* I, 14. A. Tuthmosi expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tuthmasin regnarunt, *ibid.* *Egyptus* infestatus ab *Ethiopibus*; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagi affligitur, quod Israelitæ venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelita, duce Moysi, ex *Egyptio* discedunt; *Egypti* qui eos persecuntur, maris Rubri fluctibus obruti perirent, 15, 3 sqq. Sub rege Soa *Egyptii* societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrinos, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaon totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babylonis identidem funduntur, 7, 3; 9, 5. A Cambyses Persarum rege subiguntur XI, 2, 2. *Egyptus* a Ptolemeo Lagi f. occupatur, XII, 1. V. *Ptolemeos*. — *Egyptii* antiquissimi jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Graecorum notitia venerint, I, 12. Judgeis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudenda circumcidunt secundum Ierodotum, I, 22. *Egyptios* nemini unquam servisse contendit Apion, Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos, II, 11.
Egyptus. Cf. *Sethos*.
- Ælana*, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
Ælius Gallus, *Egypti* præfector, *A. J.* XV, 9, 3.
Æmilia, Romæ tribus, *A. J.* XLV, 10, 19.
Æmilius secundus, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
Æmilius, Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
Æneas, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
Æneas, V. *Aretas*.
Æoles, a Judæis Elysai vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
Ærines, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
Æsomia (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV 10, 19.
Æsopus, Alexandræ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
Æta, Judææ castellum, *A. J.* V, 8, 8.
Æthiopia, *Egypto* contermina, *A. J.* II, 10, 1. *Æthiopes* a semet ipsi et omnibus Asiae populis Chusei appellantur, *A. J.* I, 6, 2. *Ægypti* bellum inferunt; a Moyse repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. *Æthiopes* pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex *Egypto* ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
Æzelus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Africa, ab Aphera, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
Agaba, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 16, 5.
Agagus, rex Amalecitarum, in horum internecione solus a Saulo servatur, sed Samuels hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
Agalla, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
Agara, ancilla, Abramo parit Ismaelum, *A. J.* I, 10, 4.
Agatharchides Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolem. Lagi capta esse, *ibid.* Judeorum irrigor, *C. A.* I, 22.
Agathocles, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
Agesilaus, Sparanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
Aggæus, templum Ilerosol. sub Cyri regno reædificat, *B. J.* VI, 4, 8.
Aggæus, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
Aggitha, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
Agrippa (Marcus) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judeam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporum facit, 2, 2. Intercedente Herode Judeis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam reddit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sq.
Agrippa Magnus, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phaselis fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post redditum in Judeam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccum ab eo alienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab onnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Automaæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutychio accusatus, a Tiberio in carcere conjicitur, 6, 5 sq. Germani cuiusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvit et Philippo tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judeam reddit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caium accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exsilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam preslat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judeam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 5. In Judeam reddit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitiona reddere cœpit; sed a Claudio in hac re pergere vetatur, A. J. 7, 2. B. J. 11, 6. Comparatur cum Herode M., A. J. 7, 3. Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipiunt; hoc Marso, Syrie præf., suspectum est, 8, 1, Moritur Cæsare post regnum septem annorum, 8, 2, ejus progenies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippa M. ex Cypro f., A. J. XVIII, 5, 4. Romanus educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid*. Pro Judeis apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, A. J. 7, 1. B. J. II, 12, 8. Nero ejus regna addit Peræ et Galilæa partem, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Hierosolymitis se invisum reddit, A. J. 8, 11. A Judeis apud Neronem accusatur, *ibid*. Cæsaream Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamenti auget, A. J. 9, 4. Magna in exteros liberalitate offendit Judeos, *ibid*. Præscriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficisciatur Alexandro Ægypti procuratori congratulatum, B. J. II, 15, 1. Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilio mittit contra seditosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judeos dehortatur, 19, 3. Vespasianum auxilium mittit, III, 4, 2. Caesaræ Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percuditur, 43. Post Neronis mortem Romanus proficisciatur novum imperatorem salutatum, 9, 2. A Tyrius apud Vespasianum accusatur, V. J. 74. — Justus historicus Agrippæ ab epistolis est, V. J. 65. Agrippæ literæ ad Flavium Josephum, *ibid*. Cf. C. A. I, 9.
- Agrippa**, Herodis amicus, A. J. XV, 9, 3; 10, 3. B. J. I, 20, 4; 21, 1.
- Agrippa**, Aristoboli f. ex Salome, A. J. XVIII, 5, 4.
- Agrippa**, Felicis Judææ procuratoris f. ex Drusilla, A. J. XX, 7, 2.
- Agrippa**, Flav. Josephi f., V. J. 1, 76.
- Agrippeum**, oculus in regia Herodis, B. J. I, 21, 1.
- Agrippias**. V. *Anthodon*.
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudiæ Cæsaris uxor, A. J. XX, 8, 1. Claudium veneno interficit, ipsa a Neroni fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Deinetri ex Mariamne f., A. J. XX, 7, 3.
- Ahion**, urbs Palæst., A. J. VII, 12, 4.
- Aicanus**, pater Godoliae, A. J. X, 9, 1.
- Ailath**, urbe Arabiæ prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, A. J. IX, 12, 1.
- Aina**, urbs Judææ, a Jesu Naveni oppugnatur et capit, A. J. V, 1, 12 sqq.
- Alani**, Scytharum gens, ubi sedes habeant, B. J. VIII, 7, 4. In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid*.
- Albani**, populus Asiæ; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, A. J. XVIII, 4, 4.
- Albinus**, Judææ procurator constituitur a Neroni, A. J. XX, 9, 1. Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judæorum gentem omni modo vexat, B. J. II, 14, 1. Ante discussum Judæorum gratiam sibi conciliare studet, A. J. 9, 5.
- Alcimus**, vocatus etiam Jacimus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, A. J. XII, 9, 7, Judam Macab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Alycon**, medicus, A. J. XIX, 1, 20.
- Alexander Jannæus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, A. J. XIII, 11, 1. B. J. 1, 2, 1. Post fratri mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, A. J. 12, 1. B. J. 4, 1. Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemaeum Lathyr. obsidionem solvit, A. J. 12, 2 sqq. B. J. 4, 2. Cum Cleopatra Ægypti regina societatem jungit contra Ptolemaeum, A. J. 12, 4. A Ptolemaeum vincitur, 12, 5. Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazæorum magna stragem edit, A. J. 13, 3. B. J. 4, 2. Clade accipit ab Obeda rege Arabiæ; Judei contra eum seditionem movent, A. J. 13, 5. B. J. 4, 3 sq. A Demetrio Eucæro superatur, A. J. 14, 1. B. J. 4, 4 sq. Crudeleissimum se præbat in Judeos iterum seditionem moventes, A. J. 14, 2. B. J. 4, 6. Ob crudelitatem Thracidas appellatur, A. J. 14, 2. Foasam dicit murumque erigit inde a Chabarza usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysum Judeæ finibus arceat, A. J. 15, 1. B. J. 4, 7. Ab Areta vincitur, A. J. 15, 2. B. J. 4, 8. Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalam sibi subjicit, A. J. 15, 3. B. J. 4, 8. Ejus mors, A. J. 15, 5.
- Alexander**, Aristobuli Judeorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, A. J. XIV, 4, 4. Judeam Romanis eripere conatur, A. J. XIV, 5, 2. B. J. 1, 8, 4. A Gabinio vincitur, *ibid*. Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, A. J. 6, 2 sqq. B. J. 8, 7. Jussu Pompeii a Scipione interfcitur, A. J. 7, 4. B. J. 9, 2.
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, A. J. XV, 10, 1. In patriam eum reversum Salome et Phœroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, A. J. XVI, 1, 2; 3, 2. Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobolum incendere studet, A. J. 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq. Alexander cum Aristobulo apud Cæsarem Octav. a patre accusatus, se suumque fratrem praecare defendit, A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3. Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, A. J. 4, 4. B. J. 23, 3. Phœroras eum contra patrem irritare studet, A. J. 7, 4. Alexander patris eunuchos pecunia corrupti, A. J. 8, 1. B. J. 24, 7. Conjuratio in patrem facta suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, A. J. 8, 2 sqq. B. J. 24, 8; 25, 1 sqq. Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, A. J. 10, 1. B. J. 26, 1, sqq. Quæstio in eum habetur, A. J. 10, 2 sqq. B. J. 26, 2 sqq. Cum Aristobulo fratre in carcere conicitur, A. J. 10, 5. B. J. 26, 4. A patre accusatur in concilio Beryti habito; capit is condemnatur, A. J. 11, 2 sqq. B. J. 27, 2. Sebastian strangulatur, A. J. 11, 6. B. J. 27, 6. Si quid criminis ei dari possit, A. J. 11, 7. Ejus liberis prospicit Herodes, A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, B. J. I, 28, 1; A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriæ, Agrippæ regi pecuniam mutuo dat, A. J. XVIII, 6, 3. Ptolomæus frater, 8, 1. Antonius procurator; a Caio Cæsare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judeus Cyrenensis a Catullo et medio tollitur, B. J. VII, 11, 12.
- Alexander**, Dorothei f., A. J. XII, 8, 5.
- Alexander**, Iasonis f., A. J. XII, 8, 5.
- Alexander**, latro, B. J. II, 12, 4.

- Alexander*, Phasseli f. ex Salampsione, Herodis M. nepos, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Alexander*, Theodori f., *A. J. XIV*, 10, 10; 10, 12.
- Alexander Magnus*, Philippo patri ip regno succedit, *A. J. XI*, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylium cedit viamque patefacit, *A. J. II*, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorum sibi subiicit, *A. J. XI*, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Iudeis detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin extruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Iudei ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Iudeis privilegia concedit, *ibid.* Samarita eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandri partem Iudeis assignat, *C. A. II*, 4. Babylone Beli templum instaurat, *C. A. I*, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, *A. J. XI*, 8, 7. Alexandri epistola, *C. A. II*, 4. Alexandri arma Elymaide servata, *A. J. XII*, 9, 1.
- Alexander Balas*, Antiochi Epiphanis f., Syriae regnum occupare moliens Jonatham Judicorum principem sibi conciliare studet, *A. J. XIII*, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemaei Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemaeo per Ammonium insidijs struit, 4, 6. Ptolemaeus affinitatem cum Alexandre dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemaeo et Demetrio Nicator superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*
- Alexander Zebina*, a Ptolemaeo Physc. Syriae rex constitutus; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, *A. J. XIII*, 9, 3.
- Alexander*, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem dicit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Eleoso (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*
- Alexander*, M. Antonii amicus, *A. J. XV*, 6, 7; *B. J. I*, 20, 3.
- Alexander Polyhistor*, quid referat de Abrami filiis, *A. J. I*, 15.
- Alexander*, Ægypti prefectus, v. *Tiberius*.
- Alexandra*, (a Iudeis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Janneum vinculis solvit et regem constituit, *A. J. XIII*, 16, 1. *B. J. I*, 4, 1.
- Alexandra*, Alexandri Jannei uxor, post mariti mortem regnum administrat, *A. J. XII*, 16, 1; *B. J. I*, 5, 1. Pharisæis omnia permittit gerenda, *A. J. 16*, 2; *B. J. 5*, 2 sqq. Pharisæorum consilio multos Judeos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, *A. J. 16*, 4. *B. J. 5*, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, *A. J. 16*, 5 sq. *B. J. 5*, 4.
- Alexandra*, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, *A. J. XV*, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatrae per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodium datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariamnae capite damnatae conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.
- Alexandra*, Aristobuli regis fili., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemai Mennæi conjux, *A. J. XIV*, 7, 4; *B. J. I*, 9, 2.
- Alexandra*, Phasseli filia, Herodis M. neptis nubis Timo Cyri, *B. J. XVIII*, 3, 4.
- Alexandria*, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, *B. J. II*, 16, 4. Portus describitur, *B. J. IV*, 10, 5. — *Iudei Alexandrini*. Alexander iis urbis partem assignat eosque æquo cum Græcis jure esse vult, *B. J. II*,
- 18, 7; *C. A. II*, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, *A. J. XIV*, 7, 2. A primis Ptolemeis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, *C. A. II*, 4; *B. J. II*, 18, 7. A Ptolemaeo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, *C. A. II*, 5. Religionem patriam semper servarunt, *C. A. II*, 6. Contentio inter Iudeos et Samaritas oritur, *A. J. XIII*, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Iudeos regnante Caigula, utrique legatos ad eum mittunt, *A. J. XVIII*, 3. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Iudeis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, *A. J. XIX*, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Iudeorum numerus cedrit, *B. J. II*, 18, 7 sq. Sub finem belli Iudei multi sicarii Iudea ejecti Alexandriae seditionem movent, mox a Iudeis Alexandrinis magistratibus traduntur, *B. J. VII*, 10, 1.
- Alexandrina palus*, *B. J. III*, 10, 8.
- Alexandrium*, castellum Iudeor., *A. J. XIII*, 16, 3. *B. J. I*, 6, 5. In montis vertice situm, *A. J. XIV*, 1, 4. A Gabini funditus diruitur, *A. J. XIV*, 5, 4; *B. J. I*, 8, 5. A Pherora instauratur, *A. J. XIV*, 15, 4; *B. J. I*, 16, 3.
- Alexas*, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem dicit, *A. J. XVII*, 1, 1; *B. J. I*, 28, 6. Ab Herode jubetur Iudeorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exequitur, *A. J. XVII*, 6, 5; 8, 2. *B. J. I*, 33, 6; 33, 8.
- Alexis*, vir fortissimus, *B. J. VI*, 1, 8; 2, 6.
- Alexias Selcius*. Cypron Antipatri filiam uxorem dicit, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Alibama*, Esebeonis filia, Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 4.
- Atisphragmuthosis*, Ægypti rex, *C. A. I*, 14.
- Aliturus*, mimus, magna in gratia apud Neronem, *V. J. 2*.
- Alpes*, montes, *B. J. II*, 16, 4.
- Alurus*, vicus Iudeor., *B. J. IV*, 9, 6.
- Amadathes*, Amanis pater, *A. J. XI*, 6, 5. +
- Amalecites*, populus Arabie Petr., Gobolitidem et Petram incolunt, *A. J. III*, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitosmodis ab bellum Iudeis inferendum concitant, *A. J. III*, 2, 1. A Iudeis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Iudeis imperat, ut poenas sumant de Amalecitis, *IV*, 8, 44. Amalecitus a Madianitis in auxilium vocantur contra Iudeos, *V*, 6, 1. A Saulo ad intermissionem delentur, *VI*, 7. Palæstinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persecutur prædamque recuperat, *VI*, 14, 6. Ab Amasia Iudeorum rege debellantur, *IX*, 9, 1.
- Amalectis*, regio Arabie Petr., ab Amalecitis habitata, *A. J. II*, 1, 2.
- Amalecus*, Eliphaz f., Amalecitis nomen dedit, *A. J. II*, 1, 2.
- Amanes*, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, *A. J. 6*, 5. Iudeis infensus a rege impetrat ut omnes interimi jubeat, 6, 6. Mardochæum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte multatur, *ibid.*
- Amanus*, puer nobilis. Adado regi serviens, *A. J. VIII*, 15, 4.
- Amanus*, mons Cilicæ, *A. J. I*, 6, 1; 6, 2.
- Amaræi* filii Joannem, Mattathiae f., interficiunt, *A. J. XIII*, 1, 2.
- Amarames*, pater Moysis, *A. J. II*, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*
- Amaranus*, Peræus, a Fado in exsiliu agitur, *A. J. XX*, 1, 1.
- Amaraspis*, Assyriorum dux, *A. J. I*, 9.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Amarinus*, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Amasias*, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiae exercendæ admodum studiosus, *A. J.* IX, 9, 1. Amalecitas, Idumeos et Gabalitas debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum infert, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
- Amasias*, sacerdos, *A. J.* IX, 1, 1.
- Amasias*, Achazæ regis f., *A. J.* IX, 12, 1.
- Amasias*, pretor urbanus, sub regno Josuæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Amatha*. V. *Amathus*.
- Amathe* (sive *Amathine*) urbs Phœnic. ab Amathio condita, *A. J.* I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
- Amathine*. V. *Amathe*.
- Amathitis*, regio Phœnic. circa Amathen urbem, *A. J.* XIII, 5, 10.
- Amathius*, Chanaani f., Amathen Phœnicie urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
- Amathus*, castellum Peræa, *A. J.* IX, 10, 1. Vocatur tamen *Amatha* et *Betharamathum*, *A. J.* XVII, 10, 6. *B. J.* II, 4, 2. Cf. *A. J.* X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, *B. J.* I, 4, 3. Ab Alexandro Janua castellum capitul et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3 sqq. Gabinius ibi synedrum constituit, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
- M. Ambivitus*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Amenophis*, tres hujus nominis Ægypti reges, *C. A.* I, 15. Manetho supponit quartum quem singit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
- Amessa*, Jethiranæ f., Abesalomini exercitus dux, *A. J.* VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitu præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
- Amesses*, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
- Aminadab*, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
- Aminadab*, Sauli f., in prælio cum Philistæis commissio tradit, *A. J.* VI, 14, 1.
- Aminadab*, sacerdos, in cuius domo arca viginti annos servata est, *A. J.* VI, 1, 4; VII, 4, 2.
- Amitala*, Josia uxor, Joschazi mater, *A. J.* X, 5, 2.
- Ammanitiæ*, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, *A. J.* I, 11, 5. Judeam invadunt, fugantur a Jephithe, V, 7, 7 sqq. Judeæ trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
- Ammanitis*, Ammanitarum terra, *A. J.* IV, 5, 3.
- Ammanus*, Loti f., Ammanitis nomen dedit, *A. J.* I, 11, 5.
- Ammaia*, oppidum Palæst., *A. J.* VII, 1, 3.
- Ammaus*, V. *Emmaus*.
- Ammonius*, jubente Ptolemaeo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, *A. J.* XIII, 4, 6.
- Amnon* (*Amnus*), Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4; 3, 2. Thamarum sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomino fratre occiditur, 9, 2 sqq.
- Amoritis*, regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassiti assignatur, 7, 3.
- Amorrhaei*, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, *A. J.* I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
- Amorrhaeus*, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Amydalon*, piscina Hierosol. urbis, *B. J.* V, 11, 4.
- Amyrus*, Phareci f., *A. J.* II, 7, 4.
- Anacharis*, Asyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Anacharsis*, Scylta e Græcia in patriam reversus occiditur, *C. A.* II, 37.
- Ananelus*, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, *A. J.* XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
- Ananias*, (Sedrachæ), Judæus a Nabuchodonosoro liberatur educatur, *A. J.* X, 10, 1. In flamas conjectus, mirum in modum servatur, *A. J.* 10, 5. *M.* 16.
- Ananias*, a Judæis ad Darium mittitur legatus, *A. J.* XI, 4, 8.
- Ananias*, Judæus, Onia f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
- Ananias*, mercator Judæus, Izatem Adiabenorum regem religione Judaica instituit, *A. J.* XX, 2, 3.
- Ananias*, Nebedæi f., pontifex, *A. J.* XX, 5, 2. Vinctus Romanum mittitur a Quadrato; *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, *A. J.* XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, *B. J.* II, 17, 6; 17, 9.
- Ananias*, Sadduci f., *B. J.* II, 17, 10.
- Ananias*, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho prefecturam adimant, *V. J.* 39–53. Cf. *B. J.* II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, *V. J.* 53 sqq. Ejus indeo, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
- Ananias*; duo hujus nominis zelotæ, *B. J.* IV, 4, 1.
- Ananias*, Masambali f., pontifex, a Simone Giore interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
- Anani monumentum*, Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Ananus*, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, *A. J.* XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificati functi sunt, XX, 9, 1.
- Ananus*, Ananiae pontif. f., vinctus cum patre Romanum mittitur, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6.
- Ananus*, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, *A. J.* XX, 9, 1. A Judæo apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
- Ananus*, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Gorioni Hierosol. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3. Muros instaurat, 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, *V. J.* 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, *B. J.* IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi prædictionis accusatur, 3, 14. Solumenis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
- Ananus*, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, *B. J.* II, 19, 5.
- Ananus*, Bamadi f., Simonis Giore satelles, *B. J.* V, 13, 1; VI, 4, 2.
- Anatkoth*, oppid. Judææ, Hieremiae patria, *A. J.* I, 7, 3.
- Anaxagoras*, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, *C. A.* II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet ducem, II, 16.
- Anchus Gittensium rex*, Davidem benigne excipit, *A. J.* VI, 12, 2; 13, 10.
- Ancyra*, urbs Asiae, *A. J.* XVI, 6, 2.
- Andreas*, Ptolemai Philad. satellitum præfector, *A. J.* XII, 2, 2; cf. *C. A.* II, 4.
- Andromachus* magna suit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
- Andromedæ* vinculorum vestigia prope Jopen, *B. J.* III, 9, 3.
- Andronicus*, Messalami f., *A. J.* XIII, 3, 4.

- Anilæus. V. Asinæus.*
- Anna*, Eleana; uxor, mater Samueli, *A. J.* V., 10, 2 sqq.
- Anna*, urbs Palæst., a Judæis expugnatur, *A. J.* V., 1, 15.
- Anneus*, Tarichæata, *B. J.* II., 21, 3.
- Annibas*, Peræus, seditionis auctor supplicio afficitur, *A. J.* XX., 1, 1.
- Annitæ*, gens Chanau., initio feliciter res gerunt contra Judeos Chananaeum invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interminuntur. *A. J.* V., 1, 12—16.
- Annus (Lucius) tribun. milit. Gerasa capit*, *B. J.* IV., 9, 1.
- Annus Jubileus*, *A. J.* III., 12, 3. Cf. *Jobelus*.
- Annus Magnus*, *A. J.* I., 3, 9.
- Annus Sabbaticus*, *A. J.* III., 12, 3; XIV., 16, 2; XV., 1, 1.
- Anocha*, urbe a Cai condita, *A. J.* I., 2, 2.
- Anochus*, Cais f., *A. J.* I., 2, 2.
- Anochus*, Jaredis f., *A. J.* I., 3, 4.
- Anochus*, Madianis f., *A. J.* I., 15.
- Anochus*, Rubeli f., *A. J.* II., 7, 4.
- Antæus*, ab Hercule bello lassetur, *A. J.* I., 15.
- Anthedon*, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitul, *A. J.* XIII., 3, 4. *B. J.* I., 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV., 5, 3. *B. J.* I., 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, *A. J.* XV., 7, 3. *B. J.* I., 21, 8; cf. *A. J.* XIII., 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, *B. J.* II., 18, 1.
- Anteius*, a Caio Cesare in exiliu agitur et postea interficitur, *A. J.* XIX., 1, 15.
- Anteius*, Anteji f., a Caii Cæsaris satellitibus interficitur, *A. J.* XIX., 1, 15.
- Antigonus*, post mortem Alexandri Asia potitur, *A. J.* XII., 1, 1. Ejus classis a Ptolemaeo fugatur, 2, 10.
- Antigonus*, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII., 10, 2. *B. J.* I., 2, 7. A fratre regni socius constitutur, *A. J.* XIII., 11, 1. *B. J.* I., 3, 1. A fratre occiditur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 3, 2.
- Antigonus*, Aristobulo Judæorum regis f., cum patre captus Romanam abducitur, *A. J.* XIV., 4, 4. Roma cum patre elapsus a Gabinio iterum capit, sed mox in patriam dimittitur, *A. J.* XIV., 6, 1. *B. J.* I., 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Cæsarem accusat, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemaeo Menæi et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 2 sqq. A Parthiis in Judæam reducitur et rex declaratur, *A. J.* 13, 3 sqq. *B. J.* 13, 1 sqq. Phasaelus et Hyrcanus vinci ei traduntur, Hyrcano aures abscedit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Masadam castellum obsidet, *A. J.* 14, 6. *B. J.* 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumptit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 15, 5. Josephum, Herodiu fratrem, superat, *A. J.* 15, 10. *B. J.* 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Samariam mittit, vincitur, *A. J.* 15, 12. *B. J.* 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnabilius fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Vinctus ducitur ad Antonium, *A. J.* 16, 4. Antiochias securi percutitur ab Antonio, *A. J.* XV., 1, 2. *B. J.* I., 18, 3.
- Antiochi vallis*, locus Palæst., *A. J.* XIII., 15, 3. *B. J.* I., 4, 8.
- Antiochia*, metropolis Syria a Seleuco Nicat. condita, *C. A.* II., 4. Cf. *A. J.* XII., 9, 7; 10, 2; XIII., 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daphnen) *A. J.* XVII., 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, *A. J.* XVI., 5, 3. *B. J.* I., 21, 11. — Judei Antiocheni civitate donati, *A. J.* XII., 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe ejiciunt, Ptolemaeo Philomet. diadema offerrunt, *A. J.* XIII., 4, 7. Demetrium Nicator. in regia obsident; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæis restituant, quæ iis eripuerint, *A. J.* XIV., 12, 6. Antiocheni parcunt Judæis initio belli Jud., *B. J.* II., 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, *B. J.* VII., 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo pertunt, ut Judeos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aleolet, *ibid.*
- Antiochia Mygdonia*, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (*? A Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, qua prius Nisibis vocabatur*), *A. J.* XX., 3, 4.
- Antiochus II., Deus*, Syriæ rex, Judeos in Syria habitantes civitate donat, *A. J.* XII., 3, 2.
- Antiochus III., Magnus*, Syriæ rex, Judæam occupat et Judeorum erga se studium remuneratur, *A. J.* XII., 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemaeo Epiph. nuptum locat eique Colesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam præ dote dat, 4, 1.
- Antiochus IV., Epiphanes*, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, *A. J.* XII., 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Ægyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliat, Judeos cogit patrium cultum patriosque mores relinquare, 5, 4. Cf. *C. A.* II., 7. *B. J.* I., 1, 1 sqq. M. 4, 8q; 18. Samaritas sponte sibi obedientes habet, *A. J.* 5, 5. Maccabœi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccaheo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judeos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysias exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*
- Antiochus V., Eupator*, Syriæ rex, a Lysia educatur, *A. J.* XII., 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. *B. J.* I., 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, stedus init cum Judæis, *A. J.* 9, 7. Philippum devincit et occidit, *ibid.* A Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.
- Antiochus VI., Eusebius*, Alexandri Balæ, Syria regis, fil., a patre puer relicitus, educatur a Malcho, *A. J.* XIII., 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicat. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonatha Judeorum principe societatem jungit, 5, 4. A Diódoro occiditur, 7, 1.
- Antiochus VII., Soter*, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam arcessitur, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, *A. J.* XIII., 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebæus Antiochi dux a Simone Judeorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis *Pius cognominatur*, 8, 2. Acceptis ob sidibus magna pecunia vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. *B. J.* I., 2, 2; 2, 5.
- Antiochus VIII., Grypus*, (Aspendius) Demetrii Nicat. f., devicto Alexandro Zebina, Syria regnum adipiscitur, *A. J.* XIII., 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. *B. J.* I., 2, 7.
- Antiochus IX., Cyzicenus*, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, *A. J.* XIII., 10, 1. Samaritis contra Hyrcanum opem ferens vin-

- citur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.
- Antiochus X, Eusebes*, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, A. J. XII, 13, 4. Seleucum Epiphanen Syria expellit; Laodicæ Galadenorum reginae opem ferens in prelio cadit, *ibid.*
- Antiochus XI*, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, A. J. XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*
- Antiochus XII*, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucæri fratri mortem Damasco potitur, A. J. XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judaam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. B. J. I, 4, 7.
- Antiochus*, rex Commagenæ, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, A. J. XIV, 15, 9. B. J. I, 16, 7.
- Antiochus*, rex Commagenæ, post cuius mortem seditio oritur est inter proceros et plebeios, A. J. XVIII, 2, 5.
- Antiochus*, rex Commagenæ a Caio Cæsare regno privatur, a Claudio id recuperat, A. J. XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubis, A. J. XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judeos, B. J. III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parabant felicissimus, B. J. V, 11, 3. Sed sub vitæ finem, a Pæto apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sqq. Vespasianus humanissimum erga eum se præbet eumque omni honore Romæ excipit, 7, 3.
- Antiochus Epiphanes*, Antiochi Commagenæ regis f., Tito Hierosol. obediens opem fert, B. J. V, 11, 3. Fortitudinis præclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Pactum; patre a Pæto regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sqq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. A. J. XIX, 9, 1. XX, 7, 1.
- Antiochus*, Judæus Antiochenus populares suos in magnum periculum adducit, B. J. VII, 3, 3 sq.
- Antiochus*, rerum Sicularum scriptor, C. A. I, 3.
- Antipas Herodes*, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, A. J. XVII, 1, 3. B. J. I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarcham Galileam et Peræas constituit, et Archelaos regnum dat, A. J. 6, 1; 8, 1. B. J. 32, 7; 33, 7. Romanum se confert cum fratre de regno disceptaturus, A. J. 9, 4 sqq. B. J. II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galileam et Peræas ditionem confirmat, A. J. 11, 4. B. J. 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, A. J. XVIII, 2, 1; 2, 3. B. J. II, 9, 1. Vitellium Syriae prefectum sibi insensu reddit, A. J. 4, 5. Herodiadis fratri conjugis amore captus, uxorem suam, Aretæ regis Arabiae fil., repudiavit; inde bellum oritur cum Areta; Antipas clade afficitur, A. J. 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubis, 5, 4. Agrippa victimum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adepto et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, A. J. 7, 1 sq. B. J. 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exsilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippæ tribuuntur, *ibid.* Moritur, B. J. 9, 6.
- Antipas*, Agrippæ regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, B. J. II, 17, 4.
- Antipas*, Judæus nobilis, a zeolitis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Antipater*, prius Antipas dictus, Idumæus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, A. J. XIV, 1, 3. B. J. I, 6, 2. Aretæ auxilium ei comparat, A. J. 1, 4. B. J. 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, A. J. 3, 2. A Scauro ad Aretam legatus mittitur, A. J. 5, 1. B. J. 8, 1. Apud Solumæos magna auctoritas est; ejus uxor et liberi A. J. 7, 3. B. J. 8, 9. Cæsari in Egypto bellum gerenti auxilium fert, A. J. 8, 1 sqq. B. J. 9, 3 sqq. Ab Antigono accusatus coram Cæsare se defendit, A. J. 8, 3. B. J. 10, 1 sqq. Totius Judææ procurator a Cæsare declaratur, A. J. 8, 5. B. J. 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compescit, A. J. 9, 1. B. J. 10, 4. Phasæum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilææ præficit, A. J. 9, 2. B. J. 10, 4. In Judeorum primiorum invidiam incurrit, A. J. 9, 3 sqq. B. J. 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, A. J. 9, 5. B. J. 10, 9. J. Cæsaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Cæciliūm, Sexti Cæsaris interfectorum, A. J. II, 1. B. J. 10, 10. Cassio obsequitus magnam pecuniarum viam in Judæa exigit, A. J. 11, 2. B. J. 11, 2. A Malicho ex insidiis interficitur, A. J. 11, 4. B. J. 11, 4.
- Antipater*, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores elevitus Romanique mittitur ut Octavianæ gratiam sibi conciliet, A. J. XVI, 3, 3. B. J. I, 23, 1 sqq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studebat, A. J. 4, 1. Fratribus Octavianæ opera in gratiam cum patre restitutis, hætitiam simulat, A. J. 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnaturum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, A. J. 4, 6. B. J. 23, 5. Antipater fratribus insidiari pergit captatque Herodis gratiam, A. J. 7, 2; 8, 1. B. J. 24; 1 sqq.; 24, 8. Eurycle Lacedæmonio utilitur ad fratres calumniandos, A. J. 10, 1. B. J. 26, 2. Alexandre et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, A. J. XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, A. J. 1, 2. B. J. 28, 1. Aristobuli filii ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, A. J. 2, 4. B. J. 29, 1. A patre vetus cum Pherora habere commercium Romanum proficiscitur; Sylaeum apud Augustum accusat, A. J. 3, 1 sqq. B. J. 59, 2 sqq. Insidie, quas Antipater patri straxit, deteguntur, A. J. 4, 1 sqq. B. J. 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolaio Damasceno accusatur; se defendere studebat, A. J. 5, 1 sqq. B. J. 31, 5 sqq. In vincula conicitur, A. J. 5, 7. B. J. 32, 5. In carcere patris iussu interficitur A. J. 7. B. J. 33, 7.
- Antipater*, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, A. J. XIII, 5, 8.
- Antipater Samaritanus*, Antipatri Herodis M. filii procurator, A. J. XVII, 4, 2. B. J. I, 30, 5.
- Antipater*, Phasæli fil. ex Salampstone Herodis M. fil., A. J. XVIII, 5, 4.
- Antipater*, Salomæ Herodis M. sororis f., homo in primis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, A. J. XVII, 9, 5. B. J. II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.
- Antipatris*, urbs Judææ, ab Herode M. in Antipatri patremoriam condita, A. J. XVI, 5, 2. B. J. I, 21, 9; cf. B. J. I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsoba* et *Chaborzaba*.
- Antiphilus*, Antipatri Herodis M. f. amicus, A. J. XVII, 4, 2. B. J. I, 30, 5. Cf. A. J. XVII, 5, 7. B. J. I, 32, 6.
- Antonia*, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, A. J. XVIII, 6, 1; 6, 4 sqq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.
- Antonia*; Claudii Cæsaris ex Petina fil., A. J. XX, 8, 1.
- Antonia*, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olim

- Bars dicta, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J.* XV, 11, 4. In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antoniae accurate descriptio, *B. J.* V, 5, 8. Cf. *A. J.* XIII, 11, 2; *XV*, 9, 4; *XVIII*, 4, 3. *B. J.* I, 3, 3; 5, 4; 21, 1; II, 15, 6; 16, 5; 17, 7.
- M. Antonius** fortiter pugnat in pcelio cum Alexandro, Aristob. f., commisso, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 3. Post J. Caesaris mortem consul amicitia fedus cum Juadeis facit, *A. J.* 10, 9. Victric Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judaeorum legationes ei occurunt, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Judaeis restituit quae Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literae ad Tyrios aliosque populos, *A. J.* 62, 3 sqq. Cleopatram derpirit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J.* 13, *B. J.* 12, 5. Herodem qui ipsum supplex adit Romae honorifice excipit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilie Herodes a senatu rex Judaeæ creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Athenis memoratur, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syricum preficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Egyptum proficiscitur, *A. J.* 15, 8 sq. *B. J.* 16, 7. Autogonus securi percuti jubet, *A. J.* XV, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J.* XV, 3, 5; 8, 3. Cleopatrae Judææ et Arabie partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J.* 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. sq. Armeniam subjungat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatrae dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 20, 1.
- C. Antonius**, consul Roman. *A. J.* XIV, 4, 3.
- L. Antonius**, proprætor Roman., *A. J.* XIV, 10, 17.
- J. Antonii**, procons. Romani, pro Judæis rescriptum ad Ephesios, *A. J.* XVI, 6, 7.
- Antonius**, præsidi Romani Ascalonis urbis præf., Judæos bis vincit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
- Antonius Silo**, tribun. milit., *B. J.* III, 10, 3.
- Antonius**, centurio Roman., *B. J.* III, 7, 35.
- Antonius Primus**, Moesiae præf., cum Vespasiano faciens Caecinæ legione superat, *B. J.* IV, 11, 2 sq. Vitellianos vincit Romæ, 11, 3.
- M. Antonius Julianus**, Judeæ procurator, *B. J.* VI, 4, 3.
- Anuath Barceos**, vicus Palæst. *A. J.* III, 3, 5.
- Anubis**, deus apud Egyptios, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Apachnas**, Egypti rex, *C. A.* I, 14.
- Apamea**, Rabezaci Thaumasi f., *A. J.* XI, 3, 5.
- Apamea**, urbe Syrie, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J.* XIII, 7, 2. A Pompeio funditus revertitur, *A. J.* XIV, 3, 2. Apameni parcunt Judæis initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5. Cf. *XIV*, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10.
- Apelles**, Antiochi Epiphania dux, interficitur a Mattathia, *A. J.* XII, 6, 2.
- Apheca**, urbs Judeæ, *A. J.* V, 11, 1; VIII, 14, 4.
- Apheca turris** in Samaria, *B. J.* II, 19, 1.
- Apheras**, Abramii f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorem, *A. J.* I, 15.
- Apherima**, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 4, 9.
- Aphra**, urbs Judeæ ab Aphera Abramii f. condita, *A. J.* I, 15.
- Aphranades**, Semas f., Chaldaeorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Aphtha**, vicus Judææ, *B. J.* IV, 3, 8.
- Apion**, grammaticus natus est Oasi, Egypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A.* II, 3. Qualis homo sit, *C. A.* II, 1. A Graecis Alexandrinis legatusmittitur ad Caium Cesarem, *A. J.* XVIII, 8, 1. Libellum scripsit contra Judæos, *C. A.* II, 1. Ejus de Judæis fragmenta a Josepho refutantur, *C. A.* II, 2-14. Alexandriam beatam prædicat, quod ipsum tanto ingenio præditum pro cive habeat, II, 12. Ejus mors, II, 13.
- Apobaterion**, locus Armeniæ, ubi Noeus ex arca egressus est, *A. J.* I, 3, 5.
- Apollinis templum**, ab Augusto Romæ splendide exstructum, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1.
- Apollodorus** laudatur, *C. A.* II, 7.
- Apollodotus**, Gazeorun dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J.* XIII, 13, 1.
- Apollonia**, urbs Palæst., *A. J.* XIII, 15, 4. *B. J.* I, 8, 4.
- Apollonius**, Samaria præf. sub Antiocho Epiphane, *A. J.* XII, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi *Apollon adtribuuntur, que alias de Heliodoro narrantur*).
- Apollonius Daus**, sub Alexandro Bala Colesyriæ præf., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 4, 3. sqq.
- Apollontius**, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J.* XIII, 3, 2; XIV, 10, 22.
- Apollonius Molo** Moysen omnesque Judæos convictis insestat, *C. A.* II, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum initiator, II, 37.
- Apotinus**, senator Roman., *A. J.* XIX, 4, 5.
- Apophis**, rex Egypti, *C. A.* I, 14.
- Apsanes**, Judæorum dux, *A. J.* V, 7, 13.
- Aquila**, unus ex Caligulae interfectoribus, *A. J.* XIX, 1, 14.
- Ara templi Hierosol.** describitur, *B. J.* V, 5, 6. *C. A.* I, 22.
- Ara suffusus** in tabernaculo posita describitur, *A. J.* III, 6, 8.
- Arabes**, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, *A. J.* V, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, VIII, 15, 2. Ab Herode M. vincuntur, XIV, 5, 1, sqq. *B. J.* I, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium proiectos; hujus moris origo, *A. J.* I, 12, 3. Arabice mulieres benefici peritissimæ, *A. J.* XVII, 4, 1.
- Arabia** Judææ confinis, *A. J.* XIV, 1, 4. **Arabia Felix**, ab Abramii filiis occupata, *A. J.* I, 15.
- Aradius**, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Aradus**, insula Phoenic. ab Aradio denominata, *A. J.* 6, 2. Urbs in insula exstructa, *A. J.* XIII, 13, 4. — Aradii a M. Antonio jubentur Judæis reddere quæ iis eripuerant, *A. J.* XIV, 12, 6.
- Aradus**, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Aramæi**, (Syri) ab Aramo, Semæs f., originem trahunt *A. J.* I, 6, 4.
- Aramatha**, (Ramatha Arimanus), urbs Galaaditidis a Syria Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J.* VIII, 15, 3 sqq. A Joramio Achabi f. capitul, IX, 16, 1. Cf. *IV*, 7, 4.
- Aramus**, Semæs f., *A. J.* I, 6, 4.
- Aranes**, Tharri f., pater Loti, *A. J.* I, 6, 5.
- Arasea**, templum Assyriorum, *A. J.* X, 1, 5.
- Arases**, rex Syriae et Damasci, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judææ, capit, *A. J.* IX, 12, 1. A Thegla-phalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.
- Arbela**, vicus Galil., *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. *V. J.* 60. Cf. *A. J.* XII, 11, 1, ubi urbe dicuntur.
- Arbelorum spelunca**, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J.* 37.
- Arca Noei**, describitur, *A. J.* I, 3, 2. In montem Armeniæ delata est, *C. A.* I, 19. Ejus reliquiae in Armenia servantur, *A. J.* I, 3, 5.
- Arca sacra**, hebraice Eron dicta, describitur *A. J.* III, 6, 5. In Palæstinorum potestatem venit, V, 11, 2; cf. *B. J.* V, 3, 4. Palæstinis multorum malorum causa est, *A. J.* VI, 1, 1 sqq. Ad Judæos remittitur, 1, 3. Cariathiariam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu Davidis Hierosolyma deportatur, VII, 4, 2.

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Arucae condita, *A. J.* 1, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabie, postea Petra dicta, *A. J.* IV, 4, 7.
- Arce (Arcæa, Actipus)*, urbs Phoeniciae, *A. J.* V, 1, 22; VIII, 2, 3. *B. J.* 5, 1.
- Arcades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A.* I, 4.
- Archelaïs*, vicus Judæa ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J.* XVII, 13, 1. A Salome Iulie (Livie) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J.* XVI, 1, 2. Herodem, Roma in Judæam redeuntem cum filii, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J.* 4, 6, *B. J.* 1, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J.* 3, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titum Syriæ praefectum ab Herode componitur, *A. J.* 8, 6. Eurycles Lacedæmonius pecuniam ei extorquet, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem coniurationem facienti auxilium promiserit, *A. J.* 10, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandre et Aristobulo judicium habetur, non admittitur, *B. J.* 27, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romæ; Antipater eos apud patrem calumniantur, *A. J.* 4, 8. *B. J.* 31, 1, Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J.* 8, 1 *B. J.* 33, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J.* 8, 2. *B. J.* 33, 9. Splendidas exequias Herodi solvit, *A. J.* 33, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J.* II, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditionis orum tria millia occiduntur, *A. J.* XVII, 9, 1 sqq. *B. J.* II, 1, 2 sq. Romanum proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J.* 9, 3. *B. J.* 2, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomae filio, apud Augustum accusatur, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* 2, 3. sqq. Judeorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J.* II, 2. *B. J.* 6, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J.* II, 4, *B. J.* Archelaus Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram que Alexandri fuerat uxor in matrimonium dicit, *A. J.* 13, 1 *B. J.* 7, 3 A fratribus et Judeorum primoribus iterum accusatus apud Cæsarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J.* 13, 2. *B. J.* 7, 3. Somniu ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 7, 3.
- Archelaus*, Berenices Ægypti reginæ maritus, *A. J.* XIV, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchæ procurator, *A. J.* XVII, 13, 2.
- Archelaus (Julius)* Chelicæ sive Heliçæ f., Mariannem Agrippæ M. fil. uxorem dicit, *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A.* I, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfluit, *B. J.* VI, 4, 2.
- Ardalas*, unus e seditionis orum Hierosol. ducibus, *B. J.* VII, 7, 1.
- Areceme*, urbs Arabie, Graecis Petra vocata, *A. J.* VII, 7, 1.
- Aremmantus*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabie, a Damascenis contra Ptolemaeum Mennei auxilio vocatur, *A. J.* XIII, 15, 2. Gazeis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J.* XIII, 15, 3. Judeam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J.* XIII, 15, 2. *B. J.* 1, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobolum, *A. J.* XIV, 14. *B. J.* I, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J.* 6, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.
- Aretas Petreus*, mortuo Obeda, regnum Arabie occupat; prius Æneas appellatus erat, *A. J.* XVI, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllicum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* 1, 29, 3. Romanis suppicias fert contra Judæos seditiones, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipe uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Vitellius Syriae praefectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J.* 5, 2 sqq.
- Arethusa*, urbs Syriæ, Judæis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 7.
- Areus*, rex Lacedæmoniorum legatos mittit ad Judæos, *A. J.* XI, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literæ, *ibid.*
- Argos*, Argivi, *C. A.* I, 16.
- Aria (Ariana)*, regio Asie, *A. J.* I, 6, 4.
- Aridei (Aridæi)*, pop. Phoeniciae, *A. J.* V, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J.* III, 7, 19.
- Arimanus (?)*, urbs Galaaditidis; quæ alias *Aramathæ* sive *Ramatha* dicitur, *A. J.* IV, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobias procurator, *A. J.* XII, 4, 7.
- Ariochus*, Babyloniæ, *A. J.* X, 10, 3.
- Aristeas* Ptolemeo Philad. suadet ut Iudeos in Ægyptum captivos abductos manu mittat, *A. J.* XII, 2, 2 sqq.
- Aristeas* Ptolemei Philad. satellitum praefectus, *C. A.* II, 4.
- Aristeus*, Judæus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
- Aristo Silam* interficit, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samariam obsidet, *A. J.* XIII, 10, 2. *B. J.* I, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonum fratre regni socium constitut, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* I, 3, 1. Antigonum fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* I, 3, 2 sq. Penitentia cruciatu moritur, quum unum annum tenuisset regnum, *A. J.* 11, 3. *B. J.* 3, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannæ f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J.* XIII, 16, 1. Phariseorum apud matrem autoritatem ægre fert, 16, 2. *B. J.* I, 5, 2. Cum exercitumittitur aduersus Ptolemaeum Mennei, *A. J.* 16, 3. *B. J.* 5, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J.* 16, 4. *B. J.* 6, 1. Matre mortua, cum Hyrcano fratre de regno oerat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 4. Instigante Antipato, Hyrcanus regnum sibi viaducare conatur, cum Aretæ copiis Aristobulon superat, Hierosolyma obsidet, *A. J.* I, 3 sqq. *B. J.* 6, 2. Scaurus, accepta ab Aristobolo pecunia, obsidionem solvit et Aretam discedere jubet, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 2. Aristobulus Hyrcanum et Aretam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J.* 3, 1 et 2. *B. J.* 6, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confutat, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 6, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 6, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romanam abducitur, 4, 5. *B. J.* 7, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romanum abducitur, *A. J.* 6.

- B. J. 8, 6.** A Cæsare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judeam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judeam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus**, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5 sq.* Ab Herode pontifex constituitur, *3, 1.* Populi in eum benevolentia, *3, 3.* Ab Herode a medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus**, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem columnantur, Berenice, Salomæ filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odiu in eum incidere studet, *A. J. 3, 3; 4, 1. B. J. I, 23, 1 sq.* Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandre in Italiam proiectus, eos apud Cæsarem Octav. accusat, sed Cæsare intercedente cum lis in gratiam redit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3 sq.* Bernice mariti secreta Salomæ prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum coniurationis suspectus in carcere conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capit is condemnatur, *A. J. 11, 2 sqq. B. J. 27, 2.* Sebastas strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. I, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus**, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicæ, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Iudaïis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Morturis, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus**, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Mariamane, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armenia minoris praefecturam a Neronem accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus**, rex Chalcidicæ, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus**, Amyntæ f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratis** a Moyse commendatur, *A. J. IV, 8, 17.*
- Aristophanes** Iudeorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelius** de Iudeis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Artuchus (?)**, Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius**, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais** a Sethosi fratre Ægypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15. Cf. Danaus.*
- Armais**, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha** (*Rhamathka, Ramatha, Aramatho*) urbs Iudeæ quadrangula stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur, *ibid.* Samuels patria, *V, 10, 2. Cf. VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia**. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodii Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posteri regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posteri in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arca reliquæ, *A. J. I, 3, 5.*
- Armenses**, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno**, fluv. ex Arabia montibus ortus in lacum Asphal. influit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophœus**, Martæothi f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha**, vicus Iudeæ, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphazades**, Semæ f., Chananaeorum princeps, *A. J. I, 6, 4.*
- Arruntius** (*Euaristus*) Caii Cæsaris interitum in theatro proclamat, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius**, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces**, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soterem superat, Demetrium in libertatem restituit, *8, 4.*
- Arsacidarum** genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus**, castellum Arabie, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe**, Ptolemai Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe**, soror Cleopatra Ægypti reginæ, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.** rex Medie, victo Vonone, regnum obtinet apud Parthos; Orodii filio regnum Armenie tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythis; insidiis ei stront cognati et amici a Vitellio corrupti; Dahraru et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, *4, 4.* Amicitiam init cum Tiberio, *4, 5.* Cum Asinæo et Anileo amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3 sqq.* Izates, Adiabenorum rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, *3, 1.* Regnum ei restitutur, *3, 2.* Izati Armenie partem tribuit, *3, 3.* Moritur, *3, 4.*
- Artabazes**, rex Armenie, ab Antonio vincitus mittitur in Ægyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I**, rex Persarum, Xerxis fil., a Persia Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiavit, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium dicit, *6, 2.* Bagathous et Theodestes contra eum coniurationem faciunt, *6, 4.* Amani veniam dat Iudeorum gentem extingendi, *6, 5 sqq.* Esther pro Iudeis intercedente, Amanis edictum rescindit, *6, 9 sqq.* Amanem jubet cruci affigi, *6, 12.* Mar dochæum honoribus cumulat, *6, 13.*
- Artaxias**, Artabazis, Parthorum regis f., quoniam pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon**, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucci**, pop. Phrenic., *A. J. V, 1, 22.*
- Arucæus**, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Aruru**, locus Iudeæ, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus**, vicus Iudeæ, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus**, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asælus**, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus**, Abiæ Iudeæ regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, *12, 1.* A Zarœo Æthiopie regi bello petitur, *ibid.* Æthiopes vincit, *12, 2.* Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, *11, 4.* Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon**, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonei**, quamdiu principatum apud Iudeos tenerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi** filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon**, urbs Iudeæ, erat olim una ex quinque Philistæorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Iudeæ tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonites quum arcum sacram in urbem receperint, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitas liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomæ, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — Cf. *A. J. V, 2, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1 sqq.*
- Aschanaxi**, (*Rhegini*) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Aschanaxus*, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, A. J. I, 6, 1.
- Aschanes*, eunuchus, A. J. X, 10, 2.
- Aseneha*, Josephi uxoris, A. J. II, 6, 1.
- Asennæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Aserus*, Jacobi ex Zelpha ancilla f., A. J. I, 19, 8. Ejus liber septem, II, 7, 4. Aseri tribus, quoniam Palest. partem obtinuerit, V, 1, 22.
- Asernius*, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
- Asinæus et Anilæus* fratres, Judei Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, A. J. XVIII, 9.
- Asinius*; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducatur, A. J. XIV, 8, 3.
- C. Asinius Pollio*, consul Roman., A. J. XIV, 14, 5.
- Asochæus*, rex Ægypti, B. J. VI, 10.
- Asochis*, oppidum Galil., a Ptolemy. Lathyr. expugnatur, A. J. XIII, 12, 4. Cf. B. J. I, 4, 2. V. J. 41; 68.
- Asopos*, urbs Galil., A. J. XIII, 12, 5.
- Asor*, campus Galil., A. J. XII, 5, 7.
- Asorus*, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, A. J. V, 5, 1; 5, 4. Cf. VIII, 6, 1.
- Asprenas*, senator Roman. A. J. XIX, 1, 3; 1, 15.
- Asphaltites lacus*, in Judea, describitur, B. J. IV, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, A. J. IV, 5, 1; XVII, 6, 5. B. J. I, 33, 5. Secat eum Jordanes, B. J. III, 10, 7. Cf. A. J. I, 9; IX, 10, 1.
- Asphar*, lacus Judææ, B. J. XIII, 1, 2,
- Assarachoddas*, Assyriorum rex, Senacheribi successor, A. J. X, 1, 5.
- Assaron*, Rubeli f., A. J. II, 7, 4.
- Assaron*, mensura apud Judæos, A. J. III, 6, 6. VIII, 3, 8.
- Assis*, Ægyptiorum rex, C. A. I, 14.
- Assuras*, Semæ f., Assyriis nomen dedit, A. J. I, 6, 4.
- Assuris*; Dadanis f., A. J. I, 15.
- Assyrii*, nomen habent ab Assura, Semæ f., A. J. I, 6, 4. Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., I, 15. Assyrii Asia: imperio potiuntur; Sodomitis tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extingunt, A. J. I, 9. Sub regno Chusarthis Judeos sibi subjiciunt; ab Hothnello repelluntur, A. J. IX, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitum bellum inferunt, A. J. 18, 11, 1. Thegla-phalassare regnante. Israelitarum regni magnam partem occupant, ibid. Syros et Damascenos subigunt, Samariam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt 12, 3. Sub Salmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadunt, 14, 2. Contra Judeos et Ægyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, X, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babylonis eversum X, 2, 2; 5, 1.
- Assyriorum castra*, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 7, 3, 12, 2.
- Astabari*, pop. Arab., A. J. I, 6, 2.
- Astabora*, fluv. Æthiopæ, A. J. II, 10, 2.
- Astapus*, fluv. Æthiopæ, A. J. II, 10, 2.
- Astartus*, Syriorum rex, C. A. I, 18.
- Astarte* templum a Hiramo, Syriorum rege, exstructum, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 1, 18.
- Astyages*, pater Darii, A. J. X, 11, 4.
- Asyla*, quænam a Moyse homicidis constituta sint, A. J. IV, 6, 4.
- Athenienses*, Xerxem devicerunt, B. J. II, 16, 4. A Romanis subacti sunt, ibid. Hyrcanum Judeorum principem magne in honore babuerunt, A. J. XIV, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. — Athenienses, bo-nis legibus instructi, in iis observandis parum constantes sunt, C. A. II, 16. Severa poena eos afficiunt, qui nota de diis docent; deos peregrinos non admittunt, C. A. II, 37.
- Athenion*, Ptolem. Everget. amicus, A. J. XII, 4, 1 sqq.
- Athenion*, Cleopatra Ægypti reg. dux Herodi M. insidijs struit, A. J. XV, 5, 1. B. J. I, 19, 2.
- Athane*, urbs Arab. A. J. XIV, 1, 4.
- Athronges*, (Athrongæus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affectat; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum infert; a Grato et Ptolemaeo et ipse et fratres devincuntur, A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3.
- Atratinus*, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, A. J. XIV, 14, 4. B. J. I, 14, 4.
- Attidum*, scriptores sepe inter se dissentient, C. A. I, 3.
- Avaris*, urbs Ægypti, C. A. I, 14. A leprosis occupatur, 1, 26.
- Auctores*, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acislaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius; Attidum scriptores; Berossus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremon, Chœrus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diagoras, Diocles, Dius, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Hecataeus, Hellanicus, Hermippus, Herniogenes, Herodotus, Hesiодus, Hestiaeus, Hieronymus, Homerus, Justus, Li-vius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompos, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrion.
- Augis*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Auranilis*, regis Palest. a Cæsare Augusto Herodi M. datur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4. Pars est tetrarchie Philippi, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Aurea terra*, in India, olim Sophira dicta, A. J. VIII, 6, 4; 7, 1.
- Auza*, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, A. J. VIII, 13, 2.
- Axioramus*, Isi fil., pontif. maximus, A. J. X, 8, 6.
- Aza*, mons Palest. A. J. XII, 11, 2.
- Azalon*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Azaelius*; Elias a Deo jubetur eum Syrorum regem consituere, A. J. VIII, 13, 7. Azaelius Adadum regem Syriae occidit, regnum occupat, IX, 4, 6. Israelitas aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanæam occupat, 8, 1. Judeam invadit, Gittam evertit, ab obsidio Hierosolymorum magna vi pecunie avariuit, 8, 4. Ioaz Israelitarum regi bellum infert multisque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
- Azarias*, Achimæ f., pontif. max., A. J. X, 8, 6.
- Azarias*, (Abdenachus) Judeus, e genere Sedenæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, A. J. X, 10, 1 sqq. In flammis coniectus mirum in modum servatur, A. J. X, 10, 5. M. 16.
- Azarias*, vates, A. J. VIII, 12, 2.
- Azarias*, Judeorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jam-niæ pref. adortus vincitur, B. J. XII, 8, 2; 8, 6.
- Azavus*, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
- Azeba*, urbs Judeæ, A. J. VI, 9, 1; VIII, 10, 1.
- Azermotes*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Azicus*, Enesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. duci uxorem, A. J. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Mortitur, 8, 4.
- Azotus*, urbs Judeæ, olim Philistaorum civitas, A. J. VI, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, multis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azotus a Jonatha Maccab. in-
cenditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judeis erepta Syrie
provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV,
5, 3. B. J. I, 8, 4. Ab Herode M. Salomon tribuitur, A. J.
XVII, 8, 1. A Vespasiano capitul. B. J. IV, 3, 2. Cf.
A. J. V, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. B. J. I, 7, 7.
Azora, urbs Galil. a Thegla phalassare capta, A. J. IX, 11, 1.
Azymorum festum; ejus origo, A. J. II, 15, 1. B. J. IV,
7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, A. J. III, 11,
5. B. J. VI, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermis-
suum, ab Ezecia renovatur, A. J. IX, 13, 2 sqq. Cf. X,
4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, A. J. IX, 6, 6. Ejus cultus ab Israe-
litis receptus, ibid.
Baal, Tyriorum rex, C. A. I, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, A. J. X, 9, 2; 9, 5.
Baaras, planta mirabilis, B. J. VII, 6, 3.
Baaras, vallis Galil. B. J. VII, 6, 3.
Babe filii, Antigono opitulantur contra Herodem M.; quum
Antigonus victus esset, clam a Costobaro servantur; ab
Herode comprehensi necantur, A. J. XV, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, A. J. I, 4, 3.
Babylon, urbs Egypti, olim Letopolis, A. J. II, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldeæ, unde nomen habeat, A. J. I, 4,
3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici
Graci, C. A. I, 20. A Nabuchodonosoro splendide instau-
ratur et munitur, A. J. X, 11, 1. C. A. I, 19. A Cyro capi-
tur, C. A. I, 19. A. J. X, 11, 4. — Turris Babylonica,
B. J. I, 4, 3.
Babylonia, Babylonii. Reges Babyloniae secundum Berou-
sum, C. A. I, 19 etq. Babylonii societatem cum Judæis
ineunt sub regno Baladæ, A. J. X, 2, 2. Judæam invadunt
et Manassem regem in captivitatem abducunt, 3, 2.
Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6,
1 sqq. Cf. Nabuchodonosorus. Quinam fuerint post Na-
buch. Babylonie reges, 11, 2. Babyloniorum imperium
evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis sub-
jecta, XVIII, 9. — Judeæ in Babylonia et Mesopotamia
habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent,
ibique earum commune habent, XVIII, 9, 1. A Babylo-
nis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna
ex parte a Graecis et Syris creduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui
sunt, primum Ctesiphontem se recipiunt, deinde vero
Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Bacchus, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.
Bachares, Benjamini f., A. J. II, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis praefectus, in
Judeos sacvit, B. J. I, 1, 2. A Mattathia Asamonæ f.
interficiuntur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, hunc
frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, A. J.
XII, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethzethio, 11.
Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem
cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., A. J. I,
6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, A. J. VII,
9, 7.
Badacrus, Judeorum dux, A. J. IX, 6, 3.
Badezorus, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
Bœn, rex Egypti, C. A. I, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Ar-
taxerxem Persarum regem, A. J. XI, 6, 4; 6, 10.
Bogos, ennuchus, A. J. XVII, 2, 4.

Bagoes, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, A. J.
XI, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campanæ, thermis celebre, ab impera-
toribus splendidissimis ornamentiis auctum, A. J. XVIII,
7, 1.
Balacus, Moabitarum rex, artibus et fallaciis Judeos a
suis et Madianitarum finibus arcere studet, A. J. IV, 6,
1 sqq.
Baladas, Babyloniorum rex, societatem init cum Ezecia,
A. J. X, 2, 2.
Balamus vates a Madianitis et Moabitis accitus, ut Juda is
diras imprecetur, iis benedit, urgente Dei spiritu, A.
J. IV, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut
pueras formosas in Judeorum castra mittat, 6, 6.
Balanea, urbs Syriae; Herodis M. in Balaneotas liberali-
tas, B. J. I, 21, 12.
Balatorus, Tyriorum rex, C. A. I, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, A. J. I, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, A. J. VIII,
6, 1.
Balla, Jacobi concubina, A. J. I, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, A. J. I, 9.
Baltasarus, rex Babylonie, a Babylonis Naboandelus
appellatus, A. J. X, 11, 2. Ejus visionem interpretatur
Danielius, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.
Baltasarus, V. Danielius.
Banacates, sub Solomone provinciae maritimæ praefectus,
A. J. VIII, 2, 3.
Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum praefectus, A. J.
VII, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi
fidem servat, quum Adonias regnum affectaret, 14, 4.
Jussu Solomonis regis Adoniam interimit, VIII, 1, 3.
Joabo occiso, a Solomone toti exercitiū praeficitur, 1, 4.
Banajas, Achili f., sub Solomone campi magni praefectus,
A. J. VIII, 2, 3.
Banaothas, Jebosthum accidit, a Davide morte multa-
tur, A. J. VII, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi preceptor, V. J. 2.
Barachias, Israelita, magnæ apud populum auctoritatis,
A. J. IX, 12, 2.
Baracus, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos
liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos impe-
rium tenet, A. J. V, 5.
Baranes, Parthorum rex, Artabani III f., bellum cum
Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabenorum
regem expeditionem facit, A. J. 3, 4. A Parthis e medio
tollitur, ibid.
Baris, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
Baris, mons Armenie, A. J. I, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata
est, A. J. XV, 11, 4. Cf. Antonia.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam
detectus, A. J. XI, 6, 4.
Barsas, Sodomitarum rex, A. J. I, 9.
Barsube, urbs Judææ, A. J. VI, 3, 2.
Baruchus, Hieremias scriba et discipulus, A. J. X, 6, 2;
9, 1.
Barzaphernes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam
occupat; deinde Judæam invadit Antigonum in regno
collocatus, A. J. XIV, 13, 3 sqq. B. J. I, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interemptio Nadabo, Israelitarum re-
gem se facit; totam Hieroboami stirpem deplet, A. J.
VIII, 11, 4.
Basara, urbs Galil., V. J. 24.
Basca, urbs Palæst., A. J. XIII, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., A. J. VI, 14, 6.
Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, A. J. I, 18, 19.

- Basima*, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus*. *V. Ventidius*.
- Bassus* (*Cæcilius*) Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Cassio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus* (*Lucilius*) legatus in Judæam missus Machæruntem castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judeos, qui Hierosolymis, et Machærunte profugerant, in Jarde silva cœdit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanea* (*Bataneas*) *A. J.* IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Bataneam vocatur ad reprimendam Trachonitarum latrociniæ, *A. J.* XVII, 2, 1. Batanea pars est Philippi trachizie, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus*, mensura apud Judeos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus*, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra*, urbs Bataneæ a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruuntur hætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Bauxus*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Bebemeses*, Gaza urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum*, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe* (*Beethsabe*), Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A. Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A. Solomone petit ut Abisace Adonim in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe*. *V. Beersabe*.
- Belæus* (*Belus*), fluv. Phœnicia, *B. J.* II, 10, 2.
- Beleazarus*, Tyriorum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus*, Tyriorum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus*, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsophon*, urbs Ægypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon*, urbe Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemeselis*, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin*, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I, 21, 3. Cum fratribus in Ægyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus*, quamnam Palæst. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjamite Chananeis parcunt; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamite ob stuprum Levitæ uxori inflictum a ceteris Israelitis bello laceuntur; creduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamite in patriam revocantur atque in integrum restituuntur, 2, 12.
- Berenice*, Agrippæ M. fil. ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alabarchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciae, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *tibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incondit, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice*, Salomee f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta matri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratris nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice*, Julii Archelai ex Marianne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice*, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, 11, 2.
- Berenice*, urbs Arabæ ad mare Rubrum sita, olim Gasiongabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berentianus*, Herodis Agrippæ M. fratri f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beroë*, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus*, Chaldæus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ referunt de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longevitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noei arca, *C. A.* I, 19. *Beroth*, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee* (*Bersabe*, *Bersobe*), *B. J.* III, 3, 1. Munitor a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ*, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubæe*, urbs Judææ, in tribu Judee prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus*, urbs Phoenicæ, *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *tibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syria praefecto auxilium ferunt contra Judeos seditiones, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytenses theatrum et amphitheatrum exadificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augetur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi editi, *B. J.* VII, 5, 1.
- Berzælus*, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara* (*Basara*), urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleetus*, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth*, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira*, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone distans, *A. J.* VII, 1, 5.
- Betaris*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Betchora* (*Betachora*), urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage*, vicus Palæst., ubi Jonathas a Bachide oppugnat, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamphæ*, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphæ*, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julius (Livias) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel* (*Bethæle*, *Bethæle*, *Bethella*) urbs Judææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3, A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris*, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethezob*, vicus Palæst., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem* (*Bethleema*, *Bethlema*, *Bethleme*) urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptophorum*, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus*, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma*, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbe Samariæ, *A. J. V.*, 1, 17; *XII*, 7, 1; 10, 5; *XIII*, 1, 3. *B. J.* 12, 2; 19, 1; 19, 8.
Bethsaïda, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julias appellatur in honorem Cæsaris Augusti filiae, *A. J. XVIII*, 2, 1.
Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judææ, *A. J. VI*, 1, 3; 1, 4.
Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, *A. J. V*, 1, 22; *VI*, 14, 3; *XII*, 8, 5; *XIII*, 6, 1. *V. Scytopolis.*
Bethseméra (?), locus Judææ, *A. J. IX*, 9, 1.
Bethso, locus Hierosol. urbis, *B. J. V*, 4, 2.
Bethzetho, vicus Judææ, *A. J. XII*, 11, 1.
Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, *A. J. VIII*, 10, 1; *XII*, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; *XIII*, 5, 6. *B. J. I*, 1, 5.
Bethzacharia, locus Judææ, *A. J. XII*, 9, 4. *B. J. I*, 1, 5.
Betæza, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, *A. J. VII*, 5, 4.
Besætha, urbs Palæst., *A. J. V*, 2, 2.
Besædel, vicus Palæst., *B. J. III*, 2, 3.
Besætha (sive *Cænopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 15, 5; 19, 4; *V*, 4, 2; 5, 8.
Bithyni, pop. Asie, *B. J. II*, 16, 4.
Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, *B. J. IV*, 8, 4.
Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., *A. J. VIII*, 3, 4.
Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, *A. J. V*, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.
Bobelon, Darii Persarum regis dux, *A. J. XI*, 4, 8.
Bocchoris, Ægyptiorum rex, *C. A. I*, 34.
Boccias, Josephi I., *A. J. VIII*, 1, 3.
Boicus, Abiezeræ f., pontif. max., *A. J. V*, 11, 5.
Boætus, archon Deliorum, *A. J. XIV*, 10, 14.
Bolosor, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Borcæus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiones, *B. J. II*, 19, 3.
Borsippus, urbe Chaldaeorum, *C. A. I*, 20.
Bosæthi, urbs Judææ, *A. J. X*, 4, 1.
Bosora, Bosor, urbs Galaadit., *A. J. 8*, 3.
Bosporus Thracius, *A. J. XVI*, 3, 2.
Bosporani, pop. Asie, *B. J. II*, 16, 4.
Botrys, urbs Phœniciae, *A. J. VIII*, 13, 2.
Boris aureæ templum in Syria prope Daphnen, *B. J. IV*, 1, 1.
Britanni a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
Britannicus, Claudiu Cæsar's fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, *A. J. XX*, 8, 1 sqq.
Brizellum, oppidum Italæ, *B. J. IV*, 9, 0.
Brocchus, senator Rom. *A. J. XIX*, 3, 4.
Brundusium, urbs Italæ, *A. J. XIV*, 14, 3. *B. J. I*, 14, 3.
Brutus J. Cæsarem interficit, *A. J. XIV*, 11, 2. *B. J. I*, 11, 1.
Bubastis; Diana Bubastis templum in Ægypto prope Leontopolin, *A. J. XIII*, 3, 1; 3, 2.
Bubastita, fluv. Ægypti, *C. A. I*, 14.
Huccine a Moyse inventæ forma, *A. J. III*, 12, 6.
Burrus, prefectus militæ, Neronem in castris prætorianis imperatore declarat, *A. J. XX*, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.
Byblus, urbs Phœniciae, *B. J. I*, 21, 11.
Hyzan/iun, urbs Thracie, *A. J. XVI*, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., *A. J. II*, 7, 4.
Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, *A. J. III*, 13, 1.
Cadmus, Milesius quando vixerit, *C. A. I*, 2.
Cæcina, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, *B. J. IV*, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, *II*, 2 sq.
Cæna (Nova), locus Palæst. in Ziphenorū terra, *A. J. VI*, 13, 2.
Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, *B. J. II*, 19, 4; *V*, 8, 1; 12, 2. *V. Besætha.*
J. Cæsar, Roma potitus Aristobolum regem Judææ vinclis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, *A. J. 8*, 1 sq. *B. J. 9*, 3. In Syriam profectus magnum honorem habet Antipatrum, *A. J. 8*, 3. *B. J. 9*, 5. Hyrcano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, *A. J. 10*, 1 sqq. In Africam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A Bruto et Cassio interficitur, *A. J. 11*, 1. *B. J. 11*, 1. *Cæsar Octavianus*, victim Bruto et Cassio ad Philippos in Africa proficiscitur, *B. J. I*, 12, 4. Cf. *A. J. XIV*, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Antonius vincit in pugna Actiaca. *A. J. XV*, 6, 1. *B. J. I*, 20, 1. Herodi regnum confirmat, *A. J. 6*, 6 sq. *B. J. 20*, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excepit ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur munieribus, *A. J. 6*, 7. *B. J. 20*, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatræ dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, *A. J. 7*, 3. Herodes duo tempia ei consecrat, alterum Cassareæ, alterum prope Panium, *A. J. XV*, 9, 6; 10, 3. *B. J. I*, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Bataneam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, *A. J. 10*, 1 sqq. *B. J. 20*, 6. Alexandrum et Aristobolum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, *A. J. XVI*, 4, 4. *B. J. I*, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum iuribus servandis, *A. J. 6*, 1 sqq. Herodi a Sylla accussato offensus est, *A. J. 9*, 3 sq. Herodi criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllaum capitis damnat; Aretæ regnum Arabie confirmat, *A. J. 10*, 8 sq. Herodi potestate facit de filiis, coniurationis accusatis, pro arbitrio statuendi, *A. J. 11*, 1; *XVII*, 7, 1. *B. J. I*, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniam vim Cæsari legat omniaque que in testamento suo constituit, ei relinquunt confirmanda, *A. J. XVII*, 6, 1; 8, 1. *B. J. 32*, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. II*, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, *A. J. 11*, 2 sqq. *B. J. 6*, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarchiam eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelai fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, *A. J. 11*, 4 sq. *B. J. 6*, 3. Pseudalexandri fraudem detectum *A. J. 12*, 2. *B. J. 7*, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, *A. J. 13*, 3; 13, 5. *B. J. 7*, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
Cæsarea maritima, urbs Palæst., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exædificatur portuque tutissimo ornatur, *A. J. XV*, 8, 5; 9, 6. *B. J. I*, 21, 5; cf. *A. J. XIII*, 11, 2. *B. J. I*, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exultant, quare Clandius iis offensus est, *A. J. XIX.*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judæus procurator turbas reprimit, *A. J. XX.*, 8, 7. *B. J. II.*, 13, 7. Judei Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8.*, 9. Nero iis civitatem admittit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14.*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Narbata secedunt, 5. Judæi sere omnes ceduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III.*, 9, 1. Titus, expugnatis Hierosolymis Cæsareae spectacula edit, *VII.*, 3, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII.*, 2, 1. *B. J. II.*, 1. *III.*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX.*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII.*, 2, 1.
- Cæsareum*, oculus in regia Herodis M., *B. J. I.*, 21, 1.
- Cæsennius Pætus*, Syriae praefectus, *A. J. VIII.*, 3, 4.
- Antiochum*, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII.*, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caij Cæsaris uxor; diverse de ea sententiae, *A. J. XIX.*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I.*, 2, 1. Naïdem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Caiaphas*. V. Josephus.
- Cainas*, Enosi f., *A. J. I.*, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII.*, 9, 3. *B. J. II.*, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quint. Vari amicus, *B. J. II.*, 6, 1.
- Cajus Cæsar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratiosus, *A. J. XVIII.*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituit imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchia facit regem, *A. J. 6.*, 10. *B. J. II.*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exsilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7.*, 2. *B. J. 9.*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8.*, 1. Petronium Syriae prefectum constituit eumque jubet ipsius statuum in Judæorum templo erigere, *A. J. 8.*, 2. *B. J. 10.*, 1. Bogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8.*, 7. sq. Ejus sevitia et insania, *A. J. XIX.*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani* philosophi apud Indos appellantur, *C. A. I.*, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII.*, 1, 1.
- Callias*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I.*, 3.
- Callistus*, Caligula libertus, ad suumnam potestatem evenerit; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX.*, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J. XIII.*, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII.*, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I.*, 22.
- Callirhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celeber, *A. J. XVII.*, 6, 5. *B. J. I.*, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum in staurationem prohibet, *A. J. XI.*, 2, 1 et 2. Sabam, urbem
- Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, II, 10, 2. Ægyptum subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascum *IX.*, 2, 2. Cf. II, 15, 1.
- Camithus*, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII.*, 2, 2.
- Camon*, urbs Galaadit., *A. J. V.*, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J. XVIII.*, 7, 2; *XIX.*, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV.*, 8, 2. Cf. *A. J. V.*, 1, 22; *XII.*, 8, 5; *XV.*, 8, 5; *XX.*, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samarie est, *B. J. III.*, 1, 1; *II.*, 12, 3. *A. J. VIII.*, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J. I.*, 10, 2.
- Cana*, vicus Galil., *V. J.* 16. *B. J. I.*, 17, 5. *A. J. XIII.*, 15, 1.
- Cana*, vicus Judææ, *B. J. I.*, 4, 7.
- Canatha* (*Cana*), oppidum Cœlesyriae, *A. J. XV.*, 5, 1. *B. J. I.*, 19, 2.
- Candelabrum* sacrum describitur, *A. J. III.*, 6, 7.
- Cantabri*, pop. Hispanie, *B. J. II.*, 16, 4.
- Canthera*. V. *Simon*.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9.*; 12, 13; 57.
- Capharabis*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV.*, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J. III.*, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem exstruxit, *A. J. XVI.*, 5, 2. (*Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarzaba appellata erat, cf. A. J. XIII.*, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J. XII.*, 10, 4.
- Capharloba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV.*, 8, 1.
- Caphareccho*, vicus Galil., munitur, *B. J. II.*, 20, 6. *V. J. 37.*
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV.*, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J. II.*, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX.*, 1, 1. *B. J. IV.*, 11, 4; *VII.*, 5, 6.
- Cappadocia*, olim Mosocheni dicti a Mosoche, *A. J. I.*, 6, 1. Cf. *XVI.*, 3, 2; 8, 6; 10, 1. Romanis tributum pendat, *B. J. II.*, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI.*, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J. IV.*, 11, 1; *VII.*, 1, 3.
- Capreæ*, insula maris Tyrreni, in qua Tiberius Caesar domicilium habuit, *A. J. XVIII.*, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J. X.*, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI.*, 8, 1.
- Caria Thiarima*, urbs Judææ, *A. J. VI.*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. *VII.*, 4, 2.
- Carmelum promontorium*, in litore Phœnicie, *B. J. II.*, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyriorū ditione, *B. J. III.*, 3, 1. Cf. *V.*, 1, 22; *VIII.*, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Καρπάνῳ, fanum Syriæ, *A. J. XII.*, 8, 4.
- Carræ* (sive *Chara*, *Charra*) urbs Mesopotamie, *A. J. XX.*, 2, 2. Regio circa Carras, anomni feracissima, in ditione regis Adlabenorum, *ibid.* Ostenduntur ibiarce Noi reliquiae, *ibid.* Cf. *I.*, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginenses*, a Romanis subacti, *B. J. II.*, 16, 4; *VI.*, 6, 2.
- Carthago*, a Tyriis condita, *C. A. I.*, 17; 18. Quando?, *C. A. II.*, 2.
- Carus*, Herodis M. pusio, *A. J. XVII.*, 2, 4.

- Casius*; Jovis Casii templum in *Egypto*, *B. J. IV*, 11, 5.
Caspiae portae, *A. J. XVIII*, 4, 4.
Cassandra, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J. XII*, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judeea seditionem Pitholao motam reprimit, *A. J. XIV*, 7, 3
B. J. I, 8, 9. *Cassius*, interfecto Cæsare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J. XIV*, 11, 2. *B. J. I*, 11, 1. *Judream vexat*, *A. J. II*, 2. *B. J. II*, 1 sqq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capi, *A. J. II*, 6. *B. J. II*, 6 sqq. In multis Asiae civitatibus constituit tyrannos, *A. J. XIV*, 12, 1. *B. J. I*, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J. II*, 2. *B. J. II*, 4.
Cassius Longinus, Syriæ praefectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J. XV*, II, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspio Fado auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chromographus, laudatur, *C. A. II*, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J. V*, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J. III*, 12, 5. Romano-rum, *B. J. III*, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J. I*, 20, 1.
Castra (*Παρεμβολαι*), urbs Palæst. Transjord. pulcherrima et munitissima, *A. J. VIII*, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castræ homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J. IV*, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitanæ præfector, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonatha falso accusatos diripit, *B. J. VII*, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus sceleræ a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
Cedasa (*Cedes*), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J. V*, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyriorum potestate fuit, *A. J. XIII*, 5, 6; 5, 7. *B. J. II*, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J. VIII*, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J. V*, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celadon, Cæsaris Augusti libertus, *A. J. XVII*, 12, 2. *B. J. II*, 7, 2.
Celanderis, urbs Ciliciæ, *A. J. XVII*, 5, 1. *B. J. I*, 31, 3.
Celer, tribunus militum, *A. J. XX*, 6, 2 sq. *B. J. II*, 12, 7.
Cellica legio, *A. J. XIX*, 1, 15.
Cenedebæus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J. XIII*, 7, 3. *B. J. I*, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenorum regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.
Cenesus, Eliphazæ f., *A. J. II*, 1, 2.
Cnezes, Hothnieli pater, *A. J. V*, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J. 72*.
Cepheritæ, gens Chananiæ, *A. J. V*, 1, 36.
Cerastes, pater Pausanikæ, *A. J. XI*, 8, 1.
Cerialis, (*Sextus*) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J. III*, 7, 32; 7, 34. Solumacram superiorum in Romanorum potestate redigit, *B. J. IV*, 9, 9. Templum agreditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J. 73*.
Cerialis (*Petilius*) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J. VII*, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J. VII*, 12, 4.
Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J. II*, 14, 3. Non satisfacit Judæorum querelis contra Florum, *ibid*. Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethlharon confliktatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irrito conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sepphoritis qui in side erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiones, *V. J. 71*; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J. VIII*, 5, 3. *C. A. I*, 1, 17. (*B. J. III*, 3, 12.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et *Antipatris* appellata est, *A. J. XIII*, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et *Antipatris*.
Chabolo, vicus Galil. *V. J.*
Chabulon, *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J. III*, 13.
Chæreas (*Cassius*) prætorianorum tribunus, a Cajo Cæsare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J. XIX*, 1, 3 sqq. Cæsari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Cæsaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremon, historie *Egyptiacæ* auctor, laudatur, *C. A. I*, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J. V*, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J. VII*, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientia præclarus, *A. J. VIII*, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J. VIII*, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemaeus Menæi f., *A. J. XIV*, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J. XIX*, 5, 1. *B. J. II*, 11, 5.
Chaldei originem trahunt ab Aphraxe Semæ f., *A. J. I*, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 4. Cf. X, 3, 2. Chaldei antiquissimis jam temporibus res suas litteris mandabant, *C. A. I*, 6. Chaldaeorum scripta in pleuisse rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A. I*, 19.
Chalebus a Moyse in Chananæam mittitur, *A. J. III*, 14, 4; cf. *V. 2*, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J. I*, 1, 1. Noeum inebrium et nudatum fratribus per ludorum monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J. I*, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanano, Chamae f., *A. J. I*, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem fit, 1, 7, 1. Occupatur a Judæis post redditum ex *Egypto*, *V. 1* sqq.
Chananæi Judæis ex *Egypto* redeuntibus cladem inferunt, *A. J. IV*, 1. Moyses eos extingui jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, *V. 1* sqq. Chananæi qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J. XIII*, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carræ*.
Charax. *V. (Spasina) Charax*.

- Charchamesa* (*Circesium?*), urbs Mesopotamiae ad Euphratem, *A. J.* X, 6, 1.
- Chares*, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. A seditionis occiditur, *V. J.* 35; 37; cf. *B. J.* 1, 9.
- Charmis*, Rubeli fr., *A. J.* II, 7, 4.
- Chaslus*, mensis nonus apud Judeos, *A. J.* XI, 5, 4.
- Chasphoma*, urbs Galaadit., *A. J.* XII, 8, 3.
- Chatura*, Abrami uxor, *A. J.* I, 15.
- Chazadus*, Nachora f., *A. J.* I, 6, 5.
- Chebron Chabron*, urbs Judeæ, quando condita sit, *A. J.* I, 8, 3. *B. J.* IV, 9, 7. Abramus in ea sedem figit, *B. J.* IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto *A. J.* V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, *A. J.* VII, 1, 2. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 9, 9. Cf. *A. J.* I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
- Chelbes*, Judei apud Tyrios, *C. A. I.*, 21.
- Chelcias*, Judeus, a Cleopatra Egyptiorum dux constitutus, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1.
- Chellion*, Elimechi f., *A. J.* V, 9, 1.
- Chephthorimus*, Mestraimi f., *A. J.* I, 6, 2.
- Cherubes* auro efficti in templi Hierosol. adyto, *A. J.* VIII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
- Cheslamus*, Mestraimi f., *A. J.* I, 6, 2.
- Chethomene*, tunica sacerdotalis, describitur, *A. J.* III, 7, 2.
- Chethim*; ita insulae omnes et pleraque loca maritima a Judeis appellantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Chethima* (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, *A. J.* I, 6, 1.
- Chethimus*, Jovani f., Chethimam insulam occupat, *A. J.* I, 6, 1.
- Chettæus*, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Chidontis area*, locus Judeæ, *A. J.* VII, 6, 2,
- Chiramus*, Uriæ f., architectus, *A. J.* VIII, 3, 4
- Chius*, insula, *A. J.* XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
- Chodollamorus*, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Chodatus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Charili* poeta de Judeis testimonium, *C. A. I.*, 22.
- Chastia*, Zambria uxor, *A. J.* IV, 6, 10.
- Christianorum secta* a Jesu Christo denominata, *A. J.* XVIII, 3, 3.
- Christus. V. Jesus.*
- Chuseti* (*Ethiopes*) a Chuso nomen habent, *A. J.* I, 6, 2.
- Chusarthes*, Assyriorum rex, Judeos subigit, *A. J.* V, 3, 2 sqq.
- Chusi*, Davidis amicus, *A. J.* VII, 9, 2 sqq.
- Chusus*, Chamæ f., Chusorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
- Chutha*, regio Persidis, *A. J.* IX, 14, 3.
- Chuthæi* a Salmanasare ex Chutha in Samariam transruntur, *A. J.* IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. *Samaria*.
- Chuthus*, fluv. Persidis, *A. J.* IX, 14, 1.
- Chuthus*, locus Persidis; *A. J.* IX, 14, 1.
- Cicero* (M. T.), consul, *A. J.* XIV, 6, 3.
- Cicerum domus*, vicus prope Hierosolyma, *B. J.* V, 12, 2.
- Cilices* olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, *A. J.* I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. *B. J.* I, 7, 7.
- Cilices*, Alexandri Jannaci mercenarii, *A. J.* XIII, 13, 4. *B. J.* I, 4, 3.
- Cilicum vallis*, oppidum in Moabitum finibus, *A. J.* XIII, 15, 4.
- Cilla*, oppidum Judææ, *A. J.* VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philisteos, *ibid.*
- Cincharis*, uummus apud Judæos, *A. J.* III, 6, 7.
- Cinnamus*, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, *A. J.* XX, 3, 2.
- Cinyras*, fabula de Cinyra representatur a pantomimis, *A. J.* XIX, 1, 13.
- Circenses ludi*, In iis moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, *A. J.* XIX, 1, 4.
- Circumcisio*, ab Abramo instituitur Dei iugis, *A. J.* I, 10, 5. Ithuriæ adiunguntur ad eam recipiendam, XIII, II, 3. Arabum liberi tertio decimo aetatis anno circumciduntur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, *Ethiopes* et *Egyptios*; Phenices et Syri Palastini (i. e. Judei) eam a *Egyptiis* receperunt, *A. J.* VIII, 10, 3. *C. A. I.*, 22. Cf. *V. J.* 23.
- Citium*, urbs Cypris insul.; nominis origo, *A. J.* I, 6, 1.—*Cittai* (?) ab Elulao Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, *A. J.* IX, 14, 2.
- Claudius* (*Tiberius*), apud Cœsum accusatur a Polluce, servo suo, *A. J.* XIX, 1, 2 Post Caligula interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ reipublicæ restauracionem decernit, *A. J.* 2, 1 sqq. *B. J.* II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium raptur, *A. J.* 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum, 4, 5. Chæream et Lypam supplicis affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judeam, Samiam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcidis regnum tribuit; Antiocho Cilicie partem et Commagenam dat, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Ejus edictum de Judeis, *A. J.* 5, 2. Agrippam vetat Hierosolyma redire munitora, *A. J.* 7, 2. Post Agrippæ mortem Cœsum Fadum Judeæ procuratorem facit, *A. J.* 9, 2. Judeis permittit ut stolana pontificale in templo custodian, *A. J.* XX, 1, 1 sqq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacra pecunie curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judeos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 12, 8. Ejus uxores et liberi, *A. J.* 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
- Classicus*, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, *B. J.* VII, 4, 2.
- Clearhus* Peripateticus; ejus de Judeis testimonium (in libro de Somno), *C. A. I.*, 22.
- Cleanthus*, pictor, *C. A. II.*, 12.
- Clemens*, prefectus prætorii sub Caligula, *A. J.* XIX, 1, 6.
- Cleodemus*, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, *A. J.* I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
- Cleopatra*, Antiochi M. filia, Ptolemai Epiph. uxor, *A. J.* XII, 4, 1.
- Cleopatra*, Ptolemai Philometoris uxor, *C. A. II.*, 5.
- Cleopatra*, Ptolemai Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, *A. J.* XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratre nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceui mater; 10, 1.
- Cleopatra*, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, *A. J.* XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judeos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannaeo arcessitur in Judeam contra Ptolemaum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemaeum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra*, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, A. J. XIV, 13, 1. B. J. I, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, A. J. 14, 2. B. J. 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, A. J. XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysionæ necem machinatur; Arabiae et Judææ partem ab Antonio impetrat, A. J. XV, 4, 1. B. J. I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, A. J. 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniae regem cum filiis et satrapis dono dat, A. J. 4, 3. B. J. 18, 5. Suadente Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabinus bellum inferre, A. J. 5, 1. B. J. 19, 1. Cf. B. J. VII, 8, 4. Ejus mores perversi, C. A. II, 5.
- Cleopatra*, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, A. J. XVII, 2, 3. B. J. I, 28, 4.
- Cleopatra*, Gessii Flori uxor, A. J. XX, 11, 1.
- Cleopatra*, Syriæ regina. V. Selene.
- Climax Tyriæ*, mons Phoenicie, B. J. II, 10, 2.
- Clitus*, Tiberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho pena afficitur, V. J. 34.
- Cluvius*, senator Roman., A. J. XIX, 1, 13.
- Coban*, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, A. J. IV, 4, 4.
- Cobolitis*, regio Idumææ, A. J. II, 1, 2.
- Carlesyria*, a Nabuchodonosoro occupatur, A. J. X, 9, 7.
- Antiocho M. eripitur a Ptolemaeo Epiph.; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemaeus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Coëlsyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi*, pop. Asiae, pudenda circumcidunt, C. A. I, 22. Cf. B. J. II, 16, 4.
- Collega* (*Cneus*), Antiochenorum turbas comprimit, B. J. VII, 3, 4.
- Collina*, tribus Romæ urbis, A. J. XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene*, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, A. J. XVIII, 2, 5. Cf. XIX, 5, 1.
- Compsus*, Compsi f., Tiberiensis, V. J. 9.
- Conubium*; quid Moyses de eo sanciverit, A. J. IV, 8, 23.
- Conon* Judæorum in scriptis suis meminit, A. J. I, 23.
- Copenius*, Judææ procurator, A. J. XVIII, 1, 1; 2, 1. B. J. II, 8, 1.
- Cophene*, fluv. Indiæ, A. J. I, 6, 4.
- Coptus*, urbe Ægypti, B. J. IV, 10, 5.
- Corban*, Judæorum sacramentum, C. A. I, 22.
- Corbanas*, Judæorum sacer thesaurus, B. J. II, 9, 4.
- Corycya*, insula, B. J. VII, 2, 1.
- Cordyæi* montes in Armenia, A. J. I, 3, 6.
- Corduba*, urbs Hispaniæ, A. J. XIX, 1, 3.
- Coreæ*, Corea, urbs Judææ, A. J. XIV, 3, 4. B. J. I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Cores*, seditionem movet contra Moysen, A. J. IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Corœus*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Corinthus*, Arabe, a Sylla sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, A. J. XVII, 3, 2. B. J. I, 29, 3.
- Cornelius Faustus*, A. J. XIV, 4, 4.
- Cornelius*, Longi frater, B. J. VI, 3, 2.
- Correa*, locus Judææ, A. J. VI, 2, 2.
- Corus*, mensura frumenti, A. J. XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos*, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, A. J. XIV, 7, 2. C. Fannii, consul. Ron an., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. A. J. XVI, 2, 2.
- Costobarus*, Idumeus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, A. J. XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus*, Agrippæ jun. regis cognatus, A. J. XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, B. J. II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, B. J. 21, 1.
- Cotylas*. V. Zeno.
- Colys*, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, A. J. XIX, 8, 1.
- Coze*, deus Idumæorum, A. J. XV, 7, 9.
- Crassus*, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliat, A. J. XIV, 7, 1. B. J. I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, A. J. 7, 3. B. J. 8, 8.
- Cratippus*, prytanus Pergamenorum, A. J. XIV, 10, 22.
- Cremona*, urbs Italæ, B. J. IV, 11, 3.
- Crela*, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, C. A. II, 16. Judei Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, A. J. XVII, 12, 1 sq. B. J. II, 7.
- Crispus*, Compsi f., sub Agrippa M. prefectus Tiberiadis, V. J. 9.
- Crispus*, Agrippæ jun. regis satelles, V. J. 68 sq.
- Cræsus*, omnium sermone ob pietatem celebratus, C. A. II, 11.
- Crustumina*, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon*, urbs Assyriæ, A. J. XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, A. J. XVIII, 8, 9. Judaï Babylonii Seleucia pulsi in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus*, Judeæ procurator, Judæorum seditionem reprimit, A. J. XX, 5, 3. B. J. II, 12, 1. Stephanii necem ulciscitur, A. J. 5, 4. B. J. 12, 2. Lite orta inter Galileos et Samaritas, ab his pecunia corrumptur; Judeos Galileis auxiliantes fundit, A. J. 6, 1. B. J. 12, 3 sq. A Judeis apud Quadratum accusatur, A. J. 6, 3. B. J. 12, 5. A Claudio Cæsare in exilium agitur, A. J. 6, 3. B. J. 12, 7.
- Cuspius Fadus*, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, A. J. XIX, 9, 2. In Judeos Peræos animadvertisit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judaïs imperat, ut stolam pontificalem in arce repellant, 1, 2. Cf. XV, 11, 4. Theudam præstigiatorem supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyanei scopuli*, A. J. XVI, 2, 2.
- Cydiso*, urbe Palæst., a Thegla phalassare capta, A. J. IX, 11, 1.
- Cydessa*, vicus Tyriorum, B. J. IV, 2, 3.
- Cymbala* area a Davide confecta, A. J. VII, 12, 3.
- Cypros*, Antipatri uxor, Herodis M. mater, A. J. XV, 6, 5.
- Cypros*, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Saloma; Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, A. J. XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, A. J. XVI, 7, 6. B. J. I, 24, 5.
- Cypros*, Antipatri filia ex Cypro, Alexiae Selcie uxori, A. J. XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Alexiae Selcie filia ex Cypro, A. J. XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Phasaeli filia ex Salampsione Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, A. J. XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. B. J. II, 11, 6.
- Cypros*, castellum prope Hierichuntem. A. J. XVI, 5, 2. B. J. I, 21, 4. Judei seditionis, interficto præsidio, munimenta solo æquant, A. J. II, 18, 6.

- Cyprus insula*, *A. J. XVII*, 12, 2. *B. J. II*, 7, 2.
Cyrene, urbs Libye; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, *A. J. XIV*, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judeis, *A. J. XVI*, 6, 5. Cf. *B. J. II*, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libye præf. diripiuntur, *B. J. VII*, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, *C. A. I*, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, *A. J. X*, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, *XI*, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetas suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. *C. A. I*, 20 sqq. *B. J. V*, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, *A. J. XI*, 6, 1. Cf. *Artaxerxes I.*
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, *A. J. XIII*, 10, 1.
- D.
- Dabaritta*, Galil. vicus, *V. J.* 62. *B. J. II*, 21, 3. Juvenes Dabariteni Ptolemei Agrippæ procuratoris uxorem spoliavit, *V. J.* 26.
Dacti, a Romanis debellantur, *B. J. II*, 16, 4. Cf. *A. J. XVIII*, 1, 5 (*XX*, 4, 2, ?).
Dadanes, Sui f., *A. J. I*, 15, 1.
Dæsius, mensis, *B. J. III*, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntem, *A. J. XIII*, 8, 1.
Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcum sacram prosternitur, *A. J. VI*, 1, 1. *B. J. V*, 9, 4.
Dahæ, pop. Asie, *A. J. XVIII*, 4, 4; (*XX*, 4, 2, ?).
Dalila, Samsonis concubina, *A. J. V*, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio sæpe insurrerunt, *B. J. II*, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita *A. J. I*, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Cœlesyriam media, *ibid.* Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyris capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, *IX*, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, *XI*, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem Cœlesyriæ constituant, *B. J. I*, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, *A. J. XIV*, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, *A. J. XVIII*, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, *B. J. I*, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., *B. J. II*, 20, 1; *VII* 8, 7. *V. J.* 6.
Dan, Jacobi fil., *A. J. I*, 19, 8; *II*, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, *V*, 1, 22. Danitæ Chananis pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Damam condunt, *V*, 3, 1.
Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, *A. J. V*, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, *VIII*, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Ægypti regis frater, ab Ægyptiis Armais sive Hermæus appellatur, *C. A. I*, 15, 1, 26. Primus Argivorum rex, *I*, 16.
Danielus, Davidis f., *A. J. VII*, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, *A. J. X*, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasar regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulatur a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone
Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 3. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. *M. 16*. Turrini Ecbatanis redit; ejus visa, *A. J. XI*, 7. Daniel liber Alexandre Magno Hierosolymis monstratur, *A. J. XI*, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis sons alter, *A. J. I*, 10, 1.
Daphne, Antiochæ Syrie urbis suburbanum, *A. J. XIV*, 13, 1; 15, 11; *XVII*, 2, 1. *B. J. I*, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, *B. J. IV*, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, *A. J. VIII*, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, *A. J. X*, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis fil.*, sublatis magis regnum apud Perseas obtinet, *A. J. XI*, 3, 1. Ante regnum suspectum reverat se Hierosolyma instauratum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo votum persolvit, 3, 8. Samaritani imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. *C. A. I*, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, *A. J. XI*, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthiorum regis fil., a patre Tiberio obsecatur, *A. J. XVIII*, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, *B. J. II*, 17, 4.
Dasia. V. *Saira*.
Dassion, Tarichæata nobilis, *V. J.* 26.
Dathmnes, seditiōnem movet contra Moysem, *A. J. IV*, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. *M. 3*.
Dathema, castell. Palæst., *A. J. XII*, 8, 1.
Davides, Jessei filius, a Samuelo inungitur, *A. J. VI*, 8, 1. Apud Saulum quem daemonibus liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiisque struit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidiias parante, Ionathæ studio Michaleque uxoris artibus servatur, 11. Amicitiae fodus inter Jonathanem et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidiis evitatur in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insanius simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullamam moratus ad Moabitarum regem se confert, 12. Cillani opem ferens credit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphenos sedem fugit; Zipheni Saulum hac de re certiore faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persecutur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientes placat Abigæa, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigæam in matrimonium dicit, 13, 8. Saulus iterum eum persecutur, Davides iterum Saulo parcit, data sibi eum perdendi potestate, 13, 9. Ad Anchum Gittæ regem se confert et Seccelam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se laturum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinianorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitas qui ipso absente Seccelam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persecutur et fundit; prædam recipit suisque et sequo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæ tribu rex creator sedemque fugit Chebrone, *VII*, 1, 2; cf. 3, 2. Relique tribus quum Jebostham, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jebostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jebostho occiso, ab omnibus

tribubus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; sedus init cum Hiramo Tyrorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3. Cf. *B. J.* VI, 10 2. Victis Palæstini, qui bellum ei intulerant, arcam Dei Hierosolyma transfert; templum ei extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, hanc curam filio, qui post eum regnatus sit, relinquantem esse, 4. Palæstinos iterum pectilio devincit magnamque eorum terræ partem in suam ditinem redigit; Moabitis annum tributum imperat; Adrazarum, regem Sophenes, et Adadum Damasci Syriaeque regem superat; Idumæam sibi subjicit; cum Thaeno, rege Amathes, sedus init, 5. Benignus se præbet erga Jonatham filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum iis infert eosque per Joabum sibi subjicit 6 et 7. Cum Beersabe Uriæ uxore consuetudinem habet, utque delictum occulitur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Amnonem filium ab Abesalomo interfectum luget, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio reddit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabæus: hic vero mox ab incolis Abelmachæ urbis, in quam fuga se recipit, intermititur, 11, 6 sqq. Rem præclare gerit contra Palæstinos, 12, 1 Bellis et periculis perfunctus odas hymnusque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo iubente extruit aram in area Oronnæ, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividit iisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Mortuus Solomoni præcepta dat, 15; 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Cherone, solius Judæus tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judææ rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatae fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judæos a Chananæis subjugatos servitute liberat, *A. J.* V, 5.

Decapolis, regio Palæst., *R. J.* III, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declas, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Delfum, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 3.

Delliæ, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 3. Mariamne et Aristobolum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J.* XV, 2, 5.

Delos, insula; Deliorum decretum pro Judæis, *A. J.* XIV, 10, 11.

Delta, regio Ægypti; multi Judæi in ea habitant, *B. J.* II, 18, 8.

Demænetus, Ptolemaënsibus suadet, ne Ptolemaeum Lathyrum auxilio vocent, *A. J.* XIII, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J.* XII, 10, 1. Bachidem, deinde Nicanor mittit contra Judæos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et caso, iterum Bachidem in Judæam mittit, qui Judæos devincit, 11. Bachidem contra Jonathan Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonatha pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonatham sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In prolio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4. *Demetrius II*. *Nicator*, Demetrii, Syrie regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J.* XIII, 4, 3. Ptolemai Philomet. filiam ducit; ab Antiochensis rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judææ immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid*. Antiochenses Demetrio infensi eum in regia obsidient, 5, 3. Jonathæ fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonatha vincuntur, 5, 6 et 10. Parthi bellum infert; amissio toto exercitu ab Arsace vivus capit, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Militibus invitus est, regno dejicitur ab Alexandre Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. *Eucerus*, Antiochi Grypi f., a Ptolemaeo Lathyro rex Damasci constitutus, *A. J.* XIII, 13, 4. A Judæis contra Alexandrum Jannæum arcessit, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sqq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J.* I, 4 sqq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemaeo Philad. praefectus, *A. J.* XII, 2, 1. Regi suadet ut libros sacros Judæorum in lingua Greccam vertendos curet, *A. J.* XII, 2, 1; 2, 3. *C. A.* II, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A.* II, 4. Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.

Demetrius, Judæus, Andromachi f., *A. J.* XVI, 8, 3.

Demetrius, Gadarenis, Pompeji libertus, *A. J.* XIV, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariamnem, Agrippæ M. fil., uxori ducit, *A. J.* XX, 7, 3.

Demoteles, Lacedæmonius, *A. J.* XIII, 5, 8.

Diagaras, Melius, mysteriorum derisor, *C. A.* II, 37.

Dianæ, templum in Elymaide urbe, *A. J.* XII, 9, 4. Diana agrestis templum in Ægypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicæarchia (*Puteoli*), urbs Ital., *A. J.* XVII, 12, 1. *B. J.* II, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriæ præf., *A. J.* XIV, 6, 7. *B. J.* I, 20, 2.

Dido, Pygmalonis soror, Carthaginem condidit, *C. A.* 1, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J.* I, 15.

Diglath (*Tigris*), fluv. Asiæ, *A. J.* I, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J.* VIII, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. A Siceme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchie Bethlemiticæ præf., *A. J.* VIII, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J.* X, 11, 1.

Diadorus, Iasonis f., Romanum mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J.* XIII, 9, 2.

Diadotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J.* XIII, 5, 1. Superato Demetrio Nicat. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonatham, Judæorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameæ occiditur, 7, 2.

Diogenes, Pharisaorum consilio interficitur, *A. J.* XIII, 16, 2. Cf. *B. J.* I, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadiis f. Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitam damnatur, *A. J.* XVI, 10, 4. *B. J.* I, 26, 3.

- Diospolis*, urbs Arabiae, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
- Diūm*, urbs Syriæ, ab Alexandro Janneo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 2.
- Diūm*, urbs Macedonie, *A. J.* XI, 8, 5.
- Dius*, Phœnicum historiae auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
- Dodias*, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
- Dœcus*, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
- P. Dolabella*, consul, amicitiæ fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
- Dolesus*, Gadarenum dignitate princeps, a seditionis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
- Domitia*, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
- Domitanus*, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, *VII*, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavium Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
- Domitius Aerobarbus*, Agrippinae conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
- C. Domitius Calvinus*, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
- Domitius Sabinus*, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; V, 8, 4.
- Dora*, urbs Phœnicie maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumæa fugisse Apion singit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora ohsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; IX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
- Doris*, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse coepit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
- Dorotheus*, Ptolemaei Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
- Dortus*, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
- Dositheus*, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
- Dositheus*, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
- Dothaim*, urbs Samaræ, *A. J.* IX, 4, 3.
- Draconis* leges literis consignatae, *C. A.* I, 4.
- Drusilla*, Agrippa M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre desponentur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judæus procuratori nubit, 7, 2.
- Drusus*, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsarisi Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
- Drusus*, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J.* XV, 9, 6.
- Drusus*, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
- Drusus*, Agrippa M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Drymi* (*Drymus*) locus Phœnicie prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 2.
- E.
- Ebalus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Eban*, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
- Ebias*, Madianis f., *A. J.* I, 15.
- Ebutius*, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cadit, IV, 1, 3.
- Ecbatana*, urbs Medie, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
- Ecbalana*, urbs Batanææ, *V. J.* 11.
- Ecdippa* (Ecdippon?), oppidum Phœnicie, *B. J.* I, 13, 4.
- Echaramparis*, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 18, 2.
- Ecnibalus*, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
- Ednœus*, Judeorum dux, *A. J.* VIII; 15, 2.
- Egleon*, Moabitarum rex, Judæos sibi subiicit; ab Ebude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
- EHudes*, Judæos a Moabitibus subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
- Eiraes*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Elamæi*, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
- Elamus*, Semæ f., Elamaeorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Elanus*, Bassanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
- Elca*, Judeorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
- Elcanes*, Levita, Samuels pater, *A. J.* V, 10, 2.
- Elcias*, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 8.
- Eldas*, Madianis f., *A. J.* I, 15.
- Eleazarus*, Moysis f. e Sapphora, *A. J.* II, 13, 1.
- Eleazarus*, Aaronis f., post patris mortem pontificatum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. *IV* 4, 7. *V*, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posteri eum recuperant, *V*, 11, 5.
- Eleazarus*, Dodiae fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
- Eleazarus*, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemai Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpres ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
- Eleazarus*, Mattathiae f., *Auran* cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prælio cum Antiocho Eup. commissario cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
- Eleazarus*, Phariseus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
- Eleazarus*, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiphane crudelissimo supplicio afficitur, *M.* 5 sqq.
- Eleazarus*, sacerdos, thesauri custos, Crasso trabem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
- Eleazarus*, Joazari frater, pontificatum obtinet ab Archelaio ethmarcha, mox vero eo rursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
- Eleazarus*, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Eleazarus*, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio domo datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
- Eleazarus*, Permus, a Cuspio Fado in exsilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
- Eleazarus*, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
- Eleazarus*, Dinæi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
- Eleazarus*, Ananiae f., templi præfector, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejicant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphiæ ad Idumæam administrandam, 20, 4.
- Eleazarus*, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, *IV*, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septum

- occupat*, crebris pugnis cum Joanne dimicat, *V*, 1, 2.
Joannes Eleazari factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.
Eleazarus, Jairi f., sectator Manahemi, *B. J.* II, 17, 9.
Eleazarus, Samæa f., Judæus fortitudine insignis, *B. J.* III, 7, 21.
Eleazarus, Simonis Gorionis socius, *B. J.* IV, 9, 5.
Eleazarus, Gioræ f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 4, 1.
Eleazarus, Machæruntis castelli strenuus defensor contra Romanos, *B. J.* VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machæruntii se dedant, *ibid.*
Eleazarus, sicarior qui Masadam occupatam tenent dux, *B. J.* VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
Eleazarus, Josephi historici æqualis, dæmones ejiciendi peritus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Elezar, Herodis M. in eos liberalitas, *A. J.* VI, 5, 4. *B. J.* I, 21, 12. Cf. *C. A. II*, 37.
Eleon, decem annos principatum tenet apud Judæos, *A. J.* V, 7, 14.
Elephantine, urbs Ægypti, *B. J.* 10, 5.
Eleusa, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, *A. J.* XVI, 4, 6; 10, 7. *B. J.* I, 23, 4.
Eleusinia, Græcorum festum, *A. J.* XIV, 8, 5.
Eleutheri, ordo militum in Parthorum exercitu, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 3.
Eleutherus, fluv. Phœnicius, *A. J.* XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 5.
Eli, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, *A. J.* V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædictit, 10, 1. Filii cæsis et arca a Palæstiniis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
Elias, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædictit; hospitio excipitur a vidua Sareptana, *A. J.* VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatis fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Eliænum sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobrat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochozias regis mortem prædictit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joramō vaticinium, 5, 2.
Eliab, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
Eliacimus, pontifex, *A. J.* X, 4, 1. sq.
Eliacimus, Ezechie regis procurator, *A. J.* X, 1, 1.
Eliacimus, V. *Joacimus*.
Eliasibus, Joacimi f., pontifex, *A. J.* XI, 5, 5.
Elien, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
Elimelechus, e tribu Judæe cum filiis in terram Moabitam migrat, *A. J.* V, 9, 1.
Elionæus, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 8, 1.
Eliphale, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
Elipharzes, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Eli, locus Arab., *A. J.* III, 1, 3.
Eliasœus, a Deo Elias vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, *A. J.* VIII, 13, 7. Josaphato et Joramō bellum contra Moabitibus parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joramō rege Samariam se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azaelo, Syriæ regie, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramatham, qui Jehum sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, *B. J.* IV, 8, 3.
Elissæus sacerdos, *A. J.* XII, 2, 11.
Elmodadus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Elom, urbs Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1.
Elona, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Elpis, Herodis M. uxor, mater Salomæ, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Elthemos, Arabum dux, *B. J.* I, 19, 5.
Eluleus (*Pyas*), Tyriorum rex, Cittæos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, *A. J.* IX, 14, 2.
Elymais, urbs Asiae cum templo Diana opulentissimo, *A. J.* XII, 9, 1. Ab Antiocho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
Elysæi (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Elyzas, Jovani f., Elyseorum (*Æolum*) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Emalsema, uxor Manassæ, mater Amosi, *A. J.* X, 3, 2.
Emaonis filii, viri sapientia conspicui, *A. J.* VIII, 2, 5.
Emesa, urbs Syriæ, *B. J.* VII, 7, 1. Emesorum reges, *A. J.* XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
Emian, zona sacerdotalis, *A. J.* III, 7, 2.
Emna, urbs Palæst., *A. J.* VI, 13, 6.
Emmaus, (*Emaus*, *Ammaus*), urbs Judeæ, caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 3. A Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitatem rediguntur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Enmaus a Quint. Varo incenditur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, *B. J.* VII, 6, 6. Cf. *A. J.* 7, 3. *B. J.* IV, 8, 1.
Enmaus, (*Ammaus*), vicus Galil., prope Tiberiadem, thermis celeber, *A. J.* XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, *B. J.* IV, 1, 3.
Emmorus, Sicimitarum rex, interficitur a Simyone et Levi, *A. J.* I, 21, 1.
Emnus, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
Endorus, urbs Galil., *A. J.* VI, 14, 2.
Enemimus, Mestraini f., *A. J.* I, 6, 2.
Engaddi (*Engadda*, *Engadde*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J.* IX, 1, 2. Toparchia Judææ, *B. J.* III, 3, 5. Diripiut a sicariis, *B. J.* IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, *A. J.* VI, 13, 1; 13, 4.
Entachim, tribus, *B. J.* IV, 3, 8.
Ennaphen, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
Ennerus, Abrami commilito, *A. J.* I, 10, 2.
Enochus, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, *A. J.* IX, 2, 2.
Enosus, Sethi f., *A. J.* I, 3, 4.
Epaphroditus, Fl. Josephi historici amicus, *A. J.* I, pr. 2. *C. A. II*, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, *A. J.* I, pr. 2. *C. A. I*, 1. *V. J.* 76.
Ephas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Ephesus, urbe Ioniae, *A. J.* XVI, 2, 2. Dolabellæ literæ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judaeorum iuribus, XVI, 6, 5; 6, 7.
Ephodes, tunica superior pontif. max. describitur, *A. J.* III, 7, 5.
Ephorus, historicus accuratissimus, *C. A. I*, 2. A Timao sape mendacij arguitur, I, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.
Ephraim, urbe Judææ, a Vespasiano capitul, *B. J.* IV, 9, 9.
Ephraimes, Josephi fil. ex Asenetha, *A. J.* II, 6, 1. Josephi loco inter Judaeorum principes refertur, II, 8, 1; III,

- 12, 4. *Ephraimae tribus quam partem Palastinae sortita sit*, V, 1, 22. — *Ephraimitæ Bethela capiunt*, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Judæos a Gedeone plancunt, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jephthen, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.
- Ephraimes*, Chebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palæst., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanae aper*, in Palæstina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palæst., a Juda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epictates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.
- Epicuret*, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phœnicie, a Judæis Amathie vocata, A. J. I, 6, 2.
- Epomis*, vestimentum Græcorum, cum Ephode tunica pontifici, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Judææ, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazæ regis, A. J. IX, 12, 1.
- Eraedes*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Judææ prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcæ sacræ, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniæ templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esavus*, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, fraudulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esavus cum Jacobo in gratiam reddit, I, 20. Post patris obitum Idumæam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abramii commilito, A. J. I, 10, 2.
- Escon*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdras*, sacerdos Judæorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literæ, *ibid.* Cum aliis Judæis Hierosolyma migrat, 5, 2. Judæis interdictum connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebo*, Chananeus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Esronus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriæ, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 15, 3.
- Essæi. V. Esseni*.
- Essebon* (Essebonitis), castellum Perææ, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenta pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Græcis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Judæorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam caribem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; honorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus reprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; natae proiectioribus bonorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinæ studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 10, 5. Simili vita instituto intuntur ac Pythagorei. *ibid.*
- Esseñorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulcritudine omnibus pueris præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Ur gente Mardochæo patruo, Judæorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Judæos edictum rescindatur, 6, 12.
- Etame*, urbs Judææ a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Etheus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Eham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.
- Eueus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 28, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucei* (?); Hirami Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Euclæs*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Judeorum meminit, C. A. I, 23.
- Eudos*, Tiberii Cæsaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Judæorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiæ, Judæis dicitur Phora, A. J. I, 1. 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japethæ filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniantur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expelliuntur, A. J. XVI, 10, 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutychus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Eutychus*, Cali Cæsaris stabulis praefectus, A. J. XIX, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilæti*, (Gætuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evileorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmadarodus*, rex Babyloniæ, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (τμέα ἔξιλασμον) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Judge, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiae pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezecias*, Judæorum rex, Achazæ fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitas invitat, 13, 2. Palæstini bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvit, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezecias*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemaeo Lagi in Ægyptum se confert, C. A. I, 22.
- F.
- Fabatus*, Cæsaris Augusti in Arabia procurator, a Syllaco accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.
- Fabius*, Damasci praefectus, A. J. XIV, 11, 1. B. J. I,

- 12, 1. Antigonus Judææ regnum affectantem adjuvat, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 2.
Fabius, centurio Roman. fortitudine conspicuus, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* 1, 7, 4.
Fadus. *V. Cuspis*.
Fanius, Marci f., prætor Roman., *A. J.* XIII, 9, 2.
Fannius, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, *A. J.* XIV, 10, 5.
Faustus, Cornelius, Sulla f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, *B. J.* 1, 7, 4; 7, 6. *A. J.* XIV, 4, 4.
Felix, a Claudio Cæsare Judææ procurator constitutus, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem dicit, *A. J.* 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, *A. J.* 8, 5, *B. J.* 13, 3. Latrones et impostores castigat, *A. J.* 8, 5 sqq. *B. J.* 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimit tumultus, *A. J.* 8, 7. *B. J.* 13, 7. A Judæis Cæsariensis apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, *A. J.* 8, 9.
Felix (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, *A. J.* XIV, 11, 8. *B. J.* 1, 12, 1.
Fenius exercere Judæis non licet, *A. J.* IV, 8, 25.
Festa Judeorum a Moyse constituta, *A. J.* IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopœgia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
Festus (*Porcius*) a Nerone Judææ præfector, latrones opprimit, *A. J.* XX, 8, 9. *B. J.* II, 14, 1. Moritur, *A. J.* 9, 1.
Fittarum jus hereditarium a Moyse definitum, *A. J.* IV, 7, 5.
Flaccus, Syriae præfector Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, *A. J.* XVIII, 6, 2 sqq.
Flavius Silva, Judææ præfector sub regno Vespasiani, Masadam capit, *B. J.* VII, 8, 1 sqq.
Florus (*Gessius*) procurator Judææ constitutus a Nerone, *A. J.* XX, 11, 1. *B. J.* II, 14, 2. Homo pessimus, bellii Judaici auctor, *ibid.* Cf. *A. J.* XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, *B. J.* 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripi; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denou in eos savit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiones auxilium mittere recusat, 17, 4. Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1. —
Fonjeji Agrippa, legati consularis, cædes, *B. J.* VII, 4, 3.
Fortunatus, Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 7, 2.
Fronto (*Æternius*), tribun. milit. Roman., *B. J.* VI, 3, 9, 2.
Fullonis monumentum, prope Hierosol., *B. J.* V, 4, 2.
Futvia, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, *A. J.* XVIII, 3, 5.
Fures, Novam legem de iis fert Herodes M., *A. J.* XVI, 1, 1.
Furius, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* 1, 7, 4.
- G.
- Gaales**, Sicimitis auxiliū fert contra Abimelechnum, *A. J.* V, 7, 3.
Gamus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 3.
Gaba, urbs Judææ in tribu Benjaminis, *A. J.* V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gahenorū culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, *A. J.* V, 2, 8. sqq.
Gabala, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, *B. J.* III, 3, 1. Cf. *A. J.* XV, 8, 5. *V. J.* 24.
Gabala, urbs Syriæ, *A. J.* XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, *A. J.* IX, 9, 1.
Gabao, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, *A. J.* VII, 11, 7. Cf. *VI*, 6, 2; *VII*, 1, 3. *B. J.* II, 19, 1; 19, 7. — Gabaonitæ cum Jesu fraudulenter paciscuntur; pro fraude prenam luunt, *A. J.* V, 1, 16. Gabaonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicanter, *VII*, 12, 1.
Gabara (*Gabarothe*), urbs Galil., *V. J.* 10; 25; 45; 47.
Gabares, Galaditidis et Gaulanitidis præfector sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.
Gabatha, *Gabatho*, *Gabathona* (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
Gabatha, *Gabathaula*, urbs Judææ, Sauli patria, *A. J.* VI, 4, 8. *B. J.* V, 2, 1.
Gabinius, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, *A. J.* XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstine urbes instaurat, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 8, 5. Aristobulum regnum recuperare admitemt vicit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 8, 6. Ptolemaeum Aul. in Ægyptum reducit, *A. J.* 6, 2. *B. J.* 8, 7. Alexandrum iterum vincit, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 8, 7. Nabateos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 8, 7. Romam reddit, *ibid.*
Gadara, metropolis Pereæ, *B. J.* IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, *V. J.* 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, *A. J.* XIII, 13, 3. A Pompeio instauratur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 7. Synedrium ibi constitutur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. triluitur, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciae adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs capitulatur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, *B. J.* III, 7, 1. — Dicitur civitas græcanica, *A. J.* XVI, 11, 4; vicus (?) Galaditidis, *A. J.* XIII, 13, 5. — **Gadareni** Herodem M. apud Augustum accusant, *A. J.* XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. saeviunt in Judeos qui in urbe habitant, *B. J.* II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiones, *B. J.* IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditionis a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. *A. J.* XII, 3, 3'; 7, 4. *B. J.* I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. *V. J.* 10.
Gadara, pro *Gazara*, *A. J.* V, 1, 22.
Gades (*Gadas*), Jacobi f. ex Zelpha, *A. J.* I, 19, 8; II, 7, 4.
Gades (*Gadira*), urbs Hispanie, *A. J.* I, 6, 1. *B. J.* II, 16, 4.
Gadias, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, *A. J.* XV, 7, 8.
Gadus, vates, *A. J.* VII, 13, 2.
Gætuli, olim Evilæ dicti, *A. J.* I, 6, 2.
Galaaditis (*Galaditis*, *Galadena*), regio Palæstine trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, *A. J.* I, 19, 11. A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaiphalassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, *B. J.* I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, *A. J.* XIII, 13, 4. Cf. *A. J.* VIII, 13, 2; 15, 13. *B. J.* II, 3, 3.
Galades, collis Galaaditidis, *A. J.* I, 19, 11.

- Galaæ, Galatia. V. Galli, Gallia.**
Galba, imperator; Tiberii Caesaris de eo praeditio, *A. J. XVIII*, 6, 9. Neroni succedit; interficitur, *B. J. IV*, 9, 2; 9, 9.
Galbaath, locus Palæst., *A. J. VI*, 11, 5.
Galgathæ, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananeam invadens castra posuit, *A. J. V*, 1, 1f; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. *VI*, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; *VII*, 11, 4 sq.
Galilæa, regio sive toparchia Palæstinæ, *A. J. XIII*, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J. III*, 3, 1 sq. Incolarum indeos, *ibid.* — Galilæa a Thegphalas-sare subigitur, *A. J. IX*, 11, 1. Antipas, Herodis M. f., Galilæa et Peræa tetrarcha constitutus, *A. J. XVII*, 8, 1; 11, 4, *B. J. II*, 6, 3. *Lis* inter Galilæos et Samaritas sub Claudi imperio, *A. J. XX*, 6. *B. J. II*, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilæam præficitur; urbes ab eo muniuntur, *B. J. II*, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde laudent, *V. J.* 41, 49.
Galli (*Galatae*) a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germania rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J. VII*, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J. XVII*, 8, 3. *B. J. I*, 33, 9.
Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J. II*, 16, 4.
Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J. III*, 8; 1.
Gallus. V. Cestius.
C. Gallus, consul Roman., *A. J. XIV*, 16, 4.
Gallus, legionis dux a Cestio in Galileam mittitur, *B. J. II*, 18, 11.
Gallus, centurio Roman., fortitudine eminent, *B. J. IV*, 1, 5.
Gamala, urbs Gaulanitidis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J. IV*, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitul, *A. J. XIII*, 15, 3. A Gabinius instauratur, *B. J. I*, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J. XVIII*, 5, 1. Gamalenses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J. IV*, 1, 1 sq. Vespasianus urbem caput et diruit, incolas credit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J. XVIII*, 1, 1. *B. J. I*, 4, 8. *II*, 20, 6.
Ganges, fluv. Asie, a Judeis vocatur Phison, *A. J. I*, 1, 3.
Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.
Garis, urbs Galil. *B. J. III*, 6, 3.
Garizin (*Garizim, Garizeus mons*), mons Samariæ, *A. J. IV*, 8, 44; *V. J.* 19; *XII*, 1, 1; *XIII*, 3, 4. *B. J. I*, 2, 6. Templum in eo a Samaballete extruitur, *A. J. XI*, 8, 2. Templum deleter, *A. J. XIII*, 9, 1.
Garsis, urbs Galil. *B. J. V*, 11, 5.
Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J. VIII*, 6, 4.
Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.
Gaulana, urbs Bataneidis, ab Alexandro Jann. capitul, *A. J. XIII*, 15, 3. Cf. *B. J. I*, 4, 4; 8. *A. J. IV*, 7, 4.
Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judeis occupatur, *A. J. IV*, 5, 3. Dividitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J. IV*, 1, 1. — Cf. *A. J. VIII*, 2, 3; *XIII*, 15, 4. *B. J. II*, 20, 6; *III*, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.
Gaza, urbs Judææ in tribu Judge, *A. J. V*, 1, 22. Ad mare sita, *A. J. XIII*, 2, 2. *B. J. I*, 7, 7. Olim una ex Palæstinianis quinque uribus primariis, *VI*, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J. V*, 8, 10. Ab Ezechia capitul, *A. J. IX*, 13, 3. Ab Alexandre M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J. XI*, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannaeo caput et diruitur, *A. J. XIII*, 13, 3. *B. J. I*, 4, 2. Judeis a Pompeio eripitur, *A. J. XIV*, 4, 4. A Gabinius instauratur, *A. J. XIV*, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J. XV*, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provincie ab Augusto adjicatur, *A. J. XVII*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Urbs græcanica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus eventitur, *B. J. II*, 18, 1. — Cf. *A. J. V*, 2, 4; *XIII*, 5, 5.
Gazara, urbs Samariæ, olim in Palæstinianis ditione, *A. J. VIII*, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone restauratur, *ibid.* Munitur a Bachide, *XIII*, 1, 3. Cf. *A. J. VII*, 4, 1; 12, 1; *XIII*, 9, 2. *B. J. I*, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J. V*, 1, 22.
Gedeon, Joasi f., Judeos a Moabitis subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judeos; *A. J. V*, 6.
Gelboe, mons Samariæ, *A. J. VI*, 14, 2.
Gelman, urbs Palæst., *A. J. A. J. VII*, 9, 8 sqq.
Geman (*Ginæa?*), vicus in campo Magno situs, *B. J. II*, 12, 3.
Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M.; coniurationis suspectus honoribus privatur, *A. J. XVI*, 8, 3.
Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J. V*, 4, 2.
Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J. III*, 10, 7. Cf. *II*, 20, 6. *A. J. V*, 1, 22; *XIII*, 5, 4; *XVIII*, 2, 1.
Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amoenitate excellens, *B. J. III*, 10, 8.
Gennesar lacus, *A. J. V*, 1, 22; *XIII*, 2; 3. *V. Gennesar.*
Geon, ita Nilus appellatur a Judeis, *A. J. I*, 1, 3.
Gerara, urbs Judææ, *A. J. I*, 12, 1; 18, 1. *VIII*, 12, 2.
Geras, pater Ehndis, *A. J. V*, 4, 2.
Geras, pater Semei, *A. J. VII*, 9, 4.
Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J. I*, 4, 8; *II*, 18, 1. Geraseni parciunt Judeis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J. II*, 18, 5. Urbs a Romanis capitul, *IV*, 9, 1. — Geraseniorum montes, *A. J. XIII*, 15, 5.
Gerastratus, judex apud Tyrios, *C. A. I*, 21.
Geraus, Benjamini f., *A. J. II*, 7, 4.
Gergesæus, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.
Germani, a Romanis subjugati, *B. J. II*, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio ducibus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obedientiam rediguntur, *B. J. VII*, 6, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J. XVII*, 8, 3. *B. J. I*, 33, 9. Germani, Caii Caesaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J. XIX*, 1, 15.
Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J. XVIII*, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratiosissimus fuit, *A. J. XVIII*, 6, 8. Cf. *XIX*, 1, 5. *C. A.*
Gersomes, Levi f., *A. J. II*, 7, 4.
Gersus, Moysis f., *A. J. II*, 13, 1.
Gessitorum rex Tholomæus, *A. J. VII*, 1, 4.
Gessius. V. Florus.
Gitta. V. Gitta.
Gethraamas, Davidis f., *A. J. VII*, 1, 4.
Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J. VII*, 8, 3.
Gibalus, mons Samariæ, *A. J. IV*, 8, 44; *V. J.* 1, 19.
Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J. VII*, 4, 1.
Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J. VII*, 14, 5.
Ginnabris, vicus Judææ, *B. J. IV*, 8, 2.
Ginæa, vicus in confiniis Samariæ et Magni campi situs, *A. J. XX*, 6, 1. Cf. *B. J. II*, 12, 3, 11, 3, 4.
Gischala, urbs Galil.; a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J. IV*, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se receperisset, Tito se dedit, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
Gitta (*Getta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque. Palestinarum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Daniilis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azaelo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezechia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5,
Gitta, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
Glaphyra, Archelai Cappadocum regis filia, nubis Alexander Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simultatem exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 24, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, coniurationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Jube Libya regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Gobolitis (*Gabatene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
Godolias, Judeæ in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consulti, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
Goliathus, Philistæus, gigas, Judgeos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
Gomarenses (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Gomarus, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Gophna, urbs Judææ, a Cassio capitul, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
Gorgias, a Lysia Antiochi Epiph. procurator contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4,
Gorion, Josephi f., Hierosolymitas in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
Gorion, Nicodemii f., *B. J.* II, 17, 10.
Gotarzes, Artabanus III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
Gothamus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Gotholæ, Achabi regis filia, Joramii uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extingue studet, unius tamen ex Ochozæ filii, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joadus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
Grecanice urbes in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippus*, *A. J.* XVII, 11, 4.
Graeci, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Ægypti pliis arithmeticæ et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulas publicas referre diu neglexerunt, 4. Judeæ admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Graeci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimi temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regebantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuant absurdæ esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribuunt; poetae novos plane deos singunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonii*.
Granicus, fluv. Asie, *A. J.* XI, 8, 1.
Grapte, Izatis Adiabenorum regis consanguinea, regiam exstruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
Gratus, Judæorum dux, Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
Gratus, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
Gunis, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
Gyptæus, Judeæs fortitudine præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.
H.
Halicarnassensium de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
Hannibal, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
Heberus, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
Hebrai. *V. Judæi*.
Hebron. *V. Chebron*.
Hecatæus Milesius, primorum hominum longevitatem testatur, *A. J.* I, 8, 9.
Hecatæus Abderita, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judeis scripsit, *C. A.* I, 22, Scribebat librum de Abramo, *A. J.* 1, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
Hecatontomachi, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
Helcias Magnus, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
Helcias, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silani interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
Heleias, sacri ætarii custos, a Judeis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronom accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Ohses a Nerone retinetur, *ibid.*
Helena, Monobazi Adiabenorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
Helene monumentum, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
Helene regia, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
Heliopolis, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
Heliopolis, urbs Ægypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Praefectura Heliopolitanæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitanæ, *A. J.* II, 6, 1.
Hellenicus, historicus, ab Acusiao in genealogie rationibus dissentit; mendacij arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
Hellespontus, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
Helo, Chananeus, *A. J.* I, 18, 14.
Heniochi, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
Heracleon, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
Heracleopolis, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Hercules, cum Antæo bellum gerens, Aphrodite et Iaphræ auxilio uititur; Aphrodite filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15. Hercules templum Tyri exstructum a Hiramo, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
Herculis columnæ, *B. J.* II, 16, 4.
Herennius Capito, Jamniæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
Hermæus. *V. Danaus*.
Hermippus, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
Hermogenes, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
Herodes, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam alios latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

B. J. 10, 5. Ob eorum cædem ab Hyrcano in judicium vocatur; intercedente Sexto Cæsare absolutur, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sqq. A Sexto Cæsare Colesyriæ præficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaelus frater, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriæ præficitur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 11, 2, 5 sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J.* 11, 4 sqq. *B. J.* 11, 5 sqq. Antigonus ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 3. Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Iterum accusatus iterum absolutur, tetrarcha constitutus, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 12, 5. Insidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J.* 13, 6 sqq. *B. J.* 13, 7 sqq; 14, 1. A Malcho, Arabiæ rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J.* 14, 1 sqq. *B. J.* 14, 1 sqq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet. *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Rhodum appellatur; inde Romanu se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judeææ creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppæ caput suosque e Masada recipit, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 15, 3 sqq. Hierosolyma frustra oppugnat, Ieronis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J.* 15, 2 sqq. *B. J.* 15, 5 sqq. Josepho fratre in Idumæam misso, in Galilæam contendit, Sepphorim caput et latrones debellat, *A. J.* 15, 4 sqq. *B. J.* 16, 1 sqq. In Samariam præficitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galilæam redit rebellesque devincit, *A. J.* 15, 6. *B. J.* 16, 5. Machæras Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Ad Antonium qui Samosata oppugnat præficiens multos barbaros fundit fugatque, *A. J.* 15, 8. *B. J.* 16, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J.* 15, 9. Galilæos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J.* 15, 10 sqq. *B. J.* 17, 3 sqq. Pappum superat hostesque in domos compulsose conficit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 17, 6. Iterum et magno discrimine evadit, *A. J.* 15, 13. *B. J.* 17, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariamnen, Alexandri filiam, uxorem dicit, *A. J.* 15, 14. *B. J.* 17, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J.* 16, 4. Herodes regno suscepit, amicos Antigoni interficit. *A. J.* XV, 1, 1. Hyrcanum in Judeam reversum honorifice excipit, *A. J.* 2, 3 sqq. Ananelo Judeo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sqq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J.* 3, 1 sqq. *B. J.* 22, 2. Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J.* 3, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductum necari jubet, *A. J.* 3, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J.* 22, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J.* XV, 4, 2. *A. J.* 1, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum insert, multisque prælia factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 19, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J.* 6, 1 sqq. *B. J.* 20, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Ægyptum prolicientem apud Ptolemaïdem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Mariamnem uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J.* 7, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judeææ partem, quam Antonius Cleopatra

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes uxor nece perturbatus in gravem incidit morbum *A. J.* 7, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J.* 7, 8 sqq. A patriis moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymis ædificat et magna exibet spectacula, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 21, 8. Decem viri contra eum conjurant, 8, 3 sqq. Cæsaream et Sebasten exadi-
ficat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sqq. Simonis filiam uxorem dicit; Herodium castellum et Cæsaream urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romanum mittit; Zenodoro latrocinia reprimit; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolutur; Trachonitide, Batanaea, Aurautide, et Zea-
dori tetrarchia donatur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Judeos majore in dies servitute premit, *A. J.* 10, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumtuosissimum extruit, *A. J.* 11, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J.* XVI, 1, 1. Romanum proficisci filio-
que suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judeam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosporum expeditionem facientem comitatur, 2; 2. Herode intercessore, Agrippa et in aliis multa beneficia confert et Judeis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concionem convocato exponit, quea in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 5. Pheroras, Salome et Antipater ejus odiūm incendunt in filios e Mariamne creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 3, 1 sqq. *B. J.* 1, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores elevat et Romanum mittit ad Cæsarem, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 23, 2. In Italiam profectus cum Alexandre et Aristobulo filiis, hos apud Casarem accusat, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Cæsare auctore, cum filiis in gratiam reddit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quea in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnatores esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J.* 23, 4 sqq. *A. J.* 4, 6. Ad inaugurandum Cæsaream urbem, certamina musica et gymnica instituit, quea quinquennalia facit, *A. J.* 5, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasælidem urbes condit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 21, 9. Herodis liberalitas in exteris, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 21, 11 sqq. Ejus ingenium varium, *A. J.* 5, 4. Davidis seplerum spoliat, *A. J.* 7, 1. Cf. VII, 15, 3. Turba domesticæ; Salome, Antipater et Pheroras multis artificiis Herodis animum ab Alexandre et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J.* 7, 2 sqq. *B. J.* 24, 1 sqq. Salomon sororem cum Syllæo Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J.* 7, 6. *B. J.* 24, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fore aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque sevial, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 1, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titium, Syriæ præfectum, componit, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 6. Latrones Trachoniticos, a Syllæo in Arabiam receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J.* 9, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cædit, 9, 2. A Syllæo apud Casarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Casarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 26, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romanum missus legatus, Herodem

criminibus falso ei objectis apud Cæsarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Cæsare potestatem obtinet de filiis coniunctionis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sqq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanaea ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sqq. Pharisæorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Pharisæis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas detegit, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiavit, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ pœfector accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipatrum regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphael et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fili interfici jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipatrum tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sqq. Regnavit tringinta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.

Herodes, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadēm Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.

Herodes, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.

Herodes, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippae fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 6. A Claudio Cæsare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacrae pecuniae curator constitutus, jusque impetrat pontifices creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.

Herodes, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Phasaeli f. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Miarī f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes. V. Antipas.

Herodis monumentum, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.

Herodias, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. nepis, *B. J.* I, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubis, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubis Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adeptus, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in ex-

siliū miltitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sqq. *B. J.* II, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.

Herodium (Herodia), castellum Judææ sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriarum Antigonianis reportata exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 8; 21, 10. Toparchia caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitul, *B. J.* VII, 6, 1.

Herodium, castellum Arabiae ab Herode M. exstructum, *B. J.* I, 21, 10.

Herodotus Halicarnassensis, ab omnibus sere historicis saepem mendacii arguitur, *C. A.* I, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* I, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* I, 12. Ejus de Judæis testimoniuin, *C. A.* I, 22. Errat in iis que de Sesostri refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sqq. Laudatur de Pharothis Ægypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcitione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.

Heroum urbs, in Ægypto, *A. J.* II, 7, 5.

Hesiodus, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* I, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.

Hestieus, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* I, 3, 9; de Sennare campo Babylonie, 4, 3.

Hierasa, mater Ozae regis, *A. J.* IX, 11, 2.

Hieremias, propheta; noniam in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iteum prædict, 7, 2 sqq. In carcere, deinde in fossam cœno oppletam coniicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonii se subiicit, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictii sunt suadet ne in Ægyptum discendant, 9, 6.

Hieremon; ejus filii lebosthūm Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.

Hierichus, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; *IX*, 12, 2. *B. J.* I, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incole ceduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Synedrium ibi constitutur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitul, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.

Hierooboamus I, Nabatæi fil., a Solomone muris exiruendis præficitur; deinde tribus Josephi prælectus constitutur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achias vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribubus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimoruū urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 8, 5. Vates Bethelensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacescit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad internectionem deletur a Basane, 11, 4.

Hierooboamus II, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatati, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.

Hieronymus, Ægyptius, Antigoni regis amicus, Syriæ praefectus, Alexandri successorum historiam scripsit, *C. A.* I, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Pœ-

- nicias scripsit, *A. J.* 1, 3, 6. Laudatur de diluvio, *ibid.*; de veterum longevitate, *A. J.* 1, 3, 9.
- Hierosolyma*, metropolis Palæstinae; antiquitus *Solyma* dicta, *A. J.* 1, 10, 2; VII, 3, 2. *B. J.* VI, 10. Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A.* I, 35. — Urbis accurata descriptio, *B. J.* V, 4 sqq. Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turre, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sqq. Cf. *C. A.* I, 22. — Quid Moyses de urbe sacra adificanda præscriperit, *A. J.* IV, 8, 5. — Hierosolyma ab iis, qui Hycosos appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A.* I, 14. A Jebusais habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J.* VII, 3, 1. Cf. *V.* 1, 17; *B. J.* VI, 10. A Davide instaurata aqua aucta, *A. J.* VII, 3, 2. *Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, *A. J.* VIII, 6, 1. Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo sequuntur, X, 8, 1 sqq. Instaurari corpora sunt sub regno Cyri, XI, 2, 1. Monnia, a gentibus finitimi diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemaeo Lagi per fraudem, XII, 1. Arx a Simone funditus detetur, XIII, 6, 8. Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J.* XIV, 4, 2, sqq. *B. J.* I, 7, 2 sqq. Synedrium Hierosolymitanum a Gabinius constitutum, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J.* XV, 8, 1. Agrippa M. urbem molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Cesare, *A. J.* XIX, 7, 2. Cf. *B. J.* II, 11, 6. Plateæ splendido lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7. Flors Hierosolymitanos ad seditionem adgit; magna eorum strages, *B. J.* II, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; Bellum inter pacificos et seditiones. Romanorum praesidium ceditur, 17. Cestius, Syric prases, Bezeltham capit, urbem superiorem et templum irrito conatu oīsedit, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis præfecti constituuntur, 20, 3. Zeletæ, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, crudibus et discordiis complent, *B. J.* IV, 3, 3 sqq. Acris pugna inter Zeletas et populum committitur, Zeletæ in templum configunt, 3, 11 sqq. Zeletæ Idumæos in auxilium vocant cum lissque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum Zeletæ crudelius adhuc in cives senviunt, 6, 1; 6, 3. Zeletæ in duas partes discedunt, 7, 1. Zeletæ ab Idumæis qui in urbem configurant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Giorae a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zeletas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zeletarum ducem, 9, 12. Zeletæ denuo in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, V, 1, 2. Simon Giorae, tertiae factiois dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidemad se adcingit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordes Romanos adoruntur, 2, 4, sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinas urbi admoventibus, factiones denuo in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septemtrionalis a Romanis capitur, 7, 2 Romani secundum murum occupant et Nova urbe potiuntur; a Judæis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditiunem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditionis in populum senviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugaram misera sors, 13, 4. Joannis sacramentum, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judæi novos aggeres frustra aggrediuntur, VI, 1, 3. Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos configunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romanis aggeres extruunt et regione templi, 2, 7. Porticus exteriore partim a Judæis, partim a Romanis incendiuntur, 2, 9. Judæorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Famæ in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incendiuntur, 4, 1 sqq. Magna Judæorum strages, 5, 1 sqq. Signa que præcesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frusta seditiones ad deditiunem hortatas esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Aera incendiuntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judæis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties proribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus everlitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, VII, 1, 1.
- Hin*, mensura apud Judæos, *A. J.* III, 8, 3; 9, 4; VIII, 3, 8.
- Hippene*, regio circa Hippum urbem, *B. J.* III, 3, 1.
- Hippicos*, turris Ilierosol., describitur, *B. J.* V, 4, 3. Ab Herode exstructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
- Hippos*, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaria distat, *V. J.* 65. Urbs Graecanica, *A. J.* XVII, 11, 4. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis mortem Syriae province adiicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. — Initio belli Jud. Hippeni in Judæos seviunt, qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5; cf. 18, 1.
- Hiram*, Tyriorum rex, cum Davide fodus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, *A. J.* VII, 3, 2. Cum Solomone amicitiam jungit eique operarios ad ligna cedenda templumque extruendum mittit, VIII, 2, 7. sqq. Ejus literæ ad Solomonem date, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quæ ad templi Hieros. extractionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiavit; ænigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, VIII, 5, 3. Quænam Menander et Dius historicus de eo referant, *ibid.* Cf. *C. A.* I, 17, II, 2.
- Hiramus*, Tyriorum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A.* I, 21.
- Hispani*, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Cf. *C. A.* II, 4.
- Holophantes*, Judæus nobilis, *A. J.* IV, 7, 5.
- Holocaustum*, quomodo instituendum sit, *A. J.* III, 9, 1.
- Homerus*, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Graecos literarum monumentum, *C. A.* I, 2. Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legi nomine uititur, II, 15. Plato Homerum republica sua excludit, II, 36.
- Homonæa*, locus Galil., *V. J.* 54.
- Horatia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- A. Hortensius*, consul Roman., *A. J.* XIV, 1, 1.
- Hothnielus*, e tribu Judæa, Judæos ab Assyrïis subiectos in libertatem restituit, *A. J.* V, 3, 2. Principatum tenet apud Judæos annos quadraginta, 3, 3.
- Hycos*, gens pastorum, Ægyptum invadunt, *A. J.* I, 14. Diversæ de iis sententiae, *ibid.*

- Hyoscyamus*, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.
- Hypocrates*, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.
- Hyrcania* (*Hyrcanum*), castellum Palæstin. a Gabinio diruitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3; *B. J.* I, 8, 2; I, 19, 1.
- Hyrcania*, regio Asiae, ejus claustra et portæ ferreæ, *B. J.* VII, 7, 4.
- Hyrcanus*, (*Joannes*) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemaei effugit; principatu potitur, *A. J.* XIII, 8, 1. Ab Antiochis Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depectulator; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortus Antiochus Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syriae regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samarium obedit et funditus delet, 10, 2 sqq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Phariseis ad Sadduceorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.
- Hyrcanus*, Alexandri Jannei f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constitutus, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratris regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Arætæ copiis fratrem prælio vincit et Hierosolyma obedit, *A. J.* I, 3 sq.; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scaro jubetur obsidione desistere; ad Papryronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Cæsar in Egypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Cæsare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ob latronum cædem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Cæsare absolvit, *A. J.* 9, 3, sqq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sqq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quæ Cassius ei eripivat, *A. J.* 12, 2 sqq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincitus traditur Antigono, qui ei aures abscedit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judæos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judæam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sqq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.
- Hyrcanus*, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemaeum Epiph.mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemai gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem ædificat; mortem sibi consiscit, *ibid.*
- Hyrcanus*, Herodis Agrippæ M. fratri f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Hyrcanus*, Flav. Josephi f. *V. J.* I, 76.
- I. J.
- Jabata*, urbs Palæst., *A. J.* X, 3, 2.
- Jabesus*, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.
- Jabinus*, rex Chananæorum, Judæos sibi subjicit durissimoque dominatu premit, *A. J.* V, 5.
- Jabisus* (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8, Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribibus pugnare, cæduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palæstinis in cruces sublata auserunt et sepelunt, VI, 14, 8.
- Jacimus*, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.
- Jacimus*. V. *Alcimus*.
- Jachinus*, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.
- Jacobus*, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulenter convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Lahano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sqq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Lahano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persecutus est, reconciliationem et fredus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israelius appellatur, 20. Deorum simulacula, quæ Rachela ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chananæam obtinet, Esavus Idumæam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum præ ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a foris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Benjamine, in Egyptum mittit ad frumentum coendum, 6, 2. Jussu Josephi Benjaminem quoque in Egyptum mittit, 6, 5. Quum audiisset Josephum in Egypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sqq. Pharaolches ei Heliopolin concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Egypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.
- Jacobus*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Jacobus*, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.
- Jacobus*, Sosæ f., Idumæorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simoni Gioræ f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simoni Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simore in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.
- Jacobus*, Flav. Josephi satelles; *V. J.* 18.
- Jaddus*, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.
- Judon*, vates, Hieroboamo Dei iram denunciat, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei præceptum neglexit, 9, 1.
- Jaires*, Galadensis, triginta annos apud Judæos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.
- Jale*, mulier Ceneti, Sisarem interficit, *A. J.* V, 5, 4.
- Jaletus*, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jalus*, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.
- Jamblichus*, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
- Jaminus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jannia*, urbs Judææ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompeio Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomæ, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Julianæ (Liviae) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitul, *B. J. IV*, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XII*, 7, 4; *XIII*, 6, 6. *B. J. I*, 2, 2; 7, 7.
- Jannith*, (*Jamnia*), vicus Galil., *B. J. II*, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Janias*, rex Egypti, *C. A. I*, 14.
- Jannaeus*. *V. Alexander*.
- Jannaeus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J. 26*.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*; 52. A Tito capitul, incolæ caeduntur, *B. J. III*, 7, 31.
- Japhethas*, Noei f., *A. J. I*, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorem Abramii f. ex Chatura; cum Apheram fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antæo bellum gerenti auxilium fert, *A. J. I*, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J. VII*, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judeos, *A. J. VII*, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judeæ, *B. J. III*, 3, 5.
- Jardes*, silva Palest., *B. J. VII*, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J. I*, 2, 2.
- Jaredes*, Malaeli f., *A. J. I*, 3, 4.
- Jason*, Eleazarii f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J. XII*, 10, 6.
- Jason. V. Jesus, Simonis f.*
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J. I*, 1, 2.
- Jazares*, Abramii f., *A. J. I*, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J. IX*, 1, 2.
- Jazorus*, urbe Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J. XII*, 8, 1.
- Iberi*, a Judeis olim Thobelii vocati, originem trahunt a Thobelio, Japheti f., *A. J. I*, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J. XVIII*, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.
- Idumæa*, *Idumæi*. Idumæa unde nomen habeat, *A. J. II*, 1, 1. Idumæi Judeos ex Egypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J. IV*, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, *VII*, 5, 4. Joram Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitæ, *IX*, 3, 1. Ab Amasia, Judæorum rege rebellant, *IX*, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judæorum mores legesque recipere, *A. J. XV*, 7, 9; *XIII*, 9, 1. Idumæorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J. XVI*, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet, quæ præter eam Judæam et Samariam comprehendit, *A. J. XVI*, 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Idumæa toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumææ præficiuntur, *B. J. II*, 20, 4. Idumæi a zelotis in auxilium vocali, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J. IV*, 4 et 5. Compertis zelotarum scleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumæa a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon, Giora f.*, Idumæam vastat, *B. J. IV*, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugient, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotis confidunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, *V*, 6, 1. Maxima Hierosolymorum pars a Romanis jam expugnata, ad Titum perfugunt, *VI*, 8, 2. Idumæorum perversitas, *VII*, 8, 1. Eorum numen Coze, *A. J. XV*, 7, 9.
- Idumas*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jebar*, Davidis fil., *A. J. VII*, 3, 3.
- Jebosthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judæis, excepta Judæ tribu,
- A. J. VII*, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interficitur, 2, 1.
- Jebusæi*, gens Chananaæ, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J. VII*, 3, 1.
- Jebusæus*, Chanaani filius, *A. J. I*, 5, 2.
- Jechonias. V. Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiae, *A. J. X*, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J. II*, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J. VIII*, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur enim Israelitarum regem constitui, *A. J. VIII*, 13, 7. Joram rege in Aramatæ oppugnatione vulnerato, Elissæus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo unctionat, *IX*, 6, 1. Ab exercitus ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam profectus Joram, et Ochoziam Judææ regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achabi stirpe intermit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes et medio tollit, Baalique cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azaelus, Syrorum rex, regionem Transjordanianam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Jenæ*, Davidis fil., *A. J. VII*, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judæorum, Ammanitas profligat, *A. J. V*, 7, 8. sqq. Filiam Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J. V*, 7, 11. Sex annos apud Judeos imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Ozias regis mater, *A. J. IX*, 11, 2.
- Jeremias*, vates. *V. Hieremias*.
- Jeremias*, Galilæorum dux, *V. J. 72*.
- Jericho. V. Hierichus*.
- Jeroboamus. V. Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariæ, *A. J. VIII*, 13, 6; *IX*, 6, 4.
- Jessæmus*, Achemat fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J. VII*, 12, 4.
- Jessœus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J. V*, 9, 4; *VI*, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judeorum dux in bello cum Amalekitis gesto, *A. J. III*, 2, 3. Judeos contra Moysem rebellantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, *IV*, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moyse, 8, 46. Post Moysis mortem Judeorum summus dux Jordaneum transgressus Hierichuntem capit, *A. J. V*, 1, 1—12; cf. *B. J. IV*, 8, 3. Infelicius deinde res gerit contra Annas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J. V*, 1, 13—16. Gabaonitis parcit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chananaæa profesternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moyse præscriptas facit, 1, 19. Chananaæam dimetietendam curat; singulis eam Judeorum tribus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamma, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J. VI*, 6, 6.
- Jesus*, Josedec f., pontifex, *A. J. XI*, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Juda fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J. XI*, 7, 1.
- Jesus* (etiam Jason appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J. XII*, 5, 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J. 4*.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J. XV*, 9, 3.

- Jesus Christus**, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affigitur; tertio die post mortem appareat redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus**, Damæ fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus**, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus**, Sapphiæ f., pontifex a Hierosolymitis Idumææ præficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus**, Sapphiæ f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus consolata dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchæ palatiūm incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberiens contra Josephum Galileum p̄f. concitat, *V. J. 27*. *B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus**, pontifex, Idumæos Hierosolyma obdientes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus**, Gamalæ f., pontifex populum contra Zeletas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus**, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichæs cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichæs a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus**, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus** pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 1, 2.
- Jesus**, Thebuthi f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus**, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium prædictus, *B. J. VI*, 5, 3
- Jeharsas**, Amessa pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jeturus**, Isnaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jezabela**, Jthobali, Tyriorum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyriorum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates stavit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jezearias**, Judeorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezechielius** propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judeis imminentia, 7, 2. Ab Hieremias in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Ilium**, urbs Asiae minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Ilus**, Cesabæi pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrii**, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indates**, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India**, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, *I*, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus**, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitu a Davide præficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sqq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalom, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum intermit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabarum, 11, 6 sqq. Denou toti exercitu præficitur, 11, 8. Populi censum habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachazus**, rex Judeorum, Josiæ fil., a Nechone capti-
- vus Egyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacino, *A. J. X*, 5, 2. In Egypto moritur, *ibid.*
- Joachebeda**, Amaramæ uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Egypti regis filia receptus matre enutriendus datur, 9, 5.
- Joachimus** (Jechonias) Judæorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solitus ab Abilamorodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus**, Ezeclie regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joacimus**, Josiæ fil., a Nechone rex Judæa constituitur; ante regnum suspectum Eliacim vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.
- Joacimus**, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas**, pater Banasæ, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joodus**, (*Jodatus*) pontifex, Joasum Ochoziæ regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejuringo adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosaiicas observet; Baalis ædem a Joramœ constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Joedrurus**, Nomici f., Judeus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes**, Judeorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes**, Careæ f., Judeorum a Babylonis in Judæa relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismaelum qui Godoliam interfecit persequitur, 9, 5. Judeos in Egyptum ducit, 9, 6.
- Joannes**, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes**, Judeæ fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus**. *V. Hyrcanus*.
- Joannes**, Mattathiae fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabataeos missus ab Amaraci filii occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes**, Baptista, vir bonus, Judeos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes**, Judeus Caesariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes**, Esseus Thamnae p̄f. *B. J. II*, 20, 4. In praetorio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes**, Ananiæ f., Acrabatenæ et Gophnitæ toparchæ p̄f. *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes**, Damæ filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes**, Sosæ f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; *VI*, 2.
- Joannes**, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et monibus firmat, *V. J. 10*. *B. J. II*, 20, 6; *VI*, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13*. *B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilææ p̄f. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberiens et Sephoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho p̄f. admatur et in ipsum conseratur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus scatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditioinem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq.; *VI*, 1. Ibi cum optimatis et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

- tas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumeis, qui in urbem confluerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotæ ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Gorionis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne desciscit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica confiencia adlibet, 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliat, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad deditonem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiorem confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judæis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indeoles, VII, 8, 1. *Joannis* pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Joasus*, Gedeonis fil., *A. J.* V, 6, 2.
- Joasus*, Ochozia Judæe regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J.* IX, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vite anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Ioadus vixit, Joasus legum erat observantissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joad: mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azaelum magna pecunia vi a Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4.
- Joasus*, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elisseum vatem magno in honore habet, *A. J.* IX, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judæorum regem devicit et captis Hierosolymis, mnrorum partem diruit, 9, 3.
- Joathames*, Gedeonis f., Sicimitas contra Abimelechum concitat, *A. J.* V, 7, 1 sqq.
- Joathes*, Josiae regis a commentariis, *A. J.* X, 4, 1.
- Joazarus*, Boethi f., pontifex creatur ab Herode, *A. J.* XVII, 6, 4. Pontifex ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut bonorum censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1.
- Joazus*, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J.* IX, 8, 1. Ab Azelo bello premitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5.
- Jobabas*, ductæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Jobetus*, Lamechi f., *A. J.* I, 2, 2.
- Jobetus*, annus Jubileus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J.* III, 12, 13.
- Jochabes*, Phinesis f., *A. J.* V, 11, 4.
- Jodamus*, tribus Leviticæ princeps, *A. J.* VII, 2, 2.
- Joelus*, Samueli f., in republica administranda nequissimum se præbet, *A. J.* VI, 3, 2.
- Jomnes*, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jonadabus*, Jehu regis amicus, *A. J.* IX, 6, 6.
- Jonas*, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adactus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J.* 10, 2.
- Jonathas*, Saüli fil., Palæstinorum præsidium solus cum armigero aggreditur et fugat, *A. J.* VI, 6, 2. Saulus eum inmorti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitiae fredo cum Davide init ejusque salutis prospicit, 11, 8 sqq. In præcio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.
- Jonathas*, Abiathari f., *A. J.* VII, 9, 2.
- Jonathas*, Samæ fil., Ammonis amicus, *A. J.* VII, 8, 3; 12, 2.
- Jonathas*, Apphus cognominalis, filius Mattathias, *A. J.* XII, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Prælum committit cum Bachide Syrorum duce in Jordania paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabatæis interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachide in urbe Bethalaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachide pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandre pontifex creatur, 2, 2; 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugalque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatore Judæe immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenes, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Enthenum, 5, 4. Phoenicia et Colesyriæ urbes in Antiochi potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis viavit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedæmoniis amicitiam renews, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J.* I, 2, 1.
- Jonathas*, Absalom f., *A. J.* XIII, 6, 3.
- Jonathas*, Onias f., Jud. ab Hyrcano Romanum mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Jonathas*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.
- Jonathas* pontifex a Felice, Judæe procur., e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 5.
- Jonathas*, Phariseus, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione in Galilæam mittitur ut Josepho præfeturam adimiat; Galilæi hoc fieri non sinit, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64.
- Jonathas*, Sisennæ f., *V. J.* 38.
- Jonathas* Judeus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudentem vincit; a Prisco sagitta transtigitur, *B. J.* VI, 2, 10.
- Jonathas* sicarius Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captius Judæorum locupletissimos falso accusat, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Calumniarum falsitate detecta, Romæ virus crenatur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76.
- Ionia*, regio Asiæ min., nomen habet a Jovano Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Judeis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J.* XVI, 2, 3 sqq.
- Jope* (*Joppe*), urbe Judææ maritima cum portu, *A. J.* XI, 4, 1. *B. J.* I, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J.* III, 9, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Julio Ceæsare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarachæ ditione est; Archelao regno dejecto Syria adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4, 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J.* II, 18, 10. Instauratur a Judæis seditionis, qui piraticam faciunt, *B. J.* III, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J.* IX, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J.* I, 2, 2.

Joramus, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filium uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumæi et qui regionem Labinarum incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palestini Judæam invadunt et in regis domum sœviunt; Joramus post mortem regis exse- quis dignus non habetur, 5, 3.

Joramus, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziae fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumæorum rege Moabitas debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris adimit Aramatam, 6, 1. A Jehu interficitur, 6, 3.

Joramus, Azariae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Jordanes, fluv. Palestinae; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Pance monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J.* V, 3, 1; VIII, 8, 4; I, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus cursus descriptibus, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (*Em.*), *A. J.* XIII, 1, 3; 1, 5.

Josabeta, Ochoziae regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.

Josadocus, pontifex maximus, Babylonem captivus abducitur, *A. J.* X, 8, 6.

Josaphatus, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.

Josaphatus, fil. Asani, Judeorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moysis leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitis et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thracias emporia, hac vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joram et Idumæorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumæam desertam eosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigimo quinto, 3, 2.

Josephus, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Ægyptio emitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephre uxorem quæ ipsum ad concubitum pellicere studet, repudiavit; contumeliose ab ea accusatus in carcere conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothæ regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariae curandæ præficitur, 5, 7. Psothomphaneucus a rege cognominatur; honoribus cumulatur 6, 1. Asemetham uxorem dicit; ejus liberi, *tibid.* Fratres in Ægyptum missos ad frumentum coendum agnoscit eorumque animos variis modis pertinent, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem ligant in Ægypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fama Ægyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebronæ; fratribus magnas possessiones in Ægypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananæam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *tibid.* Quid Chæremon de Josepho tradat, *C. A. I.*, 32.

Josephus, Tobiae fil., Oniam patrum objurgat quod tributa Ptolemaeo Euerg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judacorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judææ terrarumque adjacentium licitatione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiae et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemaeum Epiph. mittit, 4, 7. Mortitur, 4, 10.

Josephus, Zacharie f. contra Judæ mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.

Josephus, Mennæi f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.

Josephus, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumæa obviam fit, *A. J.* XIV, 7, 4; 13, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Massada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumæam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficidente in Judæa cum Machaera relinquitur; contra fratris jussum præcium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.

Josephus, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* I, 22, 4 sq.

Josephus, Herodis M. quæstor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.

Josephus, Josephi, Herodis fratis, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem dicit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4, Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judeis seditionis, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.

Josephus, Elemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.

Josephus, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatus privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Josephus, Cabi, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1

Josephus, Cami sive Chamydi f., pontifex constitutus ab Herode Chalcidis dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.

Josephus, Goronii f., a populo urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3.

Josephus, Simonis f., Hierichunti præficitur, *B. J.* II, 20, 4.

Josephus, Gamalensis contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J.* -37.

Josephus, pontifex, Hierosolymis prosugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.

Josephus, Dalci f., sacerdos in flammis templi incensi mortem querit, *B. J.* VI, 5, 1.

Josephus, Matthiæ f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.

Josephus (*Flavius*), Matthiæ f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caïi Cæsari natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; per illustris Pharisæorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione uitior; deinde Pharisæorum sectæ se addicit, *V. J.* 2. Romam proficisciens naufragium facit; apud Poppæam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judæos a seditione contra Romanos moveentes dehortatur; proditiose se suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galileos cum duobus sociis præficitur, *V. J.* 7; 12, *B. J.* II, [20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchæ palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37 *B. J.* II, 20, 6. Galileos disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galileorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquuntur; et manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichæas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoritæ ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Æbutium, *V. J.* 24. In suspicionem proditiose vocatus apud Tarichæatas et Tiberienses, magnum subit discrinens; stratagema salutem querit, *V. J.* 26, sqq.

- B. J. II**, 21, 3 sqq. Tiberienses et Tarichætas defectio-
nem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redi-
git, *V. J.* 31 sqq. **B. J. II**, 21, 8 sqq. Gamalitis, qui ab
Agrippa rege defecerant, auxilium mittit, *V. J.* 37.
Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus ed
perducitur ut Josepho præfecturam abroget, *V. J.* 38
sqq. **B. J. II**, 21, 7. Josephus Galilæorum precibus mo-
tus in præfectura manet et exercitum cogit, simulans
sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J.* 42 sqq.
Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi
structas irritas reddit, 44 sqq. Praelarum Galilæorum
de Josepho testimonium, 50. Legatos Hierosolyma mit-
tit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, 52. Jo-
nathas ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem
machinantur; vix e vita periculo evadit, 53 sqq. Galilææ
præfectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur,
60. Jonatham et Ananiam, novas insidias parantes capit,
62. Tiberiadem expugnat, 62. sqq. Joannis Levi militum
plerisque ad suas partes peritit, 66. Sepphorin in po-
testatem suam redigit, 67. Tiberiensium saluti consultit,
68. Quum Sepphoritæ Romanos in urbem suam recepi-
sent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta
discedit, 71. Cum Agrippæ exercitu prælio congrederit
72 sqq. Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III*,
4, 1. Quum Vespasianus in Galilæam venisset, Josephus
a suis desertus Tiberiadem confudit, *B. J. III*, 6, 3. De
belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere
statuit, *B. J.* 7, 2. Jopata se confert, *B. J.* 7, 3. In hac
urbe a Romanis obcessus fortiter iis resistit multaque con-
tra eos stratagemata adhibet, *B. J.* 7, 4 — 35. Urbe a Ro-
manis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J.*
8, 1. sqq. Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum
clementia, 8, 8. Vespasiano imperium vaticinatur, 8, 9.
Caesarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B.*
J. 9, 1. Hierosolymitanum eum lugent ut mortuum, mox
vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, 9,
5 sq. Vinculis solvitur, *B. J. IV*, 10, 7. *V. J.* 75. Hiero-
solymitanos a Tito obcessos ad deditiōnem hortatur, *B.*
J. V, 9, 3 sq. Lapis percuditur a seditionis, 13, 8. Jose-
phi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad dedi-
tionem hortatur, *VI*, 2, 1 sqq.; 7, 2. Post Hierosolym.
expugnationem multos captivos liberat, *V. J.* 75. A
Tito prædia accipit in Judæa, Romam profectus a Ve-
spasiano multis muneribus donatur magnoque in honore
apud eum est, *ibid.* A Jonatha quodam falso conjuratio-
nis apud Vespas. accusatur, *B. J. VII*, 11, 3. *V. J.* 76.
Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domi-
tiano valde honoratur, *V. J.* 76. Ejus uxores et liberi,
V. J. 75, 76, 1. — Agrippæ regis ad Josephum epistola,
V. J. 65. — Josephus in literis Hebraicis et Græcis
versatissimus, *A. J. XX*, 11, 2. Sed non assequutus est
exquisitam lingua Græcæ pronunciationem, *ibid.* Ju-
dæorum res gestas Romæ literis mandavit, *C. A. I*, 9.
Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J. VIII*,
2, 8. *XVI*, 7, 1; *XX*, 8, 3. *V. J.* 65. *C. A. I*, 9 sq. —
Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J. I*,
pr. 1. Vespasiani, Titi et Agrippæ testimonia de veritate
historiæ belli Jud. a Josepho conscriptæ, *V. J.* 70. *C. A.*
1, 9. — Quo consilio Antiquitates Jud. scripserit, *A. J.*
1, pr. 1 sqq. *XX*, 11, 12. Juðæorum libros sacros in
Antiquitatibus græce reddidit, *A. J. X*, 10, 6. Quando
hoc opus ad finem perduxerit, *A. J. XX*, 11, 2. — Quid
sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Juðæo-
rum contra Apionem, *C. A. I*, 1. — Promittit librum de
Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J. XX*,
11, 2; cf. *A. J. III*, 5, 6; 8, 10; *IV*, 8, 4. *C. A. I*, 9.
Josias, rex Juðæorum, Amosi fil., *A. J. X*, 4, 1. Ejus
pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos pu-
blice recitando curat, 4, 2 et 3. Idolorum cultum fun-
ditus delet, 4, 4 et 5 Nechaonem, regem Ægypti, pro-
hibere conatur ab expeditione per ipsius fines facienda;
in prælio cum eo commisso sagitta ictus moritur, 5, 1.
Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*
- Josua**. *V. Jesus Naveni*.
- Josua**, Sæc f., pontifex creator ab Archelao ethnarcha, *A.*
J. XVIII, 13, 1.
- Josubacus**, Abram f., *A. J. I*, 15.
- Jotapata**, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J. III*, 7,
7. A Josepho munitur, 11, 20, 6. A Placido frustra oppri-
gnatur, *B. J. III*, 6, 1. A Vespasiano obsidetur; Jotapateni
duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs
capitur et detetur, 7, 4 sqq. Urbis situs, 7, 7.
- Jotape**, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Ari-
stobuli filii nubis, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Jotape**, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J. XVIII*, 5, 4.
- Jotape**, Antiochi Commagenerorum regis f., Alexandro Ti-
grani filio nubis, *A. J. XVIII*, 4, 5.
- Jothamus**, Bocciae f., *A. J. XVIII*, 1, 3.
- Jothamus**, rex Judeorum, Oziae fil., vivo adhuc patre re-
gnum suscipit, *A. J. IX*, 10, 4. Rempublicam optime
gerit, Ammanitis tributum imperat, 11, 2. Regnat annos
quadraginta et unum, 12, 1.
- Jothamus**, Jueli f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Jothorus**, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tri-
buitur in Palæstina, *A. J. V*, 2, 3.
- Jovanus**, Japhethæ f., *A. J. I*, 6, 1. Ab eo Græci originem
trahunt, *ibid.*
- Jozarus**, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Mat-
thiæ, *A. J. XVII*, 6, 4.
- Jozarus**, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa,
V. J. 7.
- Jozarus**, sacerdos, cum tribus aliis Judæis a Simonis et
Anani factione contra Flav. Josephum, Galilææ præf.,
missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq.
- Ipa** (?) urbs Palæst., *A. J. VIII*, 10, 1.
- Iraes**, Jucta f., *A. J. I*, 6, 4.
- Irenæus**, Herodis Antipæ procurator, vir eloquentissimus,
A. J. XVII, 9, 4. *B. J. II*, 2, 3.
- Isaacus**, (Isacus) Abram f. ex Sarra, circumciditur, *A. J.*
1, 12, 2. A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei
parcit, 13. Rebeccam Bathueli fil. ducit uxorem, 16.
Ex ea procreat Esavum et Jacobum, 18, 1. Dei jussu Ga-
dara se confert, 18, 2 sq. Pro Esavo preces facere volens
fallitur a Jacobo, 18, 4 sqq. Moritur Chebrone, 22.
- Isamachus**, pater Eliabi, *A. J. III*, 6, 1.
- Isana**, urbs Palæst., *A. J. VIII*, 11, 3.
- Isanæ**, vicus Palæst. *A. J. XIV*, 15, 12.
- Isara**, urbs Palæst., *A. J. VIII*, 15, 4.
- Isidis** sacra fo-dantur, *A. J. XVIII*, 3, 4. Tiberii jussu Isi-
dis sacerdos cruci affiguntur ejusque templum everti-
tur, *ibid.* Cf. *C. A. I*, 32.
- Ismaelus**, Abram f. ex Agara, *A. J. I*, 10, 4. Cum matre
Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti propicit,
12, 3. Mulierem Ægyptiam ducit uxorem, ex qua duo-
decim liberos suscipit, 12, 4.
- Ismaelus**, Judæus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Ba-
byloniis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem
confudit, *A. J. X*, 9, 2. Godoliam omnesque Mashaphen-
ses intermit, 9, 4.
- Ismaelus**, Phabi fil., pontifex, *A. J. XVIII*, 2, 2; *XX*, 8,
8. *B. J.* VI, 2, 2. Ab Hierosolymorum proceribus Romam
mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A.*
J. XX, 8, 11. A Nerone obses retinetur, *ibid.*
- Israela**, *V. Jesraela*.

- Israelite. V. Judæi.*
Israetus. V. Jacobus.
Issacharis, Jacobi ex Lia f., A. J. I., 19, 8. Ejus filii quartuor, II, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, V, 1, 22.
Issares, Nephthalis f., A. J. II., 7, 4.
Ister, fluv. Germaniae, B. J. II., 16, 4; VII, 4, 3.
Istobus, Ammanitis open fert contra Judæos, A. J. VII, 6, 1.
Isuis, Aseri f., A. J. II., 7, 4.
Isus, Aseri f., A. J. II., 7, 4.
Isus, Joram f., pontifex maximus, A. J. X., 8, 6.
Itabyrin, mons Galil., describitur, B. J. IV, 1, 8. A Flavio Josepho munatur, II, 20, 6. V. J. 37. Cf. A. J. V, 1, 22; XIII, 15, 4.
Ithamarus, Aaronis f., A. J. XIII, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotalis ab ejus familia ad Phineesius stirpem transit, A. J. VIII, 1, 3; cf. VIII, 14, 7.
Ithobalus, Tyriorum et Sidoniorum rex, A. J. VIII, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. IX, 6, 6. C. A. I, 18; 21.
Ituræa, regio Palæstinæ, Ituræ ab Aristobulo Judæorum rege debellantur. A. J. XIII, 11, 3. Ab eodem circumcisioñem admitere coguntur, ibid.
Jubatus, Lamechi f., A. J. I, 2, 2.
Judas, rex Libyæ, Glaphyram Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, A. J. XVII, 13, 4. B. J. II, 7, 4.
Jubileus annus. V. Jobelus.
Juctas, Heberi f., A. J. I, 6, 4.
Jucundus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, A. J. XVI, 10, 3.
Judæa, gens Æthiopica, originem trahunt a Judada, A. J. 1, 6, 2.
Judadas, Regni f., Judadæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
*Judæa, Judæi. Judæa (i. e. tota terra Israelitica) describitur, B. J. III, 3, 1 sqq. A. J. V, 1 sqq. Olim Chananea vocata, A. J. I, 6, 2. Judæa proprie fines et natura, B. J. III, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, ibid. — Judæi ab initio Hebrei appellati ab Hebero Salæ f., A. J. I, 6, 4. Israelita: ab Israelo (Jacobo), A. J. I, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo e captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæa prima in eam pervenit, A. J. XI, 5, 7. — Abramus Juðæorum gentis auctor e Mesopotamia in Chananeam migrat eamque occupat, A. J. I, 7 sqq. V. Abramus, Isaacus, Jacobus. Judæi, fame in Palæstina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum commigrant, ubi prefectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, A. J. II, 1, 1 sqq. Num idem qui apud Ægyptios Hycos vocantur? C. A. I, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum saevisse, tradit Manetho, C. A. I, 26 sqq. Judæi ab Ægyptis inhumaniter tractantur variisque laboribus ateruntur, A. J. II, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert, Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, C. A. I, 34 sq. Ex Ægypto descendunt duce Moyse, A. J. II, 15 sq. cf. Moyse. Exodi tempus definitur, A. J. VIII, 3, 1. Apionis de exodo sententia, C. A. II, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, A. J. III, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem precepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viri timi contribuunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullæ recensentur 9—13. A Moyse ad Chananea fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos iratum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananeam traditum esse, 13, 1. sqq. Invito Moyse Chananeos aggressi clade afficiuntur, IV, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescant, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorphaeorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis covrumpuntur et ad leges violandas perduncuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyses iis librum tradit leges et reipublicas ordinatem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolas occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat A. J. V, 1, 1—12. Infeliciter res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offendisset; a Jesu iustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, A. J. XI, 4, 8. Judæi leges patrias violantes, magnas experientur calamitates, ortoque bello inter Benjaminas et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, A. J. V, 2. Subjugantur ab Assyris, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitis in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit, 11, 2. Palæstinos vincunt, duce Samuelo, VI, 2. Samuell filii male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinos, Amalecitas, Moabitæ alias gentes sinitimas devincunt, VI, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæ tribu Davides, a reliquo tribus Jebosthus rex creator: exardescit bellum civile, VII, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribibus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæ, gens Chananeæ, incolebant, expugnat, annis quinquevis quindecim postquam Jesus cum Chananeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditinem redigunt; Moabitis annum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fama premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi census habet: reperiuntur nongenta millia hominum qui arma ferre possint, Benjaminis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, VIII, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæ et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituant; itaque Judæa in duo regna dividitur, A. J. VIII, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere cœperunt, quæ omnium eorum malorum causa existit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: Roboamus, Asanus, Josaphatus, Joram, Ochozias, Gotholia, Joasus, Amasias, Ozias, Jothamus, Achazes, Ezeclias, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joacimus, Joachimus, Sedecias. — Reges Israelis: Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Elanu, Zamares, Amarinus, Thamnæus, Achabus, II, Ochozias, Joram, Jehus, Joazus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manaemus, Phaceas, Pha-*

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege extinguitur, Israelitæ in Mediam et Persiam transferuntur : in eorum locum substituuntur Chuthæi, A. J. IX, 14, 1. Regnum Judæa evertitur a Nabuchodonosoro ; Judæa melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, X, 8. Pauperes in Judæa relicti circa Maspham urbem sedes figurant iisque Godolias praeficitur ; post Godolias interitum in Ægyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, 9. A Cyro Persarum rege veniam imprestant redeundi in patriam, XI, 1, 1 sqq. Multi in Babylonia remanent, 1, 3. Urbem et templum instaurare coperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyses prohibentur ne hac in re pergent, 2, 1 et 2. Darius, instigante Zorobabelo, in urbe temploque instaurandis magnam ponit operam, 3, 7 sqq. Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, 3, 10. Samaritas templi adificationem impedit student, sed frustra, 4, 3. sqq. Tempio absoluto solemne Pascha celebratur, 4, 8. Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras connubium cum mulieribus peregrinis abolet, 5, 3 sqq. A gentibus finitimus urbis iudea diruntur, que Neemias reficit, 5, 6 sqq. Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judeorum gentem extinguere moliente, Mardochæi et Estheris opera servantur ; in hujus rei memoriam dies Plurimæos celebrant, 6, 5 sqq. Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam imprestant, 6, 13. Alexandre M. se subjiciunt ab eoque privilegia imprestant, 8, 4. sqq. Ptolemaeus Lagi urbem capit multosque Judeos in Ægyptum deportat ; contentiones inter Judeos et Samaritas, XII, 1. Qui in Ægyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemaeo Philadelfo, 2, 2 sqq. Antiochus Magnus, occupata Judæa, Judeorum erga se studium remuneratur, 3, 3. Ptolemaeus Epiph. Judeam dotis nomine ab Antiocho M. accepit, 4, 1. Ab Antiocho Epiphanie coguntur patrum cultum patrosque mores relinquere, 5, 4. Maccabæi regis manda contemnunt magnamque manum circa se colligunt, 6. Sub Juda Mactab. Judei libertatem suam contra Syriae reges egregie defendunt, 7 — 11. Fœdus cum Romanis ineunt, 10, 6. Sub Jonatha Syrorum reges Judeorum gratiam sibi conciliare student, XIII, 2, 8qq. Fœdus cum Romanis renovatur, 5, 8; 7, 3; 9, 2. Simone principatum tenente, Judei magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, 6, 6. Judeorum res admodum secundæ ac florentes sub Hyrcano, 10, 1. Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, A. J. 11, 1. B. J. 1, 3, 1. Contra Alexandrum Janneum, qui Aristobulo succedit, saepius seditionem movent, A. J. 1, 5; 14. B. J. 4, 3 sqq. Regni fines sub Alexandro Janneo, A. J. 15, 3. Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor ; haec omnia Pharisæis gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, A. J. 16, 1 sqq. B. J. 5, 3. Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, A. J. XIV, 1 sqq. B. J. 1, 6, 1 sqq. Pompejus, captis Hierosolymis, regiam dignitatem abolet, Judeis tributum imponit multasque eorum urbes Syriae provinciae attribuit, A. J. 4, B. J. 7. Gabinius quinque synedria constituit populumque in totidem partes dividit ; Judei reguntur ab optimatisbus, A. J. XIV, 5, 4. B. J. 1, 8, 5. Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium ferunt, A. J. 8, B. J. 9, 3 sqq. Decreta in Judeorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, A. J. 10. Valde vexantur a Cassio, A. J. 11, 2 sqq. B. J. 11, 1 sqq. M. Antonius iis restitut quæ Cassius iis eripuerat, A. J. 12, 2 sqq. Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigonum Aristob. filium, A. J. 13 sqq. B. J. 12 sqq. An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, A. J. XV, 1. Jussu Antonii Herodes Judeæ partem Cleopatrae cedit, A. J. XV, 4, 1. B. J. 1, 18, 5. Judea magno terræ mota vastatur, A. J. 5, 2. B. J. 19, 3. Herodes ab Octaviano eam Judeæ partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatrae dederat, A. J. XV, 7, 3. Trachonitis, Batanaea, Auranitis et Zenodori tetrarchia Herodis regno ab Octaviano adduntur, A. J. XV, 10, 1 sqq. B. J. 1, 20, 4. Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Roma de regno disceptantibus, Judea plena est turbarum ; seditiones compescuntur a Quinto. Varo, Syriae præfecto, A. J. XVII, 10. B. J. II, 3 sqq. Judei legatos mittunt ad Caesarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, A. J. 11, 2. B. J. 6, 2. Cæsar Octav. Archelaum constituit ethnarcham eique Judeam, Samariam et Idumeam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchs facit, huic Peræam et Galilæam, illi Batanaeum Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terræ partem assignans, A. J. 11, 4. B. J. 6, 3. Archelao regno dejecto, Cæsar ejus ethnarchiam Syrie provinciæ adjicit, A. J. 13, 5. B. J. 8, 1. Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syrie adjicit, A. J. XVIII, 4, 6. Caius vero Caligula Agrippam Aristoboli fil. Philippi tetrarchia regem facit, A. J. XVIII, 6, 10. B. J. II, 9, 5. Judei nolunt Caligulæ statuum in dei templo erigere, A. J. XVIII, 8, 2 sqq. Claudius Cæsar Agrippæ regno addit Judeam, Samariam, Libanum montem et Abilam urhem, A. J. XIX, 5, 1. B. J. II, 11, 5. Claudius Judeis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis uitantur, A. J. 5, 2. Post Agrippæ mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judeæ res administret, A. J. 9, 2. Lis inter Samaritas et Galileos quibus Judei auxiliantur, A. J. XX, 6. B. J. II, 12, 3. Claudius Agrippæ, Agrippæ M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Nero ejus regno addit partem Galilææ et Peræ, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Tota Judea tum temporis latronum, impostorum et hominum seditionis plena, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 2 sqq. Flori procuratoris sævitia Judeos ad defectionem a Romanis adigit ; belli Judaici initium, B. J. II, 14 sq. Judeorum ubique gentium calamitates et cædes, 18. Cestius Gallus Syrie prefectus ad reprimendam seditionem in Judeam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, 19. Judei tam urbis et provinciarum prefectos bellicæ duces constituent, 20, 3 sq. Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judeos, B. J. III, 1, 2 sq. Vespasianus Galilæam occupat, III, 2—10, IV, 1. Intestina dissidia et seditiones in Judea, IV, 3, 2. Hierosolymis zelotæ in cives saeviunt, 4 et 5. Peræa, Idumæa magnaque pars Judeæ a Romanis subiguntur, 7—9. Quum Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judeis persequitur, 11, 5. Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus evertuntur, V, 1 — VII, 1. V. *Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judeæ terram vendi jubet et Judeis, ubincunque degant, tributum indicit, 6, 6. Machærus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur ; finis belli Judaici, 6, 1 sqq.; 8, 1 — 10, 1. — Admirabilis inter Judeos de rebus summis consensio, C. A. II, 19. Dei quæ sit natura ex Judeorum sententia, C. A. II, 16; 22. Eorum libri sacri viginti duo, C. A. I, 8. — Judeorum leges omnium optime, C. A. II, 38, 41. Earum indeles, II, 14; 16 sqq.; 41. Severiores sunt quam quæ apud alios populos valent, II, 32. Multi eas imitati sunt, II, 39. Judei legibus accreditissime instituuntur, II, 18. Omnia pati malunt quæ quidquam contra leges facere, I, 22 — Magistratus sitem in qualibet Judeorum urbe, quorum duo e tribu

- Levitica**, *A. J.* IV, 8, 4. — Judeorum temperantia, fortitudo, sapientia, *C. A.* I, 22. Apud Judeos illiberalis est aliarum gentium linguas ediscere, *A. J.* XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, *A. J.* I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judeorum iuramenta Apionis mendacia, *C. A.* II, 10. — Judaei admodum sero in Graecorum notitiam venerunt, *C. A.* I, 12. Graecorum de iis testimonia, 1, 22. Cur odio sint Egyptiis, I, 24. Judaei per totum orbem terrarum dispersi sunt, *A. J.* XIV, 7, 2. *B. J.* II, 16, 4. Cf. *Alexandria*, *Antiochia*, *Babylonia*, *Creta*, *Cyrene*, *Damascus*, *Ionia*, *Melos*, *Roma*, *Syria*.
- Judacum bellum**, quando initium cepit; ejus cause, *B. J.* II, 14 sqq. Cf. *Judea*, *Hierosolyma*, *Vespasianus*, *Titus*.
- Judas**, Jacobi ex Lia f. *A. J.* I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum velenitissimum et audacissimum, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judae tribus quannam Judae partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflatur, VII, 1, 2 sqq. Tribulum numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.
- Judas**, Aminadabif., *A. J.* XI, 4, 2.
- Judas**, pontifex, *A. J.* XI, 7, 1.
- Judas Maccabeus**, Mattathias fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, *A. J.* XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luminum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congrederit; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Bachides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In prelio cum Bachide commisso cadit, 11, 2. Cf. *B. J.* I, 1, 4 sqq.
- Judas**, Essens, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, *A. J.* XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 5.
- Judas**, Chapsei f., *A. J.* XIII, 5, 7.
- Judas**, Ezechiae latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, *B. J.* II, 4, 1. *A. J.* XVII, 10, 5.
- Judas**, Sariphai fil., legum interpres praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta dejici jubet, *A. J.* XVII, 6, 2 sq. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
- Judas**, Galilaeus (Gaulanita) Judaeos hortatur ut a Romanis deficiant, *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* 8, 1. Novae philosophorum secte princeps est, quae in pluriisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis distinet, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, *A. J.* I, 1; 1, 6. *B. J.* 8, 6.
- Judas**, Jonathae f., Judaeus nobilis, *B. J.* II, 21, 7.
- Judas**, Chelciæ f., Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Judas**, Judæ f., unus e seditionisorum Hieros. praefectis ob positionem a Simone necatur, *B. J.* V, 13, 2.
- Judas**, Ari f., Judaeus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 1, 8; VII, 6, 5.
- Judas**, Mertonis f., Judaeus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 5.
- Judas**, Flav. Josephi collega in administranda Galilæa, *V. J.* 7.
- Judices**, etiam μόναρχοι dicti, plus quingentis annis apud Judeos imperium tenebant, *A. J.* XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
- Juelus**, Sudeæ fil., summus pontifex, *A. J.* X, 8, 6.
- Julia (Livia)** Cæsaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, *A. J.* XVI, 5, 1. Saloma Herodis sorori suadet ut fratre obsequuta nubat Alexæ, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Herodes magnam pecuniam vim ei legat, *A. J.* XVII, 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasælidem et Archelaïdem legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Julia**, Caligulae soror, M. Minuciani uxor, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Julianus**, Bithynius, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 8.
- Julias (Livias)**, urbs Peræ ab Herode Antipa ita vocata in honorem Juliae Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. A Nerone Agrippæ juniori datur, *A. J.* XX, 8, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Julias**, urbs Galil. ad lacum Genzareth, a Philippo ita appellata in honorem Julie Augusti filie; prius dicebatur Bethsaida, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1; III, 10, 7. *V. J.* 71.
- Julius**, leg. Roman. dux, *A. J.* XV, 3, 7.
- Juno Argiva**, *B. J.* I, 21, 7.
- Jupiter Enyalius**, *A. J.* I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, *A. J.* XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Egypto, *B. J.* IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templum in Roma urbe, *A. J.* XIX, 4, 3. *B. J.* VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiæ, *A. J.* XIX, 1, 1. *B. J.* I, 21, 7.
- Justus**, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis studet; ejus indoles atque ingenium, *V. J.* 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. præf. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 75. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capituli damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exsilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilee gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam ediderit, *ibid.*
- Justus**, Flav. Josephi f., *V. J.* 1; 76.
- Iycæ** a Hiramo Tyriorum rege subjecti, *A. J.* VIII, 5, 3.
- Izaræ**, Ions Palest., *A. J.* 15, 6.
- Izari (P) urbs** (Jesraela), *A. J.* VIII, 13, 6.
- Izates**, Monobazi Adiabenorum regis ex Helena fil., ad Abennigerummittit, cuius filiam uxorem dicit, *A. J.* XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benignè excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni primores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabiam, cedit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successore reliquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. *B. J.* VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., *A. J.* I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebecam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septemmo elapso fraudulenter Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebeccam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persecutur; Deo intercedente fidus facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha*, urbs Palæst., A. J. VII, 5, 5.
- Labimus*, Mestraimi f., A. J. I, 6, 2.
- Labina*, regio Palæst., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus*, rex Babylonie, C. A. I, 20.
- Labosordachus*, rex Babylonie, A. J. X, 11, 2.
- Lacedæmonii Judæorum cognati*, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judæis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedæmonii moribus docent non præceptis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa*, urbs Judææ, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus*, Mathesale f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice*, Galadenerorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea maritima*, urbs Syriæ; Herodis M. in Laodicensis liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicenses*, a Romanis jubentur Judæos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcius Lepidus*, decimæ legionis Rom. dux, B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes*, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis*, urbs Ægypti, A. J. II, 15, 1.
- Latusimus*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana*, urbs Judææ, A. J. X, 5, 2.
- Lemba*, urbs Meabitarum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemonia*, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus*, consul Rom.; ejus de Judæis Ephesis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis*, urbs Ægypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus*, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus*, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce*, saxum prope Masadam, castellum Judææ, A. J. VII, 8, 5.
- Levias*, Judæus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Lcri*, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinani sororem a Sichene stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitæ, Judæorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadragesinta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuit isque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2.) Hieroboamo in regno suo vitularum cultum præscribente, Levite inde in Judeam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permituit stola lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica*, a septuaginta Judæis in linguam Græcam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicæ leges*.
- Lia*, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus*, mons Syriæ, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 8, 8; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; III, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis*, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus*, Judæus procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya*, nomen habet a Libye Mestraimi f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophre, I, 15. — Libya Pentapolitana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes*, a Judæis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronto*, legionum Alexandrinarum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia. V. Julia*.
- Livias*, urbs Arabiæ, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius*, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius*, cum Metello Damascum capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus*, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus*, eques Rom., fortitudine conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus*, Aranæ f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Ægyptum proficiscitur; inde in Chananeam reversus, planitiem ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyris in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo præmonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuum salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concubit, 11, 5.
- Lucius*, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus*, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas*, Semæ f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi. V. Lydi*.
- Ludi*, quinquennales ab Herode M. in honorem Cœsaris Octav. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romæ in Palatio celebrantur in honorem Cœsaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Ludimus* (*Ludimus*), Mestraimi f., A. J. I, 6, 2.
- Lugdunum*, urbs Galliæ; Herodes Antipas a Caligula relegatur, A. J. XVIII, 7, 2. B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum*, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes*, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus (Julius)* tribunus militum Caligulae uxorem et filiam interficit, A. J. XIX, 2, 4. Suppicio afficitur, 4, 5.
- Lupus*, Alexandriae præfetus, Onise templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 6, 4.
- Lychnuchus* sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycti*, pop. Asiae min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus*, Lacedæmoniorum legislator, C. A. II, 15; 31. *Lydi*, olim Ludi dicti, a Luda Semæ f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis studient sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia*, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda* (*Diospolis*), urbs Judææ, toparchia caput, B. J. III, 3, 5. Incole a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias*, Ptolemai Mennai f., post patria obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Cleopatra insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysanæ tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias*, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiochum Eupat. expeditionem facit contra Judeos, 9, 4 sq. Cum Judæis pacem componit, 9, 7. A Demeirio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias*, Syriæ castellum, a Pompeio expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, A. J. XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro • Jannaeo prodit, A. J. XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniae f., ab Hyrcano Romanammittitur legatus, A. J. XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, C. A. I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabica, A. J. XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, A. J. IX, 7, 4.
Mabortha. V. *Neapolis*.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, A. J. XII, 6.
Maccabæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare nolabant, Maccabæis animi fortitudine similes, M. 8 sqq.
Maceda, (Macrida) locus Palæst., A. J. V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, A. J. XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, A. J. XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, B. J. II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, B. J. V, 11, 3.
Machærus, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, A. J. XIV; 15, 7. B. J. I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palæstine et Arabie situm, A. J. XVIII, 5, 1. B. J. I, 8, 1. Ejus situs describitur B. J. VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judeorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Capitur a Judæis seditionis, B. J. II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, B. J. 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
Machana, Roboami uxor, A. J. VIII, 10, 1.
Machas, Nachoræ f., A. J. I, 8, 5.
Machthus, regionis Galaditidis princeps, A. J. VII, 9, 8. cf. 5, 5.
Machma, urbs Palæst., A. J. VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., A. J. VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, A. J. XVIII, 6, 6; 7.
Macrones, pop. Ponti, C. A. I, 22.
Madiæi, Græcis Medi dicuntur, A. J. I, 8, 1.
Madanes, Abramii f., A. J. I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, A. J. I, 8, 1.
Madiana, urbs Arab., A. J. II, 11, 1.
Madianæs, Abramii f., A. J. I, 15.
Madianite, pop. Arab., Judæos ex Egypto redeuntes a finibus suis arcere student, A. J. IV, 6. Devincuntur et cæduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, A. J. XIV, 10, 10.
Mæotis palus, B. J. VII, 7, 4.
Mageddo (*Mageddo*, *Megiddo*), urbs Samar. in tribu Magassæ, a Solomone condita, A. J. VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnus Campus. V. *Campus*.
Magogæ, (Scythæ) a Magoge originem trahunt, A. J. 1, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogarum princeps, A. J. I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 8.
Malætus, Cainæ f., A. J. I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, A. J. XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, A. J. XIII, 5, 1.
Malchus (*Malichus*), rex Arabie, Herodi patria profugo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cuius rei mox eum poenitet, A. J. XIV, 14, 1 sq.
B. J. I, 14, 1 sq. Cf. A. J. XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Juðæos, B. J. III, 4, 2.
Malchus. Cf. *Cleodemus*.
Maliate (?) (*Maniate*), urbe Perææ, A. J. V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judeorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, A. J. XIV, 5, 2; 11, 2. B. J. I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiosis interficit, A. J. 11, 2 sq. B. J. 11, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, A. J. 11, 5. B. J. 11, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbe Palæst., A. J. XII, 8, 3.
Malton, Elimelechi f., A. J. V, 9, 1.
Malthace, Herodis M. uxor, A. J. XVII, 10, 1. B. J. I, 28, 4.
Mambre, illex Abramii, A. J. I, 11, 2.
Mambres, Abramii commilito, A. J. I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
Manæmus, Israëlitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis persuadet ut recedat, A. J. IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid*.
Manæmus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, A. J. XV, 10, 6.
Manæmus, (*Manimus*), Juda Galilei fil., seditionorum Hierosol. dux, B. J. II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. V. J. 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judeorum regis, regia, A. J. VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Cum Ephraimo fratre inter Judeorum principes refertur, II, 8, 1; IH, 12, 4. Manasses tribus quoniam Palæstine partem sortita sit, IV, 7, 8; V, 1, 22.
Manasses, Judeorum rex, Ezecliae fil., initio regni sui impius et crudelis, A. J. X, 3, 1. A Babylonis, qui Judeam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxor, A. J. XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templo in monte Garizin a Sanaball. exstructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, A. J. XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, B. J. II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., A. J. X, 9, 5.
Manetho, genere *Ægyptius*, historiæ *Ægyptiacæ* scriptor, C. A. I, 14. Laudatur, C. A. I, 14; 26—32; II, 2. A. J. I, 8, 9. De ejus fide, C. A. I, 31; 33.
Maniathe. V. *Maliathe*.
L. Manlius, A. J. XIII, 9, 2.
Manna, de celo demittitur, A. J. III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid*.
Mannæus, Lazari f., B. J. V, 13, 7.
Manoches, Samonis pater, A. J. V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., A. J. VI; 13, 2.
Mar, locus Arabæ, A. J. III, 1, 1.
Maræothus, Jothami f., A. J. VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., A. J. II, 7, 4.

- C. Marcellus*, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
- Marcellus*, procurator Judææ, *A. J.* XVIII, 4, 2.
- Marcus*, Alexandri Lysimachi, Alabarchæ, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
- Mardochæus*, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
- Mardochæus*, unus ex Judæorum Babylone degentium primis, patruus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Conjurationem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judæos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judæorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes eum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, munieribus et honoribus cumulatur. 6, 12, et 13.
- Maresa*. *V. Marissa*.
- Maria*, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
- Mariamme* (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
- Mariamne*, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formæ vénustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sqq. Ejus indoles, 7, 4.
- Mariamne*, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
- Mariamne*, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
- Mariamne*, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelcia fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
- Mariamne*, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Mariamne*, Archelai ethnarchæ uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Mariamne*, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode extorta, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
- Marion*, Tyriorum tyrannus Antigono regnum Judææ occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
- Marista*, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinius instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
- Marmaridæ*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
- Marsuane*, mensis anni secundus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 3.
- Marsus*, Syriae praefectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimicitæ cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
- Marsyas* Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
- Maruelus*, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
- Marullus* Judææ procurator constitutus a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
- Masada*, castellum Judææ; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonatha pontifice extustum, ab Herode M. amplificatum et munitius redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Giore f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judæa jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sqq. Sicarii ne in Romanorum manus incident, Eleazari hortata primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
- Masmas*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Masnaemphthes*, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
- Maspha*, urbs Palæst., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
- Masphe* (Masphe), urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 9; VI, 1, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
- Massabazanes*, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
- Massagetae*, pop. Asiae, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
- Massamas*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Masses*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Mastheron* angustæ, in Judea, *A. J.* VI, 13, 4.
- Matigenus*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Mathusalas*, Marueli f., *A. J.* I, 2, 2.
- Mathusatas*, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
- Mattathias*, Joannis f., Maccabœorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnit; in desertum se confert magnamque ubi Judaorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
- Matta/hias*, Absalom f., *A. J.* XIII, 5, 7.
- Mattihas*, Theophilii f., pontifex constitutus ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
- Mattihas*, Margalothi (Margali) fil., legum interpres præstantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 38, 4.
- Mattihas*, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
- Mattihas*, Theophilii fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
- Mattihas*, pontifex ab Hierosolymitis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcessendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elegium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
- Mattihas*, Simonis Pselli f., Fl. Josephi atavus, *V. J.* I.
- Mattihas*, cognominatus Gibbosus, Matthiæ f., Fl. Josephi abavus, *V. J.* I.
- Mattihas*, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* I; 40. Ejus elegium, 2. Hierosolymis a seditionis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
- Mauri*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
- Maxilla*, locus Palæst., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 9.
- Mazaca*, urbs Cappadociae, *A. J.* I, 6, 1.
- Medaba*, urbs Palæst., olim in Moabitarum ditione, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.
- Medæi*. *V. Medi*.
- Medi*, a Judæis Medæi vocati, uomen habent a Made, Japhetha f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 6.
- Media* vastatur ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Medium superiore Damasceni a Theglaþlassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
- Meeir*, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
- Megassarus*, Judæus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
- Megasthenes*, rerum Indicarum scriptor de Nahuchodosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
- Meirus*, Belgæ f., sacerdos, in flammas templi incensi se precipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B.* *J. III*, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadocie, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J. XVI*, 10, 6.
- Melcha*, Aranis filia, Nachoræ uxor, *A. J. I*, 6, 5.
- Melehisedeces*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J. I*, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum exstruxit, *B. J. VI*, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J. VI*, 6, 6. In prælio cum Palæstinis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armenie et Cappadociae sita, *B. J. VII*, 1, 3.
- Melus insula*; Judæi Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J. XVII*, 12. *B. J. II*, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula jubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Memnon*, Orestide f., sacerdos Halicarn., *A. J. XIV*, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phœnicia ad Belum fluv. situm, *B. J. II*, 10, 2.
- Mempibostus*, Jonathæ f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J. VII*, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Ægypti, *A. J. XII*, 4, 3; 5, 3. *B. J. IV*, 9, 7; *VII*, 10, 3. *C. A. I*, 14.
- Menander* Ephesius Græcorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A. I*, 18. Quid tradat de Tyriorum regibus, *ibid.* Cf. *A. J. VIII*, 5, 3; 13, 2; *IX*, 14, 2.
- Mende*, urbs Palæst., *X*, 5, 1.
- Mendestus nomos*, in Ægypto, *B. J. IV*, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J. XII*, 2, 12.
- Menenia*, Romæ tribus, *A. J. XIV*, 10, 10.
- Menelaus*. V. *Onias*.
- Menophitus*, prytanis Ephesiorum, *A. J. XIV*, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J. III*, 6, 6.
- Mephramuthus*, rex Ægypti, *C. A. I*, 15.
- Mephres*, rex Ægypti, *C. A. I*, 15.
- Merbalus*, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
- Meroba*, Sauli filia, *A. J. VI*, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Æthiopæ, ita denominata est a sorore Cambysis; prius Saba vocata erat, *A. J. II*, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6; *III*, 3, 1. *V. J. 37*.
- Mesancæ* originem trahunt a Mesa, *A. J. I*, 6, 4.
- Mesa*, Arami f., Mesanaorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiae, *A. J. I*, 7, 1. *VII*, 6, 1; *XIII*, 5, 10. Judei Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur cædes, *A. J. XVIII*, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J. XIV*, 4. *B. J. I*, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Cæsaris uxor, ab eo intersicitur, *A. J. XX*, 8, 1.
- Messenes*, Amenophis Ægypti regis f., *C. A. I*, 32.
- Mestræti* (*Ægyptiæ*) et *Mestre* (*Ægyptus*) nomen habent a Mestraino, *A. J. I*, 6, 2.
- Mestræmus*, Chamæ f., Mestræorum (*Ægyptiorum*) princeps, *A. J. I*, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J. XIV*, 1, 2. Cum Lollio Damascum capiit, *A. J. XIV*, 2, 5. *B. J. I*, 6, 2.
- Metilius*, præsidii Romani in urbe Hierosol. præfector seditionis se dedit, *B. J. II*, 17, 10.
- Mia*, vicus Peræ, *A. J. XX*, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J. VII*, 5, 5.
- Michæas*, vates, Achabo regi prædictit eum ab hoste interfectum iri, *A. J. VIII*, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michala*, Sauli filia, Davidis amore capit, *A. J. VI*, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti saluti consulti, 11, 4. Postea Phœtiae a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, *VII*, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*, P. Servilius proconsulis ad eos rescriptum de Judæis, *A. J. XIV*, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci præfector constitutus urbem tradit Philippo, *A. J. XIII*, 15, 1.
- Minæus*, rex Ægypti, *A. J. VIII*, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A. II*, 16.
- Minucianus* (*Annius*), conspirationis in Caligulam socius, *A. J. XIX*, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus* (*Marcus*), Caligulæ sororis maritus, post Caligulæ mortem rerum potiundi cupidus, *A. J. XIX*, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniæ, *A. J. I*, 3, 6.
- Misaches*. V. *Misæcius*.
- Misæcius* (*Babyloniiæ Misaches appellatus*), Judæus genere regio ortus, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J. X*, 10, 1. Cum duobus cognatis in flamas conjicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illæsi per flamas ambulant, 10, 5. *M. 16.*
- Misan*, Moabitum rex, Joram tributum pendere recusans, ab Israelitis et Judæis bello petitur et vincitur, *A. J. IX*, 3, 1.
- Misenum et Puteoli*, oppida Campaniæ maritima a Caligula ponte juncta, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriæ regis socius, Demetrium Eucerum in captivitatem abducit, *A. J. XIII*, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J. XIV*, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabiniūm fugit, clara ab eo dimittitur, *A. J. XIV*, 6, 4. *B. J. I*, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J. XIV*, 8, 1 sq. *B. J. I*, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Anilæo, *A. J. XVIII*, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbi insul., *A. J. XVI*, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J. I*, 3, 6. *C. A. I*, 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitum princeps, *A. J. I*, 11, 5.
- Moabitæ*, pop. Arabiæ, originem trahunt a Moabo, *A. J. I*, 11, 5. Judæo sibi subjiciunt; sed mox profigantur ab Ehude, *A. J. V*, 4. A. Davide devicti annum tributum pendere coguntur, *VII*, 5, 1. Moabitæ cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J. IX*, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joram, Josaphato et Idumeorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabitæ*, Moabitum terra, *A. J. IV*, 5, 1. *V*, 9, 1. *B. J. IV*, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longevitatem, *A. J. I*, 3, 9.
- Modiim* (*Modein*, *Modim*), vicus Judææ, *A. J. XII*, 6, 1; 11, 2; *XIII*, 6, 5. *B. J. I*, 1, 3.
- Modius* (*Æquiculus*) Agrippæ jun. regis procurator, *V. J. 11*. Camalum obsidet, 24; 36.
- Mæstia*, *B. J. IV*, 10, 6; 11, 3; *VII*, 4, 3.
- Molo*. V. *Apollonius*.
- Momphis*, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.

- Monobasus Basæus**, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J. XX*, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Monobasus**, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J. XX*, 2, 1. Post patri obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.
- Monobasus**, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J. II*, 19, 2.
- Monobazi regia**, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 6, 1.
- Mopsuestia**, urbe Ciliciae, *A. J. XIII*, 13, 4. Mopsuestenes Seleucum Epiphaneum concravant, *ibid.*
- Morius mons**, in Judea, *A. J. I*, 13, 1.
- Mosocheni** (*Cappadoces*) originean trahunt a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1.
- Mosaches**, Japhethæs f., Mosochenorum (*Cappadocum*) princeps, *A. J. I*, 6, 1.
- Mosaicæ leges**. *V. Moyses.*
- Mosollamus**, sagittarius celeberrimus, *C. A. I*, 22.
- Moyses**, Amaramæ ex Joachebeda f., divinum de eo vaticinum, *A. J. II*, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri enutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopæ; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem dicit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitaturus in Arabinam se confert, 11, 1. Ragaelli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. Deo jubetur Judeos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis edendis confirmat, 13. Rege Moysen deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moysi transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sqq. Ad Sinam montem iter convertit Moyses; Judeos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amaram potabilem reddit aliaque miracula edidit, *III*, 1, 1 sqq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sqq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aarone fratrem sacerdotum confert, 8, 3. Tabernaculum iugrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chananæa occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judeorum proceribus seditionem inuenient contra Moysen; a Deo extinguiuntur, *IV*, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devineit, 5. Judeos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubell tribubus dimidiæque Manassitudi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judeis librum qui leges continet, 8, 3. Chanancorum gentem jubet extingui multisque præceptis populi saluti consultit, 8, 44—48. Nube in celum auferuntur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A. II*, 15. Magna ejus de Judæis merita, *II*, 16. Scriptit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A. I*, 8. Quænam Manetho, Chæremon et Apion de eo tradant, *C. A. I*, 26; 31; 32; *II*, 2.
- Mosaicæ leges**, De sacrificiis, *A. J. III*, 9; de festis, *III*, 10; *IV*, 8, 7; de purificatione, *III*, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, *IV*, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenia, 8, 8; de scortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum actione, 13; de magistratibus et judicibus, 14; de testibus, 15; de placibus pro caesis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terre seminatione et aratione, 20; de spicis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decima tercia vidua et orphanis concedenda; de frugum primitis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obedient, 24; de senore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacia; de talione, 35; de bubis petulcis, 36; de pœnis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserint, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A. II*, 17—31.
- Muchæus**, Persa, *A. J. XI*, 6, 1.
- Mucianus**, Syriae praefectus, *B. J. IV*, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitumittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J. XII*, 3, 1.
- Muliebres turres**, in Hierosol. urbe, *B. J. V*, 2, 2.
- Mundus**, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isis templo stuprat; a Tiberio in exsilium pellitur, *A. J. XVIII*, 3, 4.
- Murcus** (*Marcus?*), Syrie prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J. XIV*, 11, 1 sqq. *B. J. I*, 10, 10; *II*, 1, 1 sqq.
- Musca**, Accaronensis dea, *A. J. IX*, 2, 1.
- Mydonia**. *V. Antiochia.*
- Myrrha**, filia Cinyræ, *A. J. XIX*, 1, 13.
- Mygonus**, Tyriorum judex, *A. C. I*, 20.
- N.**
- Naamas**, Lamechi filia, *A. J. I*, 2, 2.
- Naamis**, Elimelechi uxor, cum marito in terram Mosabim migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J. V*, 9, 1. A Bozo hospitio excipitur; filiam Bozo nuptum dat, 9, 2 sqq.
- Naases**, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judeos, *A. J. VI*, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, *VII*, 6, 1.
- Naba**, urbs Palæst., sacerdotum sedes, a Sanlo funditus evertitur, *A. J. VI*, 12, 1; 13, 6 et 7.
- Nabadus**, Aaronis f., victimas in aram afferens flammis comburitur, *A. J. III*, 8, 1, 8, 7.
- Nabæthes**, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Nabalus**, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ulcisci moliens ab Abigæa Nabali uxore placatur, *A. J. VI*, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.
- Naballo**, urbs Arab., *A. J. XIV*, 1, 4.
- Nabatæt**, pop. Arab., *A. J. XII*, 8, 3; *XIII*, 1, 2; 5, 10, *XIV*, 2, 3; 3, 4.
- Nabatena**, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J. I*, 12, 4.
- Nabla**, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J. VII*, 12, 3; *VIII*, 3, 8.
- Naboandelus**, rex Babylonioræ, *A. J. X*, 11, 2. Cf. *Balasarus*.
- Nabonidus**, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsum est, *C. A. I*, 20.
- Nabopalassarus**, Chaldaeorum rex, regnavit annos undriginta, *C. A. I*, 19.
- Nabosarts**, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.
- Nabuchodonosorus**, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judeæ, tributum imperat, *A. J. X*, 6, 1. Hierosolyma capit multoque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachinum, mox

- vero Sedeciam Judeorum constituit regem, 6, 3; 7, 1.
Egyptios prælio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum
 Judei ad **Egyptios** defecissent, Hierosolyma solo æquat,
 Magnamque Judeorum multitudinem cum rege eorum
 Sedecia in captivitate abducit, 8. Colesyriam occupat,
 Ammanitis et Moabitis bellum infert, **Egyptios** debellat,
 Judeos qui in **Egyptum** migraverant, Babylonem abdu-
 cit, 9, 7. Judeorum pueros nobiliores liberaliter institui-
 jubet, 10, 1. Danielis ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Sta-
 tuum aureum adorari jubet, 10, 5. Potestate regis depo-
 sita in solitudine vitam degit; post septennium regnum
 recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta
 trium, 11, 1. **Quænam Berous**, Megasthenes aliquip
 historici de eo referunt, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.
- Nabuthus**, Jezabel, Achabi uxor, insidiis interimitur,
 A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardanes**, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9,
 1 et 2.
- Nacebus**, Arabum dux, in prælio cum Herode M. commisso
 cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores**, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores**, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadibus**, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum
 duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII,
 11, 4.
- Næmanes (Naamanes)**, Benjaminis f., A. J. II, 7, 4.
- Nais**, vicus Judæe, B. J. IV, 9, 4 sq
- Naphæsus**, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahumus**, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX,
 11, 3.
- Narbata**, regio Palæst., 60 stadiis a Cæsarea distans, B. J.
 II, 14, 5. Narbataenæ toparchia, II, 18, 10.
- Nasamones**, pop. Africæ, a Romanis subjugati, B. J. II,
 16, 4.
- Nathan**, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanaelus**, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas**, vates, a Davide consultor de templo ex-
 struendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod
 Beersaben ad adulterium pelleixerit, 7, 3. Davidi num-
 titiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazaræi**, (*Naziræi*,) appellantur qui voto concepto Deo
 se consacrant, comam nutrientes et vino abstinentes,
 A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis**, (*Sicima*) urbs Samaræ, ab indigenis vocatur
 Mabortha, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus**, centurio Rom., a Cestio Syrie præside
 mittitur ad Judeorum animos explorandos, B. J. II, 16,
 4. Cf. V. J. 24.
- Neara**, vicus Palæst., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda**, urbs Babylonie, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes**, Chamaæ nepos, vir audax, homines a Dei timore
 abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Ba-
 bylonia exstruitur, 4, 3.
- Nechao**, rex **Egypti**, expeditionem facit in Asiam per
 Judææ fines, A. J. X, 5, 1. Eliacimum Judeorum con-
 stituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2.
 Omnia Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vin-
 citur, 6, 1.
- Necropolis**, pars Alexandriæ urbis **Egypti**, C. A. II, 4.
- Nedemus**, Mestraimi f., A. J. I, 6, 2.
- Nemias**, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat
 Hierosolymorum mœnia restaurandi, A. J. XI, 5, 6.
 Ejus industria mœnia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium,
ibid.
- Nemessus**, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus**, vir magnæ fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephthalis**, Jacobi ex Balta f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii
 quatuor, II, 7, 4. Nephthalis tribui quænam Palæstine
 pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergelearus**, rex Babylonie, A. J. X, 8, 2.
- Nerias**, Urias f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus**, rex Babylonie, C. A. I, 20.
- Nero (Domitus)**, Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Clau-
 dii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2.
 B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui
 Neronia historiam conserverunt, multa mentiti sunt,
 B. J. 8, 3. Agrippæ juniori Galilææ et Peræ partem
 tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judæis Cæsarenibus ci-
 vitatem admittit, A. J. 8, 9. Judæi Agrippam regem apud
 eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judæam
 mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J.
 IV, 9, 2.
- Neronias**, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Cæ-
 sareia Philippi, urbs Palæst., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus**, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus**, pater Baruchi, A. J. X, 9, 1.
- Netiras**, Galilæus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor**, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Con-
 tra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor**, Ptolemaei Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor**, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mit-
 titur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo
 vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor**, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J.
 III, 8, 2 sqq.
- Nicanor**, Titi amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso**, Sanaballetæ filia, Manassæ uxor, A. J. XI, 7, 2;
 8, 2.
- Nicaulæ**, **Egypti** regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem
 venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus**, historicus Herodis M. temporibus
 floruit bujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judæorum
 causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit,
 A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus
 ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romæ
 sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum
 Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32,
 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Arche-
 laum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum
 defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Ar-
 chelaum iterum defendit contra Judæorum legatos, A.
 J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis
 huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut
 tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extol-
 lens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judeorum templo, C. A.
 II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longevitate, 3, 9.
 De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2.
 De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris ex-
 peditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemai La-
 thyri in Judeos crudelitate, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro
 Idumæo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4,
 3. De Gabinii expeditionibus contra Judæos, 6, 4. Non
 memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliasse, A.
 J. XVI, 7, 1.
- Nicon**, Romanorum quædam helepolis, a Judæis ita vocata,
 B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis**, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos libera-
 litas, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis**, urbs **Egypti**, B. J. IV, 11, 5.
- Niger**, Peraita, in prælio apud Bethoron fortitudine eminet,
 B. J. II, 19, 2. Idumææ prefectus, 20, 4. Judeorum
 in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1
 sqq. A Zeletin interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus**, rex Babylonie, A. J. X, 11, 2.

- Nilus*, fluv. *Egypti*, a Judeis appellatur Geon, *A. J.* I, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, II, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, *B. J.* IV, 10, 5. Cf. III, 10, 8.
- Ninive*, urbs Assyrice, *A. J.* IX, 10, 2.
- Ninus*, rex Assyriae, *A. J.* IX, 10, 2.
- Ninus*, urbs Assyriae ab Assura condita, *A. J.* I, 6, 4.
- Niphates*, mons Armeniae, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Nisan*, mensis primus apud Judeos, *A. J.* I, 3, 5; II, 14, 16; XI, 4, 8.
- Nisibis*, urbs Mesopotamie munitissima, *A. J.* XVIII, 9, 1. Judeorum eam regionem incolentum in hac urbe serarum, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabenorum regi, XX, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*
- Noarus*, (*Varus*), Agrippae jun. regi procurator, rebus novis studet; in Judeos sevit, *V. J.* 11. *B. J.* II, 18, 6.
- Noema*, Lamechi filia, *A. J.* I, 2, 2.
- Noeus*, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sqq. Eius arca describitur, 3, 2. In monte Armeniae ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nonages et quinquaginta, 3, 9. — Noei filii de montibus in planitiem, que Semnaa vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamæ posteros Noeus execratus est, I, 5, 3. Noei posteri per totum orbem terrarum dispersi, I, 4, 4. —
- C. Norbani Flacci rescriptum pro Judeis ad Sardianos, *A. J.* XVI, 6, 6. Caesaris Octav. ad eum de Judeis literæ, 6, 3.
- Norbanus*, Romanus nobilitate clarus, a Caji Cæsaris satellitus occiditur, *A. J.* XIX, 1, 15.
- Nosta*, mater Joachimi regis, *A. J.* X, 6, 3.
- Numenius*, a Jonatha Maccab. Romanum mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8. Cf. XIV, 8, 5.
- Numidæ*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
- Nymphidius*, Neroaui libertus, homo nequissimus, *B. J.* IV, 9, 1.
- O.
- Oasis*, urbs *Egypti*, *C. A.* II, 3.
- Obedamus*, sacerdos, in cuius adibus Davides arcum depositit, antequam eam Hierosolyma deportaret, *A. J.* VII, 4, 2.
- Obedas*, Arabum rex, Alexandrum Jannæum prælio devicit, *A. J.* XIII, 13, 5. Cf. *B. J.* I, 4, 4.
- Obedas*, vates, *A. J.* IX, 12, 2.
- Obedes*, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, *A. J.* V, 9, 4. Procreat Jessæcum, cuius filius est Davides, *ibid.*
- Obedias*, vatuum amicus ac defensor, *A. J.* VIII, 13, 4.
- Obimes*, Hieroboami fil., *A. J.* VIII, 11, 1.
- Obodas*, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, *A. J.* XVI, 7, 6; 9, 4. *B. J.* I, 24, 6.
- Ochozias*, Achabi Israelitarum regis f., patri succedit, *A. J.* VIII, 15, 6. *Egrotus* deam Accaronensem consultit; vir improbus, IX, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Ochozias*, Joramii Judeorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, *A. J.* IX, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.
- Octavia*, Claudi Cæsaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, *A. J.* XX, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.
- Octavice* porticus in Roma urbe, *B. J.* VII, 5, 4.
- Odeas*, Neriae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Odolla*, urbs Judeæ, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Oeus*, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
- Oges*, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judeis devincitur, *A. J.* IV, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*
- Ogyges*, querctum non procul a Chebrone situm, *A. J.* 1, 10, 4.
- Olda* vates, uxor Sallumi, *A. J.* X, 4, 2.
- Olivarum* mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J.* XX, 8 *B. J.*, 6, II, 13, 5; V, 2, 3; VI, 2, 8.
- Olsa* (*Orsa*), Elani regis procurator, *A. J.* VIII, 12, 4.
- Olympias*, Herodis M. filii ex Malthace Samaritanæ, Josephi uxori, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Olympici ludi*, splendide instaurati ab Herode M., *A. J.* XVI, 5, 3; XVIII, 5, 4. *B. J.* I, 21, 12.
- Olympus*, Herodis M. amicus, cum literis ab eomittitur ad Augustum, *A. J.* XVI, 10, 9. *B. J.* I, 27, 1.
- Omanus*, Elipharæz f., *A. J.* II, 1, 2.
- Onias*, Jaddi fil., pontifex, *A. J.* XI, 8, 7; XII, 2, 2.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J.* XI, 8, 7; XII, 2, 4.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J.* XII, 4, 1. Ptolemaeo Euerg. tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobiae filio apud Ptolemaeum accusatur, 4, 2 sqq. Mortitur, 4, 10.
- Onias*, Simonis fil., pontifex, *A. J.* XII, 4, 10 Arci Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*
- Onias*, Simonis filius natu minimus, qui et *Meneclaus* appellatur, pontifex constitutus ab Antiocho Epiph., XII, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populis in duas partes dividitur; Onias ad Antiochom confligit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J.* I, 1, 1.
- Onias*, Onias fil., infans a patre relinquitur, *A. J.* XII, 5, 1. Quum Onias patruus ab Antioch. Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemaeum Philomet., *Egypti* regem, confugit; templum Hierosolymitanum simile in *Egypto* exstruit, 9, 7. Eius hac de literæ ad Ptolemaeum; Ptolemaei responsum, XIII, 3, 1 sqq. Eius filii, 10, 4. Cf. *B. J.* I, 1, 1; VII, 9, 2 sqq. *A. J.* XX, 11.
- Onias*, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obrutus, *A. J.* XIV, 2, 1.
- Onias*, *Judæus*, *Egyptiorum* dux, *C. A.* II, 5.
- Oniae terra*, in *Egypto*, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4.
- Ophellius*, Phasæli amicus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5.
- Ophires*, Juctæ filius, *A. J.* I, 5, 4.
- Ophla*, locus Hierosol. urbis, *B. J.* II, 17, 9; V, 4; 2; 6, 1; VI, 6, 3.
- Ophnis*, (*Hophnis*) Eli pontif. filius, homo nequissimus *A. J.* V, 10, 1. In prælio cum Palæstinis commissus cedit, 11, 2.
- Orebus*, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J.* V, 6, 5.
- Orestarum* gens, *A. J.* XI, 8, 1.
- Orodes*, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Orodes*, Artabanus III, regis Parthorum fil., regnum Armeniae obtinet, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Oronna*, Jebusæus, Davidis amicus, *A. J.* VII, 3, 3; 13, 9.
- Orononæ*, urbs Arab. in Moabitarum finibus, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 1, 4.
- Orpha*, mulier Moabitica, Chellioni nubit, *A. J.* V, 9, 1.
- Orsanæ*, Parthus nobilis, ad Gabiniūm confudit, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Orus*, rex *Egypti*, *C. A.* I, 15; 26; 28.
- Orus*, Mariammæ Moysis sororis maritus, *A. J.* III, 2, 4.

- Oryba*, urbe Arabie, *A. J.* XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus; quid Manetho de eo tradat; *C. A. I.*, 26.
Oseas, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Sos rege Ægypti contra Salmanasarem; hic vero Samaram expugnat, Oseam in captivitatem abducit, Israelitarum regnum extinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbe Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcæ admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
Ozias, Judeorum rex, Amasæ fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palestini Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Ægypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra corruptus, exul extra urbem misere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.
- P.**
- Pacis templum*, a Vespasiano Romæ exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
Pacorus, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judeæ affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasaelum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapsi urbem diripit et Antigonus declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* 1, 13. In proelio cum Romanis commisso occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Medium accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
Palæstina, Græcis ita vocatur. Philistæorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Judeorum terra, *C. A. I.*, 22.
Palæstini sive *Philistæi* nomen habent a Philisto, Mestraimi filio, *A. J.* I, 6, 2. Ægypti finitimi, II, 15, 2. Principiae eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palæstini a Chananeis in exilium vocantur contra Judeos ex Ægypto redeentes, V, 1, 18. A Judeis fugantur, *ibid.* Judeos prælio suporant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Samsone profligantur, V, 8, 8. Judeos clade afficiunt, arcam sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcam ad Judeos remittunt, VI, 1, 2. Judeam iterum invadunt, a Samuelo funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincentur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cilianorum agros, a Davide repelluntur, 13, 1. Denso bellum inferunt Judeis, Saulum regem ejusque filios cædunt, 14, 1 sqq. Palæstini identidem a Davide vincuntur, magnaque eorum terræ pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judeos bello laceassere desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezecia debellantur, 13, 3.
Palætyrus, urbs Phœniciae, *A. J.* IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasaeli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 1, 28, 4.
Pallas, Antoniæ servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
Phillas, Felicis Judeæ procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.
Palmyra, (a Judeis Thadomora vocata), urbs Syriæ, a Solomone conditum, *A. J.* VIII, 6, 1.
Pamphylia, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylium mare, II, 16, 5.
Panathenæa, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palæst. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Cesarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; 1, 21, 3.
Pannychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
Pannonia, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagones a Judeis Riphathæi vocati, a Riphathæ originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Papinius, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
Paptria, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in proelio occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabia urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Evee describitur, *A. J.* I, 1, 3.
Paradisus penitilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A. I.*, 19.
Parmenio, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
Paros; *C. Julii rescriptum ad Paros de Judeis*, *A. J.* XIV, 10, 8.
Parthenitus, fluv. Asie, *C. A. I.*, 22.
Parthi, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quinque peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiochæ Sotere, 8, 4. Bellum cum Læodice Galadenum regina, 13, 4. Crassus profligat; Cassius eos a Syriæ finibus arcere studet, XIV, 7, 8. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonum in Judeam reducunt, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti e Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiduntur; Vonones qui post Orodem rex creatur regno mox rursus dejicitur; regnum deinde traditur Artabano, Media regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythis, *A. J.* 4, 4. Eorum regi Artabano insidiæ struuntur a Vitellio, Syriæ praefecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Judeorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
Patroclus, Chæræ f. Jud., ab Hyrcano Romanammittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 6.
Paulinus, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
Paulinus, Alexandriæ præfector, ex Oniæ templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
Pausanias, Cerastæ filius, Philippum Macedonum regens occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedanius, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

- Pedanius*, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J.* VI, 2, 8.
- Pella*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Pella*, urbs Palæstinæ, in confiniis Perææ ad septentrionem, *B. J.* III, 3, 3. Ab Alexandro Janneao capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 15, 4. A Pompeio Judeæa cripitur, XIV, 4, 4. Toparchia Judeæa, *B. J.* III, 3, 5. Cf. *B. J.*, 4, 8; 6, 5; 7, 6; II, 18, 1.
- Pelusium*, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J.* X, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4. Cf. *B. J.* IV, 10, 5.
- Pentapolis*, regio Libye, *B. J.* VII, 11, 1.
- Pentecoste* (*Asartha*), Iudeorum festum, quando et quomo-
do celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 6. *B. J.* II, 3, 1.
- Peræa*, regio Palestine, describitur, *B. J.* III, 3, 3. Pe-
ræa Antipæ Herodis tetrarchia pars fuit, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J.* II, 20, 4. A Ro-
manis occupatur, IV, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XIII, 4, 9.
- Pergamenorum* decretum de Judeis, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Pergamum*, urbs Mysie; Herodis M. in Pergamenos libe-
ralitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Peristereon*, petra prope Hierosolyma, *B. J.* V, 12, 2.
- Persia*, *Persæ*. Israelitæ a Salmanasare in Persiam et Me-
diæa transferuntur, *A. J.* IX, 14, 1. — Persæ originem
trahunt ab Elamo, Semæ filio, *A. J.* I, 6, 4. Persæ Ba-
byloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J.* X, 11, 4. Sub Cambyses Ægyptum sibi subjiciunt, XI, 2, 2. Per-
sarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthio-
piam pertinet, et administratur a centum viginti satra-
pis, 6, 1. Ab Alexandre M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Per-
sarium mores, *C. A.* II, 37.
- Petephres*, Ægyptius, Pharaohes regis coquis præfector, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J.* II, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
- Petephres*, sacerdos Heliopolitanus, cuius filiam Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J.* II, 6, 1.
- Petina*, Claudiu Cæsaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1.
- Petra*; ita Grecis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indi-
genis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J.* IV, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J.* XIV, 1, 4. *B. J.* I, 6, 2; 13, 8.
- Petra*, Amalecitarum urbs, *A. J.* III, 2, 1.
- Petronius*, Ægypti præfector, Herodi M. frumentum sup-
peditat, *A. J.* XV, 9, 2.
- Petronius*, Syrie præfector constituitur a Caligula cum
mandato ut ipsius statuam in Iudeorum templo erigit, *A. J.* XVIII, 8, 2 sqq. *B. J.* II, 10, 1 sqq. Iudeorum sup-
plicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J.* 8, 8 sq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J.* XIX, 6, 3.
- Petrus*, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
- Phabus*, pater Ismaeli pontificis, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Phaceas*, Manaemi f., Israelitarum rex, a Phacea tribuno
occiditur post regnum duorum annorum, *A. J.* IX, 11, 1.
- Phaceas*, occiso Phacea Israelitarum rege, regnum usur-
pat; a Thegphalassare bello premitur, *A. J.* IX, 11, 1. Judeæa cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum
viginti annorum, 15, 1.
- Phædra*, Herodis M. uxor, mater Roxanæ, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Phalaus*, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J.* IV, 2, 2.
- Phaleucus*, Heberi f., *A. J.* I, 6, 4.
- Phallion*, Antipatri frater in pœlio apud Papyronem com-
misso cadit, *B. J.* I, 6, 3. *A. J.* XIV, 2, 3.
- Phallus*, Rubeli f., *A. J.* II, 7, 4.
- Phalna*, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
- Phanasus*, pontificum ultimus, *A. J.* XX, 10.
- Phannias*, Samuels fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J.* IV, 3, 8.
- Phanel*, locus Palæst., ubi Jacobus certamen init com
angelo, *A. J.* I, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem
nominis condita est, in qua regiam adificavit Hierobamus, *A. J.* VIII, 8, 4.
- Phara*, vallis Judeæa, *B. J.* IV, 9, 4.
- Pharanx* (*Vallis*) locus non procul a Geraris urbe, *A. J.* I, 18, 2.
- Pharanx*, locus in Chananeæ confiniis, *A. J.* III, 14, 1.
- Pharaohes* sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a
Minaeo usque ad eum qui Solomonis sacer fuit appellati
sunt, *A. J.* VIII, 6, 2. Quid vox significet, *ibid.*
- Pharaohes*, rex Ægypti, Sarrans Abramam uxorem concu-
piscit; a Deo punitur, *A. J.* I, 8, 1.
- Pharaohes*, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei fru-
mentarie curandæ præficit, *A. J.* II, 5, 7. Josephum bonoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familie Heliopolin habitan-
dam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis
exigit, 7, 7.
- Pharaohes*, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam re-
deundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus afflit-
gitur, *A. J.* II, 14. Israelitas ex Ægypto fugientes perse-
quens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
- Pharaohes*, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filiam
Solomoni nuptum dat, *A. J.* VIII, 2, 1. Gazara urbem
expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
- Pharathon*, urbs Judeæa a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3; cf. V, 7, 15.
- Pharesus*, Judeæ f., *A. J.* II, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid.*
- Pharisei*, Iudeorum secta. Eorum placita et instituta.
Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ
agimus valere; animam esse inmortalem; bonorum ani-
mæ in alia corpora transire, malorum aeterno supplicio
affici. Modeste vivunt; ætate provectionibus honorem
habent. *A. J.* XIII, 5, 9; XVIII, 1, 3. *B. J.* II, 8, 14. In
penis irrogandis clementes sunt; multa tradunt quæ a
patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt;
graves habent contentiones cum Sadducæis, *A. J.* XIII, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J.* XIII, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum
nocentissimos interfici jubet, *A. J.* XVII, 2, 4. Proxime
accidunt ad sectam Stoicam, *V. J.* 2.
- Pharmuthi*, mensis apud Ægyptios, *A. J.* II, 14, 6.
- Pharnaces*, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Pharus*, insula prope Alexandriam, *B. J.* IV, 10, 5.
- Phasaelis*, urbs Palæst. ab Herode in Phasæli fratris me-
moriæ exstructa, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 9. Eam
Herodes M. Salomeæ sorori tribuit, *A. J.* XVII, 8, 1. A
Salome Juliae (Livia) Augusti uxori legatur, *A. J.* XVIII,
2, 2. *B. J.* II, 9, 1. Phasaelus, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Hierosolymorum præfector a
patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Herodem prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Felicem superat, *A. J.* 11, 7. *B. J.* 12, 1. Parthi ab Antigono ac-
cidi ei insidias struunt, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 13, 4. In via-
cula conjicitur, *A. J.* 13, 6. *B. J.* 13, 5. Ipse sibi mortem
dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J.* 13, 10.
B. J. 13, 10.
- Phasaelus*, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J.* XVII, 2, 3.
B. J. I, 28, 4.
- Phasaelus*, Phasæli Herodis M. fratris fil., Salampionem

- Herodis** M. ex Mariamne filiam uxorem dicit, *A. J. XVI*, 5; *XVIII*, 5, 4. Ejus progenies, *XVIII*, 5, 4.
- Phasaelus**, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem dicit, *A. J. XVII*, 1, 3; cf. *XVI*, 7, 6. *B. J. I*, 24, 5; 28, 6.
- Phasaelus**, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaeli fratris memoriam extorta, *A. J. XVI*, 5, 2; *XVII*, 10, 2. *B. J. I*, 21, 9; II, 3, 2; II, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J. VII*, 1, 1.
- Pheldas**, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Phlebes**, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
- Phellas**, Lisi fii., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J. VI*, 13, 8. Eam Davidi reddere cogit, *VII*, 1, 4.
- Phenanna**, nxor Elcanæ, *A. J. V*, 10, 2.
- Pherecydes**, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A. I*, 2.
- Pheroras**, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 3. Cf. *A. J. XIV*, 7, 3. *B. J. I*, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J. XV*, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J. XVI*, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captius filias regis repudiat, *A. J. 7*, 3. *B. J. I*, 24, 5. Alejandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Gaphyrae amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J. 7*, 4. Ab Alejandro accusatur, quod coniurationis in Herodem factar socius sit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 25*, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J. 8*, 6. *B. J. 25*, 3 sqq. In concilio Berty habito Alexandrum et Aristobulum capitum condemnat, *B. J. 27*, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J. XVII*, 2, 4. *B. J. I*, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid*. Cum Herode denuo ei intercedit iniurictia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J. 3*, 1. *B. J. 29*, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 29*, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiariu Herodi structuram eum penitet; moritur, *A. J. 3*, 3; 4. *B. J. 29*, 4; 30, 6.
- Pheroræ uxor**, infimo loco nata, Herodi invisa, *A. J. XVI*, 7, 3. Cum soru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J. XVII*, 2, 4. *B. J. I*, 29, 1. Phariseis favet, *ibid*. Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J. 3*, 1. *B. J. 29*, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J. 4*, 1. *B. J. 30*, 1. De tecto se præcipitat, sed non laeditur, *A. J. 4*, 2. *B. J. 30*, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi patatis, *ibid*.
- Phethrosimus**, Mestraimi f., *A. J. I*, 6, 2.
- Phiala**, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. scons est, *B. J. III*, 10, 7.
- Phichola**, vicus Judeæ, *A. J. XII*, 4, 2.
- Phicolus**, Abimelechi dux, *A. J. I*, 18, 3.
- Phideas**, Axiomati f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Phidias**, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Philadelphene**, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J. III*, 3, 3.
- Philadelphia (Rabatha , Rabbath Ammon)**, urbs Palæst., in confinio Peræ et Arabiæ, *B. J. III*, 3, 3. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J. XIII*, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judeos Peræ, *A. J. XX*, 1, 1. Initio bellii Jud. a Judeos devastatur, *B. J. II*, 18, 1.
- Philippi**, urbs Macedonæ, *A. J. XV*, 12, 3.
- Philippo**, Ptolemai Mennæ f., Alexandram Aristobuli filiam uxorem dicit; a patre occiditur, *A. J. XIV*, 7, 6. *B. J. I*, 9, 2.
- Philippus**, rex Macedonie, a Pausania interfactus, *A. J. XI*, 8, 1. *A. J. XIX*, 1, 13.
- Philippus**, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J. XII*, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus**, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriae partis regnum suscipit, *A. J. XIII*, 13, 4. Devicto Demetrio Eucero fratre totius Syriae regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
- Philippus**, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Bataneam, et Peniadis tetrarcham constituit, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7 sqq. Archelaus Romam proficisciens Philippo regni curam committit, *A. J. 9*, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confort, *A. J. 11*, 1. *B. J. II*, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Aurantidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J. II*, 4. *B. J. 6*, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. Moritur; ejus elegium, *A. J. 4*, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *tbd*. Saltem Herodis fratri filiam uxorem habuit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J. III*, 10, 7.
- Philippus**, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J. XVII*, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiones auxilio mittitur, *B. J. II*, 17, 4. Pest cladem a seditionis acceptam fuga salutem querit, *B. J. II*, 20, 1, V. *J. 11*. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro intercipiuntur; cum Judæis a Noaro Ecbatanis expulsis Gamalam castellum occupat, *V. J. 11*. Ad Agrippam reddit, *V. J. 36*. A Tyrius false accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus**, Galilæus, vir fortissimus, *B. J. III*, 7, 21.
- Philistæi**. *V. Palæstini*.
- Philistus**, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Philo senior**, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A. I*, 23.
- Philo Alexandrinus** a Judæis Alexandrinis legatusmittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J. XVIII*, 8, 1.
- Philostephanus**, Ptolemei Lathyri dux, *A. J. 12*, 5.
- Philostratus**, rerum Indicarum et Phœniciarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A. I*, 20.
- Phineas**, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2.
- Phineas**, sacri thesauri custos, *B. J. VI*, 8, 3.
- Phinees**, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J. IV*, 6, 12. Madianitas prælio devincit, 7, 1. Legatusmittitur ad tribus Transjordanias, V, 1, 26. Pontifex maximus fit post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineesæ familia transiit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineesæ familiam reddit, VIII, 1, 3.
- Phinees**, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J. V*, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstini missus occiditur, 11, 2. Ejus filius Jochabes, 11, 4.
- Phison**, ita Ganges fluv. a Judæis appellatur, *A. J. I*, 1, 3.
- Phœbus**, ab Agrippa rege ad Judeos seditiones legatus missus occiditur, *B. J. II*, 19, 3.
- Phœnicia**, **Phœnices**, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviores consignandas utebantur,

- C. A. I.*, 6. Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I.*, 12. Græcos literarum usum docuerunt; *C. A. I.*, 2. Ab Ægyptis circumcisionem acceperunt, *C. A. I.*, 22. Phœnices Judæis infensi, *C. A. I.*, 13. Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulao, *A. J. IX.*, 14, 2. Cf. *C. A. I.*, 19. Phœniciam invadit Alexander M., *XI.*, 8, 3. Phenicianus Ptolemaeus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., *XII.*, 4, 1. Cf. Sidon et *Tyrus*.
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J. I.*, 1, 3.
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J. XV.*, 2, 2 sq. Thermusam ancillam uxorem dicit; a Phraatace filio interficitur, *XVIII.*, 2, 4.
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., pater e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, *XVIII.*, 2, 4.
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I.*, 32.
- Phruræi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J. XI.*, 6, 13.
- Phryges*, (a Judæis Thygrammai vocali) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J. I.*, 6, 1. Rebus novis student sub Antiocho Magno, *XII.*, 3, 4.
- Phullus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J. IX.*, 11, 1.
- Phutes*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phuti*, pop. Africæ, originem habent a Phute.
- Phutus*, fluv. Mauritanie, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phylstinus*, Mestraimi f., Palæstinorum (Phylisteriorum) auctor, *A. J. I.*, 6, 2.
- Phyte*, regio Africæ, *A. J. I.*, 6, 2.
- Pilatus*, (Pontius) Judæus praeses constituitur a Tiberio, *A. J. XVIII.*, 2, 2. *B. J. II.*, 9, 2. Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum infert; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J. 3*, 1. *B. J. 9*, 2, sq. Aquæductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J. 3*, 2. *B. J. 9*, 4. Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J. 3*, 3. Samaritanos seditiosos fundit fugaque, *A. J. 4*, 1. A Samaritanus apud Vitellium Syriae præfectum accusatur; a Vitellio Romanum mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J. 4*, 2.
- Pisidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J. XIII.*, 13, 5. *B. J. I.*, 4, 3.
- Piso (Marcus) Pompeji legatus*, *A. J. XIV.*, 4, 2; cf. 10, 14.
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J. XVIII.*, 2, 5.
- Piso*, Romanus præfector, *A. J. XVIII.*, 6, 5; 6, 10.
- Pistus*, Tiberiensis, Justi historici pater, *V. J. 9*; 37.
- Pitholaus*, Judæorum dux, cum Hyrcanum et Romanis facit, *A. J. XIV.*, 5, 2. *B. J. I.*, 8, 3. Ad Aristobulum defecit, *A. J. 6*, 1. Antipatri hortatau a Cassio interficitur, *A. J. 7*, 3. *B. J. 8*, 9.
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J. III.*, 4, 1. Galileam devastat; Jotapata frustra oppugnat, 6, 1. Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J. 7*, 3; 7, 34. Judæos, qui Itabrium montem occuparunt, devincit; *IV.*, 1, 8. Gadarenium perfugas fundit pluresque Peræas urbes et vicos subigit, 8, 4.
- Platana*, vicus Phœnicæ, *A. J. XVI.*, 11, 2. *B. J. I.*, 27, 2.
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II.*, 31. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, *II.*, 16. Poetas in republika non esse tolerandos censet, *II.*, 36.
- Plinthine*, urbs Ægypti, *B. J. IV.*, 10, 5.
- Polemon*, rex Cilicie, Berenicen Agrippæ M. fil. uxorem dicit, *A. J. XX.*, 7, 5. Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J. XIX.*, 8, 1.
- Pollia*, tribus Romanæ urbis, *A. J. XIV.*, 10, 10.
- Pollio*, Pharisaus, magno in honore apud Herodem M., *A. J. XV.*, 1, 1; 10, 4.
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J. 10*, 1.
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cesarem accusat, *A. J. XIX.*, 1, 2.
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J. XII.* 3, 2. De Antiocho Epiphane, *A. J. XII.*, 9, 1. *C. A. II.*, 7.
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I.*, 24.
- Pompedius*, senator Roman., coniurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J. XIX.*, 1, 5.
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J. XIV.*, 3, 1. Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J. XIV.*, 3, 2. *B. J. I.*, 6, 4. Pompejus adversus Aristobulum exercitum dicit, *A. J. 3*, 4. *B. J. 6*, 5. Aristobulū in vincula conjicit, *A. J. 4*, 1. *B. J. 7*, 1. Aristobuli factiōnem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J. 4*, 2 sq. *B. J. 7*, 2 sq. Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnat in libertatem restituit, *A. J. 4*, 4. *B. J. 7*, 6. Scauro Coëlesyriam tradit; Aristobulum ejusque liberou captivos Romanum abducit, *A. J. 4*, 5. *B. J. 7*, 7. Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J. 7*, 4. *B. J. 9*, 1.
- Q Pomponius*, consul Rom., *A. J. XIX.*, 4, 5. *B. J. II.*, 11, 1.
- Ponti* rex Polemon, *A. J. XIX.*, 8, 1.
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Anarabeches, *A. J. III.*, 7, 1. Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J. XX.*, 10; cf. *V.*, 11, 5; *X.*, 8, 6, *XV.*, 3, 1; *XX.*, 1, 3. *B. J. IV.*, 3, 6 sqq. Pontificum officia, *C. A. II.*, 23. Quibusnam diebus in templum ascendant, *B. J. V.*, 4, 7. Eorum ornatus describitur, *A. J. III.*, 7, 1 sqq. *B. J. V.*, 5, 7. Virginem uxorem dicere debent, *A. J. III.*, 12, 2. Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J. XX.*, 9, 8.
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romanum proficiscitur, *B. J. II.*, 2, 1.
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J. XX.*, 8, 11. Cleopatre Flori uxor amica, 11, 1. Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J. 3*.
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II.*, 7.
- Priscus*, centurio Roman., *B. J. VI.*, 2, 10.
- Prophetæ*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas litteris mandarunt, *C. A. I.*, 8.
- Protagoras*, placitus suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II.*, 37.
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J. V.*, 4, 3. Cf. 2, 2, 4, 2 sq.
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jusserset; Judæos in Creta, Melo et Rome imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter remiges ablegatur, *A. J. XVII.*, 12, 1 sq. *B. J. II.*, 7, 1 sq.
- Psothomphaneus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothæ, *A. J. II.*, 6, 1.
- Ptolemeus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judeos in Ægyptum transfert, *A. J. XII.*, 1, 1. *C. A. I.*, 22. Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II.*, 4. Demetrium Poliorceten prælio devincit, *C. A. I.*, 22.
- Ptolemaeus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolemæus*. Lagi in *Egyptum* deportatos manumittit, *A. J.* XII, 2, 2 sqq. Demetri Phalerei consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literat, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornata, 2, 14. Cf. *C. A.* II, 4. *A. J.* I, pr. 3.
- Ptolemæus III. Euergetes*, rex *Egypti*, totam Syriam occupat, *C. A.* II, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judeis solvere recusasset, Josephus cuidam ea exigenda mandat eidemque vectigalia Phœniciae et Syriae addicit, *A. J.* XII, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV. Philopator*, rex *Egypti*, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J.* XII, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V. Epiphanes*, rex *Egypti*, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judeam occupat, mox inde repellitur, *A. J.* XII, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Cœlesyriam, Judeam, Samariam et Phœniciam profite accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii nativitate Hyrcanus, Josephi fili, 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI. Philometor*, rex *Egypti*, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam reddit, 5, 2. Onias permittit in *Egypto* templum exstruere ad similitudinem Hierosolymitan, XIII, 3, 2. Litem Judarorum et Samaritarum Alexandriæ dirimit, 3, 3. Alexandro Balæ filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filiam Alexandri erexit Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriae regnum ab Antiochenibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in prælio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VII. Physcon*, rex *Egypti*, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriae constitut regem, XII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere coenatur; Judeos crudelissime tractat, *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VIII. Lathyrus*, rex *Egypti*, a matre regno deturbatus, *A. J.* XIII, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidenibus contra Alexandrum Jannæum arcessitur, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in *Egyptum* properat, regnum arrepturus, 13, 1. Conatu excludit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constitut regem, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 1.
- Ptolemæus XII. Auletes*; rex *Egypti*, ab *Egyptiis* regno pellitur, a Gabino restituatur, *A. J.* XIV, 6, 2. *B. J.* I, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi*, Chalcidis tyrannus, Damascum infestat, *A. J.* XIII, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium dicit, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2. Antigonum inducit ut Judæos regnum occupare molitatur, *A. J.* XIV, 12, 1.
- Ptolemæus*, Jamblichi Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in *Egypto* bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
- Ptolemæus*, Simonis Judeorum principis gener, socerum interficit *A. J.* XIII, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duosque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J.* I, 2, 3 sq.
- Ptolemæus*, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J.* XII, 7, 3.
- Ptolemæus*, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.
- Ptolemæus*, ab Herode Galilææ praefectus, a Galilæis interficitur, *A. J.* XIV, 15, 6. *B. J.* I, 16, 5.
- Ptolemæus*, regis Herodis procurator, *A. J.* XVI, 7, 2 et 3. *B. J.* I, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J.* XVI, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J.* XVII, 8, 2. *B. J.* I, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 1.
- Ptolemæus*, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, *A. J.* XVII, 9, 4. *B. J.* II, 2, 3.
- Ptolemæus*, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J.* II, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemæus* (*Ace*, *A. J.* IX, 14, 2), urbs Phœnicie, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemai Lathyri obsidionem solvit, *A. J.* XIV, 12, 2 sq. Capitur a Cleopatra *Egypti* regina, 13, 1 sq. Paorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J.* XIV, 18, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. — Urbis situs describitur, *B. J.* II, 10, 2. — Cf. *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J.* I, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens*, Romanus, a Jonatha Judeo in singulari certamine superatur, *B. J.* VI, 2, 10.
- Purificatio*, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J.* III, 11.
- Putei bituminis*, vallis olim Palæstinae a Sodomitis habitata, in cuius loco extitit lacus Asphaltites, *A. J.* I, 9.
- Puteoli* (*Dicæarchia*), urbs Italiæ, *A. J.* XVIII, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Pygmalion*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Pyramides* tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabenorum regina constructæ, *A. J.* XX, 4, 3.
- Pythagoras*, *Egyptiorum* discipulus, *C. A.* I, 2. In placitis suis de Dei natura Moysen sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judeis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium* templum ab Herode M. resectum, *A. J.* XVI, 5, 3. *B. J.* I, 21, 11.
- Q.
- Quadratus V. Ummidius*.
- Quintilia*, Pompæ amica, ejus fortitudo, *A. J.* XIX, 1, 5.
- Quirina*, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Quirinus*, vir consularis, censum agit in Syria et Judæa, *A. J.* XVII, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- R.
- Raazarus*, latronum dux, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Rabatha* (*Rabath Ammon*, *Philadelphia*) Ammanitarum urbs a Judeis capitur, *A. J.* VII, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 8.
- Rabezacus* Thaumasius, pater Apamæ, *A. J.* XI, 3, 5.
- C. Rabitus*, consul; ejus pro Judeis edictum, *A. J.* XIV, 10, 20.
- Rachaba*, mulier Hierichuntina, Judeos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J.* V, 1, 2; 1, 7.
- Rachela*, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, *A. J.* I, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Raelus**, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Ræspha, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J.* VII, 1, 4.
Raipta, castellum Arab., *A. J.* XVI, 9, 3.
Ragaba, castellum Palest., *A. J.* XIII, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J.* 1, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J.* I, 6, 2.
Ragmæt originem trahunt a Ragmo, *A. J.* I, 6, 2.
Ragueius, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysem adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J.* II, 11, 2; cf. III, 4.
Ramathe. *V. Armatha et Aramatha.*
Ramatho. *V. Armatha.*
Ramesses, rex Ægypti, *C. A.* I, 15; 26; 32.
Rampses, rex Ægypti, *C. A.* I, 26.
Raphanæ, urbs Syriae, *B. J.* VII, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannaeo capitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinius instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Cf. *B. J.* IV, 11, 5.
Raphidin, locus Arab., *A. J.* III, 1, 7.
Raphon, urbs Syriae, *A. J.* XII, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obdidet, *A. J.* X, 1, 1.
Ratholis, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
Rathymus, Cambys Persarum regi a commentariis, *A. J.* XI, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J.* I, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaaco, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriae, *A. J.* X, 8, 2; 8, 5.
Recemus, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Regmus, *Regmæt*, *V. Ragnus*, *Ragnæt*.
Regulus. *V. Memmius*, *Æmilius*.
Renga, urbs Palæstinorum, *A. J.* VI, 14, 1.
Ressa. *V. Thressa*.
Rhegint, a Judeis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J.* I, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J.* II, 16, 4.
Rhinocorura sive **Rhinocolura**, urbs Judææ prope fines Ægypti, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 14, 2. *B. J.* I, 14, 2; IV, 11, 5.
Rhiphatæti (Paphlagones) originem trahunt a Rhiphate, *A. J.* I, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphataeorum (Paphlagonum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J.* V, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3. Herodis M. in Rhodos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Robees, Medianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Roboamis, Solomonis f., Abesalom filiam ducit uxorem, *A. J.* VII, 8, 5. Patri succedit, VIII, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum, Judeæ tribus et Benjaminitica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitique; sacerdotes et Levites e regno Israelis ad eum con fugiunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Ægypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italie; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Isis templum evertitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano adificatur, *B. J.* VII, 5, 7. Octaviae porticus sive ambulacra, *B. J.* VII, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J.* XIX, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J.* XIX, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J.* XIX, 1, 3. Triumphi descrip^tio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J.* VII, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J.* XVIII, 3, 5.—Romæ statua ab Herode M. in urbe Cæsarea errecta, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J.* III, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; V, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A.* I, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Ægypto discedere, *A. J.* XII, 5, 2. Fœdus ineunt cum Joda Maccabeo, *A. J.* XII, 10, 6; cum Jonatha, XIII, 5, 8; cum Simone, XIII, 7, 3; cum Hyrcano, XIII, 9, 2; XIV, 8, 5. Romanorum pro Judeis decreta, XIV, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J.* II, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinius*, *J. Caesar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelias, pater Phæcæ regis, *A. J.* IX, 11, 1.
Rooboth, puteus Palæstin., *A. J.* I, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Roxane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, II, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, II, 7; 4. Rubeli tribus quamnam Palæstinae partem sortita sit, IV, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J.* VII, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J.* I, 1, 3; 12, 6; II, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judeorum dux Romanos adjuvat in Judeis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annius), Judeis procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J.* VII, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J.* I, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Malloni Elimelechi filio nubit; post mortem maritum Naami socrui in Judæam migrat, *A. J.* V, 9, 1. Boazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Rydda, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

S.

- Saab**, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopæ, *A. J.* II, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *tibid.*
Sabacathas (*Sabactes*), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent. *A. J.* I, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J.* I, 6, 2.
Sabæus, Bachoræ f., seditionem novel contra Davidem, *A. J.* VII, 11, 6. Abel machæ obcidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscessum Joabo tradunt, 11, 7 sq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabalhanes, Sui f., *A. J.* I, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (*Astabar*) nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathes, Davidis actuarius, *A. J.* VII, 11, 8.
Sabatina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
Sabbæus, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriae, unde nomen habeat, *B. J.* VII, 5, 1.

- Sabbatum**, septimus hebdomatis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J.* I, 1, 1; III, 10, 1. Sabbato Iudeis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J.* XIII, 8, 4. *B. J.* IV, 2, 5; I, 7, 3. *V. J.* 32. Apionis de vocis origine sententia, *C. A.* II, 2.
- Sabbion**, Alexandrae consilium in Egyptum fugiendi Herodi prodit, *A. J.* XV, 3, 2.
- Sabucus**, Syrorum dux, *A. J.* VII, 6, 3.
- Sabrus**, Juctae f., *A. J.* I, 6, 4.
- Sabinus**, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obniente Varo, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2 Judeis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 3, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe ausugit, *A. J.* 10, 10. *B. J.* 5, 2.
- Sabinus**, tribunos militum, unus e Caligulae intersectoribus, *A. J.* XIX, 1, 7 sqq.; 1, 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.
- Sabinus**, Vespasiani frater, a Vitellio deficiens Capitolium occupat; mox superatur et interficitur, *B. J.* IV, 11, 4.
- Sabinus**, Caii Caesaris satellitum dux, *A. J.* XIX, 1, 15.
- Sabinus**, Syrus, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 6.
- Sabuchades**, eunuchus, *A. J.* XI, 6, 11.
- Sacra**, populus Asiae, *A. J.* XVIII, 4, 4. Parthiam populantur, *A. J.* XX, 4, 2.
- Saccharum** (*hyoscyamus*) planta describitur, *A. J.* III, 7, 6.
- Sacerdotes Iudeorum**, eorum reditus a Moyse constituti, *A. J.* IV, 4, 4. cf. III, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A.* II, 8. Familiae sacerdotiales viginti quatuor sub regno Davidis, *A. J.* VII, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J.* VII, 14, 7; *C. A.* II, 8; 13. Ornatui, *B. J.* V, 5, 7. *A. J.* III, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sanctum sit, *A. J.* III, 12. *C. A.* I, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J.* XX, 8, 8; 9, 2.
- Sacrifica**, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J.* III, 9 sq. Cf. *C. A.* II, 23.
- Sacrosanctum**, templi Hierosolym. describitur, *B. J.* V, 5, 4 sqq.
- Sadducæi**, Iudeorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J.* XIII, 5, 9; 10, 6. XVIII, 1, 4. *B. J.* II, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J.* XIII, 10, 6. Prae ceteris Iudeis in judiciis immites, *A. J.* XX, 9, 1.
- Sadducus**, Pharisæus cum Juda Galileo Iudeos contra Romanos concitat, *A. J.* XVIII, 1, 1.
- Sadocus**, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J.* VII, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7, 11, 1; 11, 4; VIII, 1, 4; cf. X, 8, 6.
- Sadraces**, Samaritarum dux, *A. J.* XI, 6, 9
- Sairia** urbs Palæst., ab Esavo Dasia (Villoso) appellata, *A. J.* I, 20, 3; cf. II, 1, 4.
- Saites, nomus**, in Egypto, *C. A.* I, 14.
- Salampsio**, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaeli Phasaeli Herodis M. fratris filio nubuit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Cf. XVI, 7, 4. Ejus liberis, XVIII, 5, 4.
- Salomon. V. Solomon.**
- Salas**, Arphaxadis f., *A. J.* I, 6, 4.
- Salas**, Judæe f., *A. J.* II, 7, 4.
- Salathielus**, pater Zorobabeli, *A. J.* XI, 3, 10.
- Salatus**, rex Egypti, *C. A.* I, 14.
- Salephus**, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Sallis**, oppidum Idumææ, *B. J.* III, 2, 2.
- Sallumus**, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J.* X, 4, 2.
- Sallumus**, pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Salmana**, Madianitarum dux, *A. J.* V, 6, 5.
- Salmanasares**, Assyriorum rex, Israelitis tributum impetrat, *A. J.* IX, 13, 1. Samariam expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitum regnum extinguit, 14, 1. Syriam et Pheniciam invadit, IX, 14, 2.
- Salome**, Herodis M. soror, Josephi uxori, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J.* XV, 3, 9. Cf. XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit enimque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Bereenicem filiam, Aristobuli uxorem, ea perducit, ut secreta mariti sibi prodat, 7, 3. Calumnias in regem confinxisse dicitur, 7, 5. Syllæ amore capit, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Uxor Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J.* 5, 7. *A. J.* 32, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Iudeorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exequuntur, *V. J.* XVII, 6, 5; 8, 2. *B. J.* I, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamiam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniam vim, *A. J.* 8, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3. Moritur; Julius Jamiam Phasaelidem et Archelaudem relinquit, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Salome**, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *tibid.*
- Salome**, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Salome. V. Alexandra.**
- Samacho**, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izata Adabenorum regis uxor, *A. J.* XX, 2, 1.
- Samea**, urbs Palæstinæ, *B. J.* I, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J.* VIII, 9, 1.
- Sameas**, vates, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Samalus**, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
- Samaræus**, Chanaani filius, *A. J.* I, 6, 2.
- Samaria**, regio Palæstinæ, describitur, *B. J.* III, 3, 4. Post Israëlis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persæ provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, *A. J.* IX, 14, 3. Samaræa sive Chutæi, Iudeis infesti templi Hierosolymitani exstructionem impedire student, XI, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolym. simile, *tibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, XII, 4, 1. Iudeos multis modis vexant Samarite, *tibid.* Mores Graecorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenio consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Iudea et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samarite condonat, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 8. Archelao regno dejecto Samaria Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Samarite seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a** Pilato funduntur, *A. J. XVIII*, 4, 1. Pilatum apud Vilemum Syricum praefectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritanas et Galilaeos quibus Iudei auxiliantur, *A. J. XX*, 6. *B. J. II*, 12, 5 sqq. Belli Iudaici tempore Samaritanus qui in montem Garizim confluerant caeduntur a Romanis, *B. J. III*, 7, 32. Samaritanus, prout Judeorum res secundae aut adversa sunt, proflentur aut negant se esse Judeos, *A. J. XI*, 8, 6. — Samaritanus qui Alexandriam incolunt item habent cum Iudeis ejusdem urbis sub Ptolemaeo Philometore, *A. J. XIII*, 3, 4.
- S**amaria, urbe Palæst., quæ a Iudeis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J. VIII*, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Ioram, *IX*, 4, 4. Ab Hircano funditus deleta, *XIII*, 10, 3. Iudeis a Pompeio erupta, *A. J. XIV*, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Herodius M. datur ab Octaviano, *A. J. XV*, 7, 3. Ab Herode M. splendide exadiscalata et munita appellatur Sebaste, *A. J. XV*, 8, 5. *B. J. I*, 21, 1.
- S**amaronus, Isacharis f., *A. J. II*, 7, 4.
- S**amas, Davidis frater, *A. J. VII*, 8, 3.
- S**ambatas, praefectus Samaritanus sub regno Darii, *A. J. XI*, 4, 8.
- S**ameas, Pharisæus, Pollio discipulus, *A. J. XV*, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J. XIV*, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J. XV*, 1, 1. Herodi iurandum fidei dare recusat, *A. J. XV*, 10, 4.
- S**amega, urbs Palæstinæ, *A. J. VIII*, 9, 1. Cf. Samœa.
- S**amos, insula, *A. J. XVI*, 2, 2. Herodius M. in Samios liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- S**amosata, metropolis Commagenæ, *B. J. VII*, 7, 1. Obsidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J. XIV*, 5, 8 sqq. *B. J. I*, 16, 7.
- S**ampho, vicus Samarianus munitissimus, ab Arabibus Quinto. Varo auxilio missis diripiatur et concrematur, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1.
- S**ampsigeramus, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobulo Herodius M. nepoti nubitur, *A. J. XVIII*, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, *XIX*, 8, 1.
- S**anson, Manochæus f., unde nomen habeat, *A. J. V*, 8, 4. Virginem Palæstinam in matrimonium pettit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales enigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit enigmatis solutionem, 6. Palæstinorum segetes incendit, 7. Etiam habitat; Palæstinus vinctus traditur, sed asini maxilla arepta multos eorum caedit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei scienti fontem emitit et petra, 9. Portas Gaza urbis elevat, 10. A moribus patriis discedit; Dalila, Samonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in caesarie situm esse; Samson, caesarie absissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperatur domum Palæstinis repletam subvertit, sed et ipse ruine involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- S**amuelus, Alcanæ Levitæ filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J. V*, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophetae partes agit; Deus eum alloquitur, Judeos a Palæstinis oppressos adhortatur, ut libertatem armis vindicent, *VI*, 2, 1. Palæstinos fundit et regionem quam Iudei eriperunt, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urbibus, 3, 1. Annis defectus reipublicæ administrande curam filii tradit, Joelo et Abiæ, qui nequissimos se gerunt, 2. Iudei regem ab eo petunt; concione convocata regii dominatus mala iis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtinet, 4, 4 sqq. Quæ eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. VI, 14, 2.
- S**anaballetes, natione Chutæus, Samaritanus satrapa sub Dario III, filiam Manassæ Judeo in matrimonium dat, *A. J. XI*, 7, 2. Manassæ divortium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum edificat in monte Garizim ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Egyptum proficiscitur, 8, 9.
- S**anagarus, Anathi f., breve tempus principatum tenet apud Iudeos, *A. J. V*, 4, 3.
- S**anctum Sanctorum templi Hierosol. describitur, *B. J. V*, 5, 5. Cf. *A. J. III*, 6, 4.
- S**apha, locus Iudeæ non procul ab Hierosol., *A. J. XI*, 8, 5.
- S**aphan, scriba Josias regis, *A. J. X*, 4, 1.
- S**aphata, vallis Iudeæ, *A. J. VIII*, 12, 2.
- S**aphates, Galilæus praefectus sub Solomone, *A. J. VIII*, 2, 3.
- S**aphatias, Davidis f., *A. J. VII*, 1, 4.
- S**aphatus, pater Eliassæ, *A. J. VIII*, 13, 7.
- S**aphonia, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- S**apphora. V. *Sepphora*.
- S**appinas (*Sappinius*), Herodius M. amicus, *A. J. XIV*, 4, 3. *B. J. I*, 14, 3. Cf. *A. J. XVI*, 8, 3.
- S**ara, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
- S**ara, yrbe Iudeæ, *A. J. VI*, 12, 4.
- S**arabarzanes, Persa, *A. J. XI*, 4, 4.
- S**aradus, Zabulonis f., *A. J. II*, 7, 4.
- S**araim, urbs Iudeæ, *A. J. VIII*, 10, 1.
- S**aramalla (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J. XIV*, 13, 5. *B. J. I*, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J. XV*, 2, 3.
- S**aras, urbs Palæst., *A. J. V*, 8, 12.
- S**arasarus, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris cædem in exiliumpellitur, *A. J. X*, 1, 5.
- S**ardes, urbs Lydiæ; L. Antonii et Norbani Flacci ad Sardianos rescripta de Judeorum iuribus servandis, *A. J. XIV*, 10, 17; *XVI*, 6, 6. Sardianorum de Judeis decretum, *XIV*, 10, 23.
- S**areas, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J. X*, 8, 5.
- S**areas, dux Judeorum qui post Hierosolymorum excidium in Judea relikti sunt, *A. J. X*, 9, 2.
- S**arephtha, urbs Pheniciæ, *A. J. VIII*, 13, 2.
- S**ariphæus, Judæus legum interpretis pater, *A. J. XVII*, 6, 2. *B. J. III*, 3.
- S**armatæ, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mæsiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J. VII*, 4, 3.
- S**arra, Arana filia, Abramii uxor, *A. J. I*, 6, 5. Pharaethes rex Egypti ejus amore capit, *I*, 8, 1; cf. *B. J. V*, 9, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismael domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepelitur Chebron, 14.
- S**aruia, Davidis soror, *A. J. VI*, 13, 9.
- S**aturninus, Syriae praefectus pro Herode agit cum Sylla, *A. J. XVI*, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjuratio in patrem accusato, *A. J. XI*, 8. *B. J. I*, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J. XVII*, 1, 1. *B. J. I*, 28, 1. Zamari Judeo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J. II*, 1. Ejus successor Quintilius Varus, *A. J. 5*, 2.
- S**aturninus, Tiberii amicus, maritus Fulviae, *A. J. XVIII*, 3, 5.
- S**aturninus (*Cn. Sentius*), post Caligulæ interitum senatus suadet ut antiquam reipublicæ formam restituat, *A. J. XIX*, 2, 2.

- Saulus**, Symeonis f., A. J. II, 7, 4.
Saulus, Cisi filius, patrias asinas quarens venit ad Samuelem, cui Deus aperit illum se Judæorum regem constituisse, A. J. VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfundit et prædictit, quæ ei in patriam redeunti eventura sint, 2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *tibid.* Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inauguratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palæstinos alias que gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad intermissionem caedit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re Deum offendit, 7. Palæstinos iterum fundit, Goliatho a Davide interfecto, 9. Davidi invdet ob res præclare gestas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Davidem receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12, 5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit, 13, 4 sqq. A Palæstinis bello lacesitus antequam pugnaret, ventriloquam de ejus exitu consultit, 14, 2 sqq. In prælio cum Palæstinis commissio egregie pugnat; Judeis in fugam versis, filiiisque suis cæsis, ne vivus in hostium potestatem veniat, Amalecitanum jubet sibi mortem afferre, 14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palæstinis crucibus affiguntur: Jabisseni vero ea auferunt et sepelunt, A. J. VI, 14, 8.
- Saulus**, Agrippæ regis cognatus, A. J. XX, 9, 4. A Hierosolymitis legatus mittitur ad Agrippam, B. J. II, 17, 4. Ad Cestium transit a quo ad Neronem legatus mittitur, 20, 1.
- Saulus**, Iudeus Seythopolitanus, cum tota sua familia a Simone filio intermitur, B. J. II, 18, 4.
- Scala Tyriorum** (*Κλιπος Τυρίων*), mons Phoeniciae non procul a Ptolemaide, A. J. XIII, 5, 4. B. J. II, 10, 2.
- Scaurus**, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judeam profectus Aristobulo opitulatur contra Hycram, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 3. Pompejus ei Coëlesyriam tradit administrandam, A. J. 4, 5. B. J. 7, 7. Expeditionem facit in Arabiam, A. J. 5, 1. B. J. 8, 1.
- Scenæ**, locus Palæst., A. J. I, 21, 1.
- Scenopægia** (ἢ τοπὴ τῶν σκηνῶν), festum Judæorum; ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, A. J. III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandæ sunt, IV, 8, 12. Splendide celebratur in plena inauguratione, VIII, 4, 5.
- Scipio**, Alexandrum Aristoboli fil. iussu Pompeii occidit, A. J. XIV, 7, 4. B. J. I, 9, 2.
- Scopas**, Ptolemaei Epiphanis dux Judæam et Coëlesyriam occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, A. J. XII, 3, 3.
- Scopas**, locus Judææ prope Hierosolyma, B. J. II, 19, 4; 19, 7; V, 2, 3.
- Scythæ** (*Magogæ*,) originem trahunt a Magoge, Japhethæ f., A. J. I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Graecorum mores amplexus erat, C. A. II, 37. Parthos bello pertunt, A. J. XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatæ*, *Alani*.
- Syropolis**, urbs Palæstinae, in confinio Galilææ a meridie sita, B. J. III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat, V. J. 65. Maxima urbs Decapoleos, B. J. III, 9, 7. Ad Coëlesyriam pertinere dicuntur, A. J. XIII, 13, 2. — Olim Bethsanæ vocabatur, A. J. V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5. — Ab Epicrate Judeis proditur, XIII, 10, 3. Judeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabino instauratur, A. J. XIV, 5, 3. B. J. I, 8, 4. Initio belli Jud. Judei qui urbem incolunt a Syria caeduntur, B. J. II, 18, 3 sq. V. J. 6. — Cf. B. J. I, 2, 7; IV, 1, 8. A. J. XII, 4, 5; XIII, 15, 4; XIV, 3, 4. V. J. 65.
- Sebastæ**, urbs Palæst., olim Samaria dicta, ex ædificatur et munitur ab Herode M. A. J. XV, 8, 5. B. J. I, 21, 1. Post Herodis mortem in Archelai ethnarchæ ditione est; Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriæ adjicitur, A. J. XVII, 11, 4; 13, 5. B. J. II, 6, 3; 8, 1. Sebasteni ob mortem Agrippæ M. immodice exultant, quare Claudius iis offensus est, A. J. XIX, 9, 1 sq. — Initio belli Jud. Sebastæ a Judeis flammis vastatur, B. J. II, 18, 1. — Cf. *Samaria*.
- Sebastenorū turma** in Romanorum exercitu, A. J. XIX, 9, 1 sq. XX, 6, 1. B. J. II, 12, 5.
- Sebastæ**, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, A. J. XVI, 4, 6. B. J. I, 23, 4.
- Sebastus**, Cesareae urbis portus, in honorem Augusti ita vocatus, A. J. XVII, 5, 1. B. J. I, 31, 3.
- Sebœ**, urbs Galaaditidis, A. J. V, 7, 12.
- Sebonitis** (*Essebonitis*) regio Palæst., a Judeis vastatur, B. J. II, 18, 1.
- Secella**, *Secela*. V. *Sicella*.
- Sedecias**, vates, A. J. VIII, 15, 4.
- Sedezias**, Joachimi patruus a Nabuchodonosoro Judæorum rex constitutus, A. J. X, 7, 1. A Babylonis ad Egyptum deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et catenis vincitus a Nabucodonosoro abducitur, 8, 1 sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8, 7. Cf. B. J. V, 9, 4.
- Sedrachæ**, cf. *Ananias*.
- Sejanus**, militum prætorianorum præfector, coniurationis in Tiberio convictus occiditur, A. J. XVIII, 6, 6.
- Selamin**, vicus Galil., B. J. II, 20, 6. V. J. 37.
- Selene**, etiam Cleopatra vocata, Syriæ regina, a Tigrane rege Armeniae bello lacesit, A. J. XIII, 16, 4.
- Seleucia**, urbs Syriæ, A. J. XIII, 7, 1.
- Seleucia**, urbs Babylonæ, a Seleuco Nicatore condita. Judei Babylonii in eam commigrant, sed a Græcis et Syris magna ex parte caeduntur, A. J. XVIII, 9, 8.
- Seleucia**, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem lacum sita, B. J. IV, 1, 1. Ab Alexandro Janneo capitur, A. J. XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, B. J. II, 20, 6. V. J. 37. Initio belli Jud. incolæ ab Agrippa et Romanis steterunt, B. J. IV, 1, 1.
- Seleucus I Nicator**, rex Syriæ, Babylone potitur, A. J. XII, 1, 1. Judeis in Syrie uribus habitantes civitate donat, A. J. XII, 3, 1. C. A. II, 4. Antiochiam et Seleuciam condit, C. A. II, 4. A. J. XVIII, 9, 8.
- Seleucus IV, Philopator**, rex Syriæ Antiochi M. f., A. J. XII, 1, 10. Judeis pecuniam largitur in sacrificiorum usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor pro Philopator*). Moritur, A. J. XII, 1, 11.
- Seleucus VI, Epiphanes**, Antiochi Grypi, Syriæ regis f., patri in regno succedit, A. J. XIII, 13, 4. Ab Antiocho Pio Syria expellitur, a Mopsuensibus crematur, *tibid.*
- Sella**, Samechi uxor, A. J. I, 2, 2.
- Sellimus**, Nephthalis f., A. J. II, 7, 4.
- Sellimus**, Israelitarum rex, regnat triginta dies, A. J. IX, 11, 1.
- Semaron** mons, in Palæst., A. J. VIII, 11, 2.
- Semareon**, urbs Samarie Græcis Samaria vocata, A. J. VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.
- Semarus** vendit Amaro montem quem hic exstructa Samaria (*Semareone*) occupat, A. J. VIII, 12, 5.
- Semas**, Noei f., A. J. I, 6, 1. Quasnam terras ejus filii occupaverint, A. J. I, 6, 4.
- Semechonitis** (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et ambitus, B. J. IV, 1, 1. Jordanes eum secat, B. J. III, 10, 7.
- Semegarus**, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 2.
- Semei**, Geræ f., maledicit Davidi, A. J. VII, 9, 4. Davides ei ignoscit, 11, 2. Interficitur iussu Solomonis, VIII, 1, 5.
- Semeis**, præfector tribus Benjam. sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.

- Semelius*, scriba Cambysis Persarum regis, *A. J.* XI, 2, 1.
- C. Sempronius*, senator Roman., *A. J.* XIII, 9, 2.
- Senabares*, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9.
- Senacheribus*, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judeos et Aegyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J.* X, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum reddit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quenam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
- Sennaar*, campus Babylonie, *A. J.* I, 4, 1; 4, 3.
- Sennabris*, locus Galil., *B. J.* III, 9, 7
- Seph*, castellum Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Sephoris* (*Sapphora*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs desribitur, *V. J.* 65. In ea synedrion instituitur a Gabiniio, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 5. Ab Herode capit, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur; ejusque incole venduntur, *A. J.* XVII, 10, 2. *B. J.* II, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilee urb sit, *A. J.* XVIII, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, *B. J.* II, 20, 6. Sephoritae initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galileis vexantur; Flav. Josephus eos tuerit, *V. J.* 8. Josephus insidias struunt, 22. A Joanne Levi frusta stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syrie praef., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audiisset, eam expugnat et diripit, *V. J.* 67. Sephoritae milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J.* II, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J.* III, 2, 4; 6, 1.
- Septuaginta* duo Judei ad Ptolemeum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Graece reddant, *A. J.* XII, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulati dimittuntur, 2, 14.
- Serebous*, Judeorum dux, *A. J.* XI, 3, 10.
- Sergia*, tribus Romae, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Seron*, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J.* XII, 7, 1.
- Serritas*, Palæstinis finitimi, *A. J.* VI, 13, 10.
- Sertorius*, miles Roman. callidissimus, *B. J.* VI, 3, 2.
- Serugus*, Ragavi f., *A. J.* I, 6, 4.
- Servi* testes esse nequeunt apud Judeos, *A. J.* IV, 8, 15.
- P. *Servilius* Galba, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Servilius*, Gabinius in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sesostris*, rex Aegypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A.* II, 11.
- Sethon* (etiam *Aegyptus vocatus*), rex Aegypti, *C. A.* I, 26. Hermæum (Danaum) fratrem Aegyptio expellit, *ibid.*
- Sethosis*, rex Aegypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A.* I, 15.
- Sethus*, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sextus Cæstus*, J. Caesaris cognatus, Syrie procurator, *A. J.* XIV, 9, 2. *B. J.* I, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J.* 9, 4. *B. J.* 10, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10.
- Sibas*, Sauli libertus, *A. J.* VII, 5, 5; 9, 3.
- Sicarii*, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judea grassantur, *A. J.* XX, 8, 10. *B. J.* II, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albinio debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judeam infestant, *A. J.* 9, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinum excursus faciunt, *B. J.* IV, 7, 2. Qui Masadam tenent se in vicina interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J.* VII, 7 et 9. Reliqui, ex Judea pulsi, in Agypto Judeos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J.* VIII, 10, 1. Eorum unus, Jonas Judeos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
- Sicella* (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, *A. J.* VI, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. *VI*, 14, 6; *VII*, 1, 1; 1, 2.
- Sichenes*, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symone et Levi trucidatur cum eoque tota regni familia, *A. J.* I, 21, 1.
- Sicho*, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse prælio devincitur, *A. J.* IV, 5.
- Sicima* (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizim siti, *A. J.* V, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J.* IV, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24. Regiam in ea extruxit Hieroboamus, *VIII*, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, *XI*, 8, 6. Sicimitæ a Symone et Levi Jacobi filiis propter Dinam stuprum interimuntur, *A. J.* I, 21, 1. Ceduntur ab Abimelecho tyranno, *V*, 7, 4. Saalus cum Amalecitis bellum gerens parcit Sicimitis, *VI*, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, *XII*, 5, 5. Cf. *A. J.* I, 21, 1; *IV*, 8, 44; *V*, 1, 19; *XII*, 5, 5; *XIII*, 9, 1. *B. J.* I, 4, 4. *Siclus*, nummus apud Judeos, *A. J.* III, 8, 2.
- Sidon*, urbs Phoenicie, a Sidonio condita, *A. J.* I, 6, 2. A Tyris deficit, *IX*, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judeis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, *XI*, 4, 1; 4, 6. Sidon capitul ab Alexander M., *XI*, 8, 3. J. Caesaris pro Judeis rescriptum ad Sidonios, *XIV*, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidonilis imperat ut Judeis restituant que illi eriperint, *XIV*, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, *XIV*, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Lls inter Sidonios et Damascenos, *A. J.* XVIII, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberitas, *B. J.* I, 21, 11. Sidonii parciunt Judeis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5.
- Sidonius*, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
- Sidonius*, (Sigo) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Silanus*, Syrie praefectus, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Silas*, Agrippæ M. amicus, *A. J.* XVIII, 6, 7. Agrippæ in adversis socius, *A. J.* XIX, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helcise, 8, 3.
- Silas Babylonius*, vir fortissimus, *B. J.* II, 19, 2, 9. In prælio cadit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
- Silas*, praefectus Tiberiadis, *V. J.* 17.
- Silas* Judeus, Lysiadius tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Silbonitis* (*Sibonitis*, *Sebonitis*) regio Palæstinæ, *B. J.* III, 3, 2. (*B. J.* II, 18, 1, ?)
- Silo*, Romanorum dux, a Ventidio in Judea relictus, pecunia corrumpitur ab Antigono, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Perfido agit in Herodem, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 15, 6. Ex Judea discedit auxilium latus Ventidio contra Parthos, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4.
- Siloa*, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstratum, *A. J.* V, 1, 19; 2, 9. Cf. *V*, 10, 2; 11, 3; *VIII*, 7, 7; 11, 1.
- Siloa* (*Siloam*), fons Hierosol., *B. J.* II, 16, 2. *V*, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon Justus*, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon Matthes* vocatus, Mattathiae fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia praeceps, 6, 3. Judeos in Galilea defendit, 8, 2. Jonathas patris adjutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab Antiocho Euth. omnis regionis a Scala Tyriorum usque ad Egyptum constitutus prefectus, 5, 4. Jonath. mortuo, Judeorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judeorum immunitatem impetrat; Hierosolymorum arcem diruit; ethnarcha appellatur, 6, 6. Cum Antiocho Sot. amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab Antiocho bello petitus, ejus ducem Cendebeum prælio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo Ptolemeo interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon*, Dosithei f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon*, Boethi f., pontifex fit; ejus filiam Herodes M. uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, Herodis M. servus, post domini mortem regnum affectat; a Grato interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon Esseus*, Archelao ethnarchæ somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon*, Camithi fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon Cantheras*, pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. XX, 1, 3.
- Simon* quidam Hierosolymitanus Agrippam M. apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Simon*, Judæus Cyprus, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, Gioræ f., in prælio apud Bethoron commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In Acrobatene rapinas facit; inde pulsus Masadam occupat, deinde Idumæam populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. Idumæam a Jacobo ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotæ ejus uxorem rapiunt quam mox reddere coguntur, 9, 8. Iterum Idumæam depopulatur, 9, 10. In Hierosol. urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter Simonem qui superiorum urbem in potestate habet, et Joannem, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum Joanne contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Joannis monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. Matthiam pontificem multosque vires nobiles interficit, 13, 1. Judam ejusque socios præditionem molientes suppicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et Joannes colloquium habent cum Tito; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorum male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapidatis nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* Simonis supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon Ananias f.*, *B. J.* II, 17, 4.
- Simon*, Sauli f., Judæus Scythopolitanus crudelissime in familiam suam sœvit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simeon*, Gamalielis f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum Joanne Levi contra Flav. Josephum machinatur, *V. J.* 38 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon Cathlæ f.*, Idumæorum dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad Jesu orationem responsio, 4, 4. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon Ezronis f.*, Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon Ari f.*, zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon Josiæ f.*, Judeus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon Psellus*, Flavii Josephi atavus, *V. J.* 1.
- Simon Gabarenorum princeps*, *V. J.* 25.
- Simon*, Josephi Flavii satelles, *V. J.* 28.
- Simon*, Levi f., Gischalenus, *V. J.* 38.
- Simon*, Jonathæ f., a Simonis et Anani factione contra Josephum, Galilee præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A Josepho capitul, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simonias*, vicus Galilæi, *V. J.* 24.
- Simontides*, Flavii Josephi f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons Arabiæ (*Sinæus mons*), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebat; Moyses in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sinæus*, Chanaani, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Snope*, urbs Ponti, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, Ammanitis dynasta, *A. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (Sirias?) regio, in qua Sethi filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, Davidis scriba, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, Chanæorum dux, a Jala occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, Gabini in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1; *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, Syrie et Phoeniciae præf. sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus Palæst., *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, Ægypti rex cum Israelitis contra Assyrios societatem init, *A. J.* IX, 14, 1.
- Soarus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in Damascenorum terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* Chettæus, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobænus* ab Ezecia rege ad Assyrios legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præceps, *C. A. II*, 12. Cur capitul damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbe Palæst., a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum Asphaltitem tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab Assyriis subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapse a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; I, 11.
- Soemus Ituræus*; Herodes M. ad Octavianum proficiens ei custodiā Mariamne uxoris suæ credit cum secreto quadam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. Soemus ad Herodis mandatum enunciandum adducitur, 7, 1. Commercii cum Mariamne habiti accusatus ab Herode interficitur, 7, 4.
- Soemus*, Arabs, a Syllæo interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex Emesæ et Libani tetrarcha, *A. J.* XX, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxiliū fert contra Judeos seditiones, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs Gaulanitidis superioris, *B. J.* IV, 1, 1. V Josepho munitur, *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

- Sogane**, vicus Galil. viginti stadiis a Gaberis distans, *V.* J. 51.
- Solomon Davidis ex Beersabe filius**, *A. J.* VII, 3, 3; 7, 4.
- Adonias regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei præcepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interimi jubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaohæ, Ægyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quidquid velit possendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricium dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiae, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quænam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literæ ad Hiramum, Tyriorum regem datae, 2, 6. Ligna cædenda curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum ædificat, quod septenno absorbitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam ædificat, 5, 1 sqq. Hiramo pro iis quæ ad templi regiæ extractionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilææ offert, 5, 3. Ænigmata a Hiramo missa solvit, *ibid.* cf. *C. A.* I, 17. Hierosolyma munit multisque urbes condit, 6, 1. Chanaanæis, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem ædificat, quam in Indianum mittit, 6, 4. Ægypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patriis moribus ac institutis sub vite finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei pœnas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*
- Solon** Atheniensium legislator, *C. A.* II, 15.
- Solyma**. *V. Hierosolyma.*
- Solymi** montes in Palæstina, *C. A.* I, 22.
- Solymus** Josephi Tobie frater, *A. J.* XII, 4, 6.
- Somorron** (? *Gomorra*), *B. J.* IV, 8, 2.
- Sophaces**, pop. Africæ, nomen habent a Sophone Didori filio, *A. J.* I, 15.
- Sopharus**, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Sophas**, Ragueli f., a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.
- Sophene**, regio Armeniæ, *A. J.* VII, 5, 1; VIII, 7, 6.
- Sophra**, regio Indiae, postea terra Aurea dicta, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Sophon**, Dictori f., Sophacum princeps, *A. J.* I, 15.
- Sophonias**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, *A. J.* X, 8, 5.
- Sosibius**, Tarentinus, Ptolemai Philad. satellitum praefectus, *A. J.* XII, 2, 2.
- Sosipater**, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Sosius** ab Antonio Syriae præficitur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigonus vincatum ducit ad Antonium, *A. J.* 16, 1 sqq., *B. J.* 18, 1 sqq.; *V.* 9, 4; *VI.* 10.
- Spartani** neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, *C. A.* I, 31. Cum Jonatha Maccabæo societatem ineunt, *A. J.* XIII, 5, 8.
- Spasinae Charax**, urbs Susianæ, *A. J.* I, 6, 4; XX, 2, 1; 2, 3.
- Spinarum vallis**, prope Hierosolyma sita, *B. J.* V, 2, 1.
- Stellatina**, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Stephanus**, Claudii Cæsaris servus, *A. J.* XX, 5, 4. *B. J.* II, 12, 2.
- Stæchæus**, Agrippæ M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 7.
- Stoici philosophi** in placitis suis de Dei natura cum Moyse consentiunt, *C. A.* II, 16.
- Stola pontificalis** primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quæ postea Antonia appellata est, eam depositit, *A. J.* XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rotatu Vitelli, eam sacerdotibus in templo custodiendam permitteret, *A. J.* XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippæ regis in arce reposita est; sed Claudio, precibus Agrippæ junioris obsequutus, Judæis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, *A. J.* XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejuniis die pontifex maximus eam induere solebat, *A. J.* XVIII, 4, 3.
- Strabo Cappadociæ** laudatur de Judeis Ægyptiis, *A. J.* XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemai Lathyri in Judeos crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, *A. J.* XIV, 4, 3. De Gabinii expeditiis contra Judeos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judæis in insula Co deposita, 7, 2. Judeos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Ægyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A.* II, 7.
- Stratonis turris**, urbs Samariæ, quæ ab Herode M. Cæsarea appellata est, *A. J.* XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. Judeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herod. M. datum ab Augusto, XV, 7, 8. Cf. XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 4 sq.
- Strato**, Bereæ Syrie urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Strato**, Theodosi f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Stratonice**, Demetrii Macedoniae regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, *C. A.* I, 22.
- Struthia**, piscina Hierosol., *B. J.* V, 11, 4.
- Suba Ammanitis** opem fert contra Judeos, *A. J.* VII, 6, 1.
- Sudeas**, Phideas f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Suna**, urbe Palæst., *A. J.* VI, 14, 2.
- Sumis**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Suris**, secundum Alexandrum Polyhistorem Abramii filius, qui Assyria nomen dederit, *A. J.* I, 15.
- Sures**, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 6, 10; 7, 1.
- Susa**, Davidis scriba, *A. J.* VII, 4, 8.
- Susa**, Persiæ metropolis, *A. J.* X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.
- Susæus**, rex Ægypti Roboamum Judeæ regem bello lacessit, Hierosolyma capit templumque spoliat, *A. J.* VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.
- Suus**, Abramii f., *A. J.* I, 15.
- Sycaminus**, oppidum Phoenicie, *A. J.* XIII, 12, 3.
- Sychemes**. *V. Sichem.*
- Syne**, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Sylla**, Agrippæ jun. dux, contra Flav. Josephum Galilee præfectum mittitur, quem vincit, *A. J.* 71 sqq.
- Sylæus** Arabs, Obodæ regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petiit; Herodes, Salomes frater, nuptias non permittit ob religionem diversitatem, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 6. Latrones Trachone expulsois in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, *A. J.* 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam æs alienum solverit damnumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nihil eorum, quæ Augustus

- imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Arete et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Symeon**, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obes in *Ægypto* retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quænam Palæstine pars obtigerit, V, 1, 22.
- Syborus**, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.
- Synedria** quinque a Gabino in *Judeæa* instituta, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
- Syria**, *Syri*. Syri sive Aramei originem trahunt ab Arameo, Arani filio, *A. J.* I, 6, 4. Syri sub regno Adadi contra Israelitas expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacerissi vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma interunt, Samariam obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azaelius, occiso Adodo regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azaelius Josephi adhuc temporibus tamquam dii a Syris colebantur, *ibid.* Aramaica Syria eripitur a Joram, 6, 1. Azaelius Palæstine partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judæam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azeli successor amittit que hic in Palæstina occupaverat, 8, 7. Syri debellantur ab Hieroboamo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judæis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. Syria occupatur a Nechaone *Ægyptiorum* rege; mox vero *Ægyptii* Babyloniis cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A.* I, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad Seleucidias transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 3, 4; 4, 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 10. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philippum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochus Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandre Bala regno dejicitur, XIII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochenisibus rex declaratus, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicat. in Antiochenium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiocho Entheo puer, Alexandri Balæ filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Entheus mox occiditur Diodoto, ad quem regnum transiit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicat. frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicat. regnum recuperat, 8, 4. Militibus inquis regnum denuo perdit, Alexander Zebina a Ptolemæo Physcone Syriae rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interficitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armenie rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simultates inter Syros et Judæos initio belli Judaici, *B. J.* II, 18. — Syri qui Thermodontem et Parthenium fluvios accolunt, circumcisionem a Colchis acceperunt; Syri qui in Palæstina habitant (Judaï) ab *Ægyptiis* eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A.* I, 22.
- Syrus**, rex Mesopotamiæ, *A. J.* VII, 6, 1.
- Sytes Africæ**, *B. J.* II, 16, 4.
- T.
- Tabæus**, Naboræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Tabernaculum**, a Moyse exstructum describitur, *A. J.* III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.
- Tabernaculorum festum**. *V. Scenopégia*.
- Tanaïs**, fluv. Scythia, *B. J.* VII, 7, 4.
- Tangana**, praefectus Samariæ sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.
- Tanis**, urbs *Ægypti*, *B. J.* IV, 11, 5.
- Tarentum**, urbs Italie, *A. J.* XVII, 5, 1.
- Tarichæa** (*Taricheæ*), urbs Galilee, triginta stadiis e Tiberiade distans, *V. J.* 32. Urbis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A Neroni Agrippæ jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galileæ praefecto, *B. J.* II, 20, 6. Tarichæatae seditionem movent contra Josephum, *V. J.* 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transire molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, *V. J.* 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbe capitur a Tito, 10, 5. Seditionis alii occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.
- Tarsus**, metropolis Cilicie, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.
- Taurus**, mons Asiae, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.
- Tavaus**, Naboræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Telithon**, urbs Arabie in Moabitarum finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.
- Templum Hierosolymitanum** a Solomone exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A.* I, 17; II, 2. Quid Moyses de eo præscriperit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 8, 5. *C. A.* I, 19; 21. Novi templi fundamenta jacintur sub Cyro, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A.* I, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrale ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 6. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab Herode M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A.* II, 8 sq.; 1, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. Populus ab Agrippa jun. petit, ut porticum orientalem instauaret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irrito conatu oppugnatur a Cestio, Syriæ praefecto, *B. J.* II, 19, 5. Zeolæ a populo victi in templum configunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. Zeolatum factionum altera duce Eleazarō templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazarō factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriore partim a Judæis partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus pars ignis admovetur, quo mox etiam porticus interiores corripiuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babylonis deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.
- Templum in monte Garizin** prope Sicima urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea Jovi Helleni consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab Hyrcano deletur, XIII, 8, 4.
- Templum Heliopolitanum** ad Hierosolomyt. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sqq. Clauditur sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.
- Tephthæus**, Galileus vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
- Terentina**, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 10, 13; 10, 19.
- Terentius Rufus** exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judæa reliqui dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero*, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Cesareæ publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. A Tryphone accusatus lapidatur, *A. J.* II, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 26.
- Thabneus*, *V. Thamnaus*.
- Thadalus*, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadamora*, urbs Syriae a Solomone condita, Græcis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus*, rex Amathæ, cum Davide fœdus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales*, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus*, Tiberii libertus, *A. J.* XVIII, 6, 4.
- Thamara*, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara*, Abesalom filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thamna*, urbs Judeæ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* V, 1, 29; 8, 5. Caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. Incole in servitatem rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiæ Thamniticæ initio belli Jud. præficitur Joannes Essæus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1. **#**
- Thamnaus*, post mortem Elani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata*, urbs Judeæ, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus* cum Banaotha fratre Jebosthum, Judeorum regem, interficit; a Davide morte multatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine*, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa*, urbs Palæst., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa*, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis*, regis Æthiopæ filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10; 2.
- Tharrus*, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaldea in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa*, urbs Palæst., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharsices*, rex Æthiopæ, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus*, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Giles) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus*, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thamastus*, primum Caji Caligulæ servus, deinde Agrippe M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebæ*, urbs Palæst., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebæ*, urbs Ægypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebant*, Græci, pæderastiæ dedit, *C. A.* II, 37.
- Thecoa* (Thecoë), urbs Judeæ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar*, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Initia cum Achaze societate, Synos et Damascenos subigit, Israelitarum multis captivos abducit, 12, 3.
- Thella*, vicus Galilæ, *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes*, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodeses*, Persa, cum Bagathoo coniurationem facit contra Artaxerxes I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodorus*, Zenonis Philadelphiæ tyranni filius Alexandre Janæo cladem afferit, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello laccessitus ab Alexandre, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodosius*, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius*, Theodori f., Suniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus*, Matthiae pontificis pater, *A. J.* XVII, 6, 2.
- Theophilus*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus* in libris suis Judeorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus* laudatur de Tyriorum legibus, *C. A.* I, 22.
- Theopompus*, historicus, de libris sacris Judeorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Albinenses calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon*, fluv. Asiae, *C. A.* I, 22.
- Thermus* a Romanis legatus mittitur ad Ægyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa*, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatæcum filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona*, urbs Galaeditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas*, prestigiator, Iudeos decipit; suppicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudion*, Doridis Herodis M. uxor frater, Berenice Salome filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras*, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires*, Græcis Thraçes dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri*, mensis apud Judeos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thmasis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15.
- Thmusa*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Iobelis*, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Lamechi f., primus opificium ærarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomeus*, Gessirorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomeus*, latronum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thraçes*; ita a Græcis Thraçes appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thraçes Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ emporia*; Josaphatus Judeorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa*, (Ressa, Resa) castellum Idumææ (Judeæ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides*, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 15.
- Thulas*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thummosis*, rex Ægypti, *C. A.* I, 14. (Vocatur Tethmosis, I, 15).
- Thygrammatæ*, Græcis Phryges dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes*, Gomari f., Thygrammæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias*, urbs Palæst., in optimâ Galilææ parte sita ad lacum Genzareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippæ juniori tribuitur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Iudaici, *V.*

J. 9. Herodis tetrarchæ palatum diruitur, *V. J. 12.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes et seditionibus gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., stimulant ut seditionem moveant contra Josephum Galilæe præf., *V. J. 17* sqq.; 25 sqq. *B. J. II.*, 21, 6 sqq. Ad Agrippam regem transire moluntur; ad obedientiam rediguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32.* sqq. *B. J. 21*, 8 sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant contra Josephum, *V. J. 53* sqq. Tiberias a Josepho expugnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Galilæis diripiatur, 68 sqq. Tiberiense pacem et amicitiam petunt a Romanis, *B. J. III.*, 9, 7 sqq.

Tiberius Nero, Augusto in regno succedit; Valerium Gratum Judeæ procuratorem facit, *A. J. XVIII.*, 2, 2. *B. J. II.*, 9, 1. Isis sacerdotes in crucem agit ejusque templum everit, *A. J. 3*, 4. Judeæ Roma expellit, *A. J. 3*, 5. Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J. 4*, 4 sqq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriae adjicit, *A. J. 4*, 6. Vitellio Syriae præfecto scribit ut Aræ regi Arabie bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum auctoritate valet Antonia, Claudiu[m] mater, 6, 4 sqq. Agrippam, Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eutycho accusatum in vincula concinit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab imperio excluso, 6, 8 sqq. Tiberii mors; magna populi lætitia, 6, 10.

Tiberius Gemellus, Drusi fili, Tiberii Cæsar's nepos, imperii successione excluditur, *A. J. XVIII.*, 6, 4; 6, 8 sqq. A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.

Tiberius Alexander, Alexandri Alabarchæ f., Judeæ procurator, *A. J. XX.*, 5, 2 *B. J. II.*, 11, 6. Alexandria præfectus, *B. J. II.*, 18, 7. Ad Vespasiani partes se confert, *IV.*, 10, 6. Exercitus Alexandrini dux cum Tito expeditionem facit adversus Hierosolyma, *V.*, 1, 6. Ornamenta addit templo Hierosol., 5, 4. 12, 2. Totius Titi exercitus dux, *VI.*, 4, 3.

Tigillinus, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV.*, 9, 2.

Tigranes, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judeæ ad eum legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Syria discedit, *A. J. XIII.*, 16, 4. Cf. *B. J. I.*, 5, 3.

Tigranes, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno collocatur, *A. J. IV.*, 4, 3. *B. J. I.*, 19, 5.

Tigranes, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII.*, 5, 4. *B. J. I.*, 1, 28, 1.

Tigranes, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex Armeniæ creator, *A. J. XVIII.*, 5, 4.

Tigris, fluv. Asiae, a Judeæ *Diglath* vocatur, *A. J. I.*, 1, 3.

Timæus (*Tlmaus*), rex Ægypti, *C. A. I.*, 14.

Timæus, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto et Callia dissentit, *C. A. I.*, 3. Ephorum stepe mendacii arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, 1, 24.

Timægenes, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II.*, 7. De Aristobulo Judeorum rege, *A. J. XIII.*, 11, 3. De clade quam Alexander Jannæo intulit Ptolemaeus Lathyrus, 12, 5.

Timidius, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J. XIX.*, 1, 5.

Timius, Cyprus; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam ex Galampsione uxorem ducit, *A. J. XVIII.*, 5, 4.

Timotheus, Ammanitarum dux vincitur a Juda Maccab., *A. J. XVII.*, 8, 1 sqq.

Tirathana, vicus Samariae, *A. J. XVIII.*, 4, 1; 4, 2.

Tiridates, rex Armeniæ Magæ ab Alanis bello petitur, *B. J. VII.*, 7, 4.

Titanum vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII.*, 4, 1.

Titus, Syriae præfector, *A. J. XVI.*, 8, 6.

Titus (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Judeos ducat, *B. J. III.*, 1, 2. Magnis itineribus Ptolemai dem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obseidet, 7, 4 sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7, 31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sqq. Adversus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9*, 7. Tarichætas prælio devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem capit, 10, 1 sqq. Ad Mucianum in Syriam mittitur, *B. J. IV.*, 1, 5. Inde reversus Gamalam cum patre obseidet, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gischalenos ad deditiōnem hortatur, 2, 2. Joanne, seditionis duce, fuga elapeo, a Gischalenis benigne excipitur, 2, 4 sqq. Cæsaream se confert, 3, 2. Post Neronis mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte Cæsaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam proficiscitur, inde a patre qui in Italiam ad imperium suscipiendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur, 11, 5. Ejus exercitus describitur, *V.*, 1, 6; 2, 1. Hierosolyma explorans in periculum incidit; egregia ejus fortitudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivaram, 2, 3. Romanos a Judeis repulso fortitudine sua e periculo eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judeæis insidijs lapos reprehendit, 3, 3 sqq. Machinas muris admovet, 6, 2 sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum murum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judeis repulso quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sqq. Remissa in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Flavio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditiōnem hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joannis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Judeis destructis, totam urbem muro circumdat novosque aggeres jacit, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judeos qui aggeres aggrediuntur, repellit, VI, 1, 3. Antoniam capit, 4, 4 sqq. Judeos per Josephum iterum ad deditiōnem hortatur, 2, 1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6. sqq.; 4, 1. Ipso invito sacrosanctum incendit; frustra ignem extingue co[n]atur, 6, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur imperator, 6, 1. Cum seditionis ducibus colloquium habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet, 6, 3. Urbem superiori caput, omniaque ferro et flamma vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distribuit, VII, 1, 1 sqq. Cæsarea Philippi splendida spectacula exhibet, 2, 1. In Cæsarea maritima fratriis, Beryti patria diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter faciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1. Ab Antiochenis laute excipitur; Vologesa Parthorum rex coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII.*, 3, 1. Per Judeam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Romanum navigat, *B. J. 5*, 2 sq. Cum patre de Judea subacta triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in historia scribenda veritate, *V. J. 70*. *C. A. I.*, 3. Josephum magno in honore habet, *V. J. 76*.

Titus Frugi, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI.*, 4, 3.

Tityt; Hirami Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A. I.*, 18.

Tobiae filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Menelao ad Antiochum Epiphanen confugiunt, *A. J. XII.*, 5, 1; cf. 4, 2. *B. J. I.*, 1, 1.

Tochoa, urbs Judeæ, a Bachide munitur, *A. J. I.*, 3. *Toparchæ* Judeæ, *B. J. III.*, 3, 5.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

Trachonitis (*Trachon*), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Trachonitiæ, Herode in Italianam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J.* XVI, 4, 6. Latrones Trachonitiæ a Sylla in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitas præsidio sunt Zamaris ejusque posteri, *A. J.* XVII, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.

Trajanus, legionis præfector a Vespasiano mittitur ad Jampham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J.* III, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Taricheatas, 10, 3.

Tralles, urbs Cariæ, *A. J.* XIV, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J.* XIX, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœnicæ, *A. J.* XII, 10, 1; XIII, 10, 3. Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.

Tripoliticus auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A.* I, 24.

Trogodityca terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abrami posteris, *A. J.* I, 15. Cf. II, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemai Epiph. joculator, *A. J.* XII, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J.* XVI, 11, 5 sq. *B. J.* I, 27, 5 sq.

Tunicæ manuleatae et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatae, *A. J.* VII, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Typhonius urbs, Avaris, in Ægypto, *C. A.* I, 26.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J.* II, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J.* XVI, 10, 3.

Tyropœorum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J.* V, 4, 1.

Tyrrheni, pop. Italie, *C. A.* II, 4.

Tyrus, castellum in confiniis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano extrectum, *A. J.* XII, 4, 11.

Tyrus, *Tyrii*; Tyriorum reges et judices enumerantur, *C. A.* I, 18; 21. Tyrii Carthaginem condunt, *C. A.* I, 67. Tyrii Salmanasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J.* IX, 14, 2. Oppugnant a Nabuchodonosoro, *C. A.* I, 21. Ab Alexandre Tyrus expugnatur, XI, 8, 3 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. M. Antonii ad eos litteræ, quibus Judeæi restituere jubentur, quæ iis eripuerant, *A. J.* XIV, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobuli filio opem ferentem, in urbem non admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Initio belli Jud. seviant in Judæos qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5. Cum aliis populis Gischalenos adorintur eorumque urbem incendunt, *V. J.* 10. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J.* 74. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A.* I, 17. Judæis infensi sunt, I, 13. Eorum lex de juramentis, I, 22.

U.

Ulatha (? *Gaulanitis*), regio Palæst., pars Zenodori trachie, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J.* XV, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfector, Judæos seditiosos puniri; item inter Samaritas et Judæos ad Claudiu[m] Cæsarem remittit, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 5 sq.

Ure Chaldæorum, urbe in Chaldæorum finibus, *A. J.* I, 6, 5.

Ures, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimitæ præfector sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discri- men adductus mortem occumbit, *A. J.* VII, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Urus, pater Beseleeli architecti, *A. J.* III, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J.* II, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J.* I, 6, 6.

Uxus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfector, Zamari datur ad habitandum, *A. J.* XVII, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcina Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J.* III, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J.* XIV, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J.* XIX, 1, 14; I, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κοιλὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitis reportata gratias egit, *A. J.* IX, 1, 3.

Varro, Syriæ præfector, Zenodori latrocinia reprimit, *B. J.* I, 20, 4. *A. J.* XV, 10, 1.

Varus (*Quintilius*), Syriæ præfector, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio judicium habenti adscit, *A. J.* XVI, 5, 2 sqq. *B. J.* I, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficiisci molienti adversatur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Hierosolymis seditiōne compescit, *A. J.* 10, 1. Nova seditione in Judæa orta, Sabino succurrit; in seditionis auctore animadvertisit, *A. J.* 10, 9 sq. *B. J.* 5, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J.* XI, 6, 1.

Vatinius, senator Rom., *A. J.* XIX, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriammittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corrumptitur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.

Veranius, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Vespasianus (*Titus Flavius*) a Neroni contra Judæos belles mittitur, *B. J.* III, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum geaserit, *ibid.* A Sepphoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J.* 4, 2. Exercitum ducit in Galilæam, 6, 2. Capta Gadarenium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transiaga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Taricheatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, IV, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream redit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidiosis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum conseruent, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romanum mittit novum imperatorum salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judeam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; agre iis cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriae et Alexander Aegypti praefectus, itemque Moesia et Pannonia legiones ad ejus partes se conserunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Itiammittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiatur; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romanum proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrium Gallum ad Sarmatas ex Moesia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum extruit Romae, 5, 7. Omnem Judaeorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniae templum in Aegypto dirui jubet, 10, 2. Jonatham sicarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V, J. 65. C. A. I., 9. Ejus commentarii laudantur, V, J. 65. Flavium Josephum magnis muneribus donat, 76.

Veturia, Romae tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliae, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicio (Marcus), Caij Caesaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriæ praefectus, a Judæis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judais stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias struit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabanus regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipe infensus est, ibid. A Tiberio jubetur Aretæ regi Arabie bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Cremonam et Romeb a Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarai fratre in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re dedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriæ praefectus pro Herode agit cum Sylla, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literismittit ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obesemittit Romanum; post Orodii decepsum regnum obtinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum arcessito prælio congreditur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriæ præsidi se dedit; ibid.

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judeos magna benevolentia prosecutur, A. J. XI, 5, 1 sqq. Ejus literæ ad

Esdram, 5, 1. Neemias pincerne suo veniam dat Hierosolymorum monia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judæorum festum in quo ligna ad templi aram comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regium situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josaphata Judæorum rege summus judex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumeus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonis tribus quannam Palæstinæ partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirande pulcritudinis, a Cesio diripiatur et incendiatur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judæus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensum legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judæus Babylonius cum quingentis equitibus sedem fugit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Balænam arcessitur ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, in eaque Bathyrām condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abramī f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phineese interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabitum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zara, Aethiopæ rex, Asanum Judæorum regem bello petuit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judæ f., A. J. II, 7, 4.

Zaraza, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebes, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotæ, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis proceres in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotæ in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Idumeos in auxilium vocant cum iisque magnani civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumeorum discessum denuo in cives seviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem affectante, in duas partes discedunt, quæ se invicem armis lassent, 7, 1. Ab Idumeis, qui in urbem con fugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- rius templi septum tenebat, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid*. Eleazar factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
- Zelpha*, Lie ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
- Zeno*, philosophus, C. A. II, 12.
- Zeno*, Cotylas cognominatus, Philadelphiae tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
- Zenodorus* (Zeno B. J. II, 6, 3), Lysanias tetrarchiam conductus; in Trachonitide latrocinia exercet, quae ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galileam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchie postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Zephyrium*, promontorium Ciliciae, B. J. I, 23, 4.
- Zeugma*, urbe Asiae ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.
- Zeuxis*, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
- Zipha*, urbs Judæa in tribu Judæ, A. J. VIII, 10, 1. — *Ziphene*, Ziphenorum ager, A. J. VI, 13, 2, Zipheni Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid*.
- Zizus*, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrum Eucerum, A. J. XIII, 14, 3.
- Zoara*, (Zoor), urbe Arabiae prope lacum Asphaltitem sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
- Zodnielus*, Judæ f., A. J. XI, 4, 2.
- Zoilus*, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lassusitur, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
- Zoor*. V. *Zoara*.
- Zopyrion*, historicus, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Zorobabelus* problematis explicatione Darii regie gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauraret, 3, 7. Magnum Judæorum multitudinem in Judæam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.